SMART škola

ZŠ s RVMPP Buzulucká 392, Teplice 415 03	
SMART škola	
Čj.: 15/2015	Účinnost od: 1.9.2015
Spisový znak: 3.3.1	Skartační znak: A 5
Změny:	
Číslo: Datum:	Provedl:

OBSAH

1 Identifikační údaje 7
2 Charakteristika školy 7
2.1 Úplnost a velikost školy 7
2.2 Umístění školy 7
2.3 Vybavení školy 7
2.4 Charakteristika pedagogického sboru 7
2.5 Dlouhodobé projekty 8
2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty 8
Charakteristika ŠVP 9
2.7 Zaměření školy 9
2.8 Výchovné a vzdělávací strategie, ... 9
2.8.1 Kompetence k učení 9
2.8.2 Kompetence k řešení problémů 9
2.8.3 Kompetence komunikativní 10
2.8.4 Kompetence sociální a personální 10
2.8.5 Kompetence občanské 10
2.8.6 Kompetence pracovní 11
2.9 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 12
2.9.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním 12
2.9.2 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním 12
2.10 Zabezpečení výuky nadaných žáků 13
2.11 Vzdělávání mimořádně nadaných žáků 13
2.12 Začlenění průřezových témat 14
2.12.1 Osobnostní a sociální výchova 15
2.12.2 Výchova demokratického občana 17
2.12.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 19
2.12.4 Multikulturní výchova 21
2.12.5 Environmentální výchova 23
2.12.6 Mediální výchova 25
3 Učební plán 27
3.1 Tabulace učebního plánu 27
3.1.1 Učební plán pro I. stupeň – varianta A 27
3.1.2 Učební plán pro I. stupeň – varianta B 28
3.1.3 Učební plán pro II. stupeň – běžná třída 29
3.1.4 Učební plán pro II. stupeň - třída s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky 30
3.1.5 Učební plán pro II. stupeň - třída s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů 31
3.2 Poznámky k učebnímu plánu 32
3.2.1 Učební plán pro I. stupeň – varianta A 32
3.2.2 Učební plán pro I. stupeň – varianta B 33
3.2.3 Učební plán pro II. stupeň – běžná třída 34
3.2.4 Učební plán pro II. stupeň – třída s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky 35
3.2.5 Učební plán pro II. stupeň – třída s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů 36
4 Učební osnovy 38
4.1 Český jazyk a literatura 38
4.1.1 Charakteristika vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace 38
4.1.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura 38
4.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura 41

4.2 Anglický jazyk 65
4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk 65
4.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk 68
4.3 Matematika 79
4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika 79
4.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika 81
4.4 Finanční gramotnost 113
4.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Finanční gramotnost 113
4.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Finanční gramotnost 114
4.5 Informatika a výpočetní technika 116
4.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika a výpočetní technika 116
4.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika a výpočetní technika 118
4.6 Prvouka 134
4.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka 134
4.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka 136
4.7 Přírodověda 143
4.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda 143
4.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda 144
4.8 Vlastivěda 149
4.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda 149
4.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda 151
4.9 Hudební výchova 156
4.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova 156
4.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova 158
4.10 Výtvarná výchova 168
4.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova 168
4.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova 171
4.11 Tělesná výchova 182
4.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova 182
4.11.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova 184
4.12 Pracovní činnosti 211
4.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti 211
4.12.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti 213
4.13 Volba povolání 226
4.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Volba povolání 226
4.13.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Volba Povolání 228
4.14 Dějepis 232
4.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis 232
4.14.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis 235
4.15 Občanská výchova 240
4.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova 240
4.15.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Občanská výchova 243
4.16 Fyzika 258
4.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika 258
4.16.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika 260
4.17 Chemie 270
4.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie 270
4.17.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie 272
4.18 Přírodopis 283
4.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis 283
4.18.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis 285
4.19 Zeměpis 291
4.19.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis 291

4.19.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis 293
4.20 Výchova ke zdraví 306
4.20.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví 306
4.20.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví 308
4.21 Základy cizího jazyka 321
4.21.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Základy cizího jazyka 321
4.21.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Základy cizího jazyka 323
5 Hodnocení žáků 329
5.1 Pravidla pro hodnocení žáků 329
5.1.1 Zásady hodnocení a klasifikace průběhu a výsledků vzdělávání ve škole a na akcích pořádaných školou 329
5.1.1.1 Stupně hodnocení v případě použití klasifikace 329
5.1.1.2 Zásady pro hodnocení a klasifikaci 329
5.1.1.3 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci 331
5.1.1.4 Hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech 333
5.1.2 Zásady hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou 335
5.1.2.1 Stupně hodnocení chování 335
5.1.2.2 Výchovná opatření 336
5.1.2.3 Zásady pro hodnocení chování a udělení výchovných opatření 337
5.1.3 Hodnocení žáků na vysvědčení 337
5.1.3.1 Celkové hodnocení prospěchu 337
5.1.3.2 Postup do vyššího ročníku 338
5.1.4 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků 338
5.1.5 Zásady pro používání slovního hodnocení 338
5.1.5.1 Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace (dále jen „slovní hodnocení“) 338
5.1.5.2 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace 339
5.1.6 Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 339
5.1.7 Komisionální a opravné zkoušky 339
5.1.8 Další ustanovení 340
6 Školní družina 341
6.1 Charakteristika zařízení 341
6.2 Konkrétní cíle vzdělávání 341
6.3 Formy vzdělávání 342
6.4 Obsah vzdělávání 343
6.5 Délka a časový plán vzdělávání 347
6.6 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami 347
6.7 Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání 347
6.8 Popis materiálních podmínek 347
6.9 Personální podmínky 347
6.10 Ekonomické podmínky 348
6.11 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví 348
6.11.1 Poučení o zásadách bezpečného chování a soužití ve školní družině 348
6.12 Zveřejnění vzdělávacího programu 349
7 Seznam použitých zkratek 350
8 Přílohy CCCLII
8.1 Příloha 1 – Centrum interaktivní výuky CCCLIII

1 Identifikační údaje

Název ŠVP:

SMART škola

Předkladatel:

Název školy: *Základní škola s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů*

Adresa školy: *Buzulucká 392, 415 03 Teplice*

Jméno ředitele: *Mgr. Bc. Milena Hodková*

Kontakty: *Telefon: 417 530 497*
Fax: 417 530 497
E-mail: buzulka@centrum.cz

Zřizovatel:

Statutární město Teplice
415 95 Teplice, náměstí Svobody 2
Telefon: 417 510 111

Platnost dokumentu:

od 1. září 2015

Tento dokument ruší verzi z 1. září 2014.

Pedagogická rada projednala na svém jednání dne 18. 6. 2015.

Školská rada projednala dne 31. 8. 2015.

razítko školy ředitelka školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

- Škola je tvořena I. a II. stupněm školy s celkovou kapacitou 780 žáků
- Škola leží v klidné, okrajové části města, v blízkosti lesoparku
- Škola je tvořena devíti pavilony umístěnými v parkové úpravě areálu, plné travnatých ploch, stromů (arboretum) a keřů

2.2 Umístění školy

- V blízkosti školy jsou autobusové zastávky jak pro žáky dojíždějící z blízkých obcí, tak i zastávky městské hromadné dopravy pro žáky dojíždějící z jiných městských částí (dojíždějící žáci tvoří asi 50%)

2.3 Vybavení školy

- Škola je moderně vybavená, má odborné učebny (Ch, F, Pěst., D, Z, Cj, Vv, Př, …), dvě tělocvičny, venkovní sportovní hřiště, největší má umělý povrch, žákovskou a učitelskou knihovnu, skleník a školní pozemky
- Tři počítačové učebny s nejmodernější počítačovou technikou, Internet s rychlostí 30 Mbit/s,
  22 interaktivních tabulí a celá škola je zasíťovaná
- Školní družina je tvořena pěti odděleními s celkovou kapacitou 149 dětí
- Školní jídelna je součástí školy s kapacitou 650 strávníků
- Hygienické podmínky školy jsou na dobré úrovni, k dispozici jsou v tělocvičně šatny se sprchami
- Školní bufet poskytuje dostatečné množství pití – mléko, minerálky, džusy a dostatečné množství cereálních potravin, kofeinové nápoje se ve škole neprodávají
- Škola disponuje dostatečným množstvím moderních pomůcek a učebnic i interaktivních učebnic
- Pro potřeby pedagogů a žáků jsou k dispozici dva kopírovací stroje
- Počítače ve všech učebnách a třídách jsou propojeny do sítě, žáci mají přístup k internetu ve všech učebnách výpočetní techniky

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

- Pedagogický sbor je poměrně optimálně věkově a aprobačně členěný
- Pedagogický sbor dosahuje mimořádně dobrých výsledků ve vzdělávání žáků
- Všichni pedagogové absolvovali počítačové školení na úrovni Z a většina i školení na úrovni P
- Všichni pedagogové absolvovali školení pro použití interaktivních tabulí Smart Board
- Sedm pedagogů je jmenováno do komisí pro hodnocení olympiád ČJ, M, INF, F, Př, CH na úrovni okresu i kraje
- Pedagogičtí pracovníci školy se snaží o naplnění kompetencí učitelské profese:

- **Kompetence oborově předmětové**
- **Kompetence psychodidaktické**
- **Kompetence obecně pedagogické**
- **Kompetence diagnostické a intervenční**
- **Kompetence psychosociální a komunikativní**
- **Kompetence manažerské a normativní**
- **Kompetence profesně a osobnostně kultivující**

- Management školy má vypracované strategie řízení školy v souladu s posláním školy a jejími strategickými cíli
- Všichni pracovníci školy spolupracují v rámci svých možností na zlepšování služeb, klimatu a prostředí školy

2.5 Dlouhodobé projekty

- Škola se stala Smart Centrem Interaktivní Výuky
- Škola se dlouhodobě zaměřuje na projekty v oblasti ekologie – sběr a třídění druhotných surovin (sběr starého papíru, PET lahví a PET víček)
- Každoročně vyhlašujeme jeden celoškolní projekt s ekologickou náplní
- Záchrana ohrožených živočichů ve volné přírodě – projekt vyhlašovaný každoročně mezinárodní asociací zoologických zahrad – spolupráce se ZOO Ústí nad Labem

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- Třídní schůzky a konzultační hodiny pro rodiče žáků, Dny otevřených dveří
- Individuální konzultace během celého školního roku
- Unie rodičů – pravidelné schůzky, výměna informací, dotace školních i mimoškolních aktivit žáků
- Rada školy – aktivně pracuje ve prospěch rodičovské veřejnosti
- Na dobré úrovni spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, vyšetření žáků s poruchami učení i chování, spolupráce v oblasti prevence patologických jevů
- Na velmi dobré úrovni je i spolupráce s DDM Teplice, soutěže a olympiády
- Spolupráce se ZOO Ústí nad Labem
- Spolupráce s Regionální knihovnou Teplice
- Na vysoké úrovni je spolupráce s městskou policií – přednášky pro žáky o sociopatologických jevech a o práci městské policie.

Charakteristika ŠVP

2.7 Zaměření školy

Škola je zaměřena:

- **od 1. třídy na práci s výpočetní technikou**
- **od 1. třídy na výuku anglického jazyka**
- **od 6. třídy na rozšířené vyučování matematiky a přírodovědných předmětů ve výběrových třídách**
- **od 6. třídy na rozšířené vyučování informatiky a výpočetní techniky ve výběrových třídách**
- **na sportovní výchovu žáků – seznamování s tradičními i netradičními sporty**
- **ve 4. ročníku na výuku cyklistiky - bezpečná jízda na kole a dopravní výchova**

2.8 Výchovné a vzdělávací strategie,

jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků.

2.8.1 Kompetence k učení

Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení se.

- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu.
- Vedeme žáky k používání obecných termínů, znaků a symbolů.
- Učíme žáky hledat souvislosti, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- Učíme žáky pozorovat, experimentovat a získané výsledky porovnávat.
- Žáky vedeme k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení.
- Podporujeme je k převzetí zodpovědnosti za jejich další život.
- Sebe, žáky i jejich rodiče vedeme k poznání, že získané dovednosti jsou důležitější než známka na vysvědčení.
- Učíme práci s chybou.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.

2.8.2 Kompetence k řešení problémů

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

- Učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva k činnosti.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- V rámci běžného života ve škole učíme žáky, jak některým problémům předcházet.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Vytvářením problémových úloh učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Vedeme žáky k tomu, aby k řešení problémů využívali vlastní úsudek a zkušenost.

- Výuku se snažíme vést tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu ve všech fázích činností, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

2.8.3 Kompetence komunikativní

Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Důraz klademe na kultivovanost komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy a rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky.
- Žáky vedeme k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe i ostatních lidí.
- Vedeme je k pozitivní prezentaci a reprezentaci sebe a své školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s druhými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu.
- Učíme žáky naslouchat druhým, což považujeme za nezbytnou podmínku účinné mezilidské komunikace.
- Profesionálním přístupem ke komunikaci se žáky, rodiči i ostatními zaměstnanci školy jdeme žákům příkladem.

2.8.4 Kompetence sociální a personální

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku spolupráce.
- Rozvíjíme jejich schopnost zastávat v týmu různé role.
- Žáky učíme hodnotit práci týmu, práci svou i práci ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, jejich schopnost v případě potřeby pomoc poskytnout, nebo o ni požádat.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- U žáků se specifickými vzdělávacími potřebami podporujeme integraci do třídních kolektivů.
- Žákům s mentálním postižením umožňujeme vzdělávání ve třídě s upraveným vzdělávacím programem.
- Netolerujeme projevy rasizmu, xenofobie a nacionalizmu.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi i mezi žáky a učiteli.
- Snažíme se u žáků vytvořit pozitivní představu o sobě samém.
- Vedeme žáka k jednání a chování, kterým by dosáhl pocitu sebeúcty.

2.8.5 Kompetence občanské

Vychovávat žáky jako svobodné občany, kteří plní své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých. Občany zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí. Ohleduplné bytosti schopné a ochotné účinně pomoci druhým.

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Vedeme žáky ke znalosti a dovednosti v oblasti společenského chování.
- Vedeme žáky k ochraně a respektování našich tradic , kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- Utváříme smysl pro kulturu a tvořivost.
- Podporujeme žáky k zapojování do kulturního dění a sportovních aktivit.
- Využíváme pomoci a zkušenosti odborníků – výchovného poradce, pracovníka pedagogicko-psychologické poradny, orgánů péče o děti, policie.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, nepřipouštíme kolektivní potrestání.
- Jakoukoli formu agrese žáka vůči učiteli nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobních záští.
- Dodržujeme zásadu, že „špatný není žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování.“
- Při prošetřování kázeňských problémů žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv, příčinu.
- V rámci svého působení seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích.
- Žákům nabízíme vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů.
- Jsme připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku.
- Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě i škole.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.

2.8.6 Kompetence pracovní

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit je používat při práci vhodné nástroje, chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich povolání.

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky adaptovat se na nové, změněné pracovní podmínky.
- Vedeme žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.
- Snažíme se, aby žák pohlížel na výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme reálnou představu žáků o jejich budoucím povolání, o vhodné volbě dalšího studia.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.

2.9 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

2.9.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd. (§16. odstavec 8 zákona č. 561/2004 sb.)

Těmto žákům vytváříme podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb.

Při jejich vzdělávání uplatňujeme kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Tyto metody uplatňujeme převážně při rozvoji rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovednostech žáka.

Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním připravujeme podnětné a vstřícné školní prostředí. Umožňujeme těmto žákům rozvoj jejich vnitřního potenciálu a tím podporujeme jejich sociální integraci. Pro tyto žáky vytváříme individuální vzdělávací plán, který je vytvořen na podkladech ŠVP ZV. Obsah základního vzdělávání je možné přizpůsobit a upravit tak, aby byl v souladu se vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáka.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním zabezpečujeme tyto podmínky:

- Respektujeme zdravotní hlediska žáka, jeho potřeby a individualitu.
- Uplatňujeme diferenciaci a individualizaci vzdělávacího procesu při stanovení obsahu, forem a metod výuky.
- Zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávaní.
- Spolupracujeme s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a jejich odborníky.
- Podporujeme talent a nadání žáků, vytváříme vhodné vzdělávací podmínky.

Žáky s vývojovými poruchami učení integrujeme do běžných tříd. Po dohodě s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny vypracujeme individuální vzdělávací plán. Plán projednáváme se zákonnými zástupci žáka a vymezíme v něm dopomoc, kterou rodina dítěti poskytne. Reedukaci provádí na prvním stupni třídní učitelka 1x týdně, školní speciální pedagog provádí pravidelnou kontrolu této činnosti. Na prvním i druhém stupni zohledňujeme druh, stupeň a míru poruchy učení při hodnocení výsledků žáka.

2.9.2 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Žáky, kteří pocházejí ze sociálně, kulturně a jazykově odlišného prostředí, se snažíme začlenit do běžných tříd. Jsou často ohroženi sociálně patologickými jevy, proto se jim snažíme věnovat specifickou péči v takovém rozsahu, který potřebují. U těchto žáků se zaměříme hlavně na rozvoj českého jazyka, seznamujeme je s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi. Snažíme se budovat také jejich identitu. Jejich vzdělávání doplňujeme informacemi o kultuře a tradicích jejich národnosti. Dlouhodobým cílem naší školy je integrace žáků z odlišného kulturního a znevýhodněného prostředí.

Podmínky vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

- Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je nutné, abychom velice dobře znali žáka a jeho rodinné prostředí.
- Volíme vhodné přístupy, ve třídě i ve škole se snažíme vytvářet příznivé společenské klima.
- Využíváme různé výukové postupy a rozmanité učební styly žáků.
- Plánujeme výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých etnik a sociálních prostředí.
- Snažíme se o pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu, spolupracujeme s odborníky v této oblasti.

2.10 Zabezpečení výuky nadaných žáků

Žáci nadaní na matematiku mají možnost vzdělávání ve třídách s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů. Výuka v těchto třídách má na naší škole dlouholetou tradici – započala v roce 1981. Škola má dlouhodobě ověřovaný způsob výuky, zkušený pedagogický sbor. Mladí vyučující pracují pod vedením starších kolegyň a kolegů.

Žáci s nadáním a předpoklady pro práci s výpočetní technikou mohou být zařazeni, dle svého zájmu, do tříd s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky. Výučování v těchto třídách má tradici, která započala v roce 2002.

Ke zkoušce do těchto tříd přihlašují rodiče své dítě písemnou formou. O zařazení žáka do třídy rozhoduje ředitelka školy na základě celkového prospěchu, chování a úspěších v soutěžích a olympiádách. Rodiče mají právo kdykoli požádat o přeřazení svého dítěte do třídy bez rozšířeného vyučování. Žák je ze třídy s rozšířeným vyučováním přeřazen do běžné třídy i v případě, že dlouhodobě neprokazuje předpoklady pro tuto výuku (neprospěch, nedostatky v chování žáka), nebo z jiných závažných důvodů. Ředitelka školy rozhodne o přeřazení žáka v rámci školy na základě doporučení vyučujících a po projednání v pedagogické radě. S rozhodnutím jsou seznámeni zákonní zástupci. Žák je vyřazen ze třídy s rozšířeným vyučováním zpravidla ke konci pololetí.

2.11 Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků vyžaduje od vyučujících náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Tito žáci mají své specifické potřeby, na které je nutné reagovat. Na žáky s daným nadáním jsou kladeny vyšší nároky odpovídající jejich schopnostem a dovednostem. Řeší různé aplikační úlohy a zajímavé samostatné úkoly. Mají možnost vytvářet své vlastní prezentace, které jsou určeny k shlédnutí na velkoplošné obrazovce ve vestibulu školy.

Žáci své nadání, talent a schopnosti mohou rozvíjet v různých zájmových kroužcích v odpoledních hodinách. Nadaní žáci jsou vyhledáváni pomocí různých matematických soutěží (Matematický klokan, Malý Pythagoras, MO, Bobřík informatiky). Ve třídách se zaměřením na matematiku a informatiku žáci řeší problémové úkoly, různé rébusy a nadstandardní úlohy. Žáci se individuálně pod vedením pedagogů připravují na různé vědomostní soutěže a olympiády. Žáci jsou podporováni v různých soutěžích organizovaných různými společnostmi. Jsou jim doporučovány vzdělávací internetové stránky, populárně naučné pořady a časopisy. Při hodinách cizích jazyků jsou žáci rozděleni již od 3. ročníku podle nadání a jazykových schopností. Podle studijních výsledků mají možnost přestupu do jiné skupiny.

Podmínky vzdělávání žáků s mimořádným nadáním

- Zadáváme specifické a nadstandardní úkoly.
- Zapojujeme žáky do samostatných a rozsáhlejších prací.
- Vytváříme skupiny žáků se stejným nadáním.
- Doplňujeme a rozšiřujeme učivo vzhledem k nadání žáků.
- Respektujeme individualitu žáka.
- Umožňujeme žákům vlastní prezentaci.

2.12 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou v našem programu zařazována formou integrace do běžné výuky. Každoročně zpracováváme některé téma jako celoroční projekt, který je někdy zařazen jako celoškolní, jindy jen pro některé skupiny žáků. Zohledňujeme momentální situaci ve škole, kapacitní možnosti, aktuálnost tématu, aby byl náš výběr pro žáky přitažlivý.

2.12.1 Osobnostní a sociální výchova

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
	I. stupeň				
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
OR-Rozvoj schopností poznávání	INT do Čj, M		INT do M, Čj – Lv – cvičení dovednosti zapamatování	INT do Čj	
Sebepoznání a sebepojetí	INT do Prv		INT do Prv		INT do Čj, Přv
Seberegulace a sebeorganizace			INT do Tv		
Psychohygiena		INT do Prv, Tv			INT do Přv, Čj - Sl
Kreativita	INT do Vv,	INT do Vv, Pč	INT do Vv, Hv	INT do Hv, Tv	INT do Vv, Čj
SR-Poznávání lidí	INT do Prv		INT do Prv, Vv	INT do Čj	
Mezilidské vztahy	INT do Čj – Lv pohled na svět očima druhého		INT do Prv	INT do Přv	
Komunikace	INT do Čj, Hv	INT do Čj – Lv – informování, aktivní naslouchání, Hv			
Kooperace a kompetice				INT do Tv, Vl	
MR-Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				INT do Přv	INT do Čj - Sl
Hodnoty, postoje, praktická etika					INT do Čj – Sl, Lv

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
	II. stupeň				
Název tematického okruhu	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**	
OR-Rozvoj schopností poznávání	INT Př - Buňka				
Sebepoznání a sebepojetí		INT Ov - Osobnost člověka, typy osobnosti			
Seberegulace a sebeorganizace	INT VkZ – Prevence zneužívání návykových látek		INT VkZ - Zdravý životní styl		
Psychohygiena	INT VkZ - Péče o zdraví		INT Př - Životní styl		
Kreativita				INT Vv - Výtvarný objekt	
SR-Poznávání lidí	INT VkZ - Osobní bezpečí				
Mezilidské vztahy		INT Ov - Mezilidské vztahy			
Komunikace	INT VkZ - Komunikace v rodině,soc. komunikace		INT VkZ - Komunikace v rodině, soc. komunikace		
Kooperace a kompetice		INT Ov - Zásady lidského soužití			
MR-Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		INT F - Páka (lab. práce)	INT VkZ - Osobní bezpečí	INT VkZ - Osobní bezpečí	
Hodnoty, postoje, praktická etika		INT Ov - Morálka a mravnost		INT Př - Základy ekologie	

2.12.2 Výchova demokratického občana

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
	I. stupeň				
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
Občanská společnost a škola				INT do Vl – demokr. vztahy, principy a hodnoty	
Občan, občanská společnost a stát				INT do Vl – práva a povinnosti občana	
Formy participace občanů v politickém životě				INT do Vl – obec – jednotka samosprávy státu, dem. Volby	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					INT do Vl – zákl. principy demokracie

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
	II. stupeň				
Název tematického okruhu	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**	
Občanská společnost a škola	INT Ov - Naše škola	INT Ov - Naše škola			
Občan, občanská společnost a stát	INT D - Řím v období republiky		INT Ov - Stát a právo		
Formy participace občanů v politickém životě			INT Ov - Volby a politické strany	INT D - Charakter 1.republiky	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			INT Ov - Principy demokracie INT D - Francouzská revoluce		

2.12.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
	I. stupeň				
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
Evropa a svět nás zajímá					INT do Vl – zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé, život dětí v jiných zemích
Objevujeme Evropu a svět				INT do Vl – naše vlast a Evropa, státní symboly	INT do Vl, Aj – naše vlast a Evropa, státní a evropské symboly
Jsme Evropané					

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
	II. stupeň				
Název tematického okruhu	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**	
Evropa a svět nás zajímá	INT Aj - Můj život (My Life)				
Objevujeme Evropu a svět		INT Aj - Doma a v cizině (Home and Away)			
Jsme Evropané		INT D - Středověká vzdělanost	INT D - Duchovní pozadí osvícenské doby	INT Aj - Náš svět (Our World) INT Ov - Mezinárodní vztahy	

2.12.4 Multikulturní výchova

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
	I. stupeň				
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
Kulturní diference			INT do Prv – jedinečnost každého člověka		
Lidské vztahy		INT do Prv – empatie, lidská solidarita, zapojení žáků z odlišného kult. prostředí			
Etnický původ				INT do Vl – postavení národnostních menšin	
Multikulturalita					INT do Cj – význam užívání cizího jaz. jako nástroje dorozumění a vzdělávání
Princip sociálního smíru a solidarity					

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
	II. stupeň				
Název tematického okruhu	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**	
Kulturní diference				INT D - Vznik ČSR	
Lidské vztahy		INT Čj - literatura: Jak jsem potkal lidi		INT D - Holocaust	
Etnický původ		INT Hv - Etnická hudba	INT Př - Rasy	INT D - Odsun Němců	
Multikulturalita	INT Ov - Národnostní menšiny a jazykové skupiny	INT D - Civilizace Asie, Afriky a Ameriky			
Princip sociálního smíru a solidarity		INT Ov - Rovnost, nerovnost, lidská práva a povinnosti			

2.12.5 Environmentální výchova

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
	I. stupeň				
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
Ekosystémy			INT do Prv – lidské sídlo, město, vesnice	INT do Přv, Vl – les, pole - význam, změny krajiny vlivem člověka	
Základní podmínky života	INT do Prv – ochrana živ. prostředí			INT do Pvř, Vl – voda, ovzduší, půda, podmínky života na Zemi, ochrana živ. prostředí	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				INT do Přv - PRO Den Země	PRO Hospodaření s odpady
Vztah člověka k prostředí					

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
	II. stupeň				
Název tematického okruhu	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**	
Ekosystémy	INT Př - Ekosystém		INT Př - Biomy		
Základní podmínky života	INT Př - Vznik života		INT Ch - Voda, vzduch		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			INT D - Průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti	INT F - Jaderná energie	
Vztah člověka k prostředí				INT Př - Základy ekologie	

2.12.6 Mediální výchova

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
	I. stupeň				
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
RČ – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					INT Čj – hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
Stavba mediálních sdělení					
Vnímání autora mediálních sdělení					
Fungování a vliv médií ve společnosti					INT do Čj – vliv médií na každodenní život
PČ – Tvorba mediálního sdělení					
Práce v realizačním týmu					

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
	II. stupeň				
Název tematického okruhu	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**	
RČ – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	INT Čj - sloh: Zpráva, oznámení				
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				INT Čj - literatura: Poezie	
Stavba mediálních sdělení	INT Čj - sloh: Základ slohové komunikace				
Vnímání autora mediálních sdělení			INT Čj - literatura: Sci-fi		
Fungování a vliv médií ve společnosti	INT Ov - Masová kultura, prostředky masové komunikace				
PČ – Tvorba mediálního sdělení				INT Čj - sloh: Proslov	
Práce v realizačním týmu		INT F - Archimédův zákon (lab. práce)			

3 Učební plán

3.1 Tabulace učebního plánu

3.1.1 Učební plán pro I. stupeň – varianta A

vzdělávací oblasti	vzdělávací obory	hodin	1.tř.	2.tř.	3.tř.	4.tř.	5.tř.
Jazyk a jazyková komunikace	český jazyk a literatura	35 + 5D	9 z toho 2D	9 z toho 2D	8 z toho 1D	7	7
	angličtina hravě	9 + 4D	2 z toho 2D	2 z toho 2D	0	0	0
	anglický jazyk		0	0	3	3	3
Matematika a její aplikace	matematika	20 + 3D	4	4	5 z toho 1D	5 z toho 1D	5 z toho 1D
Informační a komunikační technologie	informatika a výpočetní technika	1	0	0	0	0	1
Člověk a jeho svět	prvouka	12 + 2D	2	2	2	0	0
	přírodověda		0	0	0	2	2
	vlastivěda		0	0	0	2 z toho 1D	2 z toho 1D
Umění a kultura	hudební výchova	12	1	1	1	1	1
	výtvarná výchova		1	1	2	2	1
Člověk a zdraví	tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1
Průřezová témata		P	P	P	P	P	P
Disponibilní časová dotace	volná - 14	kolik	4	4	2	2	2
		co	Čj, Ah	Čj, Ah	Čj, M	M, Vl	M, Vl
Celková povinná časová dotace		118	22	22	24	25	25

3.1.2 Učební plán pro I. stupeň – varianta B

vzdělávací oblasti	vzdělávací obory	hodin	1.tř.	2.tř.	3.tř.	4.tř.	5.tř.
Jazyk a jazyková komunikace	český jazyk a literatura	35 + 5D	9 z toho 2D	9 z toho 2D	8 z toho 1D	7	7
	anglický jazyk	9	0	0	3	3	3
Matematika a její aplikace	matematika	20 + 5D	5 z toho 1D	5 z toho 1D	5 z toho 1D	5 z toho 1D	5 z toho 1D
Informační a komunikační technologie	informatika a výpočetní technika	1	0	0	0	0	1
Člověk a jeho svět	prvouka	12 + 2D	2	2	2	0	0
	přírodověda		0	0	0	2	2
	vlastivěda		0	0	0	2 z toho 1D	2 z toho 1D
Umění a kultura	hudební výchova	12 + 2D	1	1	1	1	1
	výtvarná výchova		2 z toho 1D	2 z toho 1D	2	2	1
Člověk a zdraví	tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1
Průřezová témata		P	P	P	P	P	P
Disponibilní časová dotace	volná - 14	kolik	4	4	2	2	2
		co	Čj, M, Vv	Čj, M, Vv	Čj, M	M, Vl	M, Vl
Celková povinná časová dotace		118	22	22	24	25	25

3.1.3 Učební plán pro II. stupeň – běžná třída

vzdělávací oblasti	vzdělávací obory		hodin	6.třída	7.třída	8.třída	9.třída
jazyk a jazyková komunikace	český jazyk a literatura		15 + 3D	5 z toho 1D	5 z toho 1D	4 z toho 1D	4
	anglický jazyk		12	3	3	3	3
	základy německého jazyka		6D	0	2 z toho 2D	2 z toho 2D	2 z toho 2D
matematika a její aplikace	matematika		15 + 2D + 1D	5 z toho 1D	5 z toho 1D	4	4 z toho 1D
	finanční gramotnost			0	0	0	1 z toho 1D
informační a komunikační technologie	informatika a výpočetní technika		1 + 3D	1 z toho 1D	1	1 z toho 1D	1 z toho 1D
člověk a společnost	dějepis		11	2	2	2	2
	občanská výchova			0	1	1	1
člověk a příroda	fyzika		21 + 6D	2 z toho 1D	2	2 z toho 1D	2
	chemie			0	0	2	2
	přírodopis			2	2 z toho 1D	2 z toho 1D	1
	zeměpis			2 z toho 1D	2	2 z toho 1D	2
umění a kultura	hudební výchova		10	1	1	1	1
	výtvarná výchova			2	2	1	1
člověk a zdraví	výchova ke zdraví		10 + 1D	1	0	1	1 z toho 1D
	tělesná výchova			2	2	2	2
člověk a svět práce	pracovní činnosti		3 + 1D	2 z toho 1D	0	0	1
	volba povolání			0	0	1	0
průřezová témata							
disponibilní časová dotace	vázaná	6 pro DCJ					
	volná	18	kolik	6	3	5	4
			co	Čj, M, Ivt, F, Z	Čj, Př, Pěst	Čj, Ivt, F, Př, Z	M, Fg, Ivt, VkZ
Celková povinná časová dotace			122	30	30	31	31

3.1.4 Učební plán pro II. stupeň - třída s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky

vzdělávací oblasti	vzdělávací obory		hodin	6.třída	7.třída	8.třída	9.třída
jazyk a jazyková komunikace	český jazyk a literatura		15 + 1D	4	4	4 z toho 1D	4
	anglický jazyk		12	3	3	3	3
	základy německého jazyka		6D	0	2 z toho 2D	2 z toho 2D	2 z toho 2D
matematika a její aplikace	matematika		15 + 4D	5 z toho 1D	5 z toho 1D	4	4 z toho 1D
	finanční gramotnost			0	0	0	1 z toho 1D
informační a komunikační technologie	informatika a výpočetní technika		1 + 7D	2 z toho 2D	2 z toho 1D	2 z toho 2D	2 z toho 2D
člověk a společnost	dějepis		11	2	2	2	2
	občanská výchova			1	1	0	1
člověk a příroda	fyzika		21 + 6D	2 z toho 1D	2	2 z toho 1D	2
	chemie			0	0	2	2
	přírodopis			2	2 z toho 1D	2 z toho 1D	1
	zeměpis			2 z toho 1D	2	2 z toho 1D	2
umění a kultura	hudební výchova		10	1	1	1	1
	výtvarná výchova			2	2	1	1
člověk a zdraví	výchova ke zdraví		10	1	0	1	0
	tělesná výchova			2	2	2	2
člověk a svět práce	pracovní činnosti		3	1	0	0	1
	volba povolání			0	0	1	0
průřezová témata							
disponibilní časová dotace	vázaná	6 pro DCJ					
	volná	18	kolik	5	3	6	4
			co	M, Ivt, F, Z	M, Ivt, Př	Čj, Ivt, F, Př, Z	M, Fg, Ivt,
Celková povinná časová dotace			122	30	30	31	31

3.1.5 Učební plán pro II. stupeň - třída s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů

vzdělávací oblasti	vzdělávací obory		hodin	6.třída	7.třída	8.třída	9.třída
jazyk a jazyková komunikace	český jazyk a literatura		15 + 1D	4	4	4 z toho 1D	4
	anglického jazyk		12	3	3	3	3
	základy německého jazyka		6D	0	2 z toho 2D	2 z toho 2D	2 z toho 2D
matematika a její aplikace	matematika		15 + 1D + 5D	5 z toho 1D	5 z toho 1D	5 z toho 1D	5 z toho 2D
	finanční gramotnost			0	0	0	1 z toho 1D
informační a komunikační technologie	informatika a výpočetní technika		1 + 3D	1 z toho 1D	1	1 z toho 1D	1 z toho 1D
člověk a společnost	dějepis		11	2	2	2	2
	občanská výchova			1	1	0	1
člověk a příroda	fyzika		21 + 8D	2 z toho 1D	2	2 z toho 1D	2
	chemie			0	0	3 z toho 1D	3 z toho 1D
	přírodopis			2	2 z toho 1D	2 z toho 1D	1
	zeměpis			3 z toho 2D	2	1	2
umění a kultura	hudební výchova		10	1	1	1	1
	výtvarná výchova			2	2	1	1
člověk a zdraví	výchova ke zdraví		10	1	0	1	0
	tělesná výchova			2	2	2	2
člověk a svět práce	pracovní činnosti		3	1	1	0	0
	volba povolání			0	0	1	0
průřezová témata							
disponibilní časová dotace	vázaná	6 pro DCJ					
	volná 18		kolik	5	2	6	4 + 1
			co	M, IVT, F, Z	M, Př	Čj, M, Ivt, F, Ch, Př	M, Fg, Ivt, Ch
Celková povinná časová dotace			122	30	30	31	31

3.2 Poznámky k učebnímu plánu

3.2.1 Učební plán pro I. stupeň – varianta A

Celková časová dotace je na 1. stupni základního vzdělávání 118 hodin.
Z toho je 14 hodin disponibilních.
4 disponibilní hodiny v 1. ročníku (2 hodiny ČJ, 2 hodiny AH)
4 disponibilní hodiny v 2. ročníku (2 hodiny ČJ, 2 hodiny AH)
2 disponibilní hodiny ve 3. ročníku (1 hodina ČJ, 1 hodina M)
2 hodiny ve 4. ročníku (1 hodina VL, 1 hodina M)
2 hodiny ve 5. ročníku (1 hodina VL, 1 hodina M)

Časová dotace pro 1. a 2. ročník je 22 hodin týdně.
Časová dotace pro 3. ročník je 24 hodin týdně.
Časová dotace pro 4. a 5. ročník je 25 hodin.

Do učebního plánu jsou začleněny tyto vzdělávací obory:

Český jazyk a literatura – celková časová dotace je 40 hodin. Minimální časová dotace je 35 hodin. Český jazyk je posílen o 5 disponibilních hodin. 1. – 2. ročník po 9 hodinách, z to 2 jsou disponibilní. 3. ročník po 8 hodinách, z toho je 1 disponibilní, 4. – 5. ročník po 7 hodinách.

Vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících I. stupně.
Předmět má tyto složky – Komunikační a slohová výchova, jazyková a literární výchova, jejíž součástí je v 1. – 3. ročníku psaní. Do všech složek se prolíná dramatická výchova.

Angličtina hravě – je vyučována v 1. a 2. ročníku. Výuka je převážně formou hry, žáci se s jazykem seznamují pouze v elementární podobě, hlavní důraz je kladen na mluvené slovo. V každém ročníku je dvouhodinová časová dotace, která byla využita z disponibilních hodin.

Anglický jazyk – 3. - 5. ročník, časová dotace po 3 hodinách.
Celková časová dotace pro výuku angličtiny je tedy 13 hodin na I. stupni, z toho jsou 4 hodiny disponibilní.

Matematika - celková časová dotace je 23 hodin. Minimální časová dotace je 20 hodin. Matematika je posílena o 3 disponibilní hodiny. 1. – 2. ročník po 4 hodinách.
3. – 5. ročník po 5 hodinách, z toho 1 je disponibilní.
Vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících I. stupně.

Informatika a výpočetní technika – je vyučována pouze v 5. ročníku, je zde využita jednohodinová časová dotace.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je rozdělena na vzdělávací obory –
Prvouka 1. – 3. ročník, časová dotace po 2 hodinách
Přírodověda 4. – 5. ročník, časová dotace po 2 hodinách
Vlastivěda 4. – 5. ročník, časová dotace po 2 hodinách, z toho 1 je disponibilní

Celková časová dotace je 14 hodin, byly zde využity 2 disponibilní hodiny.

Vzdělávací oblast **člověk a kultura** je rozdělena na tyto vzdělávací obory -
Hudební výchova – 1. – 5. ročník , časová dotace po 1 hodině
Výtvarná výchova – 1., 2. a 5. ročník, časová dotace po 1 hodině
3. a 4. ročník, časová dotace po 2 hodinách

Celková časová dotace je 12 hodin, nebyly zde využity žádné disponibilní hodiny.

Tělesná výchova - 1. – 5. ročník, časová dotace po 2. hodinách
Ve 2. a 3. ročníku je do výuky začleněna výuka plavání. Ve 4. ročníku je začleněna výuka cyklistiky.

Pracovní činnosti - 1. – 5. ročník , časová dotace po 1 hodině

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Jsou integrována do vzdělávacích obsahů jednotlivých vzdělávacích oborů.

3.2.2 Učební plán pro I. stupeň – varianta B

Celková časová dotace je na 1. stupni základního vzdělávání 118 hodin.
Z toho je 14 hodin disponibilních.
4 disponibilní hodiny v 1. ročníku (2 hodiny ČJ, 1 hodina M, 1 hodina Vv)
4 disponibilní hodiny v 2. ročníku (2 hodiny ČJ, 1 hodina M, 1 hodina Vv)
2 disponibilní hodiny ve 3. ročníku (1 hodina ČJ, 1 hodina M)
2 hodiny ve 4. ročníku (1 hodina VL, 1 hodina M)
2 hodiny ve 5. ročníku (1 hodina VL, 1 hodina M)

Časová dotace pro 1. a 2. ročník je 22 hodin týdně.
Časová dotace pro 3. ročník je 24 hodin týdně.
Časová dotace pro 4. a 5. ročník je 25 hodin.

Do učebního plánu jsou začleněny tyto vzdělávací obory:

Český jazyk a literatura – celková časová dotace je 40 hodin. Minimální časová dotace je 35 hodin. Český jazyk je posílen o 5 disponibilních hodin. 1. – 2. ročník po 9 hodinách, z to 2 jsou disponibilní. 3. ročník po 8 hodinách, z toho je 1 disponibilní, 4. – 5. ročník po 7 hodinách.

Vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících I. stupně.
Předmět má tyto složky – Komunikační a slohová výchova, jazyková a literární výchova, jejíž součástí je v 1. – 3. ročníku psaní. Do všech složek se prolíná dramatická výchova.

Anglický jazyk – 3. - 5. ročník, časová dotace po 3 hodinách.
Celková časová dotace pro výuku angličtiny je tedy 9 hodin na I. stupni, nebyla využita žádná disponobilní hodina.

Matematika - celková časová dotace je 25 hodin. Minimální časová dotace je 20 hodin. Matematika je posílena o 5 disponibilní hodin.
1. – 5. ročník po 5 hodinách, z toho 1 je disponibilní.
Vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících I. stupně.

Informatika a výpočetní technika – je vyučována pouze v 5. ročníku, je zde využita jednohodinová časová dotace.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je rozdělena na vzdělávací obory –
Prvouka 1. – 3. ročník, časová dotace po 2 hodinách
Přírodověda 4. – 5. ročník, časová dotace po 2 hodinách
Vlastivěda 4. – 5. ročník, časová dotace po 2 hodinách, z toho 1 je disponibilní

Celková časová dotace je 14 hodin, byly zde využity 2 disponibilní hodiny.

Vzdělávací oblast **člověk a kultura** je rozdělena na tyto vzdělávací obory -

Hudební výchova – 1. – 5. ročník , časová dotace po 1 hodině
Výtvarná výchova – 1. a 2. ročník, časová dotace 2 hodiny, z toho 1 disponobilní
3. a 4. ročník, časová dotace po 2 hodinách
5. ročník, časová dotace po 1 hodině.

Celková časová dotace je 14 hodin, byly zde využity 2 disponibilní hodiny.

Tělesná výchova - 1. – 5. ročník, časová dotace po 2. hodinách
Ve 2. a 3. ročníku je do výuky začleněna výuka plavání. Ve 4. ročníku je začleněna výuka cyklistiky.

Pracovní činnosti - 1. – 5. ročník , časová dotace po 1 hodině

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Jsou integrována do vzdělávacích obsahů jednotlivých vzdělávacích oborů.

3.2.3 Učební plán pro II. stupeň – běžná třída

Jazyk a jazyková komunikace

1) Český jazyk a literatura (minimální dotace 15 hodin + 3 hodiny disponibilní)
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně
- součástí předmětu český jazyk a literatura jsou gramatika, literatura a sloh

2) Anglický jazyk – minimální dotace 12 hodin
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně
- učivo předmětu anglický jazyk navazuje na výuku tohoto předmětu na I. stupni
- žákům přicházejícím z jiných škol umožňujeme v prvním pololetí adaptovat se

3) Základy německého jazyka – tzv. vázaná dotace 6 hodin
- žákům nabízíme výuku německého jazyka
- předmět vyučujeme od 7. postupného ročníku v rozsahu dvou hodin týdně

Matematika a její aplikace (minimální dotace 15 hodin + 3 hodiny disponibilní)

1) Matematika
- vzdělávací obor matematika se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) Finanční gramotnost
- doplňující vzdělávací obor zařazujeme pouze do 9. ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně

Informační a komunikační technologie (minimální dotace 1 hodina + 3 hodiny disponibilní)

1) Informatika a výpočetní technika
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně
- hodiny probíhají ve specializovaných učebnách

Člověk a společnost (minimální dotace 11hodin)

1) Dějepis
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) Občanská výchova
- vzdělávací obor se realizuje ve třech ročnících II. stupně v rozsahu jedna hodina týdně

Člověk a příroda (minimální dotace 21 hodin + 7 hodin disponibilních)

1) Fyzika
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) Chemie
- předmět vyučujeme v 8. a 9. ročníku

3) Přírodopis
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

4) Zeměpis
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

Umění a kultura (minimální dotace 10 hodin)
1) Hudební výchova
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) Výtvarná výchova
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

Člověk a zdraví (minimální dotace 10 hodin + 1hodina disponibilní)
1) Výchova ke zdraví
- vzdělávací obor se realizuje ve třech ročnících II. stupně

2) Tělesná výchova
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně ¨
- paralelní (případně následující třídy) se spojují a následně rozdělují podle pohlaví žáků a s ohledem na dodržení pravidel bezpečnosti

Člověk a svět práce (minimální dotace 3 hodiny + 1hodina disponibilní)
1) Pěstitelství
- vzdělávací obor se realizuje ve třech ročnících II. stupně

2) Volba povolání
- tento obor zařazujeme v osmém ročníku

Průřezová témata
- zařazujeme jako integrativní součást realizovaných vzdělávacích obsahů

3.2.4 Učební plán pro II. stupeň – třída s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky

Jazyk a jazyková komunikace
1) Český jazyk a literatura (minimální dotace 15 hodin + 1 hodina disponibilní)
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně
- součástí předmětu český jazyk a literatura jsou gramatika, literatura a sloh

2) Anglický jazyk – minimální dotace 12 hodin
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně
- učivo předmětu anglický jazyk navazuje na výuku tohoto předmětu na I. stupni
- žákům přicházejícím z jiných škol umožňujeme v prvním pololetí adaptovat se

3) Základy německého jazyka – tzv. vázaná dotace 6 hodin
- žákům nabízíme výuku německého jazyka
- předmět vyučujeme od 7. postupného ročníku v rozsahu dvou hodin týdně

Matematika a její aplikace (minimální dotace 15 hodin + 4 hodiny disponibilní)
1) Matematika
- vzdělávací obor matematika se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) Finanční gramotnost
- doplňující vzdělávací obor zařazujeme pouze do 9. ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně

Informační a komunikační technologie (minimální dotace 1 hodina + 7 hodin disponibilních)
1) Informatika a výpočetní technika
- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně
- hodiny probíhají ve specializovaných učebnách

Člověk a společnost (minimální dotace 11hodin)
1) Dějepis

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) Občanská výchova

- vzdělávací obor se realizuje ve třech ročnících II. stupně v rozsahu jedna hodina týdně

Člověk a příroda (minimální dotace 21 hodin + 6 hodin disponibilních)

1) Fyzika

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) Chemie

- předmět vyučujeme v 8. a 9. ročníku

3) Přírodopis

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

4) Zeměpis

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

Umění a kultura (minimální dotace 10 hodin)

1) Hudební výchova

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) Výtvarná výchova

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

Člověk a zdraví (minimální dotace 10 hodin)

1) Výchova ke zdraví

- vzdělávací obor se realizuje ve třech ročnících II. stupně

2) Tělesná výchova

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně ¨
- paralelní (případně následující třídy) se spojují a následně rozdělují podle pohlaví žáků a s ohledem na dodržení pravidel bezpečnosti

Člověk a svět práce (minimální dotace 3 hodiny)

1) Pěstitelství

- vzdělávací obor se realizuje v šestém a devátém ročníku

2) Volba povolání

- tento obor zařazujeme v osmém ročníku

Průřezová témata

- zařazujeme jako integrativní součást realizovaných vzdělávacích obsahů

3.2.5 Učební plán pro II. stupeň – třída s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů

Jazyk a jazyková komunikace

1) Český jazyk a literatura (minimální dotace 15 hodin + 1 hodina disponibilní)

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně
- součástí předmětu český jazyk a literatura jsou gramatika, literatura a sloh

2) Anglický jazyk – minimální dotace 12 hodin

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně
- učivo předmětu anglický jazyk navazuje na výuku tohoto předmětu na I. stupni
- žákům přicházejícím z jiných škol umožňujeme v prvním pololetí adaptovat se

3) Základy německého jazyka tzv. vázaná dotace 6 hodin

- žákům nabízíme výuku německého jazyka
- předmět vyučujeme od 7. postupného ročníku v rozsahu dvou hodin týdně

Matematika a její aplikace (minimální dotace 15 hodin + 6 hodin disponibilních)

1) Matematika

- vzdělávací obor matematika se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) Finanční gramotnost

- doplňující vzdělávací obor zařazujeme pouze do 9. ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně

Informační a komunikační technologie (minimální dotace 1 hodina + 3 hodiny disponibilní)

1) Informatika a výpočetní technika

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně
- hodiny probíhají ve specializovaných učebnách

Člověk a společnost (minimální dotace 11hodin)

1) Dějepis

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) O*bčanská výchova*

- vzdělávací obor se realizuje ve třech ročnících II. stupně v rozsahu jedna hodina týdně

Člověk a příroda (minimální dotace 21 hodin + 8hodin disponibilních)

1) Fyzika

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) Chemie

- předmět vyučujeme v 8. a 9. ročníku

3) Přírodopis

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

4) Zeměpis

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

Umění a kultura (minimální dotace 10 hodin)

1) Hudební výchova

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

2) Výtvarná výchova

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně

Člověk a zdraví (minimální dotace 10 hodin)

1) Výchova ke zdraví

- vzdělávací obor se realizuje ve třech ročnících II. stupně

2) Tělesná výchova

- vzdělávací obor se realizuje ve všech ročnících II. stupně ¨
- paralelní (případně následující třídy) se spojují a následně rozdělují podle pohlaví žáků a s ohledem na dodržení pravidel bezpečnosti

Člověk a svět práce (minimální dotace 3 hodiny)

1) Pěstitelství

- vzdělávací obor se realizuje v šestém a sedmém

2) Volba povolání

- tento obor zařazujeme v osmém ročníku

Průřezová témata

- zařazujeme jako integrativní součást realizovaných vzdělávacích obsahů

4 Učební osnovy

4.1 Český jazyk a literatura

4.1.1 Charakteristika vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Do této vzdělávací oblasti je také začleněna Etická výchova.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk (Anglický jazyk) a Další cizí jazyk (Německý jazyk). Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

4.1.2 Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Dovednosti, které by si měli žáci ve vzdělávací oblasti Český jazyk a literatura osvojit, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale měly by umožnit získávání poznatků ve všech dalších oborech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a interpretovat výsledky svého poznání. Při individuálních činnostech se dostává žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru. Při činnostech týmových je kladen důraz na spolupráci a vzájemnou pomoc. Do vzdělávacího oblasti Český jazyk a literatura se prolíná i Etická výchova, kdy se žáci učí vzájemně naslouchat, rozvíjí svůj kultivovaný mluvený i písemný projev, seznamují se s pravidly komunikace v běžných každodenních situacích.

Na 1. stupni základního vzdělávání je naším stěžejním úkolem naučit žáky používat základní prostředky komunikace - psaní a čtení, zvláště pak čtení s porozuměním. Dbáme o propojování školy se životem. Při tvořivých aktivitách obohacujeme slovní zásobu žáků a seznamujeme je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuka gramatiky není naším cílem, ale pouze nástrojem k rozvoji komunikačních dovedností.

Na 2. stupni základního vzdělávání je naším cílem cestou jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování nasměrovat žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich komunikační dovednosti. Literární učivo, které je vybíráno v souladu se sledovanými cíli, se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky ke komunikaci.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení, zvláště pak při vytváření předpokladů k efektivní mezilidské komunikaci a chápání své role v různých komunikačních situacích, orientaci ve vnímání okolního světa i sebe sama.

Výuka předmětu Český jazyk a literatura je rozdělen na 1.stupni do tří specifických složek: Jazyková výchova, Literární výchova a Komunikační a slohová výchova. Těmito složkami se prolíná Dramatická výchova. Od 1. do 3. třídy je zařazena i výuka psaní. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V ***Jazykové výchově*** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem k získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V ***Literární výchově*** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

V ***Komunikační a slohové výchově*** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V ***Psaní*** se žáci učí zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním, psát správné tvary písmen a číslic, správně spojovat písmena i slabiky, kontrolovat vlastní písemný projev.

Dramatická výchova, která je integrována na 1.stupni do všech předcházejících složek, je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj jednotlivce prostřednictvím prvků a postupů dramatického umění. Využívá především dramatické improvizace, jež je založena na lidské schopnosti jednat v navozených situacích, jako by byly skutečné. Pomáhá utvářet vnitřně bohatou osobnost vědomou si své hodnoty a zároveň otevřenou světu, schopnou sociálního porozumění a spolupráce. Neopomenutelný je její rozměr etický.

Na 1. stupni v učebním plánu A i B se počítá s celkovou devítihodinovou týdenní časovou dotací v 1. a 2. třídě a osmihodinovou týdenní časovou dotací ve 3. třídě a sedmihodinovou časovou dotací v 4. a 5. třídě. V rámci vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura budou na 1.stupni uplatňovány prvky dramatické výchovy.

Na 2.stupni je výuka rozdělena do tří specifických složek: Jazyková výchova, Literární výchova, Komunikační a slohová výchova s celkovou týdenní časovou dotací: v učebním plánu pro běžnou třídu v 6. - 7. ročníku - 5 hodin, v 8. - 9. ročníku - 4 hodiny, v učebním plánu pro třídy s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky v 6. - 9. ročníku - 4 hodiny, v učebním plánu pro třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů v 6. - 9. ročníku - 4 hodiny.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách jednotlivých vyučujících. Některá témata, zejména v oblasti literatury, budou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším prostředkem k naplňováním cílů tohoto předmětu na obou stupních budou návštěvy knihoven, filmových a divadelních představení, práce s knihou a texty na internetu. Volba didaktických prostředků je závislá na rozhodnutí učitele.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku, toleruje i případnou jednostrannost v zaměření žáka na určitý typ činnosti.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
Multikulturní výchova
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Kompetence k učení

- Žáky vedeme k využívání vhodných metod a způsobům při práci, pomáháme jim plánovat jejich činnost a připravujeme je na celoživotní vzdělávání.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem.
- Žáky vedeme k vyhledávání a třídění získaných informací, které potom využívají v tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- Žáky vedeme k pozorování, porovnávání a hodnocení výsledků.
- Učíme žáka práce s chybou.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost.
- U žáků podněcujeme sebehodnocení a vědomí, že získané dovednosti jsou důležitější než známka na vysvědčení.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů, na základě modelových situací ukazujeme algoritmus řešení a také to, jak některým problémům předcházet.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení, využívání vlastního úsudku a zkušeností a schopnost obhájit si vlastní názor, řešení.

Kompetence komunikativní

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Důraz klademe na kultivovanost komunikace, na pozitivní prezentaci sebe i své školy na veřejnosti.

- Učíme žáky naslouchat druhým, což považujeme za nezbytnou podmínku účinné mezilidské komunikace.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s druhými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech, rozvíjíme jejich schopnost zastávat v týmu různé role a hodnotit práci svou i týmovou.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.
- Podporujeme integraci žáků se specifickými potřebami do třídních kolektivů.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré mezilidské vztahy, netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Snažíme se u žáků vytvořit pozitivní představu o sobě samém, podporujeme dosažení jeho pocitu sebeúcty.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k ochraně a respektování našich tradic, kulturního a historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- Utváříme smysl pro kulturu a tvořivost zapojováním do kulturního dění.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě druhým lidem, netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Dodržujeme zásadu, že „špatný není žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování.“

Kompetence pracovní

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky vhodně, účelně a smysluplně si organizovat práci a pracovní prostředí v souladu s dodržováním základních pravidel bezpečnosti a hygieny práce.

4.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
1. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
• V krátkých mluvených projevech se učí správně dýchat, volit vhodné tempo řeči a artikulovat • Seznamuje se se správným držením těla • Učí se hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých lidí	⇒ nácvik správného dýchání (dechová cvičení) a přiměřeného tempa řeči, nácvik správného slovního přízvuku ⇒ rozvíjení znělého hlasu - básničky, poslech, dramatizace ⇒ držení těla,verbální a neverbální komunikace	**PT** - OSV OR - rozvoj schopnosti poznávání Hv - správné dýchání
• Porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti • V mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	⇒ jednoduché pokyny ⇒ kultura mluveného projevu	**PT** - OSV SR – komunikace
• Seznamuje se se základními komunikačními pravidly v rozhovoru • Osvojí si oslovování křestními jmény, používá vhodné formy pozdravu, naslouchání • Naslouchá a dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě • Učí se rozlišovat herní a reálnou situaci, přijímat pravidla hry, vstupovat do jednotlivých rolí a přirozeně v nich jednat	⇒ základní komunikační pravidla, oslovování křestním jménem ⇒ prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení, přiměřená gestikulace ⇒ dramatizační ztvárnění jednotlivých situací ⇒ vstup do role, jevištní postava ⇒ spolupráce, komunikace v běžných životních situacích a v herních situacích	**PT** - OSV SR – komunikace Etická výchova
• Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, • Rozlišuje slovo, slabiku, hlásku • Pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám • Seznamuje se s členěním slov na slabiky, slova • Čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky • Čte nahlas slova, věty a krátké texty • Rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek	⇒ sluchové rozlišení hlásek ⇒ analýza a syntéza slabik, slov v mluvené i psané podobě ⇒ písmena malá,velká,tiskací, psací ⇒ výslovnost samohlásek krátkých, dlouhých ⇒ věcné čtení	M – počítá slabiky slova
• Učí se rozlišovat věty, slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní • Píše na konci věty tečku	⇒ věta, slovo, slabika, hláska ⇒ Opis, přepis slov a vět	**PT** - OSV OR – rozvoj schopnosti poznávání
• Seznamuje se se základy čtení a psaní di ,ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	⇒ základní pravidla čtení a psaní di, ti, ni ,dě tě, ně, bě, pě,vě, mě	
• Učí se řadit ilustrace podle dějové posloupnosti a vyprávět podle nich jednoduchý příběh	⇒ vyprávění podle obrázkové osnovy	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
1. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
LITERÁRNÍ VÝCHOVA A LITERÁRNĚ-DRAMATICKÁ VÝCHOVA		
• Učí se číst s porozuměním texty přirozeného rozsahu	⇒ čtení s porozuměním	
o Čte a přednáší zpaměti literární texty přiměřené náročnosti o Naslouchá pohádkám, příběhům a poezii pro děti, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje o Učí se vyjadřovat své pocity z přečteného textu o Učí se rozlišovat herní a reálnou situaci, přijímat pravidla hry Odliší jednotlivé literární texty	⇒ přednes říkadel a básní ⇒ poslech, vyprávění, rozvoj slovní zásoby, vyjadřování se ve větách, dramatizace ⇒ zážitkové čtení a naslouchání ⇒ vstup do role, jevištní postava ⇒ literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec)	**PT** - OSV SR – komunikace **PT** - OSV SR – mezilidské vztahy Prv - zvířata
PSANÍ		
• Seznamuje se se základními hygienickými návyky spojenými se psaním, uvolňuje ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní	⇒ základní hygienická pravidla	
• Píše čáry,oblouky,zátrhy, vlnovky	⇒ přípravné uvolňovací cviky ⇒ psaní jednotlivých prvků písmen a číslic	
• Seznamuje se správnými tvary písmen a číslic • Nacvičuje správné spojování písmen, slabik, slov, vět • Nacvičuje věcné i formálně správné psaní jednoduchých sdělení a textů	⇒ postupné vyvození správných tvarů všech písmen (kromě x, w) a číslic ⇒ psaní – písmeno, slabika, slovo ⇒ základní pravidla pro formální úpravu textu - přepis, opis básně	**PT** - OSV OR - rozvoj schopnosti poznávání
• Nacvičuje psaní velkých písmen na začátku věty • Seznamuje se se základy psaní velkých písmen u osob, se psaním správných tvarů písmen, spojuje písmena do slabik a slov, píše interpunkční znaménka	⇒ Základní pravidla psaní velkých písmen na začátku věty ⇒ Základní pravidla pro psaní velkých písmen u osob	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
2. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
• Procvičuje základy správného tvoření dechu, artikulace a správného držení těla, nacvičuje vyjadřování základních emocí a jejich rozpoznávání v chování druhých	⇒ práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla,verbální a neverbální komunikace	
• Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • Rozděluje slova na konci řádku • Člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	⇒ analýza a syntéza slov ⇒ stavba slova - hláska, slabika, dělení slov, dělení slov na konci řádku ⇒ druhy hlásek	
• Učí se odůvodňovat a psát správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách	⇒ psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	
• Seznamuje se s větou jako s jednotkou jazykového projevu • Procvičuje sestavování slov do věty • Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • Nacvičuje spojování věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	⇒ rozlišování české věty od jiných jazyků ⇒ sestavování vět z jednotlivých slov ⇒ pořádek slov ve větě ⇒ věta - druhy vět ⇒ spojky a jejich funkce, spojovací výrazy ⇒ spojování nebo oddělování dvou nebo více vět ⇒ pořadí vět v textu ⇒ věta, souvětí a jejich grafická podoba	
• Rozlišuje významy slov, zvláště slova opačného významu, slova souznačná, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, slova citově zabarvená a zdrobněliny • Rozpozná a uvede více významů u známých slov	⇒ slova – slova opačného významu, slova souznačná, slova souřadná, nadřazená, podřazená ⇒ slova citově zabarvená, zdrobnělá ⇒ slova mnohoznačná	
• Seznamuje se se slovními druhy v základním tvaru: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky, číslovky	⇒ seznámení s názvy slovních druhů ⇒ podstatná jména, slovesa, předložky, spojky, číslovky	
• Odůvodňuje a správně píše slova se skupinami dě, tě , ně, bě , pě, vě, mě (v kořeni slova), slova ú, ů, u	⇒ písmeno ě ve slovech ⇒ slova s ú, ů	
• Vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy	⇒ abeceda	
• Zdůvodňuje a učí se psát znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b-p, d-t, ď-ť, z-s, ž-š, v-f, h-ch	⇒ znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov	
• Rozlišuje obecná a vlastní jména - velká písmena v typických případech vlastních jmen osob a zvířat	⇒ vlastní a obecná jména osob a zvířat	Prv - názvy zvířat

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
2. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
LITERÁRNÍ VÝCHOVA A LITERÁRNĚ-DRAMATICKÁ VÝCHOVA		
• Procvičuje čtení s porozuměním u textů přiměřené náročnosti	⇒ čtení s porozuměním	
• Čte a přednáší zpaměti literární texty přiměřené náročnosti • Naslouchá pohádkám, příběhům, poezii pro děti, vypráví podle obrázkové osnovy • Procvičuje vyjadřování svých pocitů z přečteného textu	⇒ přednes říkadel a básní ⇒ poslech, vyprávění, rozvoj slovní zásoby, vyjadřování se ve větách ⇒ zážitkové čtení a naslouchání ⇒ volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně	**PT** - OSV SR – komunikace, informování, aktivní naslouchání Prv - zvířata
• Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • Odlišuje vyjadřování v próze a ve verších • Rozumí základním literárním pojmům	⇒ různé literární žánry (poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka ⇒ literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér	
• Procvičuje rozlišování herní a reálné situace, učí se vstupovat do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jednat	⇒ herní dovednosti - vstup do role, spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby	
• Snaží se tvořivě pracovat s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	⇒ volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
• Procvičuje základní komunikační pravidla rozhovoru • Podílí se na na vytváření společenství třídy, dodržuje jasná a splnitelná pravidla • Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • Porozumí krátkým mluveným i písemným pokynům	⇒ základní formy společenského styku - oslovení, prosba a poděkování, vzkaz ⇒ jasná a splnitelná pravidla třídy	Etická výchova
• Pojmenovává předměty a nacvičuje popis jejich vlastností	⇒ jednoduchý popis	
• Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	⇒ vyprávění povídky nebo pohádky, spojování obsahu textu s ilustrací	
PSANÍ		
• Upevňuje své základní hygienické návyky spojené se psaním	⇒ dodržování hygienických návyků spojených se psaním	
• Procvičuje správné tvary písmen a číslic, správné spojování písmen i slabik	⇒ základní hygienické návyky ⇒ technika psaní	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE** vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 2. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Učí se kontrolovat vlastní písemný projev		
• Porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti • Procvičuje věcné i formálně správné psaní jednoduchých sdělení	⇒ adresa, pozdrav z prázdnin, vzkaz, dopis, popis	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
• Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	⇒ sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	**PT** - OSV OR- rozvoj schopnosti poznávání Hv - správné dýchání
• Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	⇒ slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu ⇒ slova příbuzná k těmto slovům	
• Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	⇒ třídění slov podle významu	
• Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen, sloves	⇒ ohebné a neohebné slovní druhy, ⇒ rod, číslo, pád podstatných jmen, seznámení se skloňováním ⇒ seznámení s osobou, číslem, časem sloves, s časováním ⇒ infinitiv, zvratná slovesa	
• Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	⇒ věta jednoduchá a souvětí ⇒ grafická podoba souvětí ⇒ spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	
• Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky	⇒ druhy vět	
• Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i • Seznámí se s pravidly psaní i, y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; • Odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě ,mě -v kořeni slova, • Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	⇒ psaní i, y po tvrdých a měkkých slabikách ⇒ vyjmenovaných slova , jejich použití v textu ⇒ výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě-v kořeni slov ⇒ jména osob,vyhledávání jmen zvířat, měst, vesnic	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA A LITERÁRNĚ-DRAMATICKÁ VÝCHOVA		
• Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	⇒ reprodukce textu, přednes básně nebo úryvku prózy ⇒ dramatizace	**PT** - OSV OR - cvičení dovednosti zapamatování Prv - zvířata
• Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	⇒ líčení atmosféry příběhu, vlastnosti postav, poučení z přečteného textu	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
	⇒ zážitkové čtení a naslouchání	
• Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších • Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • Uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti	⇒ základní literaturní pojmy – báseň: rým, sloka,přednes, přirovnání, říkanka, hádanka ⇒ próza - pohádka, povídka, postava, děj, prostředí ⇒ spisovatel, básník, kniha, čtenář ⇒ divadelní představení, herec, režisér	
• Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • Reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla	⇒ volná reprodukce textu,dramatizace pohádky, povídky nebo básně ⇒ náměty a témata v dramatických situacích - jejich nalézání a vyjadřování ⇒ situace, postava, konflikt	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
• Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	⇒ četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků ⇒ uplatnění přirozené intonace	
• Porozumí písemným nebo mluveným projevům přiměřené složitosti	⇒ práce s různými texty a komunikačními situacemi: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, oznámení, vyprávění	Etická výchova
• Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru • Osvojí si základní dovednosti a vědomosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým • Spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji před spolužáky, sleduje prezentaci ostatních	⇒ oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, spolupráce, vstup do role, sebehodnocení	Etická výchova
• V krátkých mluvených projevech zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat chování druhých • Pečlivě vyslovuje, opravuje svou správnou nebo nedbalou výslovnost	⇒ psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu a výslovnost, držení těla, verbální a neverbální komunikace	
• Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • Dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat chování	⇒ vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační situace: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, oznámení, vyprávění, dialog na základě obrazového materiálu	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE** vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK 3. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
druhých • Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	⇒ vstup do role, jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu ⇒ souvislé jazykové projevy ⇒ využívání jednoduché osnovy	
PSANÍ		
• Zvládá hygienické návyky spojené se psaním	⇒ základní hygienické návyky	
• Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky • Kontroluje vlastní písemný projev	⇒ automatizace psacího pohybu ⇒ odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu ⇒ úhledný, čitelný a přehledný písemný projev	
• Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	⇒ adresa, blahopřání, pozvánka, vzkaz, dopis, vypravování, pozdrav z prázdnin, popis, jednoduché tiskopisy	
• Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	⇒ vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
• Procvičuje hláskovou podobu slova • Pporovnává slova podle významu, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • Rozpozpozná slova spisovná a nespisovná, poznát slova citově zabarvená (mazlivá a hanlivá)	⇒ různé podoby slov ⇒ analýza a syntéza slova ⇒ význam slova ⇒ slova jednoznačná, mnohoznačná ⇒ slova spisovná, nespisovná, slova citově zabarvená	
• Seznamuje se stavbou slova: s kořenem slova, učí se rozlišovat část předponovou a příponovou u jednoduchých slov • Učí se poznávat slova příbuzná • Učí se rozlišovat mezi předponou a předložkou	⇒ stavba slova - kořen, předpona a přípona ⇒ slova příbuzná ⇒ předpony a tvarově stejné předložky	
• Zvládá základy pravopisu i/í a y/ý po obojetných souhláskách uvnitř slova	⇒ vyjmenovaná slova a příbuzná slova	
• Určuje slovní druhy u plnovýznamových slov a učí se je používat v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	⇒ slovní druhy	
• Určuje všechny mluvnické kategorie podstatných jmen • Určuje vzory podstatných jmen • Píše správně koncovky podstatných jmen	⇒ podstatná jména - pád, číslo, rod, vzor ⇒ koncovky podstatných jmen	
• Určuje mluvnické kategorie u sloves (osoba, číslo, čas a způsob) • Vyhledá složené tvary slovesa	⇒ slovesa - infinitiv, určité slovesné tvary, složené tvary ⇒ mluvnické kategorie osoba, číslo,čas a způsob	
• Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • Učí se užívat vhodných spojovacích výrazů	⇒ stavba vět, větné vzorce ⇒ spojování vět v souvětí vhodnými spojovacími výrazy	
• Vyhledává základní skladební dvojici • Osvojuje si pravidla shody podmětu s přísudkem v základních případech • Dbá na správný slovosled ve větě jednoduché	⇒ základní skladební dvojice ⇒ určování podmětu a přísudku ⇒ shoda podmětu s přísudkem ⇒ slovosled ve větě	
• Prohlubuje své znalosti v pravopisu vlastních jmen	⇒ velká písmena	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA A LITERÁRNĚ-DRAMATICKÁ VÝCHOVA		
• Čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu	⇒ rozvoj techniky čtení	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
a sílu hlasu		
• Čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů	⇒ tiché čtení s porozuměním ⇒ interpretace literárního díla	
• Vyjadřuje své pocity z četby a zaznamenává je	⇒ zážitkové čtení a naslouchání - věcné naslouchání (pozorné soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	
• Volně reprodukuje text podle svých schopností • Rozpozná konflikty v situacích a příbězích, pokouší se nahlížet na ně z různých pozic, zabývá se důsledky jednání postav	⇒ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ⇒ dramatizace ⇒ vlastní výtvarný doprovod ⇒ směřování k hlubší charakteristice typové postavy, použití činoherních i loutkářských prostředků	**PT** - OSV SR- poznávání lidí
• Vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících	⇒ čtení textů uměleckých, naučné a populárně naučných	
• Seznamuje se s různými typy uměleckých i neuměleckých textů a pokouší se hodnotit je • Seznamuje se s různými druhy dramatického umění i současnými dramatickými uměními a médii	⇒ práce s různými texty a jejich hodnocení ⇒ činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo ⇒ divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba	**PT** - OSV OR- psychohygiena
• Přednáší vhodné literární texty přiměřených věku • Pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků • Prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále spolupracuje • Sleduje a pokouší se hodnotit prezentace svých spolužáků	⇒ poezie, práce s básní ⇒ spolupráce, komunikace v běžných i v herních situacích a v situacích inscenační tvorby ⇒ prezentace, herní dovednosti ⇒ reflexe a sebehodnocení ⇒ jevištní tvar na základě improvizované situace	
• Učí se jednoduchému rozboru literárních textů, při nichž se snaží používat jednoduché literárními pojmy	⇒ literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, přirovnání, rým	
• Užívá vhodných jazykových prostředků	⇒ stylizace a kompozice	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
• Učí se posuzovat úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy	⇒ práce se základními komunikačními pravidly a komunikačními žánry ⇒ prvky neverbální komunikace ⇒ eliminace hrubých výrazů	Etická výchova

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
z verbální komunikace • Zvládá položit otázku • Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • Pokouší se o náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	v komunikaci ⇒ tvoření jasných otázek ⇒ reprodukce textu ⇒ intonace, slovní přízvuk, tempo	
• Učí se rozpoznávat manipulativní komunikaci v reklamě	⇒ příklady reklam a jejich rozbor, účel vzniku reklamy	
• Seznamuje se s pravidly sestavování osnovy, tvoření nadpisů, pokouší se o členění textu na odstavce • Učí se dodržovat následnost dějové složky • Seznámí se s interpunkcí u přímé řeči	⇒ jednoduchá osnova, nadpis, jednoduché členění textu ⇒ vypravování ⇒ vypravování podle obrázkové osnovy ⇒ přímá a nepřímá řeč	
• Učí se vystihnout podstatné informace, správně formulovat věty • Učí se rozlišovat podstatné a okrajové informace, snaží se o přesný popis, přirovnání a správný výběr výrazů	⇒ věcné učení (čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova) ⇒ nácvik a procvičování prostých popisů ⇒ výpisky	PŘ, VL, PČ
• Procvičuje správné vedení dialogu • Nacvičuje správné provedení telefonického hovoru a zanechání vzkazu na záznamníku	⇒ dialog na základě obrazového materiálu ⇒ základní pravidla vedení dialogu ⇒ telefonický hovor, vzkaz na záznamníku	
• Užívá vhodné jazykové prostředky • Rozpozná spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívat podle komunikační situace	⇒ stylizace a kompozice ⇒ komunikační žánry	
• Píše po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	⇒ formy společenského styku ⇒ dopis (adresát, odesílatel), telegram, SMS zpráva, e-mail ⇒ oznámení ⇒ blahopřání ⇒ inzerát, reklama ⇒ jednoduché tiskopisy, složenka, dotazník	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
• Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • Píše správně koncovky podstatných jmen • Správně píše předpony a předložky s/z	⇒ předpony, přípony, kořen ⇒ odvozování, skládání slov ⇒ souhláskové skupiny na styku předpony a kořene slova ⇒ slovotvorný základ ⇒ výcvik v pravopise - užití správných koncovek ⇒ používání předpon s, z, vz a předložek s, z	
• Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	⇒ slova jednoznačná a mnohoznačná ⇒ homonyma, antonyma, synonyma	
• Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	⇒ slovní druhy, jejich užívání ⇒ určování pádů, čísla rodu, vzoru, skloňování podle vzorů	
• Seznámí se s druhy přídavných jmen a s jejich pravopisem	⇒ druhy přídavných jmen a jejich pravopis	
• Upevňuje si své znalosti o slovesech	⇒ určování mluvnických kategorii sloves - osoba, číslo, čas a způsob	
• Seznámí se s druhy zájmen	⇒ druhy zájmen ⇒ nahrazování podstatných a přídavných jmen zájmeny	
• Rozlišuje číslovky v textu	⇒ druhy číslovek ⇒ skloňování číslovek základních	
• Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	⇒ spisovná a nespisovná slova	
• Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách(mimo koncovku)	⇒ užívání vyjmenovaných slov (i u frekventovaných slov příbuzných)	
• Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • Osvojuje si pravidla shody podmětu s přísudkem • Dbá na správný slovosled ve větě jednoduché	⇒ určování základních větných členů ⇒ vyhledávání podmětů ⇒ užívání podnětu několikanásobného ve větách ⇒ shoda podmětu s přísudkem	
• Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • Vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	⇒ určování věty jednoduché ⇒ spojování vět v souvětí ⇒ procvičení spojovacích výrazů ⇒ grafická stavba věty	
• Seznámí se s interpunkcí u řeči přímé	⇒ přímá řeč	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
LITERÁRNÍ VÝCHOVA A LITERÁRNĚ-DRAMATICKÁ VÝCHOVA		
• Čte plynule s porozuměním, nahlas i potichu, přiměřeně náročné texty	⇒ výrazné hlasité čtení uměleckých a naučných textů	
• Volně reprodukuje text • Podle svých uměleckých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • pracuje s pravidly hry a s jejich variacemi;dokáže vstoupit do role a v herní situaci přesvědčivě jednat • Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	⇒ volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu ⇒ dramatizace ⇒ tvorba vlastních básní, povídek, pohádek ⇒ vstup do role, jevištní postava ⇒ základní literární pojmy: umělecká a věcná literatura	**PT** - OSV OR – sebepoznání a sebepojetí PT - OSV OR – kreativita
• Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • Rozpozná témata a konflikty v situacích a příbězích,nahlíží na ně z pozic různých postav;zabývá se důsledky jednání postav	⇒ literární druhy a žánry ⇒ náměty a témata v dramatických situacích ⇒ typová postava ⇒ dramatická situace,příběh ⇒ inscenační prostředky a postupy	**PT** - OSV OR – psychohygiena
• Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • Pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá různých typových výrazových prostředků • Prezentuje inscenační tvar na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele a na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků	⇒ zážitkové čtení a praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) ⇒ sociálně komunikační dovednosti ⇒ recepce a reflexe dramatického umění	**PT** - OSV MR – hodnoty, postoje, praktická etika **PT** - OSV OR – seberegulace a sebeorganizace
• Předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy	⇒ předčítání textu, recitace ⇒ rým, verš, sloka	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
• Píše po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	⇒ dopis, blahopřání,vypravování, popis, zpráva, oznámení, přihláška, dotazník	
• Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	⇒ věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) ⇒ věcné naslouchání pozorné, soustředěné, aktivní	**PT** - OSV OR – psychohygiena **PT** - OSV MR – hodnoty, postoje Etická výchova
• Vede správně dialog, telefonický rozhovor, nechá vzkaz na záznamníku	⇒ základní komunikační pravidla ⇒ telefonický rozhor, vzkaz na záznamníku	**PT** - OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE** vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK 5. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Používá náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně je užívá podle komunikační situace	⇒ základní komunikační pravidla ⇒ vyjadřování závislé na komunikační situaci	Etická výchova
• Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě • Rozhodne, které informace v textu jsou podstatné pro jeho smysl • Porovná informace ze dvou zdrojů • Doplní neúplné sdělení • Opraví neúplné sdělení jiného žáka • Zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu	⇒ různé typy reklamy, ⇒ cíle reklamy ⇒ poznámky a výpisky ⇒ celistvost a soudržnost textu	**PT** - MeV RČ – hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením **PT** - MeV RČ – vliv médií na každodenní život
• Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	⇒ Osnova, vyprávění podle osnovy	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
• Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • Samostatně pracuje s pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtin a s dalšími slovníky a příručkami • Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykový projevů podle komunikační situace • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	⇒ zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členení souvislé řeči (pauzy) ⇒ slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, význam slova, synonyma, způsoby tvoření slov ⇒ tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov ⇒ skladba - výpověď a věta, stavba věty, rozvíjející větné členy, přímá a nepřímá řeč ⇒ pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický ⇒ obecné poučení o jazyce - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazykové příručky)	Lv Komunikační a slohová výchova Př VkZ Z
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
• Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá	⇒ čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychle, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávácí) ⇒ naslouchání - praktické (výchova k empatii), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) ⇒ mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy), zásady kultivovaného	Člověk a společnost Člověk a svět práce Etická výchova

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
verbálních, nonverbálních i pralingválních prostředků řeči • Využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného tetu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vyvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného dodržování • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
• Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše poisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených vlastností základů literární teorie • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Vyhledává informace v různých informačních zdrojích	⇒ tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce vlastních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprodov k literárním textům ⇒ základy literární teorie - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu) ⇒ literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické, typické žánry a jejich představitelé	Dramatická výchova Komunikační a slohová výchova Ov Vv D Př

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
• Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • Samostatně pracuje s pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtin a s dalšími slovníky a příručkami • Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykový projevů podle komunikační situace • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	⇒ zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členení souvislé řeči (pauzy) ⇒ slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov ⇒ tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov ⇒ skladba - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, stavba textu ⇒ pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický ⇒ obecné poučení o jazyce - rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (norma a kodifikace)	D Z Př Ov
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
• Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke	⇒ čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychle, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávácí), prožitkové ⇒ naslouchání - praktické (výchova k empatii, podmět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové ⇒ mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle	Lv D Př Etická výchova

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
svému komunikačnímu záměru • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i pralingválních prostředků řeči • Využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného tetu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vyvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného dodržování • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek, referát	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
• Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše poisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených vlastností základů literární teorie • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Vyhledává informace v různých typech informačních zdrojů	⇒ tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce vlastních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů ⇒ základy literární teorie - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu) ⇒ literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické, typické žánry a jejich představitelé	Vv Hv

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
• Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • Samostatně pracuje s pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykový projevů podle komunikační situace • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	⇒ zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členení souvislé řeči (pauzy, frázování) ⇒ slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov ⇒ tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov ⇒ skladba - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, stavba textu ⇒ pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický ⇒ obecné poučení o jazyce - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (kultura jazyka a řeči, jazykové příručky)	Pč Vv Ov Př
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
• Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný	⇒ čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychle, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávácí), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové ⇒ naslouchání - praktické (výchova k empatii, podmět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	Pč Vv Ov Př D Etická výchova

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i pralingválních prostředků řeči • Využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného tetu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vyvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného dodržování • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	⇒ mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
• Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše poisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených vlastností základů literární teorie • Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích	⇒ tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce vlastních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů ⇒ základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) ⇒ literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času - hlavní vývojová období národní literatury, typické žánry a jejich představitelé	Pč Vv Ov Př

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
• Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • Samostatně pracuje s pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtin a s dalšími slovníky a příručkami • Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykový projevů podle komunikační situace • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	⇒ zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členení souvislé řeči (pauzy, frázování) ⇒ slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov ⇒ tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov ⇒ skladba - výpověď a stavba, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu ⇒ pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický ⇒ obecné poučení o jazyce - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyk (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
• Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný	⇒ čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychle, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávácí), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové ⇒ naslouchání - praktické (výchova k empatii, podmět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	Pč Vv Ov D Př Spolupráce se školním časopisem Etická výchova

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i pralingválních prostředků řeči • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • Využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného tetu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vyvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného dodržování • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	⇒ mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
• Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše poisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Rozeznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených vlastností základů literární teorie • Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	⇒ tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce vlasních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů ⇒ způsoby interpretace literárních a jiných děl ⇒ základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná	Ov Vv D

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE** vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK 9. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové litaratuře • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu literárním, dramatickém i filmovém zpracování • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích	(populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) ⇒ literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	

4.2 Anglický jazyk

4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Jazyk a jazyková komunikace* a ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Výuka jazyka je založena na principu cyklického kurikula.

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávání v Anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Na 1. stupni základní školy je pozornost v hodinách zaměřena zvláště na nácvik porozumění mluvenému slovu, osvojení zvukové podoby angličtiny. Žáci se nenásilnou formou seznamují se základy gramatiky. Bohatě jsou využívány jednoduché příběhy, říkanky, písně, nacvičování dialogu a konverzace.

Kromě výkladu, poslechu, četby a reprodukce je kladen důraz na samostatnou práci žáků, vyhledávání informací, práci se slovníkem. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Na 2. stupni základní školy se žáci zdokonalují ve schopnosti hovořit anglicky o běžných denních situacích, reagovat na dotazy, orientovat se ve složitějších textech. Samostatně tvoří jednoduchá sdělení, aplikují gramatická pravidla, spolupracují ve skupině, aktivně využívají výpočetní techniku v angličtině.

Studiem angličtiny jsou vedeni k formování vzájemného porozumění mezi lidmi, respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Ve výuce anglického jazyka se využívají prvky systému - Evropské jazykové portfolio.

Žáci jsou vedeni k praktickému používání jazyka *jako komunikačního prostředku*. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium jazyků a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V etapě základního vzdělávání je anglický jazyk postaven na třech základních oblastech: Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti. K jejich realizaci nabízí výuka anglického jazyka různé formy a metody práce založené na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech, do výuky jsou zařazovány i vhodné výukové programy na PC, je možné využít i připojení k internetu. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Při těchto aktivitách žáci rozvíjejí základní řečové dovednosti, učí se přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích zemí. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s anglicky hovořícími osobami v zahraničí.

Formy a metody práce vycházejí ze vzdělávacích cílů a charakteru učiva. Volba didaktických prostředků je závislá na rozhodnutí učitele.

Vyučovací předmět anglický jazyk je povinný předmět, který se vyučuje ve 3. – 9. ročníku ZŠ. V prvním a druhém ročníku je dvouhodinová týdenní časová dotace v plánu varianty A, kde se předmět nazývá „Angličtina hravě“. Od 3. do 9. třídy je tříhodinová týdenní časová dotace. Výuka probíhá v kmenových třídách, speciální digitální jazykové učebně a učebnách výpočetní techniky.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku.

Do vyučovacího předmětu Anglický jazyk a literatura jsou zařazena průřezová témata:
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Kompetence k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné v autentických materiálech i na internetu.
- Učíme žáky hledat souvislosti, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- Žáky vedeme k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení.
- Sebe, žáky i jejich rodiče vedeme k poznání, že získané dovednosti jsou důležitější než známka na vysvědčení.
- Učíme práci s chybou.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.
- Žáky vedeme k porovnávání a hodnocení výsledků.
- U žáků podněcujeme sebehodnocení.
- Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva k činnosti.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Vytvářením problémových úloh učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Vedeme žáky k tomu, aby k řešení problémů využívali vlastní úsudek a zkušenost.
- Výuku se snažíme vést tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit.

Kompetence komunikativní

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků.
- Důraz klademe na kultivovanost komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování.

- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky.
- Vedeme je k pozitivní prezentaci a reprezentaci sebe a své školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s cizinci.
- Učíme žáky naslouchat druhým.
- Profesionálním přístupem ke komunikaci se žáky, rodiči i ostatními zaměstnanci školy jdeme žákům příkladem.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku spolupráce.
- Rozvíjíme jejich schopnost zastávat v týmu různé role.
- Žáky učíme hodnotit práci týmu, práci svou i práci ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, jejich schopnost v případě potřeby pomoc poskytnout, nebo o ni požádat.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- U žáků se specifickými vzdělávacími potřebami podporujeme integraci do třídních kolektivů.
- Žákům s mentálním postižením umožňujeme vzdělávání ve třídě s upraveným vzdělávacím programem.
- Netolerujeme projevy rasizmu, xenofobie a nacionalizmu.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi i mezi žáky a učiteli.
- Snažíme se u žáků vytvořit pozitivní představu o sobě samém.
- Vedeme žáka k jednání a chování, kterým by dosáhl pocitu sebeúcty.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Vedeme žáky k ochraně a respektování tradic, kulturního i historického dědictví.
- Utváříme smysl pro kulturu a tvořivost.
- Podporujeme žáky k zapojování do kulturního dění.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobních záští.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích.
- Žákům nabízíme vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů.
- Jsme připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku.
- Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě i škole.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.

Kompetence pracovní

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky adaptovat se na nové, změněné pracovní podmínky.
- Snažíme se, aby žák pohlížel na výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme reálnou představu žáků o jejich budoucím povolání, o vhodné volbě dalšího studia.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.

4.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ANGLIČTINA HRAVĚ
1. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
	Řečové dovednosti	
• Používá základní pozdravy a ptá se na jméno a představí se • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • Reaguje na ně verbálně i neverbálně • Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlovou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	⇒ Pozdrav, poděkování, představování ⇒ základy jednoduché verbální a neverbální komunikace ⇒ jednoduché příběhy – dramatizace ⇒ základní výslovnostní návyky	Čj
• Rozumí, zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkává	⇒ rozvoj slovní zásoby – osvojení a používání základní slovní zásoby ⇒ zvířátka ⇒ barvy	M
• Rozumí názvům částí těla, číslovkám 1-20 a používá je ve své aktivní slovní zásobě • Rozumí vybraným pokynům a dějům, reaguje na ně a používá je ve své slovní zásobě	⇒ části těla ⇒ číslovky: *1-20*	Prv
• Rozumí vybraným názvům předmětů a používá je ve své aktivní slovní zásobě • Rozumí vybraným pokynům a dějům, reaguje na ně a používá je ve své aktivní slovní zásobě	⇒ předměty ⇒ děje a činnosti	Pč - výroba dárku
• Seznámí se s britským a americkým způsobem oslavy Vánoc	⇒ Vánoce a vánoční zvyky	Prv - Vánoce Pč - výroba přání
• Rozumí vybraným názvům předmětů a používá je ve své slovní zásobě • Rozumí vybraným předložkám • Rozumí vybraným názvům členů rodiny a používá je ve své slovní zásobě	⇒ školní pomůcky ⇒ předložky ⇒ rodina	
• Seznámí se s britským a americkým způsobem oslavy Velikonoc	⇒ Velikonoce a velikonoční zvyky	Prv - Velikonoce
• Rozumí vybraným názvům a používá je ve své slovní zásobě	⇒ Prázdniny ⇒ přídavná jména	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ANGLIČTINA HRAVĚ
2. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
	Řečové dovednosti	
• Znovu si připomene pozdravy, názvy zvířátek, číslovek a barev • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • Reaguje na ně verbálně i neverbálně • Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlovou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • Začíná užívat anglickou abecedu	⇒ pozdravy, zvířátka, číslovky 0 - 20 barvy ⇒ základy jednoduché verbální a neverbální komunikace ⇒ jednoduché příběhy – dramatizace ⇒ základní výslovnostní návyky ⇒ abeceda, spelování	
• Rozumí, zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkává • Rozumí částem těla a používá je ve své slovní zásobě • Rozumí názvům vybraných domácích prací, používá je ve své slovní zásobě, reaguje na ně • Rozumí vybraným přídavným jménům a používá je ve své slovní zásobě	⇒ rozvoj slovní zásoby – osvojení a používání základní slovní zásoby ⇒ části těla ⇒ domácí práce ⇒ přídavná jména	Prv - domov
• Rozumí názvům vybraných každodenních dějů, používá je ve své slovní zásobě a reaguje na ně	⇒ části obličeje ⇒ každodenní děje	Prv - hygiena
• Rozumí názvům oblečení, barev, počasí, číslovek 0 – 100 a vybraných jevů a používá je ve své slovní zásobě	⇒ Oblečení, barvy, počasí ⇒ číslovky 0 - 100 ⇒ děje	
• Seznámí se s britským a americkým způsobem oslavy Vánoc	⇒ Vánoce vánoční zvyky ⇒ dárky	Prv - Vánoce
• Rozumí názvům místností, zařízení bytu a používá je ve své aktivní slovní zásobě	⇒ byt ⇒ zařízení bytu	Prv - byt, zařízení
• Rozumí názvům vybraných příslovcí, používá je ve své slovní zásobě a neverbálně na ně reaguje	⇒ neverbální vyjádření daných slov	
• Seznámí se se slovní zásobou k Velikonocům • Rozumí vybraným názvům z přírody a používá je ve své slovní zásobě	⇒ Velikonoce a velikonoční zvyky ⇒ příroda	Prv - Velikonoce
• Rozumí názvům potravina a jídel, používá je ve své slovní zásobě a reaguje na na ně	⇒ potraviny ⇒ jídlo	Prv - zdravá výživa

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK
3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Používá základní pozdravy, utvoří jednoduchý seznamovací rozhovor • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • Rozumí obsahu jednoduchého **krátkého mluveného textu**, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlovou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • Rozumí obsahu jednoduchého **krátkého psaného textu**, pokud má k dispozici vizuální oporu • Píše slova, krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • Seznamuje se ze základními gramatickými strukturami a typy vět	⇒ pozdravy ⇒ základy jednoduché verbální a neverbální komunikace ⇒ základní pokyny učitel ⇒ rozvoj slovní zásoby ⇒ krátké příběhy ⇒ dramatizace příběhu ⇒ básničky, říkanky, písně ⇒ poslech s porozumění ⇒ krátké psané texty ⇒ čtení s porozuměním ⇒ jednoduché věty ⇒ zvuková a grafická podoba jazyka ⇒ základní gramatické struktury a typy vět	
• Začíná užívat anglickou abecedu ke spelování jmen a jednoduchých slov	⇒ abeceda – spelování, práce se slovníkem	Hv
• Zopakuje a použije slova s slovní spojení s kterými se v průběhy výuky setkal. • Osvojuje si základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	⇒ číslovky 1 - 100 ⇒ barvy ⇒ přídavná jména ⇒ názvy zvířat ⇒ školní potřeby ⇒ dny v týdnu ⇒ měsíce ⇒ části těla ⇒ rodina ⇒ oblečení ⇒ potraviny, jídlo ⇒ domov, pokoje, předměty v domácnosti ⇒ části těla, obličeje ⇒ domov, pokoje, předměty v domácnosti ⇒ Halloween ⇒ Vánoce	Čj-sloh M, PRV

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • Užívá anglickou abecedu ke spelování jmen a jednoduchých slov • Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici obrazovou osnovu • Osvojuje si základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • Porozumí příběhu a dramatizuje jej	⇒ základní pokyny učitele ⇒ abeceda – spelování, používání slovníku ⇒ rozvoj slovní zásoby na určitá témata: ⇒ hudební nástroje ⇒ popis bydlení - předložky ⇒ zdraví a nemoc ⇒ popis cesty – směr ⇒ moje město, nakupování ⇒ činnosti – přítomnný průběhový ⇒ činnosti – přítomný prostý ⇒ číslice 0 – 100 ⇒ řadové číslovky - kalendář ⇒ čas, hodiny, měsíce, dny v týdnu ⇒ počasí - příroda ⇒ zvířata ⇒ dramatizace příběhu ⇒ poslech s porozuměním	Čj- sloh Čt- dramatizace Prv- osobní hygiena Vl- moje město
• Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá • Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	⇒ moje rodina, povolání ⇒ moje škola, předměty ve škole ⇒ volný čas, televizní programy, ⇒ moje hobby ⇒ rozhovory	
• Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k jednoduchým tématům • Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici viuzální oporu • Čte nahlas foneticky správně jednoduché texty	⇒ vyhledávání informací v jednoduchém textu ⇒ čtení textu s porozuměním ⇒ hlasité čtení se správnou výslovností	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK

4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • Seznamuje se ze základními gramatickými strukturami a typy vět	⇒ psaní jednoduchých vět ⇒ psaní jednoduchých a krátkých textů na dané téma ⇒ základní gramatické struktury a typy vět	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • Užívá anglickou abecedu ke spelování jmen a jednoduchých slov • Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici obrazovou osnovu • Osvojuje si základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • Porozumí příběhu a dramatizuje jej	⇒ základní pokyny učitele ⇒ spelování, práce se slovníkem ⇒ rozvoj slovní zásoby na určitá témata: ⇒ číslice 0 – 100, telefonování ⇒ věci okolo nás – podstatná jména ⇒ barvy, přídavná jména ⇒ lidské tělo ⇒ oblíbené věci ⇒ oblíbená zvířata ⇒ čas, hodiny, dny v týdnu, režim dne ⇒ domov – místnosti, nábytek ⇒ město, nakupování ⇒ domácí práce, oblečení ⇒ dramatizace příběhu ⇒ poslech s porozuměním	Čj- sloh Čt- dramatizace Prv- osobní hygiena Vl- moje město
• Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá • Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	⇒ krátké sdělení na dané téma ⇒ odpověď x otázka ⇒ moje rodina, já – informace o mně ⇒ moje škola, předměty ve škole ⇒ volný čas,moje hobby (hudební nástroje a sporty) ⇒ rozhovory	
• Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k jednoduchým tématům • Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici viuzální oporu • Čte nahlas foneticky správně jednoduché texty	⇒ vyhledávání informací v jednoduchém textu ⇒ čtení textu s porozuměním ⇒ hlasité čtení se správnou výslovností	
• Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • Vyplní osobní údaje do formuláře • Seznamuje se ze základními gramatickými strukturami a typy vět	⇒ psaní jednoduchých vět, slovních spojení ⇒ zvuková a grafická podoba jazyka ⇒ psaní jednoduchých a krátkých textů na dané téma ⇒ formulář – základní informace ⇒ základní gramatické struktury a typy vět	

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, které se týkají osvojovaných témat • Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textex, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	**Tematické okruhy:** ⇒ Rodina a přátelé ⇒ Kalendář ⇒ Zvířata ⇒ Lidské tělo ⇒ Zdraví ⇒ Jídlo a pití ⇒ Volný čas ⇒ Státy a kontinenty	**PT** - VMEGS – Evropa a svět nás zajímají
• Napíše jednoduchý text týkající se osvojovaných témat • Reaguje na jednoduché písemné sdělení	**Gramatika:** ⇒ přítomné časy ⇒ minulý čas prostý ⇒ počitatelnost podstatných jmen ⇒ stupňování přídavných jmen ⇒ osobní zájmena ⇒ řadové číslovky	Mezilidské vztahy VkZ
• Rozumí krátkým a jednoduchým textům vyhledává v nich požadované informace		
• Dostatečně srozumitelně vyslovuje při mluveném projevu • Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • Mluví o své rodině, kamarádech, volném čase a dalších osvojovaných tématech • Recituje zpaměti několik říkanek	**Typy textů:** ⇒ Popis lidí, zvířat, věcí ⇒ Plánování	Ov

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu jazyka • Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, které se týkají osvojovaných témat • Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textex, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	**Tématické okruhy:** ⇒ Rodina ⇒ Domov ⇒ Škola ⇒ Doprava ⇒ Cestování ⇒ Británie ⇒ Londýn, New York	D
• Sestaví jednoduché ústní sdělení na dané téma • Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	**Gramatika:** ⇒ Přítomné časy ⇒ Minulé časy ⇒ Budoucí čas pomocí will ⇒ Předpřítomný čas ⇒ Modální slovesa should, must, have to ⇒ Určitý a neurčitý člen	VkZ Ov Z
• Rozumí krátkým a jednoduchým textům vyhledává v nich požadované informace • V textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	**Typy textů:** ⇒ Seznámení ⇒ Budoucí plány a rozhodnutí ⇒ Návrhy a nabídky ⇒ Jednoduchý popis ⇒ Komiksy ⇒ Písně ⇒ Email ⇒ Rada, příkaz zákaz	**PT** – VMEGS - Objevujeme Evropu a svět
• Mluví o své rodině, škole a dalších osvojovaných tématech		

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících se životem v rodině, škole a jinými probíranými tematickými okruhy	**Tématické okruhy:** ⇒ Škola a pravidla, životní prostředí ⇒ Návštěva lékaře ⇒ Sport, cestování (Anglicky mluvící země) ⇒ Zaměstnání ⇒ Přátelství (vztahy mezi lidmi) ⇒ Rodina ⇒ Volný čas ⇒ Historie	Čj
• Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	**Gramatika:** ⇒ Modální slovesa ⇒ Frázová slovesa ⇒ Předpřítomný čas ⇒ Minulý čas ⇒ Základní číslovky ⇒ Neurčitá zájmena ⇒ Spojení sloves se jmény ⇒ Přítomné časy ⇒ Slovesa want, think, like, prefer ⇒ Výrazy dost a příliš ⇒ Přízvuk	
• Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, které se týkají osvojovaných témat		VkZ
• V mluveném projevu správně používá slovní a větný přízvuk • Vypráví jednoduchý příběh či událost • Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	**Typy textů:** ⇒ Reklama ⇒ Interview ⇒ Rozhovory: rada	Z

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• V mluveném projevu je schopen rozlišovat prvky fonologického systému jazyka a intonaci • Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, které se týkají osvojovaných témat	**Tématické okruhy:** ⇒ Anglicky mluvící země ⇒ Zaměstnání a studentské brigády ⇒ Volnočasové aktivity ⇒ Setkání s lidmi, popis osob ⇒ Lidé kolem nás, lidská práva, šikana ⇒ Cestování ⇒ Počasí – předpověď počasí ⇒ Media – zábava ⇒ Zdraví ⇒ Vzdělání ⇒ Zvířata v ohrožení **Gramatika:** ⇒ Přítomné, minulé, budoucí časy ⇒ ing form. ⇒ Tázací dovětky ⇒ Vztažná zájmena a vztažné věty ⇒ Frázová slovesa ⇒ Složité číslovky ⇒ Trpný rod ⇒ Podmínkové věty I. typu ⇒ Slovní, větný přízvuk **Typy textů:** ⇒ Diskuse – vyjádření názoru ⇒ Práce s textem – adaptace ⇒ Stavba textu, návaznost vět ⇒ Kvíz, dotazník ⇒ Projekt	VkZ D
• Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • Vypráví jednoduchý příběh či událost • Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
• Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • Rozumí krátkým a jednoduchým textům vyhledává v nich požadované informace		Ov Z PT – VMEGS - Jsme Evropané
• Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		

4.3 Matematika

4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Vyučovací předmět *Matematika* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Matematika a její aplikace.*

Vyučovací předmět *Matematika* je předmět, který by měl být chápan jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je n a 1. i 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (1. stupeň - Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy; 2. stupeň - Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy).

V tematickém okruhu **Číslo a početní operace** na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh **Číslo a proměnná**, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly

prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Na 1. stupni je do matematiky včleněna **finanční gramotnost**. Žáci při zavádění daného oboru v daném ročníku pracují s názornými penězi a modelují s nimi různé praktické úlohy. V počátku řeší jednoduché slovní úlohy z běžné života jako je běžný nákup. Ve 4. ročníku se zaměřují již na rozpočet domácnosti, příjmy, výdaje, spoření a platební karty.

Vyučovací předmět matematika je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících I. a II. stupně ZŠ. Na I. stupni je čtyřhodinová týdenní časová dotace. Na I. stupni u varianty A je matematika posílena ve 3. – 5. třídě o 1 disponibilní hodinu (celkem 5 hodin týdně), u varianty B je matematika posílena v 1. – 5. třídě o jednu disponibilní hodinu týdně. Na II. stupni je ve třídách s běžnou výukou a ve třídách s rozšířenou výukou informatiky a výpočetní techniky týdenní časová dotace v 6. a 7. ročníku 5 hodin, v 8. a 9. ročníku 4 hodiny. Ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (RVMPP) je ve všech ročnících pětihodinová týdenní časová dotace. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách nebo ve specializované počítačové učebně. Formy a metody práce vycházejí ze vzdělávacích cílů a charakteru učiva. Volba didaktických prostředků je závislá na rozhodnutí učitele.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku, toleruje i případnou jednostrannost v zaměření žáka na určitý typ činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika a její aplikace

Kompetence k učení

- Žáky vedeme k využívání vhodných metod a způsobů při práci, učíme je plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Učíme žáky využívat matematické poznatky v praktických činnostech.
- Učíme žáky pracovat s chybou, vedeme je k trpělivosti a preciznosti.
- Žáky vedeme k vyhledávání a třídění informací, které potom využívají v praktickém životě.
- U žáků rozvíjíme přesné a stručné vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně termínů, znaků a symboliky.
- Žáky podněcujeme k tvořivému myšlení, logickému uvažování a srozumitelné a věcné argumentaci.
- Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si matematických vzorců.
- U žáků podněcujeme sebehodnocení.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách.
- Sebe, žáky i jejich rodiče vedeme k poznání, že získané dovednosti jsou důležitější než známka na vysvědčení.
- Připravujeme žáky na celoživotní učení.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky problémy řešit, ne před nimi utíkat.
- Vedeme žáky k účelnému využívání získaných vědomostí a dovedností a k objevování různých variant řešení.
- Vedeme žáky k obhajobě jejich rozhodnutí a výsledků.
- Na modelových příkladech učíme žáky různé algoritmy řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Snažíme se vést žáky ke správnému formulování a vyjadřování svých myšlenek.
- Při týmové práci vedeme žáky ke kultivovanému dialogu a ke schopnosti přijmout názor druhého.
- Vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů a jiným informačním a komunikačním prostředkům.
- Vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků pro účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k spolupráci ve skupině a k upevňování dobrých mezilidských vztahů.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i práci ostatních členů skupiny.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, jejich schopnost v případě potřeby pomoc poskytnout nebo o ni požádat.
- Žáky vedeme k tolerantnímu chování a jednání.

Kompetence občanské

- Při skupinové práci vedeme žáky k zodpovědnosti za celek.
- Vedeme žáky k sebeúctě, k úctě k druhým lidem a toleranci k chybám ostatních.
- U žáků podporujeme empatii.
- U žáků se snažíme podporovat pozitivní postoj k objevům českých vědců v oblasti přírodních věd.
- Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě i ve škole a jsme připraveni podat žákům pomocnou ruku.

.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci pochválíme.
- Žáky důsledně vedeme k dodržování stanovených pravidel a povinností.
- Vychováváme žáky k numerické kultuře.
- Vedeme žáky k využívání vhodných pomůcek.

4.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
1. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• Spočítá prvky daného konkrétního souboru a vytvoří soubor s daným počtem prvků v oboru 0-20	⇒ numerace v oboru 0-20	Prv- prostředí školy a domova
• Používá číslice 0-20, umí je napsat a přečíst	⇒ čtení a zápis číslic v oboru 0-20	Čj - psaní
• Porovnává čísla a soubory prvků s počtem do 20	⇒ porovnávání v oboru 0-20	Prv - prostředí školy a domova
• Používá význam méně, více, první, poslední, větší, menší • Používá matematické symboly +, -, <, >, =	⇒ vztahy menší, větší , rovno , znaménka +, -, <, >, =	
• Tvoří a řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel	⇒ slovní úlohy na porovnávání v oboru 0 - 20	
• Zakresluje čísla do 20 na číselnou osu	⇒ orientace na číselné ose do 20	
• Zapisuje, čte a řeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku • Provádí rozklad čísla • Pomocí rozkladu čísla se seznámí se sčítáním a odčítání do 20 s přechodem přes desítku	⇒ operace sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku ⇒ rozklad čísla ⇒ operace sčírání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku pomocí rozkladu čísla	
• Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací • Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace	⇒ operace sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku ⇒ slovní úlohy	OSV OR – rozvoj schopnosti poznávání
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
• Orientuje se v prostoru – nahoře, dole, vpravo, vlevo, před, za	⇒ orientace v prostoru	
• Rozeznává a pojmenuje geometrické útvary: trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh • Porovnává velikosti útvarů, třídí je podle tvaru, velikosti a barvy • Nachází v realitě jejich prezentaci	⇒ základní útvary v rovině ⇒ porovnávání větší, menší, nižší, vyšší	Prv – bezpečné chování v roli chodce
• Pozná tělesa: krychle, kvádr, koule, válec • Nachází v realitě jejich reprezentaci	⇒ základní útvary v prostoru	Vv, Pč - prostorová tvorba

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

vzdělávací obor MATEMATIKA

2. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• Spočítá prvky daného konkrétního souboru a vytvoří soubor s daným počtem prvků v oboru 0 - 100 • Počítá po desítkách, po jedné v oboru do 100 • Vytváří názorné zavedení násobení a dělení na souborech daných předmětů	⇒ soubor s daným počtem prvků do 100 ⇒ numerace do 100 ⇒ počítání s penězi ⇒ názorné zavedení násobení a dělení ⇒ peníze – způsoby placení	Finanční gramotnost
• Čte, zapisuje a porovnává čísla do 100 • Počítá po desítkách a jednotkách • Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel	⇒ čtení a zápis čísel do 100 ⇒ řád jednotek a desítek ⇒ slovní úlohy na porovnávání čísel	
• Zakresluje čísla do sta na číselnou osu • Na základě opakovaného sčítání násobí a zakreslí násobky na číselné ose	⇒ číselná osa do 100	
• Zaokrouhluje čísla na desítky	⇒ zaokrouhlování čísel, odhad čísel	
• Provádí zpaměti jednoduché početní operace do 20 s přechodem přes desítku	⇒ počítání do dvaceti s přechodem	
• Sčítá a odčítá zpaměti čísla do 100 • Písemně sčítá a odčítá bez přechodu desítky • Provádí rozklad čísla • Používá závorky	⇒ Pamětné sčítání a odčítání do 100 ⇒ písemné sčítání a odčítání bez přechodu ⇒ rozklad čísla ⇒ příklady se závorkami	
• Seznámí se s principem malé násobilky • Násobí zpaměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí zpaměti v oboru osvojených násobilek	⇒ násobilka 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	
• Řeší a tvoří slovní úlohy s výpočty do 100, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	⇒ slovní úlohy z běžného života	Finanční gramotnost
ZÁVISLOSTI ,VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• Orientuje se v čase, čte údaje na hodinách, používá základní časové jednotky • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života • Zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat	⇒ orientace v čase ⇒ časové údaje - čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina ⇒ měření délky, hmotnosti, objemu ⇒ jednotky – centimetr, litr, kilogram	Prv - lidé a čas

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
2. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Provádí odhady délky a množství		
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
• Pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, lomená čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník a mnohoúhelník	⇒ základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník a mnohoúhelník	
• Pozná a vymodeluje jednoduchá geometrická tělesa, krychle, kvádr, válec, koule kužel, jehlan	⇒ základní útvary v prostoru ⇒ krychle, kvádr, válec, koule kužel, jehlan	Pč - konstrukční činnosti Tv - cvičení s míčem
• Rozlišuje mezi přímou, lomenou a křivou čárou	⇒ přímá, křivá, lomená čára, rýsování	
• Užívá pojem bod, přímka, úsečka	⇒ bod, přímka, úsečka	Vv, Pč – konstrukční činnosti
• Narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky	⇒ základy rýsování ⇒ práce s pravítkem	
• Měří a odhaduje délku úsečky	⇒ délka úsečky ⇒ jednotky délky - mm, cm, m, km	
• Rozezná osově souměrné útvary • Dokreslí pomocí čtvercové sítě osově souměrné útvary	⇒ osová souměrnost	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• Spočítá prvky daného konkrétního souboru a vytvoří soubor s daným počtem prvků v oboru 0-1000 • Počítá po desítkách, po stovkách a po jedné v oboru do 1000 • Rozeznává sudá a lichá čísla • Vytváří názorné zavedení násobení a dělení na souborech daných předmětů	⇒ soubor s daným počtem prvků do 1000 ⇒ numerace do 1000 ⇒ sudá a lichá čísla ⇒ počítání s penězi do 1 000 ⇒ názorné zavedení násobení a dělení ⇒ peníze – způsoby placení	Finanční gramotnost
• Čte, zapisuje a porovnává čísla do 1000 • Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel	⇒ čtení a zápis čísel do 1000 ⇒ rovnost a nerovnost ⇒ slovní úlohy na porovnávání čísel	
• Užívá lineární uspořádání, zakresluje čísla do tisíce na číselnou osu	⇒ číselná osa do 1000	
• Zaokrouhluje čísla na desítky a stovky	⇒ zaokrouhlování čísel, odhad čísel	
• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly sčítá, odčítá v oboru do 1000 • Písemně sčítá i odčítá trojciferná čísla • Používá závorky • Násobí a dělí v oboru všech násobilek do 100 • Násobí a dělí dvojciferné číslo jednociferným do 100 • Dělí se zbytkem v oboru do 100 • Seznamuje se s výrazy součin, podíl a neúplný podíl	⇒ součet a rozdíl čísel ⇒ pamětné sčítání odčítání do 1000 ⇒ písemné sčítání a odčítání do 1000 ⇒ používání závorek ⇒ násobilka 6, 7, 8, 9, 10 ⇒ automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobilek ⇒ pamětné násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným do 100 ⇒ dělení se zbytkem ⇒ součin, podíl, neúplný podíl	
• Provádí písemné sčítání, odčítání do 1000	⇒ písemné sčítání a odčítání	
• Řeší a tvoří slovní úlohy s výpočty do 1000, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • Používá přirozená čísla k modelování reálných situací	⇒ slovní úlohy	Finanční gramotnost
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• Orientuje se v čase, popisuje jednoduché závislosti z praktického života	⇒ orientace v kalendáři ⇒ jízdní řády	Prv - člověk mezi lidmi
• Doplňuje tabulky, schémata a	⇒ tabulky, schémata a posloupnosti	OSV OR – rozvoj

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
posloupnosti čísel	čísel ⇒ teplota, teploměr, stupeň celsia ⇒ jednotky hmotnosti ⇒ jednotky objemu	schopnosti poznávání
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
• Pozná zákl. geometrická tělesa v prostoru - krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan	⇒ geometrická tělesa v prostoru (krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan) ⇒ stavby z geometrických těles	Pč - konstrukční činnosti a práce se stavebnicemi
• Měří a odhaduje rozměry geometrických útvarů a vyjadřuje je ve vhodných jednotkách, porovnává velikosti útvarů • Pozná jednotky délky mm, cm, dm, m a používá je k měření • Určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek stran • Určí obvod trojúhelníku sečtením délek stran	⇒ délka úsečky ⇒ jednotky délky a jejich převody ⇒ obvod trojúhelníku ⇒ mnohoúhelník (strana, vrchol, úhlopříčka) ⇒ obvod mnohoúhelníku	
• Rýsuje a označuje bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník • Seznamuje se s polohou přímek	⇒ bod, přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník (strana, vrchol) ⇒ rovnoběžky, kolmice, různoběžky, průsečík	
• Rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině pomocí čtvercové sítě	⇒ rýsování rovinných útvarů ve čtvercové síti ⇒ osová souměrnost	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• Spočítá prvky daného konkrétního souboru a vytvoří soubor s daným počtem prvků v oboru 0 -1 000 000 • Počítá po statisících, desetitisících a tisících • Využívá názorné obrázky k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny, celku • Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	⇒ soubor s daným počtem prvků do 1 000 000 ⇒ finanční gramotnost – hospodaření domácnosti rozpočet, příjmy, výdaje domácnosti ⇒ numerace do 1 000 000 ⇒ polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina z celku ⇒ zápis zlomku	Finanční gramotnost
• Čte, zapisuje a porovnává čísla do 1 000 000 • Používá římské číslice při zápisu čísel • Řeší jednoduché nerovnice • Řeší slovní úlohy na porovnávání čísel	⇒ čtení a zápis čísel v desítkové soustavě ⇒ římské číslice ⇒ porovnávání čísel do 1 000 000 ⇒ slovní úlohy na porovnávání čísel	Čt – tiché čtení s porozuměním
• Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce	⇒ zaokrouhlování čísel	
• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly sčítá, odčítá v oboru do 1 000 000 • Používá závorky • Násobí a dělí v oboru všech násobilek i mimo násobilku • Písemně násobí jednociferným a dvojciferným číslem, písemně dělí jednociferným číslem • Používá výrazy součin, podíl a neúplný podíl • Písemně sčítá i odčítá do 1 000 000	⇒ součet a rozdíl čísel ⇒ používání závorek ⇒ automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobilek ⇒ pamětné násobení a dělení ⇒ dělení se zbytkem ⇒ součin, podíl, neúplný podíl ⇒ písemné násobení jednociferným a dvojciferným čísle ⇒ písemné dělení jednociferným číslem ⇒ písemné sčítání a odčítání	
• Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • Využívá komutativnost a asociativnost	⇒ písemné algoritmy početních operací ⇒ komutativnost a asociativnost ⇒ vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	Vl – naše obec
• Řeší a tvoří slovní úlohy s výpočty do 1 000 000, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	⇒ slovní úlohy ⇒ matematické reálné situace	
• Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu, provádí kontrolu pomocí kalkulačky	⇒ kontrola a odhad výpočtu ⇒ práce s kalkulátorem	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• Vyhledává a třídí data	⇒ tabulky, jízdní řády	Př - živá příroda –

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Čte a zjišťuje údaje z diagramů	⇒ sloupkové diagramy	třídění rostlin, hub, živočichů
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
• Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary • Narýsuje čtverec, obdélník • Narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem • Dodržuje zásady rýsování	⇒ Rýsování jednoduchých rovinných útvarů ⇒ střed a poloměr kružnice ⇒ zásady rýsování	
• Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • Třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí	⇒ obvod mnohoúhelníku ⇒ obvod, trojúhelníku, čtverce, obdélníku ⇒ pojmy: vrchol, strana, úhlopříčka ⇒ klasifikace trojúhelníků – obecný, rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý	
• Sestrojí rovnoběžky, kolmice a různoběžky pomocí trojúhelníku s ryskou, vyznačuje průsečík	⇒ vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kolmice, kolmost	
• Určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce a obdélníku • Užívá základní jednotky obsahu	⇒ obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti ⇒ jednotky obsahu	
• Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary • Nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti • Určí osu souměrnosti překládáním papíru	⇒ osově souměrné útvary ⇒ konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti ⇒ osa souměrnosti	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
• Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	⇒ číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
• Používá přirozená čísla 0 - miliarda • Počítá po statisících, desetitisících a tisících • Využívá názorné obrázky k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny, celku • Používá zápis ve formě zlomku • Používá a čte desetinná čísla	⇒ obor přirozených čísel ⇒ písemné algoritmy početních operací ⇒ polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina ⇒ zápis zlomku ⇒ desetinná čísla	
• Čte, zapisuje a porovnává čísla větší než 1000 000 • Řeší jednoduché nerovnice • Čte a zapisuje římské číslice	⇒ zápis a porovnávání čísel v desítkové soustavě ⇒ nerovnice ⇒ římské číslice	
• Orientuje se na číselné ose, zobrazí dané číslo, čísla řadí podle velikosti • Rozkládá čísla v desítkové soustavě • Vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • Porozumí znaku (–) pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	⇒ číselná osa ⇒ rozklad čísla v desítkové soustavě ⇒ desetinné číslo na číselné ose ⇒ celá záporná čísla na číselné ose	
• Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Používá závorky • Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	⇒ sčítání, odčítání, násobení, dělení ⇒ počítání se závorkami ⇒ porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	
• Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • Písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla • Písemně odčítá dvě přírozená čísla • Písemně násobí až čtyřciferným číslem • Písemně dělí jednociferným a dvojciferným číslem	⇒ písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení, dělení (dvojciferným dělitelem)	
• Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu, používá kalkulačku • Zaokrouhluje přirozená čísla na miliony	⇒ kontrola výpočtu ⇒ zaokrouhlování	
• Řeší a vytváří slovní úlohy se dvěma různými početními operacemi, řeší úlohy vedoucí k využití vztahů n-krát více, n-krát méně v celém oboru přirozených čísel	⇒ slovní úlohy s dvěma početními operacemi ⇒ jednoduché slovní úlohy na určení části z daného celku ⇒ fáze řešení problému: zápis,	Čj- tiché čtení s porozuměním

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku	grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi	
ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
• Vyhledává, sbírá a třídí data	⇒ práce s daty ⇒ práce s teploměrem (záporná čísla)	Př - živá příroda – třídění rostlin, hub, živočichů
• Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	⇒ Statistické údaje a jejich reprezentace ⇒ kruhový diagram, sloupcové grafy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
• Pomocí jednoduché konstrukce narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici, čtyřúhelník, mnohoúhelník)	⇒ konstrukce základních rovinných útvarů (obdélník, čtverec) ⇒ konstrukce pravoúhlého a rovnoramenného trojúhelníku	
• Rýsuje rovnoběžky a kolmice • Sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou	⇒ rovnoběžky a kolmice daným bodem	
• Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	⇒ obvod různých mnohoúhelníků	
• Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě užívá základní jednotky obsahu	⇒ obsah obrazce, převody jednotek obsahu	
• Pozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary • Určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	⇒ osová souměrnost	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
• Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky • Ovládá některé rešitelské strategie, v průběhu řešení nestandartních úloh objevuje zákonitosti a využívá je	⇒ slovní úlohy ⇒ prostorová představivost ⇒ magické čtverce, pyramidy, sudoku	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Provádí základní početní operace v oboru N • Zaokrouhluje a porovnává přirozená čísla • Znázorňuje přirozená čísla na číselné ose • Řeší slovní úlohy • Čte a zapisuje desetinná čísla • (s maximálně 2 desetinnými místy) • Čte, zapisuje, porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem • Rozeznává základní rovinné útvary • Rýsuje čtverec, obdélník a trojúhelník zadaný třemi stranami • Počítá obvod a obsah čtverce a obdélníku, používá vzorce a jednotky	⇒ početní operace v N, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě ⇒ desetinná čísla ⇒ zlomka se stejným jmenovatelem ⇒ přímka polopřímka, úsečka, vzájemná poloha přímek v rovině	M - 1. - 5. ročník
• Čte a zapisuje desetinná čísla s více než dvěma desetinnými místy • Porovnává, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • Zpaměti i písemně provádí základní početní operace s desetinnými čísly, provádí odhady výsledků • Počítá aritmetický průměr des. čísel • Znázorňuje a řadí desetinná. čísla na číselnou osu • Převádí jednotky délky, obsahu a hmotnosti • Počítá obvody a obsahy čtverce a obdélníku • Řeší praktické slovní úlohy s des. čísly, sám je vytváří • Doplňuje číselnou řadu s des. čísly, určí krok, který vede k jejímu doplnění • Doplňuje tabulky, čtverce, pyramidy s des.čísly • Účelně využívá kalkulátor	⇒ desetinná čísla ⇒ početní operace s desetinnými čísly ⇒ aritmetický průměr ⇒ číselná osa ⇒ číselné a logické řady ⇒ číselné a obrázkové analogie	F – měření délky, obsahu, převádění jednotek
• Pomocí modelu popisuje vlastnosti krychle a kvádru • Črtá a rýsuje síť krychle a kvádru, modeluje z nich tělesa • Črtá a rýsuje kvádr a krychli • Převádí jednotky délky, obsahu a	⇒ kvádr a krychle ⇒ povrch a objem	F – jednotky objemu, výpočet hmotnosti Vv – lepení těles, geometrie skládaného papíru

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
objemu • Odhaduje a pomocí vzorce počítá objem a povrch krychle a kvádru • Počítá hmotnost tělesa • Řeší slovní úlohy z praxe	⇒ síť kvádru a krychle	
• Násobek, dělitel • Rozlišuje prvočísla a čísla složená • Pomocí algoritmu rozkládá číslo složené na součin prvočísel, využívá pravidel dělitelnosti • Rozlišuje pojem soudělná a nesoudělná čísla a umí uvést příklady • Nalezá společné násobky a dělitele zadaných čísel • Určuje nejmenší spol. násobek a největšího spol. dělitele • Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru N	⇒ dělitelnost přirozených čísel. ⇒ prvočíslo, číslo složené ⇒ kritéria dělitelnosti ⇒ násobek, dělitel ⇒ nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	
• Určuje osově a středově souměrné útvary v běžném životě • Přiřazuje k sobě vzor a obraz • Rozpoznává samodružný bod a samodružný útvar • Načrte a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti • Načrte a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti • Poznává útvary souměrné v prostoru	⇒ osová a středová souměrnost ⇒ konstrukce rovinných útvarů v osové souměrnosti ⇒ konstrukce rovinných útvarů ve středové souměrnosti	VV

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Chápe úhel jako rovinný útvar • Rozlišuje úhly podle velikosti a pojmenovává je • Rýsuje úhel dané velikosti, určuje velikost úhlu měřením • Pomocí kružítka přenáší narýsovaný úhel • Graficky sčítá a odčítá zadané úhly • Pomocí kružítka dělí úhel na polovinu • Využívá dovednosti dělení úhlu k sestrojení osy úhlu • Provádí početní operace s velikostmi úhlů • Poznává dvojice úhlů vrcholových, vedlejších, souhlasných a střídavých, užívá jejich vlastností k výpočtu velikosti úhlu • Určuje azimut stanoveného objektu a objekt s daným azimutem • Užívá získané vědomosti a dovednosti při řešení konstr. úloh	⇒ úhel a jeho velikost ⇒ typy úhlů ⇒ konstrukční úlohy ⇒ osa úhlu ⇒ druhy úhlů	F – skládání sil Z – určování zem. polohy Vv - perspektiva Bv – určování azimutu
• Provádí početní operace s desetinnými čísly • Určuje společný násobek a dělitele, používá je ve slovních úlohách • Počítá praktické úlohy na povrch, objem a hmotnost krychle a kvádru • Provádí grafické a početní operace s úhly • Zobrazuje rovinné útvary v osové a středové souměrnosti	⇒ opakování učiva	Vv - dekor F-hmotnost
• Pojmenovává a správně užívá základní pojmy a vztahy (strana, vrchol, vnitřní a vnější úhel trojúhelníku) • Třídí trojúhelníky podle charakteristických vlastností • Odhaduje a počítá obsah pravoúhlého trojúhelníku • Objasňuje pojmy výška, těžnice, osa úhlu, osa strany; v zadaném trojúhelníku je sestrojí • Užívá předchozích geometrických prvků trojúhelníku k řešení konstrukčních úloh, provádí náčrt a	⇒ trojúhelník, trojúhelníková nerovnost ⇒ vzdálenost bodu od přímky, osa úsečky, osa úhlu ⇒ konstrukční úlohy	Vv-dekor

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
rozbor • Sestrojuje kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou • Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	⇒ shodnost trojúhelníků	
• Uvádí příklady používání celých čísel v běžném životě • Znázorňuje a řadí celá čísla na číselné ose • Vysvětluje praktický význam absolutní hodnoty čísla a určuje ji • K danému číslu určuje číslo opačné • Porovnává celá čísla • Provádí početní operace s celými čísly,vypočítá aritmetický průměr • Doplňuje číselnou řadu s celými čísly • Doplňuje tabulky, pyramidy, čtverce s celými čísly • Orientuje se v jednoduchých grafech, sestavuje tabulku, analyzuje a řeší jednoduché úlohy • Modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát celých čísel	⇒ celá čísla ⇒ číselná osa ⇒ čísla navzájem opačná ⇒ číselné a logické řady ⇒ diagramy, grafy, tabulky	F-teplota Ch-teplota D-časová přímka
• Pojmenovává části zlomku, vysvětluje jejich význam • Rozšiřuje zlomek na požadovaný tvar, krátí zlomek na základní tvar • Porovnává a řadí zlomky, zobrazí je na číselné ose • Provádí základní početní operace se zlomky, převádí zlomek složený na jednoduchý • Určuje zlomek převrácený • Převádí zlomek na číslo smíšené a naopak • Vyjadřuje racionální čísla více způsoby, vzájemně je převádí (zlomek, smíš. číslo, desetinné číslo) • Provádí početní operace v oboru racionálních čísel • Řeší slovní úlohy s racionálními čísly • Modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát racionálních čísel	⇒ racionální čísla ⇒ složený zlomek ⇒ převrácené číslo ⇒ smíšené číslo	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Uvádí příklady užití poměru v běžném životě • Vyjadřuje poměr mezi danými hodnotami, upravuje ho na základní poměr • Dělí celek na části v daném poměru • Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem • Vysvětluje pojmy postupný a převrácený poměr a využívá je při řešení slovních úloh • Pracuje s měřítky map a plánů • Dělí úsečku v daném poměru • Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti z textu, tabulky, grafu • Uvádí příklady přímé a nepřímé úměrnosti z běžného života • Užívá trojčlenku k řešení slovních úloh	⇒ poměr, přímá a nepřímá úměrnost ⇒ měřítko ⇒ úměra, přímá a nepřímá úměrnost ⇒ příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti ⇒ trojčlenka	F – vztahy mezi veličinami Ch – výpočty pomocí trojčlenky Z – měřítko plánu, mapy Bv - azimut
• Vysvětluje vztah základ - procento a uvádí příklady praktického užití procent • Užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek - část (zlomkem, des. číslem, procenty) • Orientuje se ve sloupkových a kruhových diagramech, ze vstupních dat diagram vytvoří • Užívá základní pojmy procentového počtu (základ, procentová část, počet procent) • Řeší aplikační úlohy s procenty • Vysvětluje pojem promile, uvede užití v praxi • Řeší jednoduché úlohy z oblasti finanční matematiky	⇒ procento ⇒ základ, procentová část, počet procent ⇒ promile ⇒ jednoduché úrokování	Ch – koncentrace VkZ – statistika, rodinný rozpočet EV- přít.škodl. látek v ovzduší

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Provádí početní operace s celými čísly • Provádí početní operace s desetinnými čísly, se zlomky a s racionálními čísly • Řeší úlohy na poměr, přímou a nepřímou úměrnost • Užívá základní pojmy procentového počtu, řeší slovní úlohy s procenty	⇒ opakování učiva	Ch-teplota, koncentrace F-teplota, EV- koncentrace látek v prostředí Z- měřítko plánu, mapy
• Vysvětluje pojem druhá (třetí) mocnina, druhá (třetí) odmocnina, objasňuje geometrický význam • Určuje druhou (třetí) mocninu a odmocninu pomocí tabulek, kalkulátoru, udělá si odhad • Užívá pravidla pro umocňování a odmocňování součinu a podílu • Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • Řeší praktické úlohy s využitím druhé (třetí) mocniny a odmocniny	⇒ druhá mocnina a odmocnina	F – zápis jednotek
• Pojmenovává strany pravoúhlého trojúhelníku • Na základě vhodných příkladů odvozuje vztah mezi stranami v pravoúhlém trojúhelníku (Pythagorovu větu) • Používá Pythagorovu větu k výpočtu třetí strany pravoúhlého trojúhelníku • Řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty, nakreslí náčrtek, odhadne výsledek, ověří jeho reálnost	⇒ Pythagorova věta	F- síla
• Pojmenovává a třídí čtyřúhelníky, uvádí charakteristické vlastnosti • Pojmenovává a charakterizuje rovnoběžníky • Využívá vlastností rovnoběžníků v konstrukčních úlohách • Odhaduje a počítá obvod a obsah rovnoběžníků • Pojmenovává a charakterizuje lichoběžníky • Využívá vlastností lichoběžníků k řešení konstrukčních úloh • Odhaduje a počítá obvod a obsah lichoběžníku	⇒ čtyřúhelník ⇒ rovnoběžník ⇒ konstrukční úlohy ⇒ lichoběžník ⇒ konstrukční úlohy	F- objemy

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozlišuje pravidelné mnohoúhelníky, odvozuje jejich vlastnosti • Třídí a pojmenovává hranoly podle jejich vlastností • Črtá a rýsuje síť hranolu • Odvozuje základní vztahy pro výpočet povrchu a objemu hranolů • Řeší aplikační slovní úlohy na výpočet povrchu a objemu hranolů	⇒ pravidelné mnohoúhelníky ⇒ kolmý hranol	
• Vysvětluje pojmy číselný výraz, proměnná, výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, rovnost výrazů; uvádí příklady • Určuje hodnotu číselného výrazu • Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • Určuje hodnotu výrazu s proměnnou pro danou hodnotu proměnné • Rozlišuje jednočlen a mnohočlen • Provádí početní operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení) • Provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání • Používá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin k úpravě výrazu na součin	⇒ výrazy ⇒ číselný výraz a jeho hodnota ⇒ proměnná, výrazy s proměnnými ⇒ mnohočleny	
• Vysvětlí pojmy rovnost číselných výrazů, proměnná, neznámá, rovnice, řešit rovnici, kořen, ekvivalentní úprava; uvede příklad • Řeší rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav, správně a účelně zapíše postup řešení, provádí zkoušku správnosti řešení • Určuje počet řešení dané rovnice • Řeší slovní úlohy vedoucí k sestavení a vyřešení lineární rovnice • Vyjádří neznámou ze vzorce; zná-li ostatní veličiny, vypočítá její hodnotu	⇒ lineární rovnice	
• Uvádí příklady využití statistiky v běžném životě • Čte tabulky a grafy, interpretuje jejich výsledky • Provádí jednoduchá statistická	⇒ základy statistiky	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE** vzdělávací obor MATEMATIKA 8. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
šetření, výsledky zapisuje do tabulky • Porovnává soubory dat • Čte a sestrojuje různé grafy a diagramy – bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové • Počítá aritmetický průměr • Určuje četnost jednotlivých znaků, modus, medián • Využívá média jako zdroj získávání informací	⇒ diagramy, grafy, tabulky ⇒ arirmetický průměr ⇒ četnost znaku	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Provádí základní početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem • Užívá k řešení úloh Pythagorovu větu • Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • Řeší slovní úlohy vedoucí k sestavení a vyřešení lineární rovnice • Provádí základní početní operace s mnohočleny • Upravuje výraz na součin pomocí vzorců nebo vytýkání	⇒ opakování učiva	
• Vysvětluje pojmy kruh, kružnice, poloměr, průměr; vnější, vnitřní, hraniční bod kruhu • Pojmenovává a črtá vzájemnou polohu kružnice a přímky a vzájemnou polohu dvou kružnic, určí počet společných bodů • Sestrojí tečnu, sečnu a tětivu kružnice • Užívá Thaletovu větu k sestrojení tečny ke kružnici a konstrukci trojúhelníků a čtyřúhelníků • Pomocí vzorců počítá délku kružnice, obvod a obsah kruhu	⇒ kruh, kružnice ⇒ Thaletova kružnice	
• Podle modelu popisuje vlastnosti válce • Črtá válec, síť válce, vyznačuje podstavu a plášť • Odhaduje a pomocí vzorce počítá povrch a objem válce • Používá vzorce pro povrch a objem válce k řešení praktických slovních úloh	⇒ válec ⇒ síť válce	
• Používá základní pravidla správného rýsování, zakreslí náčrtek, s použitím matematické symboliky zapisuje popis konstrukce, zaměřuje se na přesnost a čistotu rýsování • Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • Sestrojuje trojúhelníky a čtyřúhelníky ze zadaných prvků • Diskutuje o počtu řešení úlohy	⇒ náčrt ⇒ množiny bodů daných vlastností, netradiční geometrické úlohy ⇒ konstrukční úlohy	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary • Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků • Určuje poměr podobnosti z rozměru útvarů a naopak (pomocí poměru podobnosti určí rozměry útvaru) • Užívá vět o podobnosti trojúhelníků ke konstrukcím podobných trojúhelníků a k výpočtům jejich obvodů a obsahů	⇒ podobnost ⇒ podobnost trojúhelníků	
• Objasňuje pojem funkce, rozeznává funkci od jiných vztahů, uvádí příklady z běžného života • Určuje definiční obor, obor hodnot a funkční hodnotu funkce • Vysvětluje pojem lineární funkce, popisuje její vlastnosti • Vyjádří funkční vztah tabulkou, předpisem, grafem • Sestrojuje graf lineární funkce • Určuje předpis lineární funkce z jejího grafu pomocí 2 bodů • Určuje průsečík dvou lineárních funkcí početně i graficky	⇒ funkce ⇒ lineární funkce ⇒ pravoúhlá soustava souřadnic	F – závislosti fyz. veličin
• Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací • Provádí zkoušku správnosti řešení, diskutuje o počtu řešení • Graficky řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • Formuluje a řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k sestavení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	⇒ soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	F – slovní úlohy o směsích
• Črtá (modeluje, slepuje) jehlan, kužel, kouli; popisuje základní vlastnosti • Črtá síť jehlanu a kužele • Používá vzorce pro povrch a objem jehlanu, kužele a koule k řešení praktických úloh	⇒ jehlan, rotační kužel, koule	
• Vyjmenovává a definuje základní goniometrické funkce	⇒ goniometrické funkce	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE** vzdělávací obor MATEMATIKA 9. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Určuje hodnoty goniometrických funkcí pomocí tabulek a kalkulátoru • Užívá goniometrické funkce k výpočtu povrchů a objemů těles • Užívá goniometrické funkce ostrého úhlu k řešení úloh z praxe		

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
6. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Provádí základní početní operace v oboru N • Zaokrouhluje a porovnává přirozená čísla • Řeší slovní úlohy • Čte a zapisuje základní zlomky • Rozeznává základní rovinné útvary • Rýsuje čtverec, obdélník a trojúhelník zadaný třemi stranami • Počítá obvod a obsah čtverce a obdélníku • Znázorňuje přirozená čísla na číselné ose	⇒ početní operace v N, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě ⇒ přímka polopřímka, úsečka, vzájemná poloha přímek v rovině	M - 1.-5. ročník
• Čte a zapisuje desetinná čísla • Porovnává, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností. • Zpaměti i písemně provádí základní početní operace s desetinnými čísly, provádí odhady výsledků • Počítá aritmetický průměr des. čísel • Znázorňuje a řadí desetinná. čísla na číselnou osu • Převádí jednotky délky, obsahu a hmotnosti • Počítá obvody a obsahy čtverce a obdélníku • Řeší praktické slovní úlohy s des. čísly, sám je vytváří • Doplňuje číselnou řadu s des. čísly, určí krok, který vede k jejímu doplnění • Doplňuje tabulky, čtverce, pyramidy s des.čísly • Účelně využívá kalkulátor	⇒ desetinná čísla ⇒ početní operace s desetinnými čísly ⇒ aritmetický průměr ⇒ číselná osa ⇒ číselné a logické řady ⇒ číselné a obrázkové analogie	F – měření délky, obsahu, převádění jednotek
• Pomocí modelu popisuje vlastnosti krychle a kvádru • Črtá a rýsuje síť krychle a kvádru, modeluje z nich tělesa • Črtá a rýsuje kvádr a krychli • Převádí jednotky délky, obsahu a objemu • Odhaduje a pomocí vzorce počítá objem a povrch krychle a kvádru • Počítá hmotnost tělesa • Využívá předchozích znalostí k	⇒ kvádr a krychle ⇒ povrch a objem ⇒ síť kvádru a krychle	F – jednotky objemu, výpočet hmotnosti Vv – lepení těles, geometrie skládaného papíru

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
6. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
řešení praktických slovních úloh		
• Násobek, dělitel • Rozlišuje prvočísla a čísla složená • Pomocí algoritmu rozkládá číslo složené na součin prvočísel, využívá pravidel dělitelnosti • Rozlišuje pojem soudělná a nesoudělná čísla a umí uvést příklady • Nalézá společné násobky a dělitele zadaných čísel • Určuje nejmenší spol. násobek a největšího spol. dělitele • Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru N	⇒ dělitelnost přirozených čísel. ⇒ prvočíslo, číslo složené ⇒ kritéria dělitelnosti ⇒ násobek, dělitel ⇒ nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	
• Určuje osově a středově souměrné útvary v běžném životě • Přiřazuje k sobě vzor a obraz • Rozpoznává samodružný bod a samodružný útvar • Načrte a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti • Načrte a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti • Poznává útvary souměrné v prostoru	⇒ osová a středová souměrnost ⇒ konstrukce obrazců v osové souměrnosti ⇒ konstrukce obrazců ve středové souměrnosti	Vv
• Chápe úhel jako rovinný útvar • Rozlišuje úhly podle velikosti a pojmenovává je • Rýsuje úhel dané velikosti, určuje velikost úhlu měřením • Pomocí kružítka přenáší narýsovaný úhel • Graficky sčítá a odčítá zadané úhly • Pomocí kružítka dělí úhel na polovinu • Využívá dovednosti dělení úhlu k sestrojení osy úhlu • Provádí početní operace s velikostmi úhlů • Poznává dvojice úhlů vrcholových, vedlejších, souhlasných a střídavých, užívá jejich vlastností k výpočtu velikosti úhlu • Určuje azimut stanoveného objektu a objekt s daným azimutem • Užívá získané vědomosti a	⇒ úhel a jeho velikost ⇒ typy úhlů ⇒ konstrukční úlohy ⇒ osa úhlu ⇒ druhy úhlů	F – skládání sil Z – určování zem. polohy Vv - perspektiva

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE** vzdělávací obor MATEMATIKA 6. ROČNÍK (RVMPP)		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
dovednosti při řešení konstrukčních úloh		
• Pojmenovává a správně užívá základní pojmy a vztahy (strana, vrchol, vnitřní a vnější úhel trojúhelníku) • Třídí trojúhelníky podle chatakteristických vlastnosti • Odhaduje a počítá obsah pravoúhlého trojúhelníku • Objasňuje pojmy výška, těžnice, střední příčka, osa úhlu, osa strany; sestrojí je v zadaném trojúhelníku • Užívá předchozích geometrických prvků trojúhelníku k řešení konstrukčních úloh • Sestrojuje kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou • Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	⇒ trojúhelník, trojúhelníková nerovnost ⇒ vzdálenost bodu od přímky, osa úsečky, osa úhlu ⇒ konstrukční úlohy ⇒ shodnost trojúhelníků	VV

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
7. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Provádí početní operace s desetinnými čísly • Určuje společný násobek a dělitele, umí využít ve slovních úlohách • Počítá praktické úlohy na povrch, objem a hmotnost krychle a kvádru • Provádí grafické a početní operace s úhly • Zobrazuje rovinné útvary v osové a středové souměrnosti • Pomocí náčrtku a rozboru sestrojuje trojúhelník ze zadaných prvků	⇒ opakování učiva	
• Uvádí příklady používání celých čísel v běžném životě • Znázorňuje a řadí celá čísla na číselné ose • Vysvětluje praktický význam absolutní hodnoty čísla a určí ji • K danému číslu určuje číslo opačné • Porovnává celá čísla • Provádí početní operace s celými čísly, počítá aritmetický průměr • Doplňuje číselnou řadu s celými čísly • Doplňuje tabulky, pyramidy, čtverce s celými čísly • Orientuje se v jednoduchých grafech, sestavuje tabulku, analyzuje a řeší jednoduché úlohy • Modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát celých čísel	⇒ celá čísla ⇒ číselná osa ⇒ čísla navzájem opačná ⇒ číselné a logické řady ⇒ diagramy, grafy, tabulky	F, Ch - teplota
• Popisuje části zlomku, vysvětluje jejich význam • Rozšiřuje zlomek na požadovaný tvar, krátí zlomek na základní tvar • Porovnává a řadí zlomky, zobrazuje je na číselné ose • Provádí základní početní operace se zlomky, převádí zlomek složený na jednoduchý • Určuje zlomek převrácený • Převádí zlomek na číslo smíšené a naopak • Vyjadřuje racionální čísla více způsoby, vzájemně je převádí	⇒ racionální čísla ⇒ složený zlomek ⇒ převrácené číslo ⇒ smíšené číslo	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
7. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
(zlomek, smíš. číslo, desetinné číslo) • Provádí početní operace v oboru racionálních čísel • Řeší slovní úlohy s racionálními čísly • Modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát racionálních čísel		
• Uvádí příklady užití poměru v běžném životě • Vyjadřuje poměr mezi danými hodnotami, upravuje ho na základní poměr • Dělí celek na části v daném poměru • Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem • Vysvětluje pojem postupný a převrácený poměr a užívá ho při řešení slovních úloh • Pracuje s měřítky map a plánů • Dělí úsečku v daném poměru • Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti z textu, tabulky, grafu • Uvádí příklady přímé a nepřímé úměrnosti z běžného života • Užívá trojčlenku k řešení slovních úloh	⇒ poměr, přímá a nepřímá úměrnost ⇒ měřítko ⇒ úměra, přímá a nepřímá úměrnost ⇒ příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti ⇒ trojčlenka	F – vztahy mezi veličinami Ch – výpočty pomocí trojčlenky Z – měřítko plánu, mapy
• Vysvětluje vztah základ - procento a uvádí příklady praktického užití procent • Užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek - část (zlomkem, des. číslem, procenty) • Orientuje se ve sloupkových a kruhových diagramech, ze vstupních dat diagram vytvoří • Užívá základní pojmy procentového počtu (základ, procentová část, počet procent) • Řeší aplikační úlohy s procenty • Vysvětluje pojem promile, uvede užití v praxi • Řeší jednoduché úlohy z oblasti finanční matematiky	⇒ procento ⇒ základ, procentová část, počet procent ⇒ promile ⇒ jednoduché úrokování	Ch – koncentrace Rv EV - přít.škodl. látek v ovzduší
• Pojmenovává a třídí čtyřúhelníky, uvádí charakteristické vlastnosti	⇒ čtyřúhelník	F- objemy

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
7. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Pojmenovává a charakterizuje rovnoběžníky • Využívá vlastností rovnoběžníků v konstrukčních úlohách • Odhaduje a počítá obvod a obsah rovnoběžníků • Pojmenovává a charakterizuje lichoběžníky • Využívá vlastností lichoběžníků k řešení konstrukčních úloh • Odhaduje a počítá obvod a obsah lichoběžníku • Třídí pravidelné mnohoúhelníky, odvozuje jejich vlastnosti • Třídí a pojmenovává hranoly podle jejich vlastností • Črtá a rýsuje síť hranolu • Odvozuje základní vztahy pro výpočet povrchu a objemu hranolů • Řeší aplikační úlohy na výpočet povrchu a objemu hranolů	⇒ rovnoběžník ⇒ konstrukční úlohy ⇒ lichoběžník ⇒ konstrukční úlohy ⇒ pravidelné mnohoúhelníky ⇒ kolmý hranol	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
8. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Provádí početní operace s celými čísly • Provádí početní operace s desetinnými čísly, se zlomky a s racionálními čísly • Řeší úlohy na poměr, přímou a nepřímou úměrnost • Užívá základní pojmy procentového počtu, řeší slovní úlohy s procenty • Řeší úlohy na konstrukci čtyřúhelníků, užívá náčrt, rozbor, popis konstrukce • Odvozuje základní vztahy pro výpočet povrchu a objemu hranolů, aplikuje je při řešení úloh	⇒ opakování učiva	Ch-teplota, koncentrace F-teplota, objem hranolu, EV - koncentrace látek v prostředí Z- měřítko plánu, mapy
• Vysvětluje pojem druhá (třetí) mocnina, druhá (třetí) odmocnina, objasňuje geometrický význam • Určuje druhou (třetí) mocninu a odmocninu pomocí tabulek, kalkulátoru, udělá si odhad • Užívá pravidel pro umocňování a odmocňování součinu a podílu • Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • Řeší praktické úlohy s využitím druhé (třetí) mocniny a odmocniny	⇒ druhá mocnina a odmocnina	
• Pojmenovává strany pravoúhlého trojúhelníku • Na základě vhodných příkladů odvozuje vztah mezi stranami v pravoúhlém trojúhelníku (Pythagorovu větu) • Používá Pythagorovu větu k výpočtu třetí strany pravoúhlého trojúhelníku • Řeší aplikační úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty, kreslí náčrtek, odhadne výsledek, ověřuje jeho reálnost	⇒ Pythagorova věta	F- síla
• Vysvětluje pojem n-tá mocnina • Počítá mocninu s přirozeným mocnitelem • Provádí základní početní operace s mocninami • Umocňuje součin, podíl, mocninu • Zapisuje číslo v desítkové soustavě	⇒ mocniny s přirozeným mocnitelem	F

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
8. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
pomocí mocnin deseti ve tvaru $a.10^n$, kde $1<a<10$		
• Vysvětluje pojmy číselný výraz, proměnná, výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, rovnost výrazů; uvádí příklady • Určuje hodnotu číselného výrazu • Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • Určuje hodnotu výrazu s proměnnou pro danou hodnotu proměnné • Rozlišuje jednočlen a mnohočlen • Provádí početní operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení) • Provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání • Používá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin k úpravě výrazu na součin	⇒ výrazy ⇒ číselný výraz a jeho hodnota ⇒ proměnná, výrazy s proměnnými ⇒ mnohočleny	
• Vysvětluje pojmy rovnost číselných výrazů, neznámá, rovnice, řešit rovnici, kořen, ekvivalentní úprava; uvádí příklady • Řeší rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav, správně a účelně zapíše postup řešení, provádí zkoušku správnosti řešení • Určuje počet řešení dané rovnice • Řeší slovní úlohy vedoucí k sestavení a vyřešení lineární rovnice • Vyjadřuje neznámou ze vzorce, vypočítává její hodnotu • Řeší jednoduché lineární nerovnice	⇒ lineární rovnice	
• Vysvětluje pojmy kruh, kružnice, poloměr, průměr; vnější, vnitřní, hraniční bod kruhu • Pojmenovává a črtá vzájemnou polohu kružnice a přímky a vzájemnou polohu dvou kružnic, určuje počet společných bodů • Sestrojuje tečnu, sečnu a tětivu kružnice • Užívá Thaletovu větu k sestrojení tečny ke kružnici a konstrukci trojúhelníků a čtyřúhelníků	⇒ kruh, kružnice ⇒ Thaletova kružnice	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
8. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Pomocí vzorců počítá délku kružnice, obvod a obsah kruhu • Pojmenovává a vyznačuje části kruhu (výseč, úseč, oblouk kružnice, mezikruží) • Pomocí vzorců počítá délku oblouku kružnice, obsah výseče, úseče, mezikruží		
• Podle modelu popisuje vlastnosti válce • Črtá válec, síť válce, vyznačí podstavu a plášť • Odhaduje a pomocí vzorce počítá povrch a objem válce • Užívá vzorce pro povrch a objem válce k řešení praktických slovních úloh	⇒ válec ⇒ síť válce	
• Užívá základní pravidla správného rýsování, zakreslí náčrtek, s použitím matematické symboliky zapisuje popis konstrukce, zaměřuje se na přesnost a čistotu rýsování • Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • Sestrojuje trojúhelníky a čtyřúhelníky ze zadaných prvků • Diskutuje o počtu řešení úlohy	⇒ náčrt ⇒ množiny bodů daných vlastností, netradiční geometrické úlohy ⇒ konstrukční úlohy	
• Uvádí příklady využití statistiky v běžném životě • Čte tabulky a grafy, interpretuje jejich výsledky • Provádí jednoduchá statistická šetření, výsledky zapisuje do tabulky • Porovnává soubory dat • Sestrojuje grafy a diagramy – bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové • Čte a sestrojuje diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech • Počítá aritmetický průměr • Určuje četnost jednotlivých znaků, modus, medián • Využívá média jako zdroj získávání informací	⇒ základy statistiky ⇒ tabulky, grafy ⇒ diagramy, grafy ⇒ aritmetický průměr ⇒ četnost znaku	

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
9. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Provádí základní početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem • Užívá k řešení úloh Pythagorovu větu • Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • Řeší slovní úlohy vedoucí k sestavení a vyřešení lineární rovnice • Řeší konstrukční úlohy, využívá náčrt, popis konstrukce, diskutuje o počtu řešení • Řeší praktické slovní úlohy užitím vzorců pro povrch a objem válce • Provádí základní početní operace s mnohočleny • Upravuje výraz na součin pomocí vzorců nebo vytýkání	⇒ opakování učiva	F, Ch
• Určuje podmínky za kterých má lomený výraz smysl • Provádí základní početní operace s lomenými výrazy • Upravuje a zjednodušuje složený lomený výraz • Řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • Řeší slovní úlohy vedoucí k sestavení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli	⇒ lomené algebraické výrazy, rovnice s neznámou ve jmenovateli	
• Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací • Provádí zkoušku správnosti řešení, diskutuje o počtu řešení • Graficky řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • Formuluje a řeší slovní úlohy vedoucí k sestavení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	⇒ soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými	
• Objasňuje pojem funkce, rozeznává funkci od jiných vztahů, uvádí příklady z běžného života • Určuje definiční obor, obor hodnot a funkční hodnotu funkce • Vysvětluje pojem lineární funkce,	⇒ funkce ⇒ lineární funkce	F – závislosti fyz. veličin

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor MATEMATIKA
9. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
popisuje její vlastnosti • Vyjádří funkční vztah tabulkou, předpisem, grafem • Sestrojuje graf lineární funkce • Určuje předpis lineární funkce z jejího grafu pomocí 2 bodů • Určuje průsečík dvou lineárních funkcí početně i graficky	⇒ pravoúhlá soustava souřadnic	
• Na základě definic rozhoduje o shodnosti nebo podobnosti geometrických útvarů • Uvádí příklady využití podobnosti v praxi • Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků • Užívá věty o podobnosti trojúhelníků k řešení praktických úloh, určuje poměr podobnosti popř. rozměry podobného útvaru • Dělí a mění úsečku v daném poměru • Užívá vět o podobnosti trojúhelníků ke konstrukcím a k výpočtům obvodů a obsahů • Užívá poměr podobnosti při práci s mapami a plány • Popisuje základní vztahy mezi stranami a úhly v pravoúhlém trojúhelníku • Vyjmenovává a definuje základní goniometrické funkce • Určuje hodnoty goniometrických funkcí pomocí tabulek a kalkulátoru • Užívá goniometrické funkce k výpočtu povrchů a objemů těles • Užívá goniometrické funkce ostrého úhlu k řešení úloh z praxe	⇒ podobnost ⇒ goniometrické funkce	Z – práce s mapou, měřítko
• Črtá (modeluje, slepí) jehlan, kužel, kouli; popisuje základní vlastnosti • Črtá síť jehlanu a kužele • Odhaduje a pomocí vzorců počítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule • Řeší praktické slovní úlohy	⇒ jehlan, rotační kužel, koule	F

4.4 Finanční gramotnost

4.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Finanční gramotnost

Vyučovací předmět *Finanční gramotnost* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Doplňující vzdělávací obor*.

Navazuje na žákovské výstupy vyučovacího předmětu matematika, zejména tematického okruhu *Základy finanční matematiky*. Poskytuje vědomosti a dovednosti využitelné v praktickém životě, popřípadě v dalším vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Povinný předmět *Finanční gramotnost* prohlubuje vědomosti a dovednosti v šesti tematických celcích: hospodaření domácnosti, ceny, peníze a placení, finanční trh, finanční produkty a finanční plánování.

Předmět Finanční gramotnost je realizován jako povinný předmět v 9.ročníku s jednohodinovou týdenní dotací. Výuka probíhá v kmenové třídě nebo ve specializované počítačové učebně. Výuka je realizována formou individuální nebo skupinové práce, práce s médii nebo hrou.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Finanční gramotnost

Kompetence k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Žáky povzbuzujeme, učíme je trpělivosti.
- Snažíme se, aby žáci viděli věci okolo sebe v souvislostech, vedeme je k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí.
- U žáků podněcujeme sebehodnocení.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů.
- Vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Vedeme žáky k obhajobě jejich rozhodnutí a výsledků.

Kompetence komunikativní

- Při týmové práci vedeme žáky ke kultivovanému dialogu a ke schopnosti přijmout názor druhého.
- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností v daném oboru, zapojujeme žáky do diskuse.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a k upevňování dobrých mezilidských vztahů.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, jejich schopnost v případě potřeby pomoc poskytnout nebo o ni požádat.
- Žáky vedeme k tolerantnímu chování a jednání.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky ke konstruktivní kritice a k aktivnímu řešení .
- Vytváříme přátelskou atmosféru ve třídě a jsme připraveni podat žákům pomocnou ruku.

- Respektujeme možnosti a schopnosti

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Žáky důsledně vedeme k dodržování stanovených pravidel a povinností.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Snažíme se, aby žák pohlížel na výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a významu vzhledem k další možnosti volby profese.

4.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Finanční gramotnost

vzdělávací oblast **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**
vzdělávací obor FINANČNÍ GRAMOTNOST
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Objasňuje pojem rozpočet • Vysvětluje druhy rozpočtů a rozdíly mezi nimi mezi • majetek • Vysvětluje rozdíl mezi aktivy a pasivy • Řeší praktické úlohy	⇒ hospodaření domácnosti	
• Objasňuje pojem trh, nabídka, poptávka • Vysvětluje tvorbu ceny a objasňuje pojem inflace • Řeší praktické úlohy	⇒ ceny	
• Rozlišuje pojem hotovostní a bezhotovostní peníze • Rozlišuje pojem hotovostní a bezhotovostní placení • Vysvětluje pojmy měna, cena, inflace • Řeší praktické úlohy	⇒ peníze	
• Vysvětluje pojem jistina, úrok, úroková míra, úrokovací období, daň z úroku, čistý úrok • Vysvětluje rozdíl mezi jednoduchým a složeným úrokovánmí, řeší slovní úlohy	⇒ základní pojmy finanční matematiky	
• Objasňuje pojem finanční trh a jeho význam • Rozlišuje pojmy vklad, spoření, pojištění, půjčka,úvěr, splátkový prodej, leasing • Řeší praktické úlohy	⇒ finanční produkty	
• Objasňuje pojmy příjmy a výdaje • Sestavuje jednoduchý osobní finanční plán • Seznamuje se s právy spotřebitele a zásadami reklamačního řízení • Využívá média jako zdroj informací, pomocí informačních letáků a reklam sestavuje a řeší praktické finanční úlohy	⇒ finanční plánování	

4.5 Informatika a výpočetní technika

4.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika a výpočetní technika

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika vychází ze vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie RVP ZV.*

Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě). Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu„učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky. Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Obsahové , časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídavnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e-learningovým vzděláváním. Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady. .Výuka probíhá v budově školy v odborných učebnách vybavených počítači. Žáci mají s dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a kameru, interaktivní tabuli, dataprojektor a zálohovací zařízení (disketa, flash disk, CD a DVD disk).

Výuka zpravidla probíhá ve specializovaných počítačových učebnách, potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především při práci s PC.

Vyučovací předmět informatika a výpočetní technika je vyučován v jednohodinové týdenní dotaci v 5. ročníku, ve dvouhodinové týdenní dotaci v 6. – 9. ročníku ve třídách s rozšířenou výukou informatiky a výpočetní techniky, kde je použito 7 hodin z disponibilní dotace pro výuku na II. stupni (2+1+2+2).

V běžných třídách a třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (RVMPP) je vyučován v jednohodinové týdenní dotaci v 6. – 9. ročníku, kde je použito v 6. a 8. – 9. ročníku po jedné hodině z disponibilní dotace.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Informatika a výpočetní technika

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím.
- Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací).
- Vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů.
- Učíme žáky k práci s chybou.
- Učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru.
- Jdeme příkladem - neustále se dalším vzděláváním seznamujeme s dalšími možnostmi využívání ICT.
- Sebe, žáky i jejich rodiče vedeme k poznání, že získané dovednosti jsou důležitější než známka na vysvědčení.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“.
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Výuku se snažíme vést tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení.
- Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.
- V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntaxi.
- Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (web, ppt. prezentace apod.).
- Dodržujeme základní typografická pravidla, dbáme na estetický vzhled výstupního materiálu.
- Učíme žáky naslouchat druhým , což považujeme za nezbytnou podmínku účinné mezilidské komunikace.
- Profesionálním přístupem ke komunikaci se žáky, rodiči i ostatními zaměstnanci školy jdeme žákům příkladem.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích.
- Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci..

- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi i mezi žáky a učiteli.
- Jdeme příkladem – vlastní zkušenosti žáků podporujeme a využíváme je při výuce žáků ostatních. Dovedeme se učit od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT.
- Snažíme se u žáků vytvořit pozitivní představu o sobě samém.
- Vedeme žáka k jednání a chování, kterým by dosáhl pocitu sebeúcty.

Kompetence občanské

- Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP a uplatňujeme individuální přístup k žákům.
- Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, zákony o duševním vlastnictví. Respektujeme osobnost žáka, jeho práva a záliby. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobních záští.
- Dodržujeme zásadu, že „špatný není žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování.“
- Při prošetřování kázeňských problémů žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv, příčinu.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť.
- Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.
- Jdeme příkladem – písemné informace určené ke zveřejnění vytváříme na počítači. Ve své učitelské profesi v maximální míře využíváme možnosti, které nám poskytují dostupné informační a komunikační technologie.
- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.

4.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika a výpočetní technika

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Užívá základní pojmy IT • Určí základní komponenty PC, základní vstupní i výstupní zařízení • Dokáže vysvětlit zkratky IT • Respektuje zásady bezpečnosti práce s PC a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním VT • Užívá jednoduchou údržbu počítače • Aplikuje základní postupy při běžných problémech s HW, SW	⇒ základní pojmy ICT ⇒ základy hardware, popis počítače a periferií ⇒ multimediální využití počítače jednoduchá údržba počítače, řešení běžných problémů s HW a SW ⇒ zásady bezpečnosti a prevence při práci s počítačem	Aj
• Používá základní pojmy software • Popíše základní funkce OS Windows, provede jednoduché nastavení – vzhled, spořič • Rozlišuje mezi pojmy složka, adresář a soubor • Rozlišuje mezi nejběžnějšími formáty souborů • Používá schránku • Používá nejběžnější klávesové zkratky • Aplikuje základní pravidla ochrany dat, chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	⇒ operační systém a jeho funkce ⇒ jednoduché nastavení operačního systému ⇒ základní zkratky OS ⇒ nejběžnější formáty souborů (text, obrázek, tabulka, prezentace) ⇒ ochrana dat	Aj
• Pracuje s internetem, rozlišuje mezi pojmy prohlížeč a vyhledávač, používá různé internetové vyhledávače • Efektivně vyhledává potřebné informace na různých portálech, on-line encyklopediích	⇒ internet jako společenský tok informací ⇒ historie a základní funkce internetu ⇒ metody a nástroje vyhledávání na internetu ⇒ formulování otázky, rozšířené vyhledávání ⇒ domovská stránka	Vl Aj
• Provede založení e-mailové schránky, používání pomocí internetového prohlížeče • Rozlišuje typy on-line komunikace	⇒ e-mail ⇒ chat, icq, skype	
• Vytváří jednoduché kresby v grafickém editoru Windows	⇒ program malování, základní příkazy, jednoduchá kresba	Vv
• Zvládá základní formátování textu, vkládání textu • Dokáže „běžný text“ z internetového prohlížeče přenést do textového editoru	⇒ textový editor, základní příkazy, jednoduché formátování	
• Vytváří jednoduché scény	⇒ programovací jazyk Baltík	M

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Používá základní příkazy programovacího jazyka Baltík		

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Používá základní pojmy IT • Popíše základní sestavu PC herního i kancelářského • Respektuje zásady bezpečnosti práce s PC a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním VT • Užívá jednoduchou údržbu počítače • Aplikuje základní postupy při běžných problémech s HW, SW	⇒ hardware, základní sestava počítače včetně periferií ⇒ vývojové trendy ICT ⇒ bezpečnost a prevence při práci s počítačem ⇒ základní obslužnost a údržba počítače	F
• Používá základní pojmy software • Rozlišuje mezi pojmy soubor, složka a adresář, stromová struktura a uspořádání souborů na disku • Používá schránku ve Windows • Používá nejběžnější klávesové zkratky • Aplikuje základní pravidla ochrany dat, chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	⇒ software, operační systém a jeho funkce ⇒ základní klávesové zkratky OS ⇒ nejběžnější formáty soouborů ⇒ ochrana dat	Aj
• Rozlišuje mezi bitmapovými a vektorovými grafickými editory • Vytváří i složitější kresby v grafickém editoru Windows	⇒ grafický editor Kreslení, základní příkazy ⇒ tvorba jednoduché a složitější kresby	Vv
• Pracuje s internetem, rozlišuje mezi pojmy prohlížeč a vyhledávač • Efektivně vyhledává potřebné informace na různých portálech, on-line encyklopediích	⇒ internet jako společenský tok informací ⇒ historie a základní funkce internetu metody a nástroje vyhledávání na internetu ⇒ formulování otázky, rozšířené vyhledávání ⇒ domovská stránka	Ov, Z, Aj
• Provede založení e-mailové schránky, používání pomocí internetového prohlížeče	⇒ e-mail, přístup pomocí webového rozhraní	
• Rozlišuje mezi jednotlivými produkty MS Office		
• Zvládá náročnější formátování textu, styly, vkládání speciálních znaků, úprava stránky, záhlaví a zápatí, tisk stránky • Používá základní typografická pravidla • Dokáže „běžný text“ z internetového prohlížeče přenést do textového	⇒ textový editor Word a jeho základní pravidla ⇒ základní typografická pravidla ⇒ přenos dat z internetu do textového editoru a jeho následná úprava ⇒ uvádění zdrojů	Čj, Vv

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
editoru a následně upravit • uvádí zdroje textu, obrázků		
• Zvládá základní funkce tabulkového procesoru • Používá základní funkce • Navrhne nejvhodnější typ grafu	⇒ tabulkový procesor a jeho základní funkce ⇒ tvorba jednoduchých tabulek a grafů	M, Vv

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozpozná jednotlivé hardwarové komponenty • Používá terminologii IT • Používá klávesové zkratky • Vysvětlí pojem vir, spam, popíše možné prostředky ochrany a prevence	⇒ hardware a software ⇒ ochrana počítače a dat ⇒ antivir, antispam a další prostředky k ochraně PC, aktuální vývoj	F, Aj
• Rozlišuje mezi jednotlivými druhy připojení k internetu • Rozlišuje mezi jednotlivými internetovými prohlížeči • Vyhledává a zpracovává kriticky informace z internetu • Ověřuje věrohodnost informací • Provádí stahování souborů, obrázků i celých webových stránek a jejich ukládání na disk, respektuje zákony • Rozlišuje typy on-line komunikace • Používá pro správu e-mailu poštovního klienta	⇒ internetový prohlížeč, poštovní klient ⇒ kritický přístup k informacím, jejich ověřování ⇒ chat, icq, skype	Aj, Ov
• Rozezná rozdíl mezi bitmapovými a vektorovými grafickými editory • Provádí tvarování jednotlivých objektů, spojování objektů, výplně • Provádí spojování křivek • Provádí tvarování a formátování textu • Formátuje a vytváří přechody mezi jednotlivými objekty	⇒ druhy grafických editorů ⇒ základní příkazy grafického editoru ⇒ jednoduchá a složitější kresba ⇒ práce s textem v grafickém editoru	Vv
• Používá základní příkazy a funkce tabulkového kalkulátoru • Provádí konečnou úpravu vzhledu tabulky, její rozložení na stránce • Vytváří a formátuje grafy	⇒ tabulkový kalkulátor ⇒ práce s tabulkou, vhodný graf, úprava hotového grafu ⇒ jednoduché vzorce	M, Vv, Aj

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozlišuje mezi jednotlivými druhy připojení k internetu • Rozlišuje mezi jednotlivými prohlížeči • Rozlišuje mezi jednotlivými vyhledávači • Provádí rozbor problému a jeho nejefektivnější řešení • Pracuje s informacemi z různých zdrojů • Aplikuje základní pravidla ochrany dat při přístupu na internet – firewall • Pracuje s informacemi v souladu se zákonem o duševním zdraví	⇒ internetový prohlížeč a vyhledávač ⇒ efektivní vyhledávání na internetu ⇒ ochrana při přístupu na internet ⇒ informační etika, uvádění zdrojů, duševní vlastnictví	Aj, Ov, Vv
• Používá základní terminologii počítačových sítí • Rozpozná a popíše jednotlivé druhy sítí podle rozlohy, používaného software, topologie, připojení • Popíše jednotlivé hardwarové komponenty počítačových sítí • Popíše HW a SW serveru • Vysvětlí a používá nastavení uživatelských profilů v rámci domény a jednotlivých PC • Vysvětlí pojem vir, spam, popíše možné prostředky ochrany a prevence	⇒ počítačové sítě ⇒ druhy počítačových sítí podle různých hledisek ⇒ hadwarové a softwarové součástí počítačové sítě ⇒ uživatelský profil ⇒ server a klient	F, M, Aj
• Popíše základní procedury používané v tabulkovém procesoru • Užívá rozkopírování obsahu buňky • Rozlišuje mezi hodnotou a funkcí v buňce • Používá formátování obsahu buňky • Používá defaultní řady a vytváří vlastní	⇒ tabulkový procesor, základní příkazy ⇒ jednoduché vzorce ⇒ práce s buňkou, formátování	M, Aj, Vv
• Používá základní příkazy a funkce při tvorbě jednoduchých prezentací • Aplikuje znalosti textového editoru a tabulkového procesoru • Vytváří základní multimediální prezentace	⇒ prezentace, vytváření jednoduchý prezenatací	Aj, Vv, M
• Rozlišuje mezi digitálními fotoaparáty • Používá základní funkce digitálního	⇒ digitální fotografie, základní funkce ⇒ jednoduchá úprava fotografií	F, Vv

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE** vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA 8. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
fotoaparátu • Používá základní příkazy pro práci a úpravu digitální fotografie		

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Aplikuje pravidla pro práci s internetem a textovým editorem při řešení problému a tvorbě složitějších aplikací	⇒ internet, textový editor	Čj, Aj
• Vytváří složitější multimediální aplikace • Aplikuje poznatky při úpravě prezentace pro web	⇒ prezentace	
• Používá jednoduché nástroje pro tvorbu webové stránky • Aplikuje zásady ochrany dat, přístupu na internet a etiky při tvorbě internetových stránek	⇒ tvorba internetových stránek	Vv
• Aplikuje znalosti grafických editorů při úpravě fotografie • Vytváří složitější úpravy fotografie – koláž, retuše	⇒ digitální fotografie, složitější úprava koláž, retuše	Vv
• Používá základní příkazy programovacího jazyka Baltík • Vytváří složitější scény • Vytváří základní programy v Baltíkovi, ukládá , propojuje se scénou • Aplikuje jednoduché algoritmy na řešení úloh pomocí programovacího jazyka Baltík	⇒ programovací jazyk Baltík	M

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
6. ROČNÍK (RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Užívá základní pojmy IT • Určí jednotlivé komponenty PC, vstupní i výstupní zařízení • Sestaví virtuální sestavu PC dle aktuálních požadavků (herní, kancelářské PC) • Vysvětlí pojem Plug and Play, ovladač • Popíše další varianty PC – kapesní, přenosné • Respektuje zásady bezpečnosti práce s PC a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním VT	⇒ hardware počítače – aktuálně, i novinky ⇒ sestava počítače včetně periferií ⇒ notebook, netbook, PDA	F, Aj
• Používá základní pojmy software • Rozlišuje mezi pojmy soubor, složka a adresář • Vysvětlí stromovou strukturu souborů • Popíše prostředí OS – Windows, provede základní nastavení - vzhled. Spořič, jazyk, datum • Používá schránku ve Windows • Používá nejběžnější klávesové zkratky • Používá k ovládání Windows myš i klávesnici • Aplikuje základní pravidla ochrany dat, chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	⇒ software počítače, operační systém aktuálně ⇒ základní klávesové zkratky OS ⇒ nejběžnější formáty soouborů ⇒ ochrana dat	Aj
• Rozlišuje mezi bitmapovými a vektorovými grafickými editory • Vytváří i složitější kresby v grafickém editoru Windows	⇒ program Malování ve Windows ⇒ jednoduchá i složitější kresba	Čj
• Používá základy psaní všemi deseti na klávesnici	⇒ program ATF	
• Rozlišuje mezi jednotlivými produkty MS Office • Zvládá náročnější formátování textu, styly, vkládání speciálních znaků, úprava stránky, záhlaví a zápatí, tisk stránky, tvorba šablony • Používá základní typografická pravidla • Používá kresbu v textovém editoru	⇒ textový editor Word ⇒ jednoduché i složitější formátováí textu ⇒ práce s obrázkem, tvorba obrázku přímo v textovém editoru ⇒ práce s tabulkou v textovém editoru ⇒ práce s objekty textového editoru – editor rovnic, organizační diagram ⇒ hromadná korespondence	Čj

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
6. ROČNÍK (RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Používá nastavení tabulátorů • Aplikuje hromadnou korespondenci • Používá tabulku vytvořenou textovým editorem • Používá další objekty – editor rovnic, organizační diagram • Dokáže „běžný text“ z internetového prohlížeče přenést do textového editoru • Uvádí zdroje textu, obrázků	⇒ základní typografická pravidla ⇒ přenos dat z internetu do textového editoru a jeho následná úprava ⇒ uvádění zdrojů	
• Aplikuje algoritmus na řešení jednoduchých problémů • Znázorní řešení problému pomocí vývojového diagramu	⇒ algoritmy, algoritmizace úloh	Matematika
• Pracuje s internetem, rozlišuje mezi pojmy prohlížeč a vyhledávač • Efektivně vyhledává potřebné informace na různých portálech, on-line encyklopediích	⇒ internet ⇒ internet jako společenský tok informací ⇒ historie a základní funkce internetu metody a nástroje vyhledávání na internetu ⇒ formulování otázky, rozšířené vyhledávání ⇒ domovská stránka	Ov, Z, Aj
• Provede založení e-mailové schránky, používání pomocí internetového prohlížeče	⇒ e-mail, přístup přes webové rozhraní	

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
7. ROČNÍK (RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Vysvětlí rozdíl mezi HW a SW, popíše základní sestavu počítače • Popíše připojení jednotlivých součástek podle konektorů • Popíše připojení PC do sítě i internetu • Vysvětlí pojem vir, spam, popíše možné prostředky ochrany a prevence	⇒ hardware a software ⇒ ochrana počítače a dat ⇒ antivir, antispam a další prostředky k ochraně PC, aktuální vývoj	F, Aj
• Používá dvojkovou soustavu, převádí z a do dvojkové soustavy • Vypočítá jednoduché příklady se základními matematickými operátory ve dvojkové soustavě	⇒ dvojková soustava, převod z a do desítkové soustavy ⇒ sčítání, odčítání a násobení ve dvojkové soustavě	M
• Používá složitější formátování textu – sloupce, obrázek z jiných zdrojů, WordArt • Aplikuje poznatky pro konečnou úpravu textu – barevnost a rozložení na stránce • Používá a formátuje tabulátory • Používá propojení textového editoru a internetu, či jiných programů mimo balík MS Office	⇒ textový editor – složitější formátování ⇒ práce s obrázkem, WordArt ⇒ práce s tabulátory	Čj, Vv
• Používá základní příkazy a funkce tabulkového kalkulátoru • Provádí konečnou úpravu vzhledu tabulky, její rozložení na stránce Vytváří a formátuje grafy • Rozlišuje mezi jednotlivými typy grafů a rozpozná vhodnost daného typu grafu • Užívá rozkopírování obsahu buňky • Rozlišuje mezi hodnotou a funkcí v buňce • Používá formátování obsahu buňky Používá defaultní řady a vytváří vlastní • Používá základní databázové funkce	⇒ tabulkový kalkulátor ⇒ jednoduché formátování tabulky a grafu ⇒ použití funkcí ⇒ formátování hotového grafu ⇒ rozkopírování obsahu buňky ⇒ vlastní funkce ⇒ formátování obsahu buňky	M, Aj, Vv
• Používá základní příkazy programovacího jazyka Baltík • Vytváří složitější scény • Vytváří základní programy v Baltíkovi, ukládá , propojuje se scénou	⇒ programovací jazyk Baltík	M

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
7. ROČNÍK (RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Aplikuje jednoduché algoritmy na řešení úloh pomocí programovacího jazyka Baltík		
• Rozezná rozdíl mezi bitmapovými a vektorovými grafickými editory • Provádí tvarování jednotlivých objektů, spojování objektů, výplně • Provádí spojování křivek • Provádí tvarování a formátování textu • Formátuje a vytváří přechody mezi jednotlivými objekty	⇒ grafický editor ⇒ jednoduchá a složitější kresba ⇒ přechody mezi objekty	Vv
• Používá základní terminologii počítačových sítí • Rozpozná a popíše jednotlivé druhy sítí podle rozlohy, používaného software, topologie, připojení • Popíše jednotlivé hardwarové komponenty počítačových sítí • Popíše HW a SW serveru • Vysvětlí a používá nastavení uživatelských profilů v rámci domény a jednotlivých PC • Vysvětlí pojem vir, spam, popíše možné prostředky ochrany a prevence	⇒ počítačové sítě ⇒ rozdělení počítačových sítí podle různých kritérií ⇒ harwarové a softwarové součásti počítačové sítě ⇒ server a klient ⇒ uživatelské účty ⇒ ochrana dat v rámci vnitřní sítě i v rámci internetu	F, M, Vv
• Rozlišuje mezi jednotlivými druhy připojení k internetu • Vyhledává a zpracovává kriticky informace z internetu • Používá pro správu e-mailu poštovního klienta	⇒ internetový vyhledávač, poštovní klient ⇒ pracuje s daty na internetu	Aj, Ov, Vv

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
8. ROČNÍK (RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Vysvětlí rozdíl mezi HW a SW, popíše základní sestavu počítače • Popíše připojení PC do sítě i internetu	⇒ Hardware a software PC aktuálně	F, Aj
• Používá hexadecimální soustavu, převádí z a do šestnáctkové soustavy • Vypočítá jednoduché příklady se základními matematickými operátory v šestnáctkové soustavě	⇒ hexadecimální soustava, převod z a do desítkové soustavy ⇒ sčítání s odčítáni v hex ⇒ převod mezi dvojkovou a šestnáckovou soustavou	M
• Zhodnotí vývoj internetu • Vysvětlí typy a druhy připojení k internetu, ochrana PC při připojení • Popíše internetovou stránku, aplikuje základní pravidla a porovná jednotlivé stránky • Rozezná problematické stránky • Navrhne postupy pro odstranění problémů • Popíše prohlížeče, jejich funkce, rozlišuje mezi nejpoužívanějšími prohlížeči • Pracuje s informacemi z různých zdrojů • Aplikuje základní pravidla ochrany dat při přístupu na internet – firewall • Pracuje s informacemi v souladu se zákonem o duševním zdraví	⇒ internetový prohlížeč a vyhledávač ⇒ efektivní vyhledávání na internetu ⇒ ochrana při přístupu na internet ⇒ informační etika, uvádění zdrojů, duševní vlastnictví	Aj, Ov, Vv
• Navrhne vhodný typ tabulky a grafu • Vytváří složitější grafy • Sestaví složitější funkce (vnořování) • Ověří rozsah a platnost buněk • Provede propojení buněk v různých listech • Vytváří jednoduché aplikace	⇒ tabulkový kalkulátor ⇒ složitější formátování tabulky i grafu ⇒ propojení buněk v rámci listu, v rámci několika listů ⇒ práce s formuláři	M
• Používá základní příkazy a funkce prezentace • Používá základní animační schémata • Provede propojení se zvukovými soubory • Vytváří jednoduché multimediální prezentace	⇒ prezentace ⇒ základní animce, práce se zvukem ⇒ jednoduché multimediální prezentace	M, Vv, Hv
• Vytváří složitější programy v Baltíkovi, ukládá, propojuje se scénou • Aplikuje jednoduché algoritmy na	⇒ programovací jazyk Baltík	M

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE** vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA 8. ROČNÍK (RVIVT)		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
řešení složitějších úloh pomocí programovacího jazyka Baltík		

vzdělávací oblast **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**
vzdělávací obor INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA
9. ROČNÍK (RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Vysvětlí rozdíl mezi HW a SW, popíše základní sestavu počítače, jednotlivé komponenty • Vysvětlí zkratky používané IT • Používá hexadecimální, decimální a binární soustavu • Efektivně používá internet, různé zdroje a aplikuje znalosti MS Office	⇒ hardware a software ⇒ počítání v bin i hex soustavě ⇒ efektivní vyhledávání na internetu, propojování a hodnocení různých zdrojů ⇒ počítačová etika ⇒ zákon o duševním vlastnictví	F, M, Vv
• Vytváří složitější multimediální prezentace • Navrhne a sestaví vlastní multimediální prezentaci	⇒ prezentace ⇒ tvorba odkazů ⇒ tvorba vlastní multimediálních prezentací	M, Vv, Hv
• Používá základní příkazy a funkce databáze • Vytváří jednoduché databáze, jednoduché aplikace, základní propojení	⇒ databáze ⇒ základní příkazy, jednoducché filtry, tvorba sestav	
• Používá jednoduché nástroje pro tvorbu webové stránky • Aplikuje zásady ochrany dat, přístupu na internet a etiky při tvorbě internetových stránek • Vytváří vlastní webové stránky	⇒ tvorba internetových stránek metodou WYSIWYG i na portálech pro tvorbu stránek ⇒ základní tagy	Čj, Vv
• Rozlišuje mezi digitálními fotoaparáty • Používá základní funkce digitálního fotoaparátu • Používá základní příkazy pro práci s digitální fotografii • Aplikuje jednoduché úpravy digitální fotografie • Aplikuje znalosti grafických editorů při úpravě fotografie • Vytváří složitější úpravy fotografie – koláž, retuše	⇒ digitální fotografie ⇒ oříznutí, expozice, barevný nádech ⇒ retuše, koláž	F, Vv
• Vytváří složitější programy v Baltíkovi, ukládá, propojuje se scénou • Aplikuje jednoduché algoritmy na řešení složitějších úloh	⇒ programovací jazyk Baltík ⇒ složitější programy ⇒ použití cyklů, kreslení v rámci Baltíka	M

4.6 Prvouka

4.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činností.

Osvojování učiva prvouky je založeno především na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznávání, osvojování potřebných dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu a chránit jej.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou práce s knihou, výukovými programy na PC, vycházky a projekty. Důraz je kladen na individuální získávání informací, jejich zpracování a použití v běžném životě.

Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních informací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

Vyučovací předmět prvouka je vyučován ve 2 hodinové týdenní dotaci v 1.-3. ročníku.

Do tohoto předmětu je také včleněna Etická výchova, ochrana člověka za mimořádných událostí, ochrana duševního vlastnictví, finanční gramotnost, dopravní výchova, výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu, sexuální výchova.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučuje se v 1. až 3. ročníku dvě hodiny týdně. Svým celkovým pojetím vymezuje vzdělávací obsah, který zahrnuje učivo o člověku, rodině, společnosti, historii, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání a využívá dovedností v praktickém životě.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do pěti tématických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Místo, kde žijeme

Žáci poznávají nejbližší okolí, vztahy v něm, organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti, učí se do tohoto každodenního života aktivně vstupovat bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově)

Lidé kolem nás

Osvojují si vhodné chování a jednání mezi lidmi, seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

Lidé a čas

Orientují se v dějích a čase, poznávají jak a proč se čas měří a jak události postupují v čase.

Rozmanitost přírody

Poznávají rozmanitost živé i neživé přírody planety Země.

Člověk a jeho zdraví

Poznávají především sebe, své biologické a fyziologické funkce, vývoj člověka od narození do dospělosti.

Žáci si utvářejí vhodné představy o denním režimu, hygieně, zdravé výživě a získávají poučení o zdraví, nemocech, zdravotní prevenci, první pomoci a o bezpečném chování.

Do všech okruhů se prolíná Etická výchova. Žáci si uvědomují základní normy chování a určitá pravidla, vytváří si hodnotový systém. Navazují zde na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy. Tato témata jsou přiměřena věku žáků, jsou jim podávány pouze základní informace.

Do hodin je koncepčně začleněna ochrana člověka za mimořádných okolností. Žáci se také ve 3. ročníku již seznámí s ochranou duševního vlastnictví. Je nutné, aby si již v tomto věku uvědomili ochranu autorských práv. Žáci jsou průběžně vedeni k výchově ke zdraví a k zdravému životnímu stylu. Škola je zapojena do projektů „ Zdravé zuby, Ovoce do škol“ a dále se zaměřuje na dopravní výchovu.

Do vyučovacího předmětu Prvouka jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova

<u>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka</u>

Kompetence k učení

- Učíme žáky objevovat a poznávat vše, co je zajímá a v čem by mohli v budoucnu úspěšní.
- Seznamujeme je s podstatou zdraví i příčin nemocí.
- Upevňujeme preventivní chování.
- Podporujeme orientaci ve světě informací.
- Žáky vedeme řešení a třídění informací podle zadaných kritérií.
- Motivujeme žáky pro celoživotní učení.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky účelně rozhodovat a jednat v různých situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví druhých.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Učí se přijímat odpovědnost za své chování, řeší problémy přijatelnými způsoby.
- Vedeme žáky k práci s odbornou literaturou, encyklopediemi a dalšími informačními zdroji.

Kompetence komunikativní

- Snažíme se o rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech.
- Vedeme žáky.k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci.
- Učíme žáky pojmenovávat skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- Podporujeme pozitivní city ve vztahu k sobě i okolí.

- Vedeme žáky k prezentaci vlastních myšlenek a názorů, k vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhá.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky k práci ve skupině, respektovat názory druhých a živě diskutovat.

Kompetence občanské

- Podporujeme vytváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům.
- Motivujeme žáky k hledání možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody a k respektování pravidel.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učí se vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce.
- Učíme žáky dodržovat vymezená pravidla k ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Výuku vedeme tak, aby žáci používali různé materiály, nástroje a vybavení.

4.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
vzdělávací obor PRVOUKA
1. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Vstupuje do školy, reaguje na změny v dosavadním způsobu života, vytváří nové vztahy se spolužáky • Zvládá prosociální chování, pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjadřování soucitu, zájem o spolužáky • Osvojuje si základy pozitivního přijetí druhých • Vyjadřuje city v jednoduchých situacích • Chová se obezřetně k cizím lidem	⇒ prostředí školy ⇒ rozvoj vztahů mezi žáky ⇒ sebepojetí ⇒ pozitivní hodnocení druhých ⇒ komunikace s cizími lidmi ⇒ akceptace druhého	Vv Etická výchova Základy sexuální výchovy
• Seznamuje se s režimem školy, s řádem školy a s prostory školy • Seznámí se s opuštěním budovy	⇒ činnosti ve škole ⇒ bezpečné opuštění školy za mimořádné situace	Ochrana člověka za mimořádných událostí
• Dodržuje bezpečný příchod do školy i odchod ze školy, uplatňuje základní pravidla silničního provozu	⇒ okolí školy, bezpečná cesta do školy ⇒ chodec – dopravní výchova	Dopravní výchova
• Popíše místo svého bydliště, okolí svého bydliště a rozliší možná nebezpečí v nebližším okolí	⇒ prostředí domova, orientace v místě bydliště	
• Rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	⇒ příbuzenské vztahy ⇒ partnerské vztahy	Základy sexuální výchovy
• Poznává svá práva i povinnosti, na modelových situacích se učí odmítnout komunikaci s cizími lidmi, která mu je nepříjemná • Seznamuje se s místy, kde může v případě potřeby požádat o pomoc pro sebe nebo pro spolužáka	⇒ práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	**PT** - OSV OR – sebepoznání a sebepojetí
• Projevuje toleranci přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	⇒ pravidla slušného chování	**PT** - OSV SR – poznávání lidí
• Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje části dne, dny v týdnu, jmenuje měsíce kalendářního roku, roční období	⇒ základní orientace v čase ⇒ dny v týdnu ⇒ režim dne ⇒ roční období ⇒ kalendářní rok	
• Pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	⇒ kalendář přírody	**PT** - EV – ochrana životního prostředí Vv
• Uplatňuje základní hygienické	⇒ režim den	Výchova ke zdraví

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT** vzdělávací obor PRVOUKA 1. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
návyky • Uplatňuje základní poznatky o zdravé výživě a důležitosti pohybu • Dodržuje zásady bezpečného chování	⇒ pitný režim ⇒ zdravá výživa, zdravý životní styl, důležitost pohybu ⇒ bezpečné chování ve škole a doma	zdravému životnímu stylu

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
vzdělávací obor PRVOUKA
2. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Orientuje se ve škole a v blízkém okolí školy • Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • Orientuje se v obci, určí základní směry do jiných částí obce	⇒ okolí školy, bezpečná cesta do školy ⇒ orientace v místě bydliště ⇒ obec a její části	
• Rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy • Charakterizuje rozdělení rolí v rodině • Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • Uplatňuje vhodné chování i ve škole • Využívá city v jednoduchých situacích • Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů • Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	⇒ příbuzenské a mezigenerační vztahy ⇒ postavení jedince v rodině, role členů rodiny ⇒ zaměstnání ⇒ mezilidské vztahy ⇒ tvořivost v mezilidských vztazích ⇒ schopnost spolupráce ⇒ elementární prosociálnost	Čj – vypravování Etická výchova Základy sexuální výchovy
• Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka • Uvědomuje si nebezpečí při mimořádných událostech (požár, povodeň apod.)	⇒ rodina a činnost člověka ⇒ ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí – rizika v přírodě	**PT** - MuV – empatie, lidská solidarita, zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí Ochrana člověka za mimořádných událostí
• Orientuje se v čase, rozlišuje děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • Určuje čas podle hodin • Pojmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období a jejich sled • Charakterizuje měsíce a roční období • Dodržuje pravidelné činnosti denního režimu	⇒ orientace v čase, minulost , přítomnost, budoucnost ⇒ určování času ⇒ kalendář přírody ⇒ denní režim	
• Porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	⇒ kalendář přírody ⇒ rozmanitost podmínek života na Zemi	
• Uplatňuje režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	⇒ zdravá strava ⇒ pitný režim ⇒ osobní a intimní hygiena ⇒ základy lidské reprodukce	Výchova ke zdraví zdravému životnímu stylu **PT** - OSV OR – psychohygiena Pč Základy sexuální

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT** vzdělávací obor PRVOUKA 2. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY

		výchovy
• Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	⇒ nevhodná a vhodná místa pro hru ⇒ dopravní značky, předcházení rizikových situací – bezpečnostní prvky	Dopravní výchova
• Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	⇒ osobní bezpečí ⇒ krizové situace	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
vzdělávací obor PRVOUKA
3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Vyznačí v plánu místo svého bydliště a školy • Rozliší možná nebezpečí v okolí • Začlení obec do příslušného kraje • Obslužnost centra ČR • Pozoruje a popíše změny v okolí obce	⇒ poloha v krajině ⇒ nebezpečí v okolí ⇒ práce s plánem města, mapou kraje ⇒ dopravní prostředky v místě bydliště ⇒ změny v okolí, životní prostředí	**PT** - EV – lidské sídlo, město, vesnice
• Rozliší uměle a přírodní prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	⇒ přírodniny a lidské výtvory	Pč
• Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům	⇒ vlastnosti lidí ⇒ vzájemná komunikace ⇒ pomoc slabým a postiženým	**PT** - OSV OR – sebepoznání a sebepojetí **PT** - OSV SR – poznávání lidí, mezilidské vztahy
• Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu • Interpretuje místní pověsti a báje	⇒ významní rodáci ⇒ místní kulturní a historické památky ⇒ místní pověsti a báje	
• Uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí • Na příkladech porovnává minulost a současnost	⇒ proměny způsobu života - potřeby denní potřeby, bydlení	PT - MuV – jedinečnost každého člověka Vv
• Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	⇒ některé hospodářsky významné horniny a nerosty našeho regionu ⇒ sesuvy půdy	Ochrana člověka za mimořádných událostí
• Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	⇒ třídění látek ⇒ změny látek a skupenství ⇒ vlastnosti látek	
• Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví jiných	⇒ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce ⇒ krizové situace – dopravní nehoda	Ochrana člověka za mimořádných událostí
• Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci a v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • Uvědomuje si porušování autorských práv a chápe, že je to trestný čin	⇒ osobní bezpečí ⇒ šikana, týrání, sex. zneužívání ⇒ brutalita a jiné formy násilí ⇒ služby odborné pomoci ⇒ ochrana autorských práv - hudba, filmy, počítačové hry	Základy sexuální výchovy Ochrana duševního vlastnictví

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT** vzdělávací obor PRVOUKA 3. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	⇒ situace hromadného ohrožení	Ochrana člověka za mimořádných událostí
• Objevuje prvky živé přírody • Porovnává na základě pozorování základní projevy života • Pozoruje základní projevy života na konkrétních organismech, třídí organismy do známých skupin	⇒ rostliny, živočichové, houby ⇒ znaky života ⇒ životní potřeby a projevy ⇒ průběh a způsob života ⇒ výživa ⇒ stavba těla	Základy sexuální výchovy

4.7 Přírodověda

4.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět RVP ZV*.

Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Do tohoto předmětu je také zařazena Etická výchova, ochrana člověka za mimořádných událostí, dopravní výchova, výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu, sexuální a rodinná výchova.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 4. a 5. ročníku v 2 hodinové týdenní dotaci. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, část i mimo budovu školy přímo v terénu (tématické vycházky, exkurze apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, který vychází ze dvou tematických okruhů:

Rozmanitosti přírody

Žáci poznávají Zemi jako součást sluneční soustavy, učí se o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Seznamují se s proměnlivostí a rozmanitostí živé i neživé přírody (rostliny, houby, živočichové).

Učí se chránit životního prostředí, zkoumají vliv lidské činnosti na přírodu, učí se přispívat k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví

Žáci získávají poznatky o lidském těle, vývoji jedince, péči o zdraví, první pomoci.

Zabývají se partnerskými vztahy, rodičovstvím, základy sexuální výchovy.

Učí se bezpečnému chování v různých životních situacích.

Do těchto okruhů se prolíná Etická výchova. Navazují zde na učivo základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, soužití lidí, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy. Tato témata jsou přiměřena věku žáků, jsou jim podávány pouze základní informace. Poznávají zdraví jako stav bio – psycho – sociální rovnováhy života.

Do hodin je koncepčně začleněna ochrana člověka za mimořádných událostí. Osvojují si bezpečné chování vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. Žáci jsou průběžně vedeni k výchově ke zdraví a k zdravému životnímu stylu. Škola je zapojena do projektů „ Zdravé zuby, Ovoce do škol“ a dále se zaměřuje se na dopravní výchovu.

Do vyučovacího předmětu Přírodověda jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

<u>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu</u>

Kompetence k učení

- Umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu a výukové počítačové programy.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat získané informace.
- Učíme žáky poznávat podstatu zdraví i příčin nemocí, osvojovat si preventivní chování, účelně se rozhodovat a jednat v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky řešit problémové situace vyplývající z běžného života.
- Učíme žáky vyhledávat informace a postupy vhodné k řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky správně se vyjadřovat, formulovat své myšlenky, poznatky a dojmy.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky, klademe důraz na kultivovanost komunikace.
- Umožníme žákům publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti (školní časopis,místní tisk, web).

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmu, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Vedeme žáky k jednání a chování, kterým by dosáhl pocitu sebeúcty.
- Rozvíjíme schopnost kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k ochraně jejich zdraví i k ochraně zdraví jejich kamarádů a členů rodiny
- Učíme žáky tolerantnímu chování a jednání, učíme je chápat rozdíly mezi lidmi
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.
- Seznamujeme žáky s vhodnými pozitivními aktivitami jako protipólem nežádoucích sociálně patologických jevů.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Vedeme žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky, k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi, cíleně ujasňujeme reálnou představu o jejich budoucím povolání, o vhodné volbě studia.

4.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
vzdělávací obor PŘÍRODOVĚDA
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody	⇒ třídění látek ⇒ změny látek a skupenství ⇒ vlastnosti látek ⇒ výskyt, vlastnosti a formy vody ⇒ oběh vody v přírodě ⇒ vlastnosti, složení a proudění vzduchu	**PT** - EV – základní podmínky života, ochrana životního prostředí
• Na základě elementárních poznatků o Zemi ji začlení jako součást vesmíru	⇒ vesmír a Země ⇒ sluneční soustava	Čj, Vv
• Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	⇒ rostliny, houby, živočichové a jejich znaky života ⇒ životní potřeby a projevy ⇒ průběh a způsob života ⇒ výživa ⇒ stavba těla u některých nejznámějších druhů ⇒ některé hospodářsky významné horniny a nerosty ⇒ zvětrávání hornin a nerostů ⇒ rozmanitost podmínek života na Zemi	**PT** - EV - ekosystémy
• Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě • Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí • Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí	⇒ odpovědnost lidí ⇒ ochrana a tvorba životního prostředí ⇒ likvidace odpadů ⇒ vzájemná pomoc při složitých životních situacích ⇒ havárie v chemickém a ropném průmyslu ⇒ rizika v přírodě – mimořádné události způsobené přírodními vlivy (povodeň, sesuvy půdy, atd.) ochrana před nimi	**PT** - EV – lidské aktivity a problémy ŽP - PRO Den Země Etická výchova Ochrana člověka za mimořádných událostí
• Založí jednoduchý pokus,zdůvodní postup	⇒ látky a jejich vlastnosti	
• Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí a podpoře vlastního zdravého způsobu života • Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu • Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné chování reguje asertivně	⇒ lidské tělo, stavba těla, základní funkce a projevy ⇒ péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim ⇒ tvořivost v mezilidských vztazích, partnerství, manželství, rodičovství ⇒ základy asertivního chování	Etická výchova Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu Základy sexuální výchovy

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT** vzdělávací obor PŘÍRODOVĚDA 4. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	⇒ denní režim ⇒ pitný režim ⇒ pohybový režim	**PT** - OSV SR – mezilidské vztahy
• Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	⇒ odmítání návykových látek ⇒ bezpečné chování v rizikovém prostředí	**PT** - OSV MR – řešení problémů a rozhodovací schopnosti
• Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • Vnímá dopravní situaci, správně vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	⇒ nemoc x úraz ⇒ nemoci přenosné a nepřenosné, ocrana před infekcí krví (HIV/AIDS, hepatitida) ⇒ drobné úrazy a poranění ⇒ první pomoc, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku ⇒ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ⇒ dopravní značky	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
vzdělávací obor PŘÍRODOVĚDA
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	⇒ rovnováha v přírodě, její význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	
• Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	⇒ den a noc, roční období ⇒ Vesmír a Země – sluneční soustava	
• Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	⇒ Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů	
• Rozlišuje aktivity člověka, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí	⇒ ochrana a tvorba životního prostředí ⇒ likvidace odpadů ⇒ živelné pohromy a ekologické katastrofy ⇒ rizika v přírodě – mimořádné události způsobené přírodními vlivy	PRO – Hospodaření s odpady Vv Ochrana člověka za mimořádných událostí
• Založí, naplánuje, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	⇒ porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek ⇒ voda a vzduch a význam pro život	
• Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	⇒ základní stavba těla, základní funkce a projevy ⇒ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	**PT** - OSV OR – sebepoznání a sebepojetí Základy sexuální výchovy
• Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	⇒ základy lidské reprodukce ⇒ vývoj jedince	Základy sexuální výchovy
• Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • Rozpozná život ohrožující zranění	⇒ situace hromadného ohrožení, rizika spojená s ročními období a sezónními činnostmi (požár, povodeň, atd.) ⇒ základy první pomoci – život ohrožující zranění	Ochrana člověka za mimořádných událostí
• Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	⇒ stres s jeho rizika ⇒ reklamní vlivy ⇒ hrací automaty a počítače ⇒ služby odborné pomoci	**PT** - OSV OR - psychohygiena
• Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty	⇒ partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy ⇒ rodina a partnerství	Základy sexuální výchovy

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT** vzdělávací obor PŘÍRODOVĚDA 5. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
v daném věku	⇒ biologické změny v dospívání ⇒ etická stránka sexuality ⇒ HIV/AIDS - cesty přenosu	

4.8 Vlastivěda

4.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět RVP ZV*.

V návaznosti na vyučovací předmět prvouka seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje.

Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi, ve které žijí a současně, aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie).

Do tohoto předmětu je také zařazena Etická výchova, finanční gramotnost, ochrana duševního vlastnictví a sexuální výchova.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje ve 4. ročníku a v 5.ročníku ve 2 hodinové týdenní dotaci. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Část výuky probíhá i mimo budovu školy (tématické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.).

Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.).

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku u vyučovacích předmětů Zeměpis, Dějepis, Občanská a rodinná výchova na 2. stupni.

Obsah vychází ze tří tématických okruhů.

Místo, kde žijeme

Žáci se seznamují se životem v obci a ve společnosti Prakticky poznávají místní, regionální skutečnost s důrazem na dopravní výchovu. Postupně se u nich rozvíjí vztah k zemi a národní cítění.

Lidé kolem nás

Upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Žáci si uvědomují význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se základními právy a povinnostmi, s problémy ve společnosti a ve světě.

Směřují k výchově budoucího občana demokratického státu.

Lidé a čas

Žáci se orientují v čase, postupu událostí a dějů utváření historie věcí a snaží se o vyvolání zájmů u žáků, samostatnému vyhledávání, získávaní a zkoumaní informací z historie a současnosti.

Do těchto okruhů se prolíná Etická výchova. Navazují zde na učivo soužití lidí, partnerství a rodičovství. Je zde také začleněna sexuální výchova. Tato témata jsou přiměřena věku žáků.

Žáci si ve 4.a 5. ročníku prohloubí uvědomění si problému s ochranou duševního vlastnictví. Je nutné, aby si uvědomili ochranu autorských práv z oblasti filmové, hudební i z oblasti počítačových programů.

Do vyučovacího předmětu Vlastivěda jsou zařazena průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vlastivěda

Kompetence k učení

- Žáci se učí vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo.
- Žáci začleňují obec (město) do příslušného kraje.
- Vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky.
- Srozumitelně vysvětlujeme žákům, co se mají naučit.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině.
- Žáky vedeme v hodině k práci s odbornou literaturou, encyklopediemi a jinými informačními zdroji.
- Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence komunikativní

- Žáci se učí vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny.
- Žáci využívají časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, v přítomnosti a budoucnosti.
- Vedeme žáky k ověřování výsledků.
- Podněcujeme žáky k argumentaci.

Kompetence sociální a personální

- Učíme rozlišovat vztahy mezi lidmi, národy.
- Žákům seznamujeme s potřebami různých povolání a pracovních činností a odvozujeme jejich význam.
- Žáky vedeme k týmové práci v různých heterogenních skupinách.
- Učíme žáky interpretovat a prezentovat různé texty, obrázkové materiály a jiné záznamy.

Kompetence občanská

- Seznamujeme žáky s některými rodáky, kulturními či historickými památkami, významnými událostmi v oblastech ČR (případně ve státech Evropy).
- Vedeme žáky k ochraně a respektování našich tradic, kulturního a historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- Podporujeme žáky k zapojování do kulturního dění a sportovních aktivit.
- Při prošetřování kázeňských problémů žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv a příčinu.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.
- Jsme připraveni komukoli ze žáků podat pomocnou ruku.
-

Kompetence pracovní

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Vedeme žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.
- Snažíme se , aby žák pohlížel na výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu.
- Zajímáme se o názory, zkušenosti a náměty žáků.
- Plánujeme s žáky úkoly a pracovní postupy.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.
- Učíme žáky při společné práci vzájemné spolupráce.

4.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
vzdělávací obor VLASTIVĚDA
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	⇒ obec, město, místní a okolní krajina	
• Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	⇒ světové strany, orientační body a linie	
• Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	⇒ mapy obecně zeměpisné a tematické	
• Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	⇒ regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod	EV – ochrana životního prostředí,význam vody a její ochrana, význam půdy a její ochrana, vliv dopravy na ovzduší
• Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest po ČR	⇒ naše vlast, cestování	VDO – obec, demokratické volby
• Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	⇒ národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR	VMGES – naše vlast a Evropa, státní symboly VDO – demokratické vztahy, principy a hodnoty VDO – práva a povinnosti občana MuV – postavení národnostních menšin Hv – lidové písně
• Orientuje se na časové přímce	⇒ orientace v čase, letopočet, století, tisíciletí	
• Využije archivu, knihoven, sbírek muzea a galerií jako informačního zdroje pro pochopení minulosti	⇒ minulost a současnost kraje	
• Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	⇒ chráněná území v našem regionu, regionální kulturní památky, péče o ně	
• Jednoduchým způsobem charakterizuje	⇒ dějiny jako časový sled událostí –	VDO – základní

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
vzdělávací obor VLASTIVĚDA
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
vývojové etapy historie naší vlasti, orientuje se v klíčových událostech starších českých dějin	starší české dějiny	principy demokracie
• Porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků	⇒ proměny způsobu života – práce, bydlení , předměty denní potřeby	
• Objasní historické důvody pro zařazení některých státních svátků a významných dnů (starší české dějiny)	⇒ státní svátky a významné dny	
• Převypráví některou z pověstí z nejbližšího regionu	⇒ domov, vlast, rodný kraj, Staré pověsti české, Pověsti Teplicka	
• Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	⇒ soužití lidí - mezilidské vztahy, rodina - role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání ⇒ principy demokracie	Etická výchova Sexuální výchova
• Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	⇒ chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, komunikace, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	Etická výchova
• Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva	⇒ právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci	Etická výchova Korupce

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT**
vzdělávací obor VLASTIVĚDA
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Pracuje s časovými údaji, orientuje se na časové přímce	⇒ orientace v čase, letopočet, století, tisíciletí	
• Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	⇒ chráněná území v našem regionu, regionální kulturní památky, péče o ně	
• Jednoduchým způsobem charakterizuje vývojové etapy historie naší vlasti, orientuje se v klíčových událostech novějších českých dějin	⇒ dějiny jako časový sled událostí – české dějiny	VDO – základní principy demokracie
• Porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků v našem regionu v minulosti a současnosti	⇒ proměny způsobu života v našem regionu – práce, bydlení , předměty denní potřeby	
• Objasní historické důvody pro zařazení některých státních svátků a významných dnů (novější české dějiny)	⇒ státní svátky a významné dny	
• Stručně charakterizuje historický přínos vybraných osobností českých dějin	⇒ významné osobnosti českých dějin a jejich vztah k našemu regionu	
• Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem k ostatním státům v Evropě, polohu Evropy vzhledem k ostatním světadílům.	⇒ Evropa a svět - kontinenty, evropské státy	
• Rozlišuje mezi základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokoulí	⇒ mapy obecně zeměpisné a tematické	
• Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury vybraných evropských států, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického	⇒ zemský povrch a jeho tvary, vodstvo, rozšíření rostlinstva a živočišstva v různých oblastech Evropy	VMEGS - naše vlast a Evropa, státní a evropské symboly
• Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest po Evropě a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích	⇒ cestování po Evropě, společný evropský dům	VMEGS - zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé, život dětí v jiných zemích
• Poukáže na některé globální problémy a navrhne způsoby jejich • Uvědomuje si porušování autorských práv řešení	⇒ základní globální problémy - sociální problémy, problémy konzumní společnosti, problémy přírodního prostředí	Ochrana duševního vlastnictví

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A JEHO SVĚT** vzdělávací obor VLASTIVĚDA 5. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
	⇒ autorská práva z oblasti filmové, hudební a z oblasti počítačových programů	
• Rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • Uvědomuje si porušování autorských práv	⇒ vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, peníze ⇒ rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspora půjčky ⇒ autorská práva z oblasti filmové, hudební a z oblasti počítačových programů	Finanční gramotnost Ochrana duševního vlastnictví
• Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města	⇒ kultura - podoba a projevy kultury, základní globální problémy - významné sociální problémy	
• Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	⇒ právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci	Etická výchova Korupce

4.9 Hudební výchova

4.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura a ze vzdělávacího oboru Hudební výchova.

Na I. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředku pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svými zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Na 2. stupni základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na hudební kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla hudební, tvorba multimediální. Nalézání vztahu mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují vhodně zvolené metody práce.

Hudební výchova umožňuje žákům, aby projevovali a uspokojovali svou vnitřní potřebu setkávání se s hudbou. Předmět tuto přirozenou potřebu podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Měl by navozovat pocity radosti, uvolnění. Hudební výchova by měla být předmětem zábavy, citového prožitku, seberealizace. Dává možnost týmové práce, při které se budou žáci učit rozpoznávat estetické hodnoty umění, upřímně obdivovat schopnosti jiných lidí, rozvíjet svou fantazii.

Vyučovací předmět Hudební výchova motivuje žáky k tomu, aby se z nich stávali budoucí návštěvníci koncertních a divadelních představení, usiluje o to, aby žáci chápali a poznávali souvislosti různých druhů umění, aby obohatili své estetické vnímání a prožívání.

Rozdělení hudebně výchovných činností ve ŠVP:

Vokální činnosti – práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním správných pěveckých návyků.

Instrumentální činnosti – hra na tradiční i netradiční hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Hudebně pohybové činnosti – ztvárňování hudby a reakce na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Poslechové činnosti – aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. a 2. stupně ZŠ s týdenní jednohodinovou časovou dotací. Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy, v kmenových třídách a ve třídě školní družiny. Formy a metody práce vycházejí ze vzdělávacích cílů a charakteru učiva – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, projekty. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na rozhodnutí učitele.

Žák si osvojuje hudbu nejen při výuce, ale i jako návštěvník výchovných koncertů i samostatně při mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se učí o hudbě hovořit a používat přitom odpovídající pojmy.

Učitel hodnotí žáka podle jeho přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, podle snahy a úsilí o co nejlepší výsledek. Zohledňuje i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudební činnosti.

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

Kompetence k učení

- Rozvíjíme u žáků hudebnost formou vokálních, rytmických, harmonických, instrumentálních a poslechových činností.
- Učivo předkládáme formou problému a využíváme přirozené zvědavosti k probuzení touhy po získání nových znalostí.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu.
- Vedeme žáky k používání obecných termínů, znaků a symbolů.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích, podněcujeme jejich tvořivost.

Kompetence k řešení problémů

- Učivo předkládáme formou problému.
- Nabízíme různé (i absurdní) varianty, žák vybírá nejefektivnější řešení.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost.

Kompetence komunikativní

- Seznamujeme s různými hudebně-vyjadřovacími prostředky a aplikujeme je formou jednoduchých hudebních činností vázaných na společnou dělbu úkolů mezi žáky.
- Upozorňujeme na výsledný účinek, čímž rozvíjíme hudební vnímání na základě reálného hudebního zážitku.
- Důraz klademe na kultivovanost komunikace.
- Vedeme je k pozitivní prezentaci a reprezentaci sebe a své školy na veřejnosti.
- Učíme žáky naslouchat druhým, což považujeme za nezbytnou podmínku účinné mezilidské komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjíme smysl pro chápání jednotlivých uměleckých epoch, aktivními formami podporujeme vnímání hudebního sdělení a jeho emocionálního účinku.
- Učíme žáky hodnotit kriticky svou práci i práci ostatních zásadně ve vazbě na toleranci a pozitivní přístup.
- Rozvíjíme schopnost zastávat v týmu různé role.
- Netolerujeme projevy rasizmu i xenofobie a nacionalizmu.
- Snažíme se u žáků vytvořit pozitivní představu o sobě samém.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k chápání umělecké tvorby jako způsobu sdělování duchovních hodnot a vyjadřování osobních prožitků.
- Paralelně učíme respektovat názory a projevy druhých.
- Vedeme žáky k ochraně a respektování našich tradic, kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.
- Využíváme pomoci a zkušenosti odborníků.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k aktivním hudebním činnostem, při nich učíme žáky správně zacházet s dostupnými hudebními nástroji.
- Vedeme žáky k pochopení nutnosti soustavné snahy a aktivního přístupu k práci jako podmínky nutné pro hudebně smyslový zážitek.
- Chválíme vždy kvalitně odvedenou práci.

4.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA
1. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zpívá na základě svých dispozic v jednohlase	⇒ vokální činnost- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) ⇒ realizace písní ve 2/4 a ¾ taktu	Čj-správná výslovnost
• Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	⇒ rytmizace a melodizace jednoduchých textů	Čj-členění slov na slabiky
• Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	⇒ instrumentální činnost-reprodukce motivů s využitím Orffova instrumentáře	**PT** - OSV OR - komunikace
• Reaguje pohybem na znějící hudbu	⇒ hudebně pohybové činnosti-pohybové vyjádření hudby ve dvoudobém a třídobém taktu, taneční hry se zpěvem	Tv – jednoduché tanečky, kreativita
• Rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	⇒ poslechové činnosti-kvality tónů, hudba vokální a instrumentální	
• Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	⇒ hudební nástroje – klavír, housle, trubka, buben	

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA
2. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v jednohlase • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	⇒ vokální činnost - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasové rozsahu), hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)	Čj – říkadla Prv – lidové zvyky a tradice Vv – ilustrace, Vánoce Pč – vánoční výzdoba
• Využívá tradiční i netradiční hudební nástroje k doprovodné hře	⇒ instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře). ⇒ hra na netradiční nástroje (kuchyňské náčiní,...) ⇒ rytmizace, hudební hry (otázka-odpověď)	
• Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie	⇒ hudebně pohybové činnosti – pohybové vyjádření tempa, dynamiky a směru melodie (vzestupné a sestupné)	
• Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby a základní hudební styly • Odlišuje hudbu vokální a instrumentální • Rozpoznává další hudební nástroje	⇒ poslechové činnosti – kvality tónů, délka, síla, výška, barva ⇒ hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) ⇒ hudba vokální, instrumentální, hudební nástroj	**PT** - OSV SR - komunikace

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA
3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • Určuje hodnoty not	⇒ vokální činnost - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu). ⇒ hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, kánon) ⇒ nota celá, půlová, čtvrťová, osminová	Vv - ilustrace k písním **PT** - OSV OR - kreativita
• Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	⇒ instrumentální činnost - hra na hudební nástroje (reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) ⇒ rytmizace, hudební hry (otázka - odpověď), hudební improvizace	Vv - Vánoce Čj - vypravování Prv - lidové zvyky a tradice
• Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	⇒ hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt). ⇒ pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace ⇒ polkový a valčíkový krok	Tv - rytmický pohyb podle hudby, taneční kroky
• Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • Rozpozná v proudu znějící hudby další hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	⇒ poslechové činnosti – kvality tónů, délka, síla, výška, barva ⇒ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj ⇒ hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus)	

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • Orientuje se v zápisu jednoduchých písní či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	⇒ vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti a hlasová hygiena) ⇒ realizace písní ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu ⇒ kánon a dvojhlas ⇒ vokální improvizace ⇒ grafický záznam hudby - čtení a zápis rytmu písně, orientace v notovém záznamu ⇒ stupnice C dur, zápis not, houslový klíč	Vv - ilustrace Čj - lidové zvyky a tradice
• Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	⇒ instrumentální činnost - reprodukce motivů a jednoduchých skladbiček s využitím hudebních nástrojů ⇒ rytmizace, melodizace a hudební improvizace při tvorbě hudebního doprovodu a hudební hry ⇒ grafický záznam melodie- rytmické schéma jednoduché skladby	**PT** - OSV OR - kreativita
• Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	⇒ hudebně pohybová činnost - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (valčík, menuet, pantomima a pohybová improvizace) ⇒ orientace v prostoru s pamětným uchováním tanečních pohybů	Tv – taneční kroky
• Rozpozná hudební formu písně či skladby • Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	⇒ poslechové činnosti - vztahy mezi tóny(souzvuk), hudební výrazové prostředky a hudební prvky (rytmus, melodie, barva, kontrast, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu) ⇒ hudba vokální, instrumentální, hudební nástroje ⇒ hudební styly a žánry (pochod, taneční hudba) ⇒ hudební formy (malá a velká písňová, variace) ⇒ vybraná díla B. Smetany, A. Dvořáka	

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností jí realizuje	⇒ vokální činnost - pěvecký a mluvní projev (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ⇒ realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 ⇒ dvojhlas a vícehlas (prodleva, kánon a lidový dvojhlas) ⇒ intonace a vokální improvizace (durové a mollové stupnice) ⇒ grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)	Vv - ilustrace Čj - lidové zvyky
• Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	⇒ instrumentální činnost - reprodukce motivů a jednoduchých skladbiček na hudební nástroje ⇒ rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace při tvorbě hudebního doprovodu a hudebních hrách	
• Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	⇒ hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod hudby (2/4,3/4, 4/4 takt, valčík, polka) ⇒ pamětné uchování tanečních pohybů, orientace v prostoru	Tv - tanečně pohybová výchova
• Upozorní na zřetelné harmonické, metrorytmické, tempové a dynamické změny • Rozpozná hudební formu písně či skladby • Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	⇒ poslechové činnosti –vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) ⇒ hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. ⇒ hudební výrazové prostředky a hudební prvky-rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, zvukomalba, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu ⇒ hudební formy-malá a velká písňová forma, rondo, variace ⇒ interpretace hudby-slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
• Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, dodržuje pravidla hlasové hygieny a dýchání, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně , dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	⇒ hlasová hygiena ⇒ správné dýchání ⇒ správné nasazení tónu ⇒ rozšiřování hlasového rozsahu ⇒ stupnice, tónina, noty	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
• Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti, reprodukuje jednoduché rytmické doprovody s využitím nástrojů Orffova instrumentáře	⇒ rytmické hodnoty not ⇒ takt, taktová čára ⇒ těžká doba ⇒ reprodukce ostinatních rytmických doprovodů s využitím Orffova instrumentáře ⇒ tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
• Dovede reagovat jednoduchým pohybem na proud znějící hudby	⇒ pohybové reakce na změny dynamiky,tempa, harmonie v proudu znějící hudby ⇒ orientace v prostoru formou pohybových her	Tělesná výchova
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
• Dovede sledovat některý hudebně výrazový prostředek u znějící skladby	⇒ jednoduchá orientace v kratším úseku hudební skladby ⇒ sledování některých hudebně výrazových prostředků	Výtvarná výchova

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
• Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, dodržuje pravidla hlasové hygieny a dýchání, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • Interpretuje písně podle svých individuálních schopností a dovedností	⇒ rozšiřování hlasového rozsahu ⇒ převádění melodie z nezpěvné do zpěvné polohy ⇒ procvičování čisté intonace ⇒ rytmizace textu formou jednohlasu i vícehlasu ⇒ intonace durových a mollových písní ⇒ etnická hudba, interpretace písní jiných etnik s příslušnými odlišnostmi ⇒ záznam hudby formou not a některých znamének	**PT** – MuV – etnická hudba
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
• Reprodukuje jednoduché rytmické i melodické doprovody s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti	⇒ hra na hudební nástroje ⇒ interpretace jednoduchého rytmu na rytmické nástroje dle notového záznamu ⇒ reprodukce ostinatních rytmických i melodických doprovodů s využitím Orffova instrumentáře ⇒ vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
• Dovede reagovat pohybem na proud znějící hudby	⇒ taktování ⇒ pohybový doprovod znějící hudby	Tělesná výchova
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
• Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky	⇒ analýza některých hudebně výrazových prostředků ve skladbě, zvukomalba, pohyb melodie	Výtvarná výchova

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
• Uplatňuje pěvecké návyky a pravidla hlasové hygieny • Zpívá dle svých dispozic intonačně a rytmicky přesně • Rozšiřuje si hlasový rozsah • Zpívá lidový dvojhlas	⇒ hlasová hygiena ⇒ jednohlasý a vícehlasý zpěv ⇒ noty a hudební značky ⇒ intervaly, metrum, rytmus,takt, tempo ⇒ tónina durová a mollová	Př– funkce hlasivek
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
• Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy a témata • Vytváří a volí jednoduché doprovody	⇒ hudební nástroje ⇒ akordové značky a hmaty ⇒ druhy taktů, těžká a lehká doba, akcent ⇒ hra a tvorba hudebních doprovodů ⇒ způsoby záznamu hudby	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
• Vyjádří znějící hudbu pohybovým doprovodem • Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	⇒ taktování ⇒ taneční kroky-polka, valčík, mazurka ⇒ pantomima, improvizace	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
• Orientuje se v proudu znějící hudby • Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období • Vnímá užité hudebně výrazové prostředky	⇒ hudba artificiální a nonartificiální ⇒ hudební dílo a autor ⇒ vývojová období a slohy – pravěk, starověk, gregoriánský chorál, románský sloh, gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. století (impresionismus, dodekafonie, hudba aleatorní, grafická, elektronická) ⇒ opera, oratorium, fuga, suita, koncert, koncerto grosso ⇒ jazz ⇒ populární hudba 2. poloviny 20. století ⇒ vytváření vlastních soudů a preferencí ⇒ inspirace, epigonství, kýč	Dějepis – historické souvislosti Český jazyk – nejstarší památky českého písemnictví

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
• Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu • Zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • Dokáže ocenit kvalitní vokální projevy druhých	⇒ správné nasazení, hlasová hygiena, mutace ⇒ intonace v durové i mollové tónině ⇒ notový zápis jako opora intonace a rytmu ⇒ transpozice melodie do patřičné polohy ⇒ techniky vokálního projevu	Lv – lidová slovesnost Čj – artikulace, spisovná výslovnost
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
• Vytváří jednoduché doprovody • Provádí jednoduché improvizace • Využívá individuálně hru na hudební nástroje • Rozpoznává hudební nástroje a jejich výrazové možnosti • Reprodukuje na základě svých individuálních schopností motivy a části skladeb	⇒ hudební výrazové prostředky, improvizace ⇒ historické, klasické a současné hudební nástroje ⇒ hra a tvorba doprovodů	Dějepis – historická období Fyzika - akustika
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
• Rozpozná některé z tanců z různých stylových období • Znázorní pohybem tempové a dynamické změny	⇒ historické, klasické a moderní tance -přehled ⇒ rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci	Dějepis – charakteristika doby
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
• Přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • Určí funkci hudby jednotlivých období • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • Rozpoznává vývojová období a žánry populární hudby	⇒ hudba duchovní a světská, gregoriánský chorál, počátky hudby v Čechách – románský sloh, gotika ⇒ česká hudební renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. století, vývoj české populární hudby ⇒ hudební styly a žánry ⇒ slovní charakterizování hudebního díla ⇒ pravidelnost a nepravidelnost hudební formy	Dějepis – souvislosti s jinými druhy umění

4.10 Výtvarná výchova

4.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Umění a kultura* a ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova.

Výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa. Učí žáky svět kolem sebe citlivě vnímat a objevovat v něm estetické hodnoty. S estetickým pohledem na svět propojuje i rozměr etický. Postupně formuje výtvarné myšlení, rozvíjí tvořivost a představivost, využívá mezipředmětových vazeb, vztahů k přírodě a lidské společnosti. Žáci si osvojují spolu s pracovními návyky základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se dokáží výtvarně vyjádřit na dané téma. Při individuálních činnostech se dostává žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru. Při činnostech týmových je kladem důraz na spolupráci a vzájemnou pomoc. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy atd.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Na 2. stupni základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu, vztahy mezi jednotlivými druhy umění. Uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Výtvarná výchova zahrnuje tyto činnosti: kresba, malba, grafika, modelování, prostorová tvorba, výtvarná akce.

Vyučující vychází ze schopností, možností a dovedností dané skupiny.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Vzdělávacím obsahem tématu Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Vzdělávacím obsahem tématu Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících I. a II. stupně ZŠ. V učebním plánu A je povinná jednohodinová týdenní časová dotace na 1. stupni v 1, 2. a 5.třídě. Ve 3. a 4. třídě je dvouhodinová týdenní časová dotace. V učebním plánu B je jednohodinová týdenní časová dotace pouze v 5. třídě. V 1., 2., 3. a 4. třídě je dvouhodinová týdenní časová dotace. V 1. a 2. třídě je využita jednohodinová disponibilní časová dotace. Na 2. stupni je dvouhodinová týdenní časová dotace v 6. a 7. třídě, jednohodinová týdenní dotace je v 8. a 9. třídě. Na I. stupni výuka probíhá většinou v kmenových třídách, na II. stupni výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy. Formy a metody práce vycházejí ze vzdělávacích cílů a charakteru učiva. Volba didaktických prostředků je závislá na rozhodnutí učitele.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku, toleruje i případnou jednostrannost v zaměření žáka na určitý typ činnosti.

Do vyučovacího předmětu Výtvarná výchova je zařazeno průřezové téma:
Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Kompetence k učení

- Žáky vedeme k využívání vhodných metod, pomáháme jim plánovat jejich činnost.
- Žáky vedeme k vyhledávání a třídění získaných informací, které potom využívají v tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- U žáků rozvíjíme obecně užívané termíny, znaky a symboly, snažíme se, aby věci okolo sebe viděli v souvislostech.
- Snažíme se u nich utvořit komplexnější pohled na přírodní a kulturní jevy.
- U žáku podporujeme samostatné pozorování a experimentování.
- Žáky vedeme porovnávání a hodnocení výsledků.
- U žáků podněcujeme sebehodnocení.
- Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k používání různých výtvarných technik, k použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.

- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.
- Vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení.
- Vedeme žáky k obhajobě jejich rozhodnutí a výsledků.

Kompetence komunikativní

- Snažíme se vést žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek, názorů pocitů výtvarným způsobem.
- U žáků podporuje vnímání procesu tvorby jako specifického způsobu poznání a vyjadřování osobních prožitků a postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.
- Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vedeme žáky k porozumění různým vizualitám.
- Při týmové práci jsou žáci vedeni k dialogu v průběhu práce a jsou schopni přijmout názor jiného.

Kompetence sociální a personální

- U žáků se snažíme vytvářit si vztah k jednotlivým kulturním epochám, seznamujeme je s odlišnými životními podmínkami.
- Vedeme žáky k poznávání umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech.
- Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury.
- Vedeme žáky k spolupráci ve skupině a k upevňování dobrých mezilidských vztahů.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- Učíme žáky vzájemné pomoci.
- Vedeme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince.
- Žáky vedeme k tolerantnímu chování.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky ke konstruktivní kritice a k aktivnímu řešení, při týmové práci k zodpovědnosti za celek.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.
- U žáků podporujeme empatii.
- Žáky se snažíme vést k tomu, aby respektovali naše kulturní a historické dědictví.
- U žáků se snažíme podporovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro tvořivost a kulturu
- Podporujeme u žáků aktivní zapojení do kulturního dění školy.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky.
- Učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály a nástroji.
- Žáky důsledně vedeme k dodržování stanovených pravidel a povinností.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, hospodárnosti, ale z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví jiných.

4.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA
1. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozpozná prvky vizuálně obrazného vyjádření • Porovnává je na základě odlišností, vychází ze svých vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ • Používá různé výtvarné materiály a techniky	⇒ linie, tvary – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast)	Ps – uvolňovací cviky - linie M – geometrické tvary
• V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti	⇒ výtvarná tvorba na základě vlastní zkušenosti	
• Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření • Uplatňuje při práci fantazii a představivost	⇒ vizuálně obrazové vyjádření užitkových předmětů a pokusy o jejich výtvarné vyjádření v ploše ⇒ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – fantazie, smyslové vnímání	**PT** - OSV OR - kreativita
• Seznamuje se s výtvarným vyjadřováním malířů a dětských ilustrátorů.	⇒ aktivní práce s ilustrací, porovnávání ilustrací v dětské literatuře	Čj-dětská literatura a ilustrace
• Pozoruje výtvarné umění ve svém okolí	⇒ rozvoj smyslové citlivosti, smyslové účinky vizuálně obrazových vyjádření	

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA
2. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření • Porovnává je a třídí na základě odlišností, vychází ze svých vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ • Rozeznává různý charakter lineární kresby • Používá různé výtvarné materiály a techniky	⇒ linie, tvary , barvy, světlostní a barevné kvality , jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast) ⇒ jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru	Ps – linie M – geometrie – druhy čar
• V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary a barvy	⇒ kresba, malba, prostorová tvorba na základě vlastní zkušenosti	
• Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření • Porovnává odlišné interpretace se svou dosavadní zkušeností, porovnává a hodnotí práci svou i ostatních v rámci skupiny • Uplatňuje při práci představivost a fantazii a smyslové vnímání • Chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů, rozvíjí smyslovou citlivost	⇒ vizuálně obrazové vyjádření užitkových předmětů a objektů pokusy o jejich výtvarné vyjádření v ploše i v prostoru ⇒ osobnostní postoj v komunikaci v rámci skupiny ⇒ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – fantazie, představivost, smyslové vnímání ⇒ uspořádaní objektů do celků	**PT** - OSV OR – kreativita Pč – modelování
• Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, které samostatně vytvořil	⇒ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	
• Vnímá rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih	⇒ ilustrátoři dětských knih - seznámení s nejznámějšími ilustrátory	Čj – dětská literatura, ilustrátoři
• Pozoruje výtvarné umění ve svém okolí a vnímá jeho estetické hodnoty	⇒ rozvoj smyslové citlivosti, smyslové účinky vizuálně obrazových vyjádření	

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA
3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Uvědoměle využívá výtvarné prostředky a materiály • Volí různé tradiční i netradiční techniky • Uvědoměle vyžívá vlastnosti barev a linií • Rozeznává různý charakter lineární kresby • Výtvarně vyjádří vjemy a postoje ke skutečnosti na základě vlastního zážitku	⇒ linie, tvary, objemy ⇒ barvy – kontrast a harmonie ⇒ jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru ⇒ různé druhy linií a jejich výrazové možnosti	M – druhy čar, tvary a tělesa, prostorová orientace, osová souměrnost
• V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy a barvy, objekty (přírodní a odpadové materiály)	⇒ výtvarná a prostorová tvorba na základě vlastní zkušenosti ⇒ rozvoj estetické citlivosti k okolnímu světu	**PT** - OSV OR – kreativita Prv – přírodní materiály
• Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly, pro jejich obrazové vyjádření volí vhodné prostředky	⇒ rozvoj smyslového vnímání ⇒ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ⇒ výtvarné vyjádření podmětů sluchových, pohybových	Hv – poslech hudby, pohybové vyjádření
• Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření • Porovnává odlišné interpretace hodnotí práci svou i ostatních v rámci skupiny • Uplatňuje při práci představivost, emoce, pocity, fantazii a smyslové vnímání • Uvědoměle pozoruje zobrazované předměty a objekty, rozvíjí si výtvarné vidění skutečnosti, kde uplatňuje svou subjektivitu a smyslovou citlivost	⇒ vizuálně obrazové vyjádření předmětů a objektů, pokusy o jejich výtvarné vyjádření v ploše i v prostoru ⇒ osobnostní postoj v komunikaci v rámci skupiny ⇒ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – prostředky pro vyjádření fantazie, pocitů, emocí, představivost a smyslové vnímání ⇒ uspořádaní objektů do celků	
• Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, které samostatně vytvořil	⇒ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ⇒ osobnostní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování	
• Poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih	⇒ aktivní práce s ilustrací, obrazové vyjádření různých autorů	Čj – dětská literatura, ilustrátoři

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření • Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti poznatky a dovednosti při práci s výtvarnými prostředky	⇒ linie, tvary, objemy, textury ⇒ výtvarné vyjadřování na základě skutečnosti, vlastního zážitku a fantazie	M – rozvoj prostorové představivosti, geometrická . tělesa, osová souměrnost
• Užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v ploše, objemu, prostoru • Rozvíjí při práci svou orientaci v prostorových a barevných vztazích • Seznamuje se s proporcemi lidského těla a hlavy	⇒ linie a barevné plochy v ploše ⇒ modelování, plastika ⇒ proporce lidského těla	Pč – modelování Př – lidské tělo
• Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na vlastní tvorbu	⇒ výtvarná tvorba na základě vlastních zkušeností ⇒ uspořádání objektů do celku na základě velikosti ⇒ postavení objektů ve statickém vyjádření	
• Rozvíjí tvořivost a výtvarné představy • Rozlišuje užitkovou a estetickou stránku předmětu • Rozmisťuje na ploše vyváženě výrazové prvky, vytváří jednoduché prostorové objekty, pracuje s různými i netradičními materiály	⇒ rozvoj tvořivosti a představy ⇒ výtvarné vyjádření předmětů ⇒ využívání různých materiálů	Pč- vlastnosti různých materiálů
• Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly • Uplatňuje vhodné prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazie	⇒ výtvarná tvorba na základě smyslových podmětů v ploše, objemu i prostoru ⇒ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, film, televize, reklama) ⇒ výrazové prostředky	Čj - četba, poslech, vliv reklamy Hv - vyjadřování hudby
• Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	⇒ výtvarná úprava knihy, seznámení s dětskými ilustrátory. ⇒ výrazové prostředky různých umělců	Čj – ilustrátoři dětských knih
• Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření • Vysvětluje výsledky své tvorby podle svých schopností a zaměření	⇒ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ⇒ osobní postoj v komunikaci	

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření • Porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy) • Hlouběji se seznamuje s proporcemi lidského těla. • Uplatňuje získané poznatky a dovednosti s výtvarnými prostředky při vlastní výtvarné tvorbě	⇒ linie, tvary, objemy, barvy, textury ⇒ vztahy mezi vizuálními prvky (podobnost, kontrast, rytmus) ⇒ proporce lidského těla ⇒ práce s různými výtvarnými prostředky – vodové barvy, pastel, křída, koláž, textilní aplikace, základní kompoziční principy, řešení barevných vztahů	M – geometrické tvary, tělesa, prostorová představivost, souměrnost Pč – stříhání, lepení
• Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v ploše, objemu, prostoru • Rozvíjí prostorovou orientaci	⇒ linie a barevné plochy v ploše, objemu i prostoru ⇒ modelování, plastika, skulptura	Pč - modelování
• Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na vlastní tvorbu, které mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	⇒ výtvarná tvorba na základě vlastních zkušeností ⇒ uspořádání objektů do celku na základě výraznosti, velikosti ⇒ postavení objektů ve statickém i dynamickém vyjádření ⇒ komunikační účinky výtvarné tvorby	**PT** - OSV OR - kreativita
• Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • Uplatňuje vhodné prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazie	⇒ výtvarná tvorba na základě smyslových podmětů v ploše, objemu i prostoru ⇒ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, reklama) ⇒ výrazové prostředky	Pč – prostorová tvorba Čj – klamavá reklama a její vliv, tiskoviny
• Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření pocitů a prožitků volí a kombinuje různé prostředky a postupy současného výtvarného umění.	⇒ výtvarné prostředky a postupy současného výtvarného umění ⇒ osobitý přístup k realitě (prožitky, pocity)	
• Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	⇒ odlišná interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených, přejatých)	

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA** vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA 5. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	⇒ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ⇒ Záměry tvorby a proměny komunikačního obsahu	

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA** vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
• Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků	⇒ užití prvků vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvar, barva) ⇒ vzájemné vztahy užitých prvků (podobnost, kontrast, proměny)	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
• Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	⇒ hledání vlastních prostředků pro vyjádření emocí,pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
• Ověřuje komunikační účinky vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	⇒ utváření interpretací vizuálně obrazných vyjádření ⇒ zdůvodňování vzniku odlišných interpretací ⇒ kritéria porovnávání variant	Čj

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA** vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA 7. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
• Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných a jejich vztahů, variuje, zaznamenává podněty z představ a fantazie • Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů	⇒ užití prvků vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvar, barva, objem, textury, uspořádání v ploše) ⇒ vzájemné vztahy užitých prvků (podobnost, kontrast, proměny) ⇒ vnímání statického i dynamického vizuálně obrazného vyjádření	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
• Vytváří prostředky pro vlastní vyjádření, kombinuje jednotlivé prvky, hledá originální výraz	⇒ hledání vlastních prostředků ⇒ manipulace s prvky, jejich umístění v prostoru ⇒ obrazné vyjádření vnitřní zkušenosti	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
• Ověřuje komunikační účinky vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	⇒ utváření interpretací vizuálně obrazných vyjádření ⇒ zdůvodňování vzniku odlišných interpretací ⇒ kritéria porovnávání variant	Čj

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
• Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění	⇒ vnímání statického i dynamického vizuálně obrazného vyjádření ⇒ uspořádání v prostoru ⇒ hledání prostředků pro uspořádání v čase ⇒ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů	Hv
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
• Vytváří prostředky pro vlastní vyjádření vizuálních i mimovizuálních podnětů, kombinuje jednotlivé prvky, hledá vlastní originální pojetí	⇒ obrazné vyjádření vnitřní zkušenosti ⇒ přístup k vizuálně obrazným vyjádřením z hlediska vnímání, motivací a sebereflexe	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
• Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	⇒ utváření a uplatnění komunikačního obsahu ⇒ vysvětlování a obhajoba výsledků ⇒ prezentace ve veřejném prostoru	Čj

vzdělávací oblast **UMĚNÍ A KULTURA**
vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
• Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového, subjektivního, sociálně utvářeného i symbolického účinku • Žák užívá dle možností digitální média (počítačovou grafiku, fotografii, video, animaci)	⇒ hledání prostředků pro uspořádání v prostoru a v čase ⇒ vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů ⇒ vytvoření mediálního celku s aktuální vypovídací hodnotou	Hv
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
• Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	⇒ typy vizuálně obrazných vyjádření (hračky, objekty, volná malba, plastika, fotografie, vizualizovaná dramatická akce) a jejich uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry, sebereflexe	Inf
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
• Porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	⇒ proměny komunikačního obsahu ⇒ záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění ⇒ historické, sociální a kulturní souvislosti	Čj

4.11 Tělesná výchova

4.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví RVP ZV*.

Vyučovací předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil i pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávaní žákův prožitek z pohybu, dobře zvládnutá dovednost kvalitu jeho prožitku ještě umocňuje.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je také odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova je členěna do tří základních, na sebe navazujících etap, které se meziročníkově značně prolínají. První etapa zahrnuje 1. a 2. ročník, druhá 3. až 5. ročník a třetí etapa 6. až 9. ročník.. Výuka do 5. ročníku probíhá koedukovaně v rámci jedné třídy, od 6. ročníku odděleně (chlapci a dívky). Součástí výuky je i cvičení v přírodě. Do výuky tělesné výchovy na 1. stupni (ve 2. a 3. ročníku) je zařazen plavecký výcvik, který probíhá v krytém plaveckém bazénu dle uzavřené smlouvy. Ve 4. ročníku je zařazena výuka cyklistiky a dopravní výchovy. Do výuky tělesné výchovy na 2. stupni je zařazen v 7. ročníku lyžařský výcvik

K prohloubení získaných dovedností slouží řada tělovýchovných kroužků působících při Školním sportovním klubu.

Vzdělání v tělesné výchově je zaměřeno na činnosti ovlivňující zdraví, zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení, rozvoj pohybových schopností, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, kultivaci pohybu, činnosti podporující pohybové učení, rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit.

Předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících ZŠ s dvouhodinovou týdenní časovou dotací. Výuka je organizována ve dvou tělocvičnách (malé a velké) v budově školy. Současně je využíván i venkovní sportovní areál.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku, toleruje i případnou jednostrannost v zaměření žáka na určitý typ činnosti.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

- Vedeme žáka k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, k chápaní jednotlivých povelů a pokynů.
- Vedeme žáka k poznávání smyslu a cíle vykonávaných aktivit.
- Vedeme žáka k tomu, aby si osvojil nové pohybové dovednosti, kultivoval svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usiloval o optimální rozvoj tělesné zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáka přiměřeně reagovat v krizových situacích a řešit problémy související s nesportovním chováním.
- Podporujeme žáka v tom, aby pozitivně prožíval osvojené pohybové činnosti a dokázal je využít jako prostředku k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.
- Vedeme žáky k efektivnímu výběru taktického postupu.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáka ke spolupráci při týmových činnostech a soutěžích.
- Netolerujeme žákovi agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování.
- Vedeme žáka k pozitivní reprezentaci svojí školy na veřejnosti.
- Rozvíjíme dovednost žáků adekvátně komunikovat s rozhodčími, spoluhráči a soupeři.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáka k jednání v duchu fair-play, dodržování pravidel a respektu k opačnému pohlaví.
- Učíme žáky pracovat v týmu a vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu.
- Vedeme žáky k poskytnutí první pomoci v případě potřeby.
- Vedeme žáky ke sportovnímu chování a respektování rozhodnutí rozhodčích.
- Uplatňujeme k žákovi individuální přístup.
- Vedeme žáky ke schopnosti spravedlivě rozhodovat sportovní utkání.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich zájem o sport.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k ochraně jejich zdraví i k ochraně zdraví jejich spolužáků, kamarádů a členů rodiny.
- Učíme žáky tolerantnímu chování a jednání, učíme je chápat rozdíly mezi lidmi.
- Vedeme žáky k pravidelnému pohybovému režimu a ke snaze o zlepšování tělesné zdatnosti.
- Vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování a respektování svého okolí.
- Seznamujeme žáky s vhodnými pozitivními aktivitami jako protipólem nežádoucích sociálně patologických jevů.

- Vedeme žáky k jednání a chování, kterým by dosáhl pocitu sebeúcty.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáka k uplatňování zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech.
- Učíme žáka správně a účelně používat jednotlivá sportovní nářadí a náčiní.
- Učíme žáky správné volbě sportovní výstroje a výzbroje a péči o ni.
- Seznamujeme žáky se základními postupy při poskytování první pomoci.

4.11.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
1. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • Dodržuje pravidla bezpečnosti • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	⇒ tělocvičné názvosloví – komunikace v TV, organizační povely ⇒ bezpečnost při sportování, v šatnách, organizační povely ⇒ hygiena při TV, vhodné oblečení, obutí	Prv – orientace v prostoru
• Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • Zvládá průpravné cviky házení jednoruč a obouruč • Zdokonaluje práci s míčem a své pohybové dovednosti • Dodržuje základní pravidla her a je schopen soutěžit v družstvu	⇒ základy sportovních míčových a pohybových her, pravidla zjednodušených her a soutěží ⇒ manipulace s míčem odpovídající velikosti ⇒ držení míče jednoruč a obouruč	
• Zvládne průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na lopatkách • Zvládá základy gymnastického odrazu • Zvládne jednoduchá cvičení na žebřinách a se švédskou bednou • Zvládne průpravná cvičení pro přeskoky přes švihadlo • Provádí cvičení na lavičkách • Provádí přetahy a přetlaky	⇒ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed ⇒ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad ⇒ průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky ⇒ cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti ⇒ průpravná cvičení a úpoly	
• Snaží se vyjádřit rytmus pohybem	⇒ základy rytmické gymnastiky ⇒ základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem	
• Zvládá podle svých předpokladů základy techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem	⇒ základy atletiky ⇒ základy rychlého běhu ⇒ základy skoku do dálky ⇒ základy hodu míčkem	
• Zaujímá správné základní cvičební polohy • Zvládá průpravná kompenzační cvičení související s vlastním oslabením	⇒ základy zdravotní TV ⇒ průpravná kompenzační cvičení ⇒ správné držení těla ⇒ zdravotně zaměřená cvičení	
• Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • Zná význam sportování pro zdraví • Zvládá chůzi v terénu, překonává jednoduchých přírodní překážky	⇒ vztah ke sportu ⇒ cvičení v přírodě ⇒ chůze v terénu	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
2. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zná a reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při TV	⇒ tělocvičené názvosloví – komunikace v TV ⇒ bezpečnost při sportování ⇒ hygiena při TV	
• Zapojuje se do základních sportovních her, zná a dodržuje základní pravidla her a je schopen soutěžit v družstvu • Zvládá základní způsoby házení a chytání míče, zdokonaluje práci s míčem • Zvládá základní přihrávky rukou a nohou	⇒ základní sportovní hry ⇒ držení míče jednoruč a obouruč ⇒ manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti i v pohybu ⇒ základní přihrávky rukou a nohou	
• Zvládá s individuálními předpoklady průpravná cvičení pro kotoul vpřed • Zvládá s individuálními předpoklady kotoul vpřed • Zvládá s individuálními předpoklady průpravná cvičení pro kotoul vzad • Zvládá s individuálními předpoklady kotoul vzad • Zvládne prosté skoky snožmo z tramplínky • Naučí se správnou techniku odrazu z trampolínky	⇒ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed ⇒ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad, kotoul vzad ⇒ průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky	
• Zvládne techniku kotoulu vpřed a průpravné cviky pro kotoul vzad • Zvládne stoj na lopatkách, jednoduchá cvičení na žebřinách a se švédskou bednou • Zvládne přeskoky přes švihadlo • Provádí cvičení na lavičkách • Provádí přetahy a přetlaky	⇒ základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti ⇒ průpravná cvičení a úpoly	
• Zvládá vyjádřit rytmus pohybem • Zvládá základní estetické držení těla	⇒ základy rytmické gymnastiky – vyjádření hudby pohybem ⇒ základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty)	
• Zvládá podle svých předpokladů základy techniky běhu • Zná techniku hodu míčkem z místa a z chůze • Zvládá polovysoký start • Zvládá správný rozběh a odraz při skoku do dálky	⇒ základy atletiky ⇒ rychlý běh ⇒ základy polovysokého startu ⇒ hod míčkem z místa a z chůze ⇒ základy skoku do dálky	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ** vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA 2. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Uplatňuje správné způsoby držení těla, zaujímá správné základní cvičební polohy	⇒ zdravotní TV ⇒ správné držení těla ⇒ správné základní cvičební polohy	
• Zvládne techniku plaveckého stylu • Provádí skoky do vody • Uplave 100 - 200 m • Zná zásady hygieny a bezpečnosti plavání	⇒ základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti. jeden plavecký způsob, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí	
• Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • Zná význam sportování pro zdraví • Zvládá chůzi a orientaci v terénu, překonává přírodní překážky	⇒ vztah ke sportu ⇒ cvičení v přírodě	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zná a užívá základní tělocvičné pojmy • Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje • Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při TV	⇒ tělocvičené pojmy – komunikace v TV ⇒ bezpečnost při sportování, organizační povely	Prv
• Zvládne techniku kotoulu vpřed a průpravné cviky pro kotoul vzad • Zvládne cvičení na žíněnce, napojované kotouly • Zvládne stoj na lopatkách, jednoduchá cvičení na žebřinách a se švédskou bednou • Zvládne přeskoky přes švihadlo • Zvládá s individuálními předpoklady šplh na tyči s přírazem • Provádí cvičení na lavičkách, na trampolínce • Provádí přetahy a přetlaky • Zvládá ručkovat ve visu	⇒ kotoul vpřed ⇒ kotoul vzad ⇒ základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti ⇒ průpravná cvičení a úpoly ⇒ skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky	
• Spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině • Usiluje o jejich zlepšení • Jedná fair-play • Zvládne přihrávku jednoruč, obouruč, dribling • Učí se ovládat hru s basketbalovým míčem • Nacvičuje střelbu na koš • Zdokonaluje práci s míčem a své pohybové dovednosti • Zná a dodržuje základní pravidla her a je schopen soutěžit v družstvu	⇒ základy sportovních míčových a pohybových her, pravidla zjednodušených her a soutěží	OSV SR – seberegulace a sebeorganizace
• Zvládá vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem • Zvládne základní kroky některých lidových tanců • Seznámí se s kondičním cvičením s hudbou	⇒ základy rytmické gymnastiky ⇒ rytmizovaný pohyb ⇒ nápodoba pohybem ⇒ tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem	Hv

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zvládá podle svých předpokladů základy techniky běhu • Zvládá techniku běhu na delší vzdálenost • Zvládá běh terénem • Zná techniku hodu kriketovým míčkem z místa a z chůze • Zvládá základy polovysokého a nízkého startu • Zvládá skákat do dálky • Nacvičí správnou techniku skoku z místa	⇒ základy atletiky ⇒ rychlý běh, běh v terénu ⇒ základy nízkého a polovysokého startu ⇒ skok do dálky z rozběhu, odraz z pásma ⇒ hod míčkem z místa, hod z chůze	M – délkové jednotky
• Zvládne techniku plaveckého stylu • Provádí skoky do vody • Uplave 100-200 m • Zná zásady hygieny a bezpečnosti plavání	⇒ základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti. jeden plavecký způsob, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí	
• Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách • Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	⇒ konkrétní zdravotní oslabení žáka ⇒ prevence ⇒ zásady správného držení těla ⇒ dechová cvičení	
• Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • Zná význam sportování pro zdraví • Zvládá chůzi a orientaci v terénu, překonává přírodní překážky	⇒ vztah ke sportu ⇒ cvičení v přírodě	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou	⇒ příprava ke sportovnímu výkonu	Př
• Zná a užívá základní tělocvičné pojmy • Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování	⇒ tělocvičné pojmy, komunikace v Tv ⇒ bezpečnost při sportování	
• Zvládá aktivně osvojované pojmy • Zvládá základní techniku běhu a běžecké abecedy • Reaguje na povely pro start • Zná taktiku při běhu • Zná princip štafetového běhu	⇒ atletika, základní pojmy ⇒ základy techniky běhu, rychlého běhu, běžecká abeceda ⇒ nízký start, polovysoký start ⇒ rychlý běh na 60 m ⇒ vytrvalostní běh v terénu 12 - 15 min ⇒ vytrvalý běh na dráze 600 m ⇒ štafetový běh	Př
• Umí skákat do dálky • Ovládá správnou techniku skoku z místa	⇒ průpravná cvičení skoku ⇒ skok do dálky s rozběhem ⇒ skok z místa	
• Zná techniku hodu • Zvládá spojit rozběh s odhodem	⇒ průpravná cvičení pro hod s míčkem ⇒ hod míčkem s rozběhem ⇒ spojení rozeběhu s odhodem	
• Správně technicky ovládá kotoul vpřed i vzad, dokáže kotouly opakovat • Ovládá přeskoky přes švihadlo vpřed i vzad • Ovládá techniku šplhu s přírazem	⇒ gymnastika, základní pojmy ⇒ základní cvičební polohy, postoje, pohyby ⇒ základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení ⇒ kotoul vpřed a jeho modifikace ⇒ kotoul vzad a jeho modifikace ⇒ průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou ⇒ stoj na rukou s dopomocí ⇒ švihadlo, přeskoky vpřed i vzad ⇒ šplh s přírazem	
• Zvládá průpravné cviky pro přeskok, zvládá odraz z můstku • Ovládá techniku přeskoku roznožkou přes kozu našíř i nadél • Využívá dostupného náčiní a nářadí při kondičním cvičení • Ovládá cvičení pro nácvik stoje na rukou	⇒ nácvik odrazu na můstku a trampolíně ⇒ roznožka přes kozu našíř i nadél se záchranou ⇒ kondiční cvičení s lavičkami, obručemi, tyčemi ⇒ stoj na rukou - průpravná cvičení	
• Hází míčem jednoruč a obouruč, chytí míč, ovládá různé typy přihrávek, dribluje s míčem	⇒ manipulace s míčem ⇒ herní činnosti ⇒ pohybové hry	OSV SR - kooperace OSV OR -

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zná základní pravidla pro míčové hry a dodržuje je, jedná v duchu fair-play • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti • Vytváří varianty osvojených pohybových her	⇒ míčové hry	kreativita
• Zvládá základy kroku polky a valčíku • Pohybem těla reaguje na tempo hudby, plynule zareaguje na změnu tempa hudby	⇒ rytmická gymnastika - cvičení na hudbu ⇒ polkový a valčíkový krok, zrychlení a zpomalení tempa, vyjádření rytmu pohybem	Hv
• Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním oslabením	⇒ zdravotní TV ⇒ konkrétní zdravotní oslabení žáka ⇒ kompenzační cvičení	
• Zvládá pohyb v terénu • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti	⇒ cvičení a pohyb v přírodě	
• Zná základní vybavení kola • Zvládá bezpečnou jízdu na kole • Adekvátně reaguje na v situaci úrazu spolužáka • Uvědomuje si význam tohoto sportu pro svoje zdraví	⇒ cyklistika – bezpečná jízda ⇒ dopravní předpisy ⇒ první pomoc, ošetření ⇒ rozvoj vytrvalosti, obratnosti ⇒ rozvoj koordinace	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • Zná kompenzační a relaxační cviky • Uplatňuje zásady pohybové hygieny • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	⇒ příprava ke sportovnímu výkonu, příprava organismu ⇒ zdravotně zaměřené činnosti ⇒ cvičení během dne ⇒ korektivní cvičení ⇒ rytmické a kondiční formy	
• Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • Zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • Zná základní pravidla první pomoci - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • Jedná v duchu fair – play	⇒ bezpečnost při sportování ⇒ první pomoc	
• Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví • Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje • Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	⇒ tělocvičné pojmy – komunikace v Tv	
• Zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou, dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků • Pohybem těla reaguje na tempo hudby, plynule reaguje na změnu tempa hudby • Dle svých individuálních možností napodobuje složitější cviky	⇒ základy estetického pohybu ⇒ cvičení na hudbu ⇒ základní kroky lidových tanců ⇒ zrychlení a zpomalení tempa, vyjádření rytmu pohybem ⇒ aerobik ⇒ kondiční cvičení	Hv
• Jedná v duchu fair – play, dodržuje	⇒ základy sportovních her – míčové	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům • Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích • Vytváří varianty osvojených pohybových her • Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	hry a pohybové hry ⇒ pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení ⇒ organizace při Tv ⇒ pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových a míčových her	
• Umí přihrávky jednoruč a obouruč, chytání, ovládá různé typy přihrávek • Zvládá dribling na místě i v pohybu • Rozlišuje míč na volejbal a basketbal • Učí se ovládat hru s basketbalovým míčem • Nacvičuje střelbu na koš • Nacvičuje přehazovanou • Zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu, vybíjené, basketbalu a řídí se jimi • Umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji, je schopen soutěžit v družstvu	⇒ průpravné cvičení a hry ke sportovním hrám ⇒ základy míčových her ⇒ manipulace s míčem ⇒ zjednodušená pravidla sportovních her	
• Vhodně využije svou sílu při přetahování a přetlačování s ostatními členy skupiny	⇒ úpoly – přetlaky a přetahy	
• Ovládá techniku šplhu na tyči s přírazem • Zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením • Provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk s dopomocí učitele • Zvládá odraz a doskok na trampolínu • Umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku • Provádí cvičení na švédské bedně, zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky apod. • Provádí kondiční cvičení s plnými míči • Sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného nářadí a	⇒ základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti ⇒ průpravná cvičení, hry a soutěže ⇒ zásady jednání a chování ⇒ překážková dráha s využitím nářadí ⇒ kondiční cvičení	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
náčiní, překonává překážky • Ovládá přeskoky přes švihadlo obounož, jednonož i se střídáním nohou vpřed i vzad, vytváří krátké sestavy • Udrží rovnováhu, přejde přes celou kladinu, zvládá jednoduché sestavy na kladině		
• Zná techniku hodu kriketovým míčkem • Nastaví bloky pro nízký start, ovládá jednotlivé části nízkého startu • Zná princip štafetového běhu • Uběhne 400 m a 800 m • Zná taktiku běhu – k metě, sprint, vytrvalostní běh, běh terénem s překážkami • Umí skákat do dálky z místa a z rozběhu • Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • Účastní se atletických soutěží	⇒ základy atletiky ⇒ pohybové schopnosti – rychlost, vytrvalost, obratnost, síla	M
• Projevuje přirozenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • Respektuje zdravotní handicap • Zná význam sportování pro zdraví • Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace • Zná pravidla pro ochranu přírody, dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohybu	⇒ vztah ke sportu ⇒ zásady jednání a chování – fair play ⇒ turistika, cvičení v přírodě	Vl, Př

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
6. ROČNÍK (DÍVKY)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Chápe a uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách tělesné výchovy i v jiném prostředí • Správně využívá vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • Je schopen rozpoznat základní znaky správného držení těla • Je si vědom významu jednotlivých cvičení • Chápe význam aktivizace svalů před sportovním výkonem • Je schopen se připravit před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	**Činnosti ovlivňující zdraví** ⇒ bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech ⇒ základy první pomoci při Tv a sportu ⇒ zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy správné držení těla ⇒ prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	VkZ
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře • Posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • Zná základní pravidla vybraných pohybových a sportovních her a je schopen je aplikovat a dodržovat • Uplatňuje herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a systémy ve sportovních hrách • Je schopen vázat gymnastické a akrobatické prvky do gymnastické sestavy • Při cvičení používá vhodné náčiní, zná základy bezpečného pohybu na nářadí, je schopen provést základní cviky • Je schopen provést jednotlivé cviky do hudby • Zvládá atletické rozcvičení a chápe jeho význam • Zvládá základní techniku atletických disciplín	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** ⇒ **Pohybové hry** s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ⇒ **Přehazovaná, basketbal, ringo, florbal** – herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a základní herní systémy, hra ⇒ **Gymnastika** – základní gymnastická a akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí ⇒ **Rytmická gymnastika** – cvičení s hudbou ⇒ **Atletika** – starty, rychlé a vytrvalostní běhy, štafetové běhy, skok do dálky a do výšky, hod míčkem ⇒ **Cvičení v přírodě** – pohyb v terénu, základy bezpečného pohybu v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla	Př, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
6. ROČNÍK (DÍVKY)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě		
• Užívá tělocvičné názvosloví • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora • Reaguje na základní pokyny a povely • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Naplňuje myšlenku fair play • Je schopen autohodnocení a hodnocení ostatních žáků podle předem daných kritérií	**Činnosti podporující pohybové učení** ⇒ komunikace v Tv – signály, povely, gesta, značky ⇒ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností ⇒ tělocvičné názvosloví jednotlivých pohybových činností ⇒ pravidla osvojovaných pohybových činností ⇒ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	M, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
6. ROČNÍK (CHLAPCI)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Chápe a uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách tělesné výchovy i v jiném prostředí • Správně využívá vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • Je schopen rozpoznat základní znaky správného držení těla • Je si vědom významu jednotlivých cvičení • Chápe význam aktivizace svalů před sportovním výkonem • Je schopen se připravit před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	**Činnosti ovlivňující zdraví** ⇒ bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech ⇒ základy první pomoci při Tv a sportu ⇒ zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy správné držení těla ⇒ prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	VkZ
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře • Posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • Zná základní pravidla vybraných pohybových a sportovních her a je schopen je aplikovat a dodržovat • Uplatňuje herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a systémy ve sportovních hrách • Je schopen správně provádět základní polohy a pohyby • Při cvičení používá vhodné náčiní, zná základy bezpečného pohybu na nářadí, je schopen provést základní cviky • Seznámí se s cvičením na stanovištích, kruhový a variabilní provoz, chápe význam kondičních cvičení • Zvládá atletické rozcvičení a chápe jeho význam • Zvládá základní techniku atletických	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** ⇒ **Pohybové hry** s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ⇒ **Přehazovaná, basketbal, florbal, kopaná** – herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a základní herní systémy, hra ⇒ **Gymnastika** – základní gymnastika, cvičení s náčiním a na nářadí ⇒ **Kondiční cvičení** ⇒ **Atletika** – starty, rychlé a vytrvalostní běhy, štafetové běhy, skok do dálky a do výšky, hod míčkem ⇒ **Úpoly** ⇒ **Cvičení v přírodě** – pohyb v terénu, základy bezpečného pohybu v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla	Př, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ** vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA 6. ROČNÍK (CHLAPCI)		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
disciplín • Seznámí se s technikou základních chvatů sebeobrany, orientuje se v pravidlech průpravných úpolových her • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě		
• Užívá tělocvičné názvosloví • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora • Reaguje na základní pokyny a povely • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Naplňuje myšlenku fair play • Je schopen autohodnocení a hodnocení ostatních žáků podle předem daných kritérií	**Činnosti podporující pohybové učení** ⇒ komunikace v Tv – signály, povely, gesta, značky ⇒ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností ⇒ tělocvičné názvosloví jednotlivých pohybových činností ⇒ pravidla osvojovaných pohybových činností ⇒ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	M, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
7. ROČNÍK (DÍVKY)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Chápe a uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách tělesné výchovy i v jiném prostředí • Správně využívá vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • Je schopen rozpoznat znaky správného držení těla • Zhodnotí základní parametry držení těla • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • Je si vědom významu jednotlivých cvičení • Chápe význam aktivizace svalů před sportovním výkonem • Je schopen se připravit před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	**Činnosti ovlivňující zdraví** ⇒ bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech ⇒ základy první pomoci při Tv a sportu ⇒ zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy správné držení těla ⇒ prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	VkZ
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře • Posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • Zná základní pravidla vybraných pohybových a sportovních her a je schopen je aplikovat a dodržovat • Uplatňuje herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a systémy ve sportovních hrách • Orientuje se v postavení hráčů na hřišti • Je schopen vázat gymnastické a akrobatické prvky do gymnastické sestavy • Je schopen cvičit s hudbou • Při cvičení používá vhodné náčiní, zná základy bezpečného pohybu na	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** ⇒ **Pohybové hry** s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ⇒ **Přehazovaná, basketbal, ringo, florbal, softbal** – herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a herní systémy, hra ⇒ **Gymnastika** – základní gymnastická a akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí ⇒ **Kondiční cvičení** ⇒ **Rytmická gymnastika** – cvičení s hudbou ⇒ **Atletika** – starty, rychlé a vytrvalostní běhy, štafetové běhy, skok do dálky a do výšky, hod míčkem ⇒ **Cvičení v přírodě** – pohyb v terénu, základy bezpečného pohybu v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a	Př, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
7. ROČNÍK (DÍVKY)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
nářadí, je schopen provést základní cviky • Seznámí se s cvičením na stanovištích, kruhový a variabilní provoz, chápe význam kondičních cvičení • Zvládá atletické rozcvičení a chápe jeho význam • Zvládá základní techniku atletických disciplín • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě • Zvládá základy běžeckého, sjezdového lyžování nebo snowboardingu • Zná a uplatňuje pravidla bezpečného pohybu v zimní horské krajině • Zná a uplatňuje pravidla bezpečné jízdy na vleku	tepla ⇒ **Lyžování, snowboarding** – základy běžeckého lyžování, sjezdové lyžování, jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku	
• Užívá tělocvičné názvosloví • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora • Reaguje na složitější pokyny a povely • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Naplňuje myšlenku fair play • Je schopen autohodnocení a hodnocení ostatních žáků podle předem daných kritérií • Spolurozhoduje osvojované hry	**Činnosti podporující pohybové učení** ⇒ komunikace v Tv – signály, povely, gesta, značky ⇒ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností ⇒ tělocvičné názvosloví jednotlivých pohybových činností ⇒ pravidla osvojovaných pohybových činností ⇒ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	M, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
7. ROČNÍK (CHLAPCI)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Chápe a uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách tělesné výchovy i v jiném prostředí • Správně využívá vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • Je schopen rozpoznat základní znaky správného držení těla • Zhodnotí základní parametry držení těla • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • Je si vědom významu jednotlivých cvičení • Chápe význam aktivizace svalů před sportovním výkonem • Je schopen se připravit před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	**Činnosti ovlivňující zdraví** ⇒ bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech ⇒ základy první pomoci při Tv a sportu ⇒ zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy správné držení těla ⇒ prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	VkZ
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře • Posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • Zná základní pravidla vybraných pohybových a sportovních her a je schopen je aplikovat a dodržovat • Uplatňuje herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a systémy ve sportovních hrách • Je schopen správně provádět základní polohy a pohyby • Při cvičení používá vhodné náčiní, zná základy bezpečného pohybu na nářadí, je schopen provést základní cviky • Zvládá atletické rozcvičení a chápe jeho význam • Zvládá základní techniku atletických	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** ⇒ **Pohybové hry** s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ⇒ **Přehazovaná, basketbal, florbal, kopaná, softbal** – herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a základní herní systémy, hra ⇒ **Gymnastika** – základní gymnastika, cvičení s náčiním a na nářadí ⇒ **Kondiční cvičení** ⇒ **Atletika** – starty, rychlé a vytrvalostní běhy, štafetové běhy, skok do dálky a do výšky, hod míčkem ⇒ **Úpoly** ⇒ **Cvičení v přírodě** – pohyb v terénu, základy bezpečného pohybu v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla ⇒ **Lyžování, snowboarding** – základy	Př, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
7. ROČNÍK (CHLAPCI)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
disciplín • Seznámí se s technikou základních chvatů sebeobrany, orientuje se v pravidlech průpravných úpolových her • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě • Zvládá základy běžeckého, sjezdového lyžování nebo snowboardingu • Zná a uplatňuje pravidla bezpečného pohybu v zimní horské krajině • Zná a uplatňuje pravidla bezpečné jízdy na vleku	běžeckého lyžování, sjezdové lyžování, jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku	
• Užívá tělocvičné názvosloví • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora • Reaguje na složitější pokyny a povely • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Naplňuje myšlenku fair play • Je schopen autohodnocení a hodnocení ostatních žáků podle předem daných kritérií	**Činnosti podporující pohybové učení** ⇒ komunikace v Tv – signály, povely, gesta, značky ⇒ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností ⇒ tělocvičné názvosloví jednotlivých pohybových činností ⇒ pravidla osvojovaných pohybových činností ⇒ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	M, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
8. ROČNÍK (DÍVKY)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Chápe a uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách tělesné výchovy i v jiném prostředí • Správně využívá vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • Zhodnotí základní parametry držení těla • Aplikuje a vyhodnotí základní funkční zkoušky správného držení těla • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • Chápe význam aktivizace svalů před sportovním výkonem • Chápe význam jednotlivých protahovacích a napínacích cviků, orientuje se v základních cvicích na protažení a posílení jednotlivých svalových oblastí • Je schopen se připravit před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	**Činnosti ovlivňující zdraví** ⇒ bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech ⇒ základy první pomoci při Tv a sportu ⇒ zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy správné držení těla ⇒ prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí ⇒ průpravná, kompenzační a koordinační cvičení	VkZ
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře • Posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • Zná základní pravidla vybraných pohybových a sportovních her a je schopen je aplikovat a dodržovat • Uplatňuje herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a systémy ve sportovních hrách • Orientuje se v postavení hráčů na hřišti • Je schopen vázat gymnastické a akrobatické prvky do gymnastické sestavy	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** ⇒ **Pohybové hry** s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ⇒ **Přehazovaná, basketbal, házená, florbal, softbal, kopaná, stolní tenis** – herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a herní systémy, hra ⇒ **Gymnastika** – základní gymnastická a akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí ⇒ **Kondiční cvičení** ⇒ **Rytmická gymnastika** – cvičení s hudbou ⇒ **Atletika** – starty, rychlé a vytrvalostní běhy, štafetové běhy, skok do dálky a do výšky, hod míčkem, vrh koulí ⇒ **Cvičení v přírodě** – pohyb v terénu,	Př, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
8. ROČNÍK (DÍVKY)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Připraví jednoduchou sestavu na hudbu • Seznámí se s cvičením na stanovištích, kruhový a variabilní provoz, chápe význam kondičních cvičení • Zvládá atletické rozcvičení a chápe jeho význam • Zvládá základní techniku atletických disciplín • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě	základy bezpečného pohybu v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla	
• Užívá tělocvičné názvosloví • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora • Reaguje na pokyny a povely • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Naplňuje myšlenku fair play • Je schopen autohodnocení a hodnocení ostatních žáků podle předem daných kritérií • Spolurozhoduje osvojované hry	**Činnosti podporující pohybové učení** ⇒ komunikace v Tv – signály, povely, gesta, značky ⇒ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností ⇒ tělocvičné názvosloví jednotlivých pohybových činností ⇒ pravidla osvojovaných pohybových činností ⇒ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	M, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
8. ROČNÍK (CHLAPCI)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Chápe a uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách tělesné výchovy i v jiném prostředí • Správně využívá vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • Je schopen rozpoznat základní znaky správného držení těla • Zhodnotí základní parametry držení těla • Aplikuje a vyhodnotí základní funkční zkoušky správného držení těla • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • Chápe význam jednotlivých protahovacích a napínacích cviků, orientuje se v základních cvicích na protažení a posílení jednotlivých svalových oblastí • Chápe význam aktivizace svalů před sportovním výkonem • Je schopen se připravit před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	**Činnosti ovlivňující zdraví** ⇒ bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech ⇒ základy první pomoci při Tv a sportu ⇒ zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy správné držení těla ⇒ prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	VkZ
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře • Posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • Zná základní pravidla vybraných pohybových a sportovních her a je schopen je aplikovat a dodržovat • Uplatňuje herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a základní systémy ve sportovních hrách • Orientuje se v postavení hráčů na hřišti • Je schopen správně provádět základní	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** ⇒ **Pohybové hry** s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ⇒ **Přehazovaná, basketbal, florbal, kopaná, softbal, volejbal, nohejbal** – herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a základní herní systémy, hra ⇒ **Gymnastika** – základní gymnastika, cvičení s náčiním a na nářadí ⇒ **Kondiční cvičení** ⇒ **Atletika** – starty, rychlé a vytrvalostní běhy, štafetové běhy, skok do dálky a do výšky, hod míčkem, vrh koulí ⇒ **Úpoly** ⇒ **Cvičení v přírodě** – pohyb v terénu,	Př, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
8. ROČNÍK (CHLAPCI)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
polohy a pohyby • Při cvičení používá vhodné náčiní, zná základy bezpečného pohybu na nářadí, je schopen provést základní cviky • Zvládá atletické rozcvičení a chápe jeho význam • Zvládá základní techniku atletických disciplín • Seznámí se s cvičením na stanovištích, kruhový a variabilní provoz, chápe význam kondičních cvičení • Seznámí se s technikou základních chvatů sebeobrany, orientuje se v pravidlech průpravných úpolových her • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě	základy bezpečného pohybu v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla	
• Užívá tělocvičné názvosloví • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora • Reaguje na složité pokyny a povely • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Naplňuje myšlenku fair play • Je schopen autohodnocení a hodnocení ostatních žáků podle předem daných kritérií • Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	**Činnosti podporující pohybové učení** ⇒ komunikace v Tv – signály, povely, gesta, značky ⇒ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností ⇒ tělocvičné názvosloví jednotlivých pohybových činností ⇒ pravidla osvojovaných pohybových činností ⇒ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	M, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
9. ROČNÍK (DÍVKY)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Chápe a uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách tělesné výchovy i v jiném prostředí • Správně využívá vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • Zhodnotí základní parametry držení těla • Aplikuje a vyhodnotí základní funkční zkoušky správného držení těla • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • Chápe význam aktivizace svalů před sportovním výkonem • Chápe význam jednotlivých protahovacích a napínacích cviků, orientuje se v základních cvicích na protažení a posílení jednotlivých svalových oblastí • Je schopen se připravit před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	**Činnosti ovlivňující zdraví** ⇒ bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech ⇒ základy první pomoci při Tv a sportu ⇒ zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy správné držení těla ⇒ prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí ⇒ průpravná, kompenzační a koordinační cvičení	VkZ
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře • Posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • Zná základní pravidla vybraných pohybových a sportovních her a je schopen je aplikovat a dodržovat • Uplatňuje herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a systémy ve sportovních hrách • Orientuje se v postavení hráčů na hřišti • Je schopen vázat gymnastické a akrobatické prvky do gymnastické sestavy	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** ⇒ **Pohybové hry** s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ⇒ **Přehazovaná, basketbal, házená, florbal, softbal, kopaná, stolní tenis, volejbal** – herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a herní systémy, hra ⇒ **Gymnastika** – základní gymnastická a akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí ⇒ **Kondiční cvičení** ⇒ **Rytmická gymnastika** – cvičení s hudbou ⇒ **Atletika** – starty, rychlé a vytrvalostní běhy, štafetové běhy, skok do dálky a do výšky, hod míčkem, vrh koulí ⇒ **Cvičení v přírodě** – pohyb v terénu,	Př, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
9. ROČNÍK (DÍVKY)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Připraví jednoduchou sestavu na hudbu • Seznámí se s cvičením na stanovištích, kruhový a variabilní provoz, chápe význam kondičních cvičení • Zvládá posilování se zátěží • Zvládá atletické rozcvičení a chápe jeho význam • Zvládá základní techniku atletických disciplín • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě	základy bezpečného pohybu v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla	
• Užívá tělocvičné názvosloví • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora • Reaguje na složité pokyny a povely • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Naplňuje myšlenku fair play • Je schopen autohodnocení a hodnocení ostatních žáků podle předem daných kritérií • Spolurozhoduje osvojované hry a soutěží	**Činnosti podporující pohybové učení** ⇒ komunikace v Tv – signály, povely, gesta, značky ⇒ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností ⇒ tělocvičné názvosloví jednotlivých pohybových činností ⇒ pravidla osvojovaných pohybových činností ⇒ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	M, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
9. ROČNÍK (CHLAPCI)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Chápe a uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách tělesné výchovy i v jiném prostředí • Správně využívá vhodnou sportovní výstroj a výzbroj • Je schopen rozpoznat základní znaky správného držení těla • Zhodnotí základní parametry držení těla • Aplikuje a vyhodnotí základní funkční zkoušky správného držení těla • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • Chápe význam jednotlivých protahovacích a napínacích cviků, orientuje se v základních cvicích na protažení a posílení jednotlivých svalových oblastí • Chápe význam aktivizace svalů před sportovním výkonem • Je schopen se připravit před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	**Činnosti ovlivňující zdraví** ⇒ bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech ⇒ základy první pomoci při Tv a sportu ⇒ zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy správné držení těla ⇒ prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	VkZ
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře • Posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • Zná základní pravidla vybraných pohybových a sportovních her a je schopen je aplikovat a dodržovat • Uplatňuje herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a základní systémy ve sportovních hrách • Orientuje se v postavení hráčů na hřišti • Je schopen správně provádět základní	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** ⇒ **Pohybové hry** s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity ⇒ **Přehazovaná, basketbal, florbal, kopaná, softbal, volejbal, nohejbal** – herní činnosti jednotlivce, základní herní kombinace a základní herní systémy, hra ⇒ **Gymnastika** – základní gymnastika, cvičení s náčiním a na nářadí ⇒ **Kondiční cvičení** ⇒ **Atletika** – starty, rychlé a vytrvalostní běhy, štafetové běhy, skok do dálky a do výšky, hod míčkem, vrh koulí ⇒ **Úpoly** ⇒ **Cvičení v přírodě** – pohyb v terénu,	Př, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA
9. ROČNÍK (CHLAPCI)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
polohy a pohyby • Při cvičení používá vhodné náčiní, zná základy bezpečného pohybu na nářadí, je schopen provést základní cviky • Zvládá atletické rozcvičení a chápe jeho význam • Zvládá základní techniku atletických disciplín • Seznámí se s cvičením na stanovištích, kruhový a variabilní provoz, chápe význam kondičních cvičení • Seznámí se s technikou základních chvatů sebeobrany, orientuje se v pravidlech průpravných úpolových her • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě	základy bezpečného pohybu v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla	
• Užívá tělocvičné názvosloví • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora • Reaguje na složité pokyny a povely • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Naplňuje myšlenku fair play • Je schopen autohodnocení a hodnocení ostatních žáků podle předem daných kritérií • Spolurozhoduje osvojované hry a soutěží	**Činnosti podporující pohybové učení** ⇒ komunikace v Tv – signály, povely, gesta, značky ⇒ vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností ⇒ tělocvičné názvosloví jednotlivých pohybových činností ⇒ pravidla osvojovaných pohybových činností ⇒ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	M, F

4.12 Pracovní činnosti

4.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Člověk a svět práce* a ze vzdělávacího oboru Pracovní činnosti.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** si klade za cíl vést žáky k osvojení základních pracovních návyků. Je zaměřena na praktické pracovní dovednosti, které doplňují elementární vzdělání každého jedince naší společnosti. Vede žáka k tvůrčí myšlenkové činnosti a spoluúčasti na vyučovacím procesu.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky žáků a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Na 1. stupni se žáci seznamují s různými materiály, způsoby jejich zpracování a osvojují si základní pracovní návyky.

Na 2. stupni, s ohledem na věk žáků, se postupně buduje systém, který žákům poskytuje informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Obsahem navazuje předmět Pracovní činnosti na vědomosti a dovednosti osvojené na 1. stupni základní školy, je zaměřen na rozšíření poznatků a dovedností o pěstování pokojových rostlin, zeleniny, aranžování rostlin a pěstování ovocných rostlin, to vše v návaznosti na poučení o půdě. Významné místo v obsahu nového učiva má tvorba životního prostředí a některé kapitoly z chovu drobných a domácích zvířat.

Důraz je kladen především na praktickou činnost žáků, žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět pracovní činnosti je povinný předmět, který se ve všech ročnících 1. stupně vyučuje v jednohodinové týdenní časové dotaci. Na 2. stupni se v běžných třídách předmět vyučuje v

6. ročníku s dvouhodinovou a v 9. ročníku s jednohodinovou týdení časovou dotací. Ve třídách s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky se předmět vyučuje v 6. a 9. ročníku a ve

třídách s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů se předmět vyučuje v 6. a 7. ročníku vždy s jednohodinovou týdenní časovou dotací.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pracovní činnosti obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV (na 1. stupni Práci s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Přípravu pokrmů; na 2. stupni Pěstitelství a chovatelství).

Na 1. stupni se třídy nedělí, na 2. stupni jsou žáci při počtu 25 a více při výuce rozděleni do dvou pracovních skupin.

Výuka probíhá převážně v učebně, na školním pozemku nebo ve skleníku, popřípadě formou exkurze.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku, toleruje i případnou jednostrannost v zaměření na určitý typ činnosti.

Do vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou zařazena průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Kompetence k učení

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky překonávat problémy.
- Na modelových příkladech učíme žáky užívat různé algoritmy řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.

- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.; umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky.

Kompetence sociální a personální

- Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole stanovených školním řádem.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, k jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Učíme žáka adaptovat se na nové, změněné pracovní podmínky.
- Snažíme se, aby žák pohlížel na výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku …). Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.
-

4.12.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI
1. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Dovede mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír, • Vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	⇒ práce s drobným materiálem - papír ⇒ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení
• Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	⇒ práce s drobným materiálem - přírodniny	
• Stříhá textil a lepí textilii	⇒ práce s drobným materiálem - textil	
• Dovede sestavovat stavebnicové prvky • Umí montovat a demontovat stavebnici	⇒ konstrukční činnosti, práce s návodem a předlohou	
• Aplikuje základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání	⇒ pěstitelské práce, základní podmínky pro pěstování rostlin	
• Používá základy správného stolování a společenského chování	⇒ pravidla správného stolování	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI
2. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Dovede mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír • Dovede vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	⇒ práce s drobným materiálem - papír, karton	bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení
• Dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál • Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	⇒ práce s drobným materiálem - korálky, těstoviny, drátky, kameny, vlastnosti materiálů	OSV OR - kreativita
• Dovede vyrobit jednoduchý výrobek z textilu	⇒ práce s drobným materiálem - textil	
• Dovede sestavovat stavebnicové prvky • Umí montovat a demontovat stavebnici	⇒ konstrukční činnosti	
• Aplikuje základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, • Seje semena • Provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - seje semena	⇒ pěstitelské práce ⇒ základní podmínky pro pěstování rostlin, péče o pokojové rostliny, pěstování rostlin ze semen v místnosti	adaptovat se na změněné pracovní podmínky
• Chová se vhodně při stolování • Připraví tabuli pro jednoduché stolování	⇒ pravidla správného chování a jednoduchá úprava stolu	využít získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI
3. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Tvary umí mačkat, trhat, lepit,polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír • Vytváří jednoduché prostorové z papíru	⇒ práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků ⇒ papír a karton	bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení
• Dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál • Používá slovní návod nebo předlohu	⇒ přírodniny ⇒ práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů , jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků	
• Navlékne jehlu, udělat uzel, stříhat textil • Naučí se zadní steh • Přišívá knoflíky • Slepuje textilie, vyrobí jednoduchý textilní výrobek	⇒ textil ⇒ práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků	
• Dovede sestavovat stavebnicové prvky • Dovede montovat a demontovat stavebnici	⇒ konstrukční činnosti a práce se stavebnicemi	
• Aplikuje základy péče o pokojové rostliny - otírání listů, kypření, zalévání, seje semena, provádí a zhodnocuje výsledky	⇒ pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin,pěstování semen v místnosti	
• Chová se vhodně při stolování, připraví tabuli pro jednoduché stolování, vybere, nakoupí a správně skladuje potraviny, připraví jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	⇒ příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu a správné stolování	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI
4. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat • Vytváří prostorové konstrukce	⇒ papír a karton ⇒ práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu,funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů,jednoduché pracovní postupy,využití tradic a lidových zvyků	
• Seznámí se se základy aranžování a využití samorostů • Seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic • Udržuje pořádek na pracovním místě	⇒ přírodniny ⇒ práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu,funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů,jednoduché pracovní postupy,využití tradic a lidových zvyků	
• Zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný • Udržuje pořádek na svém pracovním místě,zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze • Umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil, přišije knoflíky, dovede slepit textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek	⇒ textil ⇒ práce s drobným materiálem- vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů,jednoduché pracovní postupy,využití tradic a lidových zvyků	
• Montuje a demontuje stavebnici • Dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky-pracuje podle slovního návodu,předlohy • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úrazu	⇒ konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi - plošnými, konstrukčními, prostorovými-práce s návodem	
• Zná základy péče o pokojové květiny • Zná rozdíl mezi setím a sázením • Zná množení rostlin odnožemi a řízkováním • Umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky,nástroje a nářadí • Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze	⇒ pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti	
• Orientuje se v základním vybavení kuchyně • Seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně	⇒ příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, jednoduchá úprava stolu a pravidla správného	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE** vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI 4. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zná pravidla správného stolování a společenského chování • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	stolování	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI
5. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat • Vytváří prostorové konstrukce	⇒ papír a karton ⇒ práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků	
• Seznámí se se základy aranžování a využití samorostů • Seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic	⇒ přírodniny ⇒ práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy,využití tradic a lidových zvyků	
• Zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný • Seznámí se s látáním a tkaním • rozpozná rozdíl mezi osnovou a útkem • Háčkuje • Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze	⇒ textil ⇒ práce s drobným materiálem- vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků	
• Montuje a demontuje stavebnici • Dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky • Používá slovní návod,předlohy nebo jednoduchého schématu • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze	⇒ konstrukční činnosti ⇒ práce se stavebnicí (plošnými, konstrukčními, prostorovými) ⇒ práce s návodem ⇒ práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem	
• Aplikuje základy péče o pokojové květiny • Rozezná rozdíl mezi setím a sázením • Zná množení rostlin odnožemi a řízkováním • Seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi • Vede pěstitelské pokusy a pozorování • Zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky,nástroje a nářadí • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze	⇒ pěstitelské činnosti ⇒ základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE** vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI 5. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Orientuje se v základním vybavení kuchyně • Seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	⇒ příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, technika v kuchyni - historie a význam	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI (PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ)
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Seznamuje se s možnými riziky práce na zahradě a zásadami hygieny a bezpečnosti práce • Popisuje poskytnutí první pomoci • Zdůvodňuje význam a potřebu pracovních pomůcek a zařízení na zahradě a ve skleníku, provádí jejich údržbu	⇒ bezpečnost a hygiena práce ⇒ první pomoc ⇒ školní pěstitelské pomůcky	Př 6 - bakterie
• Na základě vlastních zkušeností seznamuje spolužáky s chovem domácího zvířete • Dodržuje hygienické a bezpečnostní podmínky chovu • Popisuje, jak se zachová při setkání se známým a neznámým zvířetem • Popisuje poskytnutí první pomoci, včetně úrazu způsobeného zvířetem	⇒ chov zvířat v domácnosti ⇒ podmínky chovu ⇒ ošetřování (kontrola vody, teploty, krmení) ⇒ hygiena a bezpečnost chovu ⇒ kontakt se známými a neznámými zvířaty	
• Na základě jednoduchých půdních rozborů posuzuje základní vlastnosti • Navrhuje způsoby úpravy půdy před pěstováním • Diskutuje o znehodnocování a možnostech ochrany půdy	⇒ vlastnosti půdy ⇒ půda a její zpracování ⇒ ochrana půdy	
• Určuje a poznává základní druhy zeleniny • Rozlišuje osivo a sadbu, poznává semena základních druhů zeleniny	⇒ zelenina – význam a rozdělení ⇒ osivo, sadba	
• Popisuje způsoby pěstování jednotlivých druhů zeleniny	⇒ podmínky a zásady pěstování zeleniny	
• Prakticky provádí předpěstování některých druhů zeleniny	⇒ pěstování zeleninové sadby	
• Provádí přípravu půdy před výsevem na zahradě • Vysazuje sazenice rajčat, papriky a okurek	⇒ půda a její zpracování ⇒ pěstování vybraných druhů zeleniny	
• Popisuje správné postupy při ošetřování zeleniny během vegetace • Určuje dobu sklizně, volí vhodné postupy při sklizni, třídí sklizenou zeleninu	⇒ ošetřování zeleniny za vegetace, výživa ⇒ sklizeň, výpěstky	
• Rozlišuje jednotlivé ovocné druhy, popisuje vhodné podmínky pro jejich	⇒ druhy ovocných rostlin	Př

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI (PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ)
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
pěstování • Zdůvodňuje význam ovoce pro zdravou výživu		
• Objasňuje základní pojmy z oblasti ovocnictví • Vysvětluje způsob získání semen a jejich uskladnění, aby neztratila klíčivost • Vysvětluje principy rozmnožování rostlin, aplikuje na ovocné rostliny • Podílí se na výsadbě a zasazení ovocného stromu	⇒ složky ovocnictví ⇒ stratifikace semen ⇒ způsoby pěstování ovocných rostlin ⇒ výsadba ovocného stromu	
• Vysvětluje principy péče o vysazený ovocný strom • Vysvětluje princip a způsoby roubování	⇒ péče o ovocné stromy ⇒ vegetativní rozmnožování ovocných dřevin	
• Prakticky aplikuje vědomosti o zimním ošetření ovocných stromů • Na základě jednoduchých rozborů půdy určuje potřebu doplňování živin	⇒ mechanické ošetření ovocných stromů ⇒ výživa rostlin	
• Na základě znalostí o ovocných dřevinách vytváří plán výsadby ovocných stromů	⇒ zásady pěstování ovocných rostlin	
• Třídí sklizené plody podle zdravotního stavu, navrhuje způsob uskladnění a zpracování	⇒ sklizeň, uskladnění a zpracování ovoce	
• Třídí polní plodiny • Objasňuje způsob pěstování brambor a řepy od výsevu po sklizeň, vysvětluje užitkovost těchto rostlin	⇒ rozdělení polních plodin ⇒ okopaniny	
• Objasňuje důvody pěstování pšenice, žita, ječmene, ovsa a kukuřice, vysvětluje jejich užitkovost • Jmenuje rostliny, které patří do skupiny pícnin, vysvětluje důvody jejich pěstování	⇒ obilniny ⇒ pícniny	Př

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI (PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ)
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě • Rozpoznává vybrané druhy pokojových květin • Popisuje zásady pěstování a ošetřování vybraných pokojových květin • Poznává pěstované pokojové rostliny doma a ve škole	⇒ bezpečnost a hygiena práce ⇒ základy ošetřování pokojových květin ⇒ květina v interiéru	
• Popisuje základní podmínky k úspěšnému pěstování vybraných druhů letniček • Rozpoznává vybrané druhy letniček a trvalek na školní zahradě • Popisuje základní podmínky k úspěšnému pěstování vybraných dřevin • Rozpoznává vybrané druhy okrasných dřevin v areálu školy	⇒ pěstování okrasných květin ⇒ pěstování a ošetřování okrasných dřevin	Př
• Prokazuje dovednost ve výsadbě letniček a trvalek na zahradě a základní znalosti v aranžování květin na záhonech • Navrhuje způsoby ošetřování letniček a trvalek na zahradě, prakticky provádí • Rozpoznává některé škůdce a choroby na květinách, navrhuje způsoby ošetření	⇒ květiny v exteriéru ⇒ ošetřování okrasných rostlin	
• Seznamuje se se základy pěstování bonsají a hydroponií	⇒ bonsaj, hydroponie	
• Vybírá rostliny vhodné k řezu • Navrhuje aranžování květin k různým příležitostem • Shromažďuje vhodný rostlinný materiál k aranžování suchých rostlin	⇒ řez květin, jednoduchá vazba ⇒ úprava květin ⇒ vazba suchých rostlin	
• Vyhledává v atlase léčivé rostliny, zjišťuje jejich účinky • Pěstuje vybrané léčivé rostliny • Seznamuje se s jedovatými rostlinami volně rostoucími i pěstovanými na zahradách • Poznává běžné druhy koření, popisuje jejich použití	⇒ léčivé účinky rostlin ⇒ vliv na zdraví člověka, alergie ⇒ pěstování léčivých rostlin ⇒ jedovaté rostliny ⇒ rostliny jako drogy, jejich zneužívání ⇒ koření	Př

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI (PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ)
7. ROČNÍK RVMPP + 9. ROČNÍK RVIVT

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozlišuje jednotlivé ovocné druhy, popisuje vhodné podmínky pro jejich pěstování • Zdůvodňuje význam ovoce pro zdravou výživu	⇒ druhy ovocných rostlin	
• Objasňuje základní pojmy z oblasti ovocnictví • Vysvětluje způsob získání semen a jejich uskladnění, aby neztratila klíčivost • Vysvětluje principy rozmnožování rostlin, aplikuje na ovocné rostliny • Podílí se na výsadbě a zasazení ovocného stromu	⇒ složky ovocnictví ⇒ stratifikace semen ⇒ způsoby pěstování ovocných rostlin ⇒ výsadba ovocného stromu	
• Vysvětluje principy péče o vysazený ovocný strom • Vysvětluje princip a způsoby roubování	⇒ péče o ovocné stromy ⇒ vegetativní rozmnožování ovocných dřevin	
• Prakticky aplikuje vědomosti o zimním ošetření ovocných stromů • Na základě jednoduchých rozborů půdy určuje potřebu doplňování živin	⇒ mechanické ošetření ovocných stromů ⇒ výživa rostlin	
• Na základě znalostí o ovocných dřevinách vytváří plán výsadby ovocných stromů	⇒ zásady pěstování ovocných rostlin	
• Třídí sklizené plody podle zdravotního stavu, navrhuje způsob uskladnění a zpracování	⇒ sklizeň, uskladnění a zpracování ovoce	
• Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě • Rozpoznává vybrané druhy pokojových květin • Popisuje zásady pěstování a ošetřování vybraných pokojových květin • Poznává pěstované pokojové rostliny doma a ve škole	⇒ bezpečnost a hygiena práce ⇒ základy ošetřování pokojových květin ⇒ květina v interiéru	
• Popisuje základní podmínky k úspěšnému pěstování vybraných druhů letniček • Rozpoznává vybrané druhy letniček a trvalek na školní zahradě • Popisuje základní podmínky k úspěšnému pěstování vybraných dřevin	⇒ pěstování okrasných květin ⇒ pěstování a ošetřování okrasných dřevin	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor PRACOVNÍ ČINNOSTI (PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ)
7. ROČNÍK RVMPP + 9. ROČNÍK RVIVT

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozpoznává vybrané druhy okrasných dřevin v areálu školy		
• Prokazuje dovednost ve výsadbě letniček a trvalek na zahradě a základní znalosti v aranžování květin na záhonech • Navrhuje způsoby ošetřování letniček a trvalek na zahradě, prakticky provádí • Rozpoznává některé škůdce a choroby na květinách, navrhuje způsoby ošetření	⇒ květiny v exteriéru ⇒ ošetřování okrasných rostlin	
• Seznamuje se se základy pěstování bonsají a hydroponií	⇒ bonsaj, hydroponie	
• Vybírá rostliny vhodné k řezu • Navrhuje aranžování květin k různým příležitostem • Shromažďuje vhodný rostlinný materiál k aranžování suchých rostlin	⇒ řez květin, jednoduchá vazba ⇒ úprava květin ⇒ vazba suchých rostlin	
• Vyhledává v atlase léčivé rostliny, zjišťuje jejich účinky • Pěstuje vybrané léčivé rostliny • Seznamuje se s jedovatými rostlinami volně rostoucími i pěstovanými na zahradách • Poznává běžné druhy koření, popisuje jejich použití	⇒ léčivé účinky rostlin ⇒ vliv na zdraví člověka, alergie ⇒ pěstování léčivých rostlin ⇒ jedovaté rostliny ⇒ rostliny jako drogy, jejich zneužívání ⇒ koření	Př

4.13 Volba povolání

4.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Volba povolání

Vyučovací předmět *Volba povolání* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Člověk a svět práce* a ze vzdělávacího oboru Volba povolání.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** si klade za cíl vést žáky k osvojení základních pracovních návyků. Je zaměřena na praktické pracovní dovednosti, které doplňují elementární vzdělání každého jedince naší společnosti. Vede žáka k tvůrčí myšlenkové činnosti a spoluúčasti na vyučovacím procesu.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky žáků a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Na 2. stupni se postupně buduje systém, který žákům poskytuje informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Volba povolání

Předmět volba povolání vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Cílem je povzbudit žáky osmého ročníku základní školy k tomu, aby pochopili důležitost vzdělání pro svůj další život a věnovali náležitou pozornost problematice volby povolání.

Předmět si klade za cíl vypěstovat u žáků dovednosti nezastupitelné při rozhodování o důležitých životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti. Výrazněji se zaměřuje na utváření a rozvíjení těch praktických dovedností a žádoucích osobních vlastností žáků, které jsou předpokladem pro jejich budoucí úspěšné začlenění do pracovního života. Připravuje žáky na přechod ze základní školy na školu střední a do zaměstnání, učí je přebírat osobní odpovědnost za vlastní rozhodování a bez negativních důsledků přecházet z jedné životní fáze do druhé, rozvíjí jejich samostatnost při rozhodování a upevňuje jejich adaptační schopnosti v nezvyklých životních situacích.

Předmět rozšiřuje poznatky žáků o světě práce, přibližuje jim charakteristické znaky konkrétních povolání, existující pracovní příležitosti i reálné možnosti uplatnění absolventů základní školy na trhu práce, poskytuje jim dostatek příležitostí pro to, aby se naučili realisticky poznávat vlastní přednosti, možnosti a omezení ve vztahu k vybraným povoláním. Učí žáky orientovat se v důležitých profesních informacích a na základě dostupných informací se správně rozhodovat o volbě budoucího profesního zaměření a o výběru vhodného povolání, koriguje jejich představy a očekávání ve vztahu k vybranému povolání a ukazuje jim vhodné cesty vedoucí k dosažení stanovených profesních cílů.

Předmět se výrazně podílí na utváření a rozvíjení dovedností žáků plánovat si významné životní kroky, stanovit si alternativní životní cíle, nacházet efektivní způsoby dosahování zvolených cílů a konstruktivně se vyrovnávat s osobním neúspěchem. Pokouší se překročit horizont pouhého

rozhodování žáků o volbě profesního zaměření tím, že jim poskytuje návody na uplatnění rozhodovacích procedur i v životních situacích nesouvisejících s volbou povolání. Pomáhá tak žákům při budování a upevňování jejich širší životní orientace. Spolu s tím rozvíjí komunikativní dovednosti žáků, upevňuje jejich schopnost autoprezentace potencionálním zaměstnavatelům a zvyšuje kulturu jejich osobního projevu.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volba povolání je vyučovací předmět s jednohodinovou týdenní časovou dotací, určený pro žáky 8. ročníků ZŠ, doplňuje předmět Český jazyk, Občanská výchova, Pracovní činnosti a Informatika.

Formy a metody práce vycházejí ze vzdělávacích cílů a charakteru učiva. Obsah předmětu je sestaven z 9 vzájemně kompatibilních tematických okruhů, které na sebe logicky navazují a vzájemně se doplňují a jejichž pořadí odpovídá postupnému mentálnímu a psychosociálnímu vyzrávání žáků. Při výběru obsahových prvků jsou respektovány psychologické zvláštnosti žáků a výuka je plánována a organizována v souladu s jejich rozvojovými a poznávacími možnostmi. Všechny tematické okruhy lze vzájemně kombinovat a vhodnou obměnou forem a metod práce průběžně opakovat.

Jelikož si žáci v průběhu výuky osvojují důležité dovednosti, je akcentována v největší možné míře praktická orientace obsahových prvků. V této souvislosti jsou střídány jednotlivé činnosti a často je zařazována skupinová a týmová práce. Jako nejefektivnější metody se jeví projektové, skupinové a blokové vyučování. Brainstorming, rozmanité situační a simulační hry týmové práce, práce ve skupině, speciální testové metody apod.

<u>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Volba povolání</u>

Kompetence k učení

Žák je veden k zodpovědnosti za své vzdělávání, osvojuje si strategii učení a motivaci pro celoživotní učení se.

- Žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- Žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Žák je podněcován k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

- Žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního sudku a zkušeností
- Žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Žák je veden k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

- Žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

- Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogem na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- Žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- Žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- Žák netoleruje sociálně patologické projevy chování
- Žák netoleruje nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- Žák je veden k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Žák je veden k utváření smyslu pro kulturnost a tvořivost
- Žák se seznamuje s vhodnými právními normami
- Žák je veden k zodpovědnému chování v krizových situacích

Kompetence pracovní

- Žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- Žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- Žák je veden k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků

4.13.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Volba Povolání

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor VOLBA POVOLÁNÍ
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Využije profesní a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • Získá přehled o nabídkách vzdělání, profesní přípravy a zaměstnání • Pozná místní možnosti příležitosti, které se v dané chvíli nabízejí a naučí se zamýšlet nad různými cestami k dosažení zvoleného cíle	⇒ Možnosti absolventa základní školy ⇒ Vzdělávací politika ČR – vzdělávací soustava, typy škol, střední školy na teplicku ⇒ Co dál po základní škole (akční plán) ⇒ Případové studie (cvičení) ⇒ Jaké možnosti volí absolventi základních škol (cvičení) ⇒ Přehled středních škol v regionu ⇒ Test zaměření	OV, PČ, IVT, ČJ
• Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • Naučí se realističtěji hodnotit své osobnostní zvláštnosti, předpoklady, možnosti i omezení a pochopí, které faktory proces sebepoznání ovlivňují • Uvědomí si nutnost sebepoznání pro správnou volbu povolání	⇒ Sebehodnocení ⇒ Moje předpoklady – techniky sebepoznání ⇒ Jak nás vidí ostatní (hra) ⇒ Typologie osobnosti (cvičení) ⇒ Máte dobrou motoriku (hra) ⇒ Porovnání vlastních zájmů se znaky povolání (cvičení)	OV, ČJ
• Uvědomí si svou roli v procesu rozhodování, zamyslí se nad faktory, které mohou jeho rozhodování ovlivňovat a nad tím, jaké překážky mu v rozhodování mohou bránit • Naučí se rozumně volit z daných možností • Předpoklady správné osobní volby, důsledky výběru nevhodného profesního zaměření • Alternativy a varianty při rozhodování, nevratnost učiněného rozhodnutí	⇒ Rozhodování ⇒ Jak se rozhodujeme o vlastní budoucnosti (akční plán) ⇒ Individuální styly rozhodování (cvičení) ⇒ Kdo mě ovlivňuje při rozhodování (cvičení) ⇒ Pustý ostrov (hra) ⇒ Sociální politika ČR – nezaměstnanost na teplicku – úřad práce ⇒ ŠANCE	OV, IVT, ČJ
• Poopraví si svůj náhled na některé pracovní činnosti a profese, naučí se rozpoznávat překážky, které jim mohou bránit v dosažení osobních a profesních cílů, a nalézt vhodné způsoby, jak čelit profesní diskriminaci • Uvědomí si, jak různé předsudky mohou vést k nespravedlivému zacházení s jednotlivci nebo skupinami lidí, k diskriminaci a nerovnoprávnosti ve společnosti	⇒ Rovnost pracovních příležitostí na trhu práce ⇒ Co je trh práce, nabídka profesí, konkrétní pracovní příležitosti v regionu vzhledem k věku, pohlaví, vzdělání apod. ⇒ Rovnoprávnost (akční plán) ⇒ Rasová diskriminace (cvičení) ⇒ Konkurs adeptů na roli v televizním seriálu (cvičení) ⇒ Dny otevřených dveří na SŠ	OV, PČ, IVT, ČJ

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor VOLBA POVOLÁNÍ
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • Naučí se využívat důležité informace o různých povoláních a profesích pro svoji profesní volbu, zvažovat klady i zápory jednotlivých povolání a realisticky hodnotit své šance ve vybraném povolání • Pochopí nutnost spojovat rozhodování s vyhledáním potřebných informací a se znalostí vhodných příležitostí a svých osobních předpokladů • Naučí se vyhledávat, třídit a správně využívat potřebné informace	⇒ Informační základna pro volbu povolání ⇒ Žádané profese na trhu práce ⇒ Znaky povolání ⇒ Mapy povolání ⇒ Způsoby dotazování v případě zájmu o určitou profesi (typy otázek, otázky kladené zaměstnavateli,vhodné a nevhodné otázky kladené uchazeči o vybrané povolání, příprava otázek na vstupní pohovor)	PČ, IVT, ČJ
• Získá komunikativní dovednosti a osvojí si dovednosti sociálního kontaktu • Naučí se chápat, že existují lidé, kteří jej ovlivňují, a zaujme vztah k těmto lidem • Naučí se hlouběji zamyslet nad sebou i ostatními	⇒ Sebepoznání ⇒ Jak vám to myslí (test) ⇒ Kolik různých já se ve vás skrývá (cvičení) ⇒ Nácvik vyplňování přihlášky na střední školu ⇒ Sociální politika – vývoj nezaměstnanosti a aktuální nabídka volných míst v Teplicích	OV, INF, ČJ
• Seznámí se s postupy při přijímání uchazečů o studium na středních školách a při přijímání do zaměstnání • Uvědomí si, co od něj potencionální zaměstnavatelé mohou očekávat a jak tato očekávání naplnit • Získá dovednosti a znalosti pro zvládnutí přijímacího pohovoru • Pozná všechny typy pohovorů • Umí se zorientovat v nabídce úřadu práce • Připravuje se na nepříjemné situace a uvědomí si překážky, které musí překonat	⇒ Svět práce a dospělosti ⇒ Rozdíly mezi školou a zaměstnáním, typ pracoviště (úřad, továrna, firma apod.), druhy zaměstnání ⇒ Postup při přijímání uchazečů o studium na středních školách, praktická příprava přijímacího pohovoru – modelové situace ⇒ Obvyklý průběh pohovorů u budoucích zaměstnavatelů, na co se zaměstnavatelé obvykle ptají a co je přednostně zajímá ⇒ Tvorba inzerátu – nabídka vlastní pracovní síly	OV, INF, PČ, ČJ
• Je upozorněn na stereotypní představy o povoláních, zaměstnáních, různých druzích práce • Naučí se rozpoznat přímou a nepřímou diskriminaci • Naučí se co je poptávka po	⇒ Rovnost příležitostí na trhu práce ⇒ Co si myslím já (cvičení) ⇒ Rasová diskriminace (cvičení) ⇒ Diskriminace žen na trhu práce ⇒ Orientace v důležitých profesních informacích	ČJ, IVT, PČ

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE**
vzdělávací obor VOLBA POVOLÁNÍ
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
vybraných povoláních – po určitém typu a profilu pracovníka, vztah nabídky a poptávky na trhu práce • Pochopí co jsou pracovní vztahy • Naučí se samostatně vyhledávat potřebné informace, poučeně s nimi pracovat a informace o vybraném povolání využívat pro svoji profesní volbu • Naučí se sepsat jazykově, stylisticky a graficky vhodně upravený životopis • Při telefonickém rozhovoru dovede klást vhodné otázky a správně odpovídat na předpokládané otázky	⇒ Praktické činnosti – správné telefonování ⇒ Nácvik psaní životopisu – strukturovaný životopis	
• Uvědomí si změny, kterým bude čelit po odchodu ze ZŠ, zamyslí se nad nimi i nad tím, jak se na ně připravit • Si uvědomí různé typy přijímacích zkoušek a pohovorů • Zamyslí se nad způsoby přípravy • Uvědomí si význam náhradních životních scénářů jako prevence psychického selhání při možném neúspěchu, náhradní životní aktivity jako naděje na úspěch • Uvědomí si nezbytnost celoživotního vzdělávání ve zvoleném oboru činnosti	⇒ Adaptace na životní změny ⇒ Příprava na pohovory (cvičení) ⇒ Techniky – metody pohovorů (cvičení)	OV, PČ, ČJ
• Profesní role člověka (podřízenost, nadřazenost, modely chování aj.) • Naučí se co je profesní způsobilost, co ji zakládá, jak ji lze dále kultivovat, koho můžeme považovat za profesně způsobilého	⇒ Svět práce a dospělosti ⇒ Vybrané otázky pracovního práva (pracovní podmínky mladistvých, profese a činnosti zakázané mladistvým, nedovolená pracovní zátěž apod.) ⇒ Vztah k profesi jako důležitá součást života, jeho vliv na kvalitu citového, rodinného a občanského života jedince ⇒ Praktické činnosti – jak žádat o práci	IVT, OV, ČJ, PČ

4.14 Dějepis

4.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

Vyučovací předmět *Dějepis* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Člověk a společnost* a ze vzdělávacího oboru Dějepis.

Úkolem vyučovacího předmětu Dějepis je důkladné seznámení žáků s životem lidské společnosti v dobách minulých. Předmět umožňuje vytváření konkrétních představ o životě člověka v jednotlivých historických epochách. Důraz je kladen na poznávání změn, kterými lidská společnost prošla, zvláště důležité je rozpoznání příčin a důsledků jednotlivých společenských událostí . Předmět pomáhá vytvářet pozitivní vztah k jiným národům, náboženským skupinám, etnikům a kulturám. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků, a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. A 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Předmět upevňuje kladnou vazbu k mateřské zemi, regionu a k vlastnímu městu. Umožňuje pochopení základních mechanismů fungování lidské společnosti, chování konkrétních jednotlivců i sebe sama. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou kapitolou ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale kladením otázek k řešení problémů a hledání odpovědí.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě ve 4. a 5. ročníku. Na 2. stupni se doplňuje s předmětem Občanská výchova, Zeměpis a Výtvarná výchova.

Vyučovací předmět dějepis je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 2. stupně ZŠ. Na 2. stupni je dvouhodinová časová dotace v 6., 7., 8. a 9. třídě. Na 2. stupni výuka probíhá v odborné učebně dějepisu.

Formy a metody práce vycházejí ze vzdělávacích cílů a charakteru učiva. Volba didaktických prostředků je závislá na rozhodnutí učitele. K preferovaným organizačním formám výuky patří vyučovací hodina v odborné učebně dějepisu, s příležitostným začleněním jiných forem výuky, např. exkurze,krátkodobý projekt, beseda,soutěž apod. Žák je veden k samostatné práci, k práci ve skupině. Učí se samostatně vyhledávat, interpretovat, srovnávat, analyzovat, kriticky hodnotit a zpracovávat informace z různých zdrojů, zároveň se učí utvářet si vlastní názor, obhajovat a korigovat ho v diskusi.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku, toleruje i případnou jednostrannost v zaměření žáka na určitý typ činnosti.

V předmětu Dějepis jsou zařazena průřezová témata:

Environmentální výchova
Multikulturní výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<u>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Dějepis</u>

Kompetence k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu.
- Učíme žáky hledat souvislosti, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- Žáky vedeme k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení.
- Podporujeme je k převzetí zodpovědnosti za jejich další život.
- Sebe, žáky i jejich rodiče vedeme k poznání, že získané dovednosti jsou důležitější než známka na vysvědčení.
- Učíme práci s chybou.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva k činnosti.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- V rámci běžného života ve škole učíme žáky, jak některým problémům předcházet.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Vytvářením problémových úloh učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Vedeme žáky k tomu, aby k řešení problémů využívali vlastní úsudek a zkušenost.
- Výuku se snažíme vést tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu ve všech fázích činností, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Kompetence komunikativní

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Důraz klademe na kultivovanost komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy a rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky.
- Žáky vedeme k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe i ostatních lidí.
- Vedeme je k pozitivní prezentaci a reprezentaci sebe a své školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s druhými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu.
- Učíme žáky naslouchat druhým , což považujeme za nezbytnou podmínku účinné mezilidské komunikace.
- Profesionálním přístupem ke komunikaci se žáky, rodiči i ostatními zaměstnanci školy jdeme žákům příkladem.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku spolupráce.
- Rozvíjíme jejich schopnost zastávat v týmu různé role.

- Žáky učíme hodnotit práci týmu, práci svou i práci ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, jejich schopnost v případě potřeby pomoc poskytnout, nebo o ni požádat.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- U žáků se specifickými vzdělávacími potřebami podporujeme integraci do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasizmu, xenofobie a nacionalizmu.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi i mezi žáky a učiteli.
- Snažíme se u žáků vytvořit pozitivní představu o sobě samém.
- Vedeme žáka k jednání a chování, kterým by dosáhl pocitu sebeúcty.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Vedeme žáky k ochraně a respektování našich tradic , kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- Utváříme smysl pro kulturu a tvořivost.
- Podporujeme žáky k zapojování do kulturního dění a sportovních aktivit.
- Využíváme pomoci a zkušenosti odborníků – výchovného poradce, pracovníka pedagogicko-psychologické poradny, orgánů péče o děti, policie.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, nepřipouštíme kolektivní potrestání.
- Jakoukoli formu agrese žáka vůči učiteli nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobních záští.
- Dodržujeme zásadu, že „špatný není žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování.“
- Při prošetřování kázeňských problémů žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv, příčinu.
- V rámci svého působení seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích.
- Žákům nabízíme vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů.
- Jsme připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku.
- Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě i škole.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.

Kompetence pracovní

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky adaptovat se na nové, změněné pracovní podmínky.
- Vedeme žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.

- Snažíme se, aby žák pohlížel na výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.

4.14.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor DĚJEPIS
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďují • Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	⇒ Význam zkoumání dějin ⇒ Získávání informací o dějinách, historické prameny ⇒ Historický čas a prostor	
• Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost • Uvede příklady archeologických kultur na našem území	⇒ Člověk a lidská společnost v pravěku	M Čj Př
• Rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína)	⇒ Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	Z Ov Vv
• Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci • Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie • Vysvětlí zrod křesťanství a jeho souvislost s judaismem	⇒ Antické Řecko a Řím	Z Př Čj PT-VDO Ov
• Charakterizuje vztahy mezi Kelty, Germány a Římskou říší	⇒ Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	Vv

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor DĚJEPIS
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vznik států	⇒ Nový etnický obraz Evropy ⇒ Utváření státu ve východoevropském a západoevropském kukturním okruhu a jejich specifický vývoj (Francká říše, Kyjevská Rus)	Rv, Vv
• Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti	⇒ Islám a islámské říše ovlivňující Evropy (Arabové, Turci)	Čj, Ov, Vv
• Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	⇒ Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	Čj
• Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	⇒ Křesťanství, papežství, císařství a křížové výpravy	Čj, Z
• Ilustruje postavení jednotlivých vrstev společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	⇒ Struktura středověké společnosti a funkce jednotlivých vrstev ⇒ Kultura středověku: románské a gotické umění, vzdělanost	**PT** – VMEGS Středověká vzdělanost Z, Vv
• Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky	⇒ Renesance, humanismus, reformace a její šíření Evropou	Čj
• Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	⇒ Husitství	
• Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	⇒ Zámořské objevy a počátky dobývání světa	**PT** – MuV Civilizace Asie, Afriky a Ameriky Z, Vv
• Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	⇒ Český stát v 15. – 18. století	Ov
• Objasní důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její výsledky	⇒ Velmoci v 15. – 18. století	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor DĚJEPIS
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus	⇒ Velmoci v 15. – 18. století	Ov
• Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	⇒ Barokní kultura a osvícenství	Vv, Hv
• Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	⇒ Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka	Ov **PT** – EV
• Objasní souvislost mezi událostmi Velké francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	⇒ Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA	PT-VDO Ov
• Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	⇒ Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa	
• Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	⇒ Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	
• Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	⇒ Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva	Ov
• Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla	⇒ Kulturní rozrůzněnost doby	Z
• Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	⇒ Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	Z
• Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	⇒ První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	Z, Ov, F

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor DĚJEPIS
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	⇒ Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik Československa, její hospodářský a politický vývoj, sociální a národnostní problémy	Ov **PT** – MuV - Vznik ČSR **PT** – VDO - Charakter první republiky
• Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní síly totalitarismu a vypjatého nacionalismu	⇒ Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy: komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět	OV, Čj
• Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitří sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	⇒ Druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války	Z, Ov, Čj **PT** – MuV - Holocaust Odsun Němců
• Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	⇒ Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	Z
• Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	⇒ Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)	Ov
• Posoudí postavení rozvojových zemí	⇒ Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	Z
• Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	⇒ Problémy současnosti ⇒ Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava	
• Sezná mí se se základními mezníky vývoje Československa do roku 1989, objasní příčiny vzniku ČR	⇒ vývoj Československa od roku 1945 do r. 1989, vznik České republiky	Ov

4.15 Občanská výchova

4.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova

Vyučovací předmět *Občanská výchova* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Člověk a společnost* a ze vzdělávacího oboru *Výchova k občanství*.

Vyučovací předmět *Občanská výchova* se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Občanská výchova je povinný vyučovací předmět pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku. Navazuje na základy (dovednosti, vědomosti, postoje), které žáci získali v prvouce, vlastivědě a přírodovědě v 1. – 5. ročníku. Na 2. stupni se doplňuje s předměty Dějepis, Zeměpis, Český jazyk, Výchova ke zdraví a Výtvarná výchova.

Vyučovací předmět Občanská výchova je povinný předmět, který se vyučuje v běžných třídách v 7., 8. a 9. ročníku s jednohodinovou týdenní časovou dotací, ve třídách s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky a ve třídách s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů do 6., 7. a 9. ročníku s jednohodinou týdenní časovou dotací.

Formy a metody práce vycházejí ze vzdělávacích cílů a charakteru učiva. K preferovaným organizačním formám výuky patří vyučovací hodina převážně v odborné učebně, s příležitostným začleněním jiných forem výuky, např. besedy, přednášky, exkurze, krátkodobé projekty apod. Žák je zejména veden k samostatné práci, práci ve skupině. Učí se samostatně vyhledávat, interpretovat, srovnávat, kriticky hodnotit a zpracovávat informace z různých zdrojů, zároveň se učí vytvářet si vlastní názor, obhajovat a korigovat ho v diskusi.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku, toleruje i případnou jednostrannost v zaměření žáka na určitý typ činnosti.

V předmětu Občanská výchova jsou zařazena průřezová témata:

Mediální výchova
Multikulturní výchova
Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Občanská výchova

Kompetence k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu.
- Vedeme žáky k používání obecných termínů, znaků a symbolů.
- Učíme žáky hledat souvislosti, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- Žáky vedeme k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení.
- Podporujeme je k převzetí zodpovědnosti za jejich další život.
- Sebe, žáky i jejich rodiče vedeme k poznání, že získané dovednosti jsou důležitější než známka na vysvědčení.
- Učíme práci s chybou.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva k činnosti.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- V rámci běžného života ve škole učíme žáky, jak některým problémům předcházet.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Vytvářením problémových úloh učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Vedeme žáky k tomu, aby k řešení problémů využívali vlastní úsudek a zkušenost.
- Výuku se snažíme vést tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu ve všech fázích činností, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Kompetence komunikativní

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Důraz klademe na kultivovanost komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy a rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky.
- Žáky vedeme k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe i ostatních lidí.
- Vedeme je k pozitivní prezentaci a reprezentaci sebe a své školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s druhými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu.
- Učíme žáky naslouchat druhým , což považujeme za nezbytnou podmínku účinné mezilidské komunikace.
- Profesionálním přístupem ke komunikaci se žáky, rodiči i ostatními zaměstnanci školy jdeme žákům příkladem.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku spolupráce.
- Rozvíjíme jejich schopnost zastávat v týmu různé role.
- Žáky učíme hodnotit práci týmu, práci svou i práci ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, jejich schopnost v případě potřeby pomoc poskytnout, nebo o ni požádat.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- U žáků se specifickými vzdělávacími potřebami podporujeme integraci do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasizmu, xenofobie a nacionalizmu.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi i mezi žáky a učiteli.
- Snažíme se u žáků vytvořit pozitivní představu o sobě samém.
- Vedeme žáka k jednání a chování, kterým by dosáhl pocitu sebeúcty.
- Vedeme žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se situaci

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Vedeme žáky k ochraně a respektování našich tradic, kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- Vedeme žáky k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti a k orientaci v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě
- Utváříme smysl pro kulturu a tvořivost.
- Podporujeme žáky k zapojování do kulturního dění a sportovních aktivit.
- Využíváme pomoci a zkušenosti odborníků – výchovného poradce, pracovníka pedagogicko-psychologické poradny, orgánů péče o děti, policie.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, nepřipouštíme kolektivní potrestání.
- Jakoukoli formu agrese žáka vůči učiteli nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobních záští.
- Dodržujeme zásadu, že „špatný není žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování.“
- Při prošetřování kázeňských problémů žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv, příčinu.
- V rámci svého působení seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- Vedeme žáky k aktivnímu přístupu k ochraně zdraví, života a majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích.
- Žákům nabízíme vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů.

- Jsme připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku.
- Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě i škole.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.

Kompetence pracovní

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky adaptovat se na nové, změněné pracovní podmínky.
- Vedeme žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.
- Snažíme se, aby žák pohlížel na výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme reálnou představu žáků o jejich budoucím povolání, o vhodné volbě dalšího studia.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.

4.15.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Občanská výchova

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace ve škole, • rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby chování ve škole a zdůvodní nepřijatelnost některých nevhodných způsobů chování • popíše hlavní práva a povinnosti žáků ve škole • vysvětlí pojem žákovská samospráva, chápe její význam • uvědomuje si úlohu vzdělávání a školy v životě člověka	**<u>Člověk ve společnosti</u>** **Naše škola** ⇒ škola a její význam, vklad školy a vzdělání pro život ⇒ život ve škole, školní řád, práva a povinnosti žáků, společenská pravidla uplatňovaná ve škole ⇒ historie a tradice školy ⇒ význam a činnost žákovské samosprávy	**PT –** VDO - Občanská společnost a škola
• vysvětluje pojem obec • je schopen vyhledat nejrůznější informace o obci a uspořádat je • objasní úkoly obecní samosprávy • chápe smysl voleb do obecního zastupitelstva	**Naše obec** ⇒ naše obec, důležité instituce, památná a zajímavá místa, místní tradice, významní rodáci, ochrana kultury, přírody, hodnot ⇒ správa obce, úkoly a orgány obecní samosprávy ⇒ demokratické prvky při řízení života obce, volby do obecního zastupitelstva	
• popisuje pojem osobnost • akceptuje odlišné osobnosti • rozpoznává projevy kladných a záporných osobnostních vlastností • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	**<u>Člověk jako jedinec</u>** **Podobnost a odlišnost lidí** ⇒ osobnost člověka a její struktura ⇒ vnější podobnost a odlišnost lidí/ chování, jednání, vzhled ⇒ vnitřní podobnost a odlišnost lidí a vnitřní svět člověka/ vnímání, myšlení, poznávání, posuzování, hodnocení druhých a sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých, předpoklady, vědomosti, dovednosti, schopnosti, prožívání	**PT** – OSV OR - Sebepoznání a sebepojetí
• respektuje druhé osoby, váží si sám sebe • identifikuje se s pozitivními vzory	**<u>Etická výchova</u>** **Důstojnost a identita lidské osoby** ⇒ jedinečnost a identita osoby, úcta k lidské osobě, rozvoj sebeúcty **Reálné a obrazné vzory** ⇒ pozitivní vzory, jejich příklady a význam	Výchova ke zdraví, Volba povolání

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• charakterizuje prostředky masové komunikace, posoudí vliv masmédií na veřejné mínění a chování lidí • přistupuje k masmediálním informacím kriticky	⇒ pozitivní působení TV a médií, kritický přístup k médiím, vzory v médiích a jejich vyhodnocení, rozumná spotřeba médií	**PT -** MeV - Masová kultura a prostředky masové komunikace Fungování a vliv médií ve společnosti
• posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a celospolečenských cílů a překonávání překážek, • popíše, jak lze usměrňovat a rozvíjet osobní vlastnosti, přednosti a překonávat překážky	**<u>Člověk jako jedinec</u>** **Osobní rozvoj** ⇒ životní cíle a plány, životní perspektivy, adaptace na životní změny, sebezměna, motivace, aktivity, osobní kázeň, vůle	
• zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi • vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • je tolerantní v mezilidských vztazích a setkáních • rozpoznává projevy netolerance a aktivně proti ní vystupuje	**<u>Člověk ve společnosti</u>** **Lidská setkání** ⇒ přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost mezi lidmi, rovné postavení mužů a žen, solidarita, pomoc v nouzi, potřební lidé **Vztahy mezi lidmi** ⇒ osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, mezilidské konflikty, lidská nesnášenlivost	**PT** – OSV - Kooperace a kompetice **PT** – OSV - Mezilidské vztahy

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• používá vhodné způsoby komunikace, případné konflikty řeší nenásilně • otevřeně komunikuje, je asertivní	**Etická výchova** **Komunikace** ⇒ druhy komunikace, zásady verbální komunikace, chyby v komunikaci, aktivní naslouchání a jeho pravidla **Asertivní chování** ⇒ asertivita a její projevy, asertivní práva, asertivita v příkladech	
• uvede příklady mravného a morálního jednání, dělby práce a spolupráce a uvědomuje si jeich přínosy	**Člověk ve společnosti** **Zásady lidského soužití** ⇒ morálka, mravy, pravidla chování ve společnosti, svoboda a závislost, dělba práce a spolupráce	**PT** – OSV – Hdonoty, postoje, praktická etika
• pěstuje tvořivý přístup, je iniciativní a prosociální	**Etická výchova** **Iniciativa a komplexní prosociálnost** ⇒ iniciativa, tvořivost, prosociálnost a jejich projevy	**PT** – MuV - Princip sociálního smíru a solidarity
• přiměřeně uplatňuje svá lidská práva a respektuje je u druhých	**Stát a právo** **Lidská práva** ⇒ lidská práva a jejich druhy a příklady, úprava lidských práv v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana a diskriminace, ochrana lidských práv	Výchova ke zdraví, Výtvarná výchova, Zeměpis, Dějepis, Volba povolání

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• rozlišuje typy a formy státu a uvádí jejich příklady	**Stát a právo** **Právní základy státu** ⇒ stát a jeho znaky, typy a formy státu, státní občanství, státní moc, orgány státní moci, státní instituce, úprava činnosti státních orgánů v ústavě, Ústava ČR	**PT** – VDO - Občan, občanská společnost a stát
• rozlišuje a porovnává úkoly orgánů státní moci a státní správy a obecní samosprávy	**Státní správa a samospráva** ⇒ orgány státní správy a jejich úkoly, orgány obecní samosprávy a jejich úkoly	**PT** – VDO - Formy participace občanů na politickém životě
• vysvětluje pojem region a kraj • je schopen vyhledat nejrůznější informace o kraji a uspořádat je • chápe význam krajské samosprávy	**Člověk ve společnosti** **Náš region, náš kraj** ⇒ náš region, náš kraj, důležité instituce, památná a zajímavá místa, regionální tradice, významní rodáci, ochrana kultury, přírody, hodnot ⇒ správa kraje, úkoly a orgány krajské samosprávy	
• objasní výhody demokratického řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelských orgánů a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivnit život občanů	**Stát a právo** **Principy demokracie** ⇒ demokracie, principy demokracie	**PT** – VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
• rozlišuje úkoly institucí právní ochrany a uvádí příklady úkolů, činností • rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	**Právní řád České republiky** ⇒ právní řád, význam a funkce právního řádu, oblasti právního řádu, právní předpis, právní norma, publikace právního předpisu, orgány právní ochrany, soudy, obrana státu	
• dodržuje právo a uvědomuje si rizika jeho porušování • rozlišuje trestné činy a přestupky, uvádí jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	**Protiprávní jednání** ⇒ protiprávní jednání, druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• objasní význam právní úpravy důležitých vztahů– vlastnictví, pracovní poměr, manželství • provádí jednoduché právní úkony • uvede příklady občanskoprávních smluv	k duševnímu vlastnictví **Právo v každodenním životě** ⇒ právní vztah, význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky, základní práva spotřebitele, styk s úřady	
• je prosociální a iniciativní v oblasti práva • rozeznává různé podoby a projevy kultury • vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí • zdůvodní nepřijatelnost vandalství a aktivně proti němu vystupuje • orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí a cíleně v ní vyhledává zajímavé akce • respektuje odlišné projevy kultury, kulturní zvláštnosti, kulturu národnostních menšin	**<u>Etická výchova</u>** **Iniciativa a komplexní prosociálnost** ⇒ iniciativa a prosociálnost v osobních a občanských vztazích **Kulturní život** ⇒ kultura, kulturní život, kulturní projevy, rozmanitost kulturních projevů, kultura hmotná a duchovní, ⇒ kulturní tradice a hodnoty ⇒ kulturní instituce a jejich význam ⇒ masová kultura, prostředky masové komunikace	Dějepis, Zeměpis, Volba povolání

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• vysvětlí pojmy vlast, vlastenectví, národ národní hrdost • rozlišuje vlastenectví a nacionalismus • zná pověsti o počátcích svého národa, vyjmenuje významné osobnosti našeho národa a významná místa naší vlasti • popíše obyčeje v průběhu roku, vyhledá významné dny a státní svátky v kalendáři a objasní jejich význam • chápe pojmy národní, mateřský a cizí jazyk • vyjmenuje symboly našeho státu a způsoby jejich používání	**<u>Člověk ve společnosti</u>** **Naše vlast** ⇒ vlast, vlastenectví, národ, národní hrdost ⇒ pověsti o počátcích národa, slavní předkové, významná místa a události, co nás proslavilo ⇒ národní zvyky a obyčeje v průběhu roku, státní svátky a významné dny ⇒ vlast a cizina, mateřský jazyk, cizí jazyk ⇒ symboly státu	**PT** – MuV – Multikulturalita, národnostní menšiny a jazykové skupiny
• rozlišuje různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany • chápe význam a potřebu ochrany vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	**<u>Stát a hospodářství</u>** **Majetek, vlastnictví** ⇒ formy majetku, vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, ochrana vlastnictví, hospodaření s penězi, s majetkem a různými formami vlastnictví	
• jedná hospodárně, zná a dodržuje hospodárné zacházení s penězi a majetkem, vyhýbá se rizikovému nakládání s penězi a majetkem • zná funkce bank, vyjmenuje bankovní služby • objasní příjmy a výdaje státu, uvede jejich výčet	**Peníze** ⇒ funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny, rozpočet státu, význam daní	
• rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	**Výroba, obchod, služby** ⇒ znaky, funkce a návaznost	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• vyloží podstatu fungování trhu na příkladu prodávajícího a kupujícího • objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • popíše vliv inflace nahodnotu peněz	**Principy tržního hospodářství** ⇒ nabídka, poptávka, trh ⇒ tvorba ceny, inflace ⇒ podstata fungování trhu ⇒ nejčastější právní formy podnikání	**PT** – VMEGS - Jsme Evropané
• uvádí příklady racionálního chováná a jednání v oblasti hospodaření	**<u>Etická výchova</u>** **Aplikovaná etická výchova** ⇒ ekonomické hodnoty, rozumné hospodaření v osobním, pracovním, společenském a přírodním prostředí	
• popíše vliv členství ČR v EU, uvede příklady práv občanů ČR v rámci členství v EU a způsobů jejich uplatňování	**<u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u>** **Evropská integrace** ⇒ podstata, význam, výhody, Evropská unie	
• uvede některé významné mezinárodní organizace, k nimž má vztah ČR, popíše jejich úlohu a výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	**Mezinárodní spolupráce** ⇒ ekonomická, politická, bezpečnostní spolupráce mezi státy, význam a výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN, …)	Dějepis, Volba povolání, Zeměpis, Výtvarná výchova
• uvede příklady projevů globalizace, popíše jejich klady a zápory • uvede příklady globálních problémů, jejich podstatu, příčiny a důsledky • uvede souvislosti mezi globálními a lokálními problémy, objasní způsoby řešení na lokální úrovni • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jejich potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí vojenského charakteru	**Globalizace** ⇒ globalizace, projevy, klady, zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
6. ROČNÍK (RVIVT + RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace ve škole, • rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby chování ve škole a zdůvodní nepřijatelnost některých nevhodných způsobů chování • popíše hlavní práva a povinnosti žáků ve škole • vysvětlí pojem žákovská samospráva, chápe její význam • uvědomuje si úlohu vzdělávání a školy v životě člověka	**<u>Člověk ve společnosti</u>** **Naše škola** ⇒ škola a její význam, vklad školy a vzdělání pro život ⇒ život ve škole, školní řád, práva a povinnosti žáků, společenská pravidla uplatňovaná ve škole ⇒ historie a tradice školy ⇒ význam a činnost žákovské samosprávy	**PT –** VDO - Občanská společnost a škola
• vysvětluje pojem obec • je schopen vyhledat nejrůznější informace o obci a uspořádat je • objasní úkoly obecní samosprávy • chápe smysl voleb do obecního zastupitelstva	**Naše obec** ⇒ naše obec, důležité instituce, památná a zajímavá místa, místní tradice, významní rodáci, ochrana kultury, přírody, hodnot ⇒ správa obce, úkoly a orgány obecní samosprávy ⇒ demokratické prvky při řízení života obce, volby do obecního zastupitelstva	
• vysvětluje pojem region a kraj • je schopen vyhledat nejrůznější informace o kraji a uspořádat je • chápe význam krajské samosprávy	**Náš region, náš kraj** ⇒ náš region, náš kraj, důležité instituce, památná a zajímavá místa, regionální tradice, významní rodáci, ochrana kultury, přírody, hodnot ⇒ správa kraje, úkoly a orgány krajské samosprávy	
• vysvětlí pojmy vlast, vlastenectví, národ národní hrdost • rozlišuje vlastenectví a nacionalismus • zná pověsti o počátcích svého národa, vyjmenuje významné osobnosti našeho národa a významná místa naší vlasti • popíše obyčeje v průběhu roku, vyhledá významné dny a státní svátky v kalendáři a objasní jejich význam • chápe pojmy národní, mateřský a cizí	**Naše vlast** ⇒ vlast, vlastenectví, národ, národní hrdost ⇒ pověsti o počátcích národa, slavní předkové, významná místa a události, co nás proslavilo ⇒ národní zvyky a obyčeje v průběhu roku, státní svátky a významné dny ⇒ vlast a cizina, mateřský jazyk, cizí jazyk ⇒ symboly státu	**PT -** MuV – Multikulturalita - Národnostní menšiny a jazykové skupiny

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
6. ROČNÍK (RVIVT + RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
jazyk • vyjmenuje symboly našeho státu a způsoby jejich používání		
• rozlišuje a porovnává úkoly orgánů státní moci a státní správy a obecní samosprávy	**Stát a právo** **Státní správa a samospráva** ⇒ orgány státní správy a jejich úkoly, orgány obecní samosprávy a jejich úkoly	**PT** – VDO - Formy participace občanů na politickém životě
• rozeznává různé podoby a projevy kultury • vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí • zdůvodní nepřijatelnost vandalství a aktivně proti němu vystupuje • orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí a cíleně v ní vyhledává zajímavé akce • respektuje odlišné projevy kultury, kulturní zvláštnosti, kulturu národnostních menšin	**Člověk ve společnosti** **Kulturní život** ⇒ kultura, kulturní život, kulturní projevy, rozmanitost kulturních projevů, kultura hmotná a duchovní, ⇒ kulturní tradice a hodnoty ⇒ kulturní instituce a jejich význam ⇒ masová kultura, prostředky masové komunikace	
• charakterizuje prostředky masové komunikace, posoudí vliv masmédií na veřejné mínění a chování lidí • přistupuje k masmediálním informacím kriticky • identifikuje se s pozitivními vzory	**Etická výchova** **Reálné a obrazné vzory** ⇒ pozitivní působení TV a médií, kritický přístup k médiím, vzory v médiích a jejich vyhodnocení, rozumná spotřeba médií	**PT -** MeV - Masová kultura a prostředky masové komunikace - Fungování a vliv médií ve společnosti Dějepis, Volba povolání, Zeměpis, Výtvarná výchova

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
7. ROČNÍK (RVIVT + RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• popisuje pojem osobnost • akceptuje odlišné osobnosti • rozpoznává projevy kladných a záporných osobnostních vlastností • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	**<u>Člověk jako jedinec</u>** **Podobnost a odlišnost lidí** ⇒ osobnost člověka a její struktura ⇒ vnější podobnost a odlišnost lidí/ chování, jednání, vzhled ⇒ vnitřní podobnost a odlišnost lidí a vnitřní svět člověka/ vnímání, myšlení, poznávání, posuzování, hodnocení druhých a sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých, předpoklady, vědomosti, dovednosti, schopnosti, prožívání	**PT** – OSV OR - Sebepoznání a sebepojetí
• respektuje druhé osoby, váží si sám sebe	**<u>Etická výchova</u>** **Důstojnost a identita lidské osoby** ⇒ jedinečnost a identita osoby, úcta k lidské osobě, rozvoj sebeúcty	
• identifikuje se s pozitivními vzory	**Reálné a obrazné vzory** ⇒ pozitivní vzory, jejich příklady a význam	
• posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a celospolečenských cílů a překonávání překážek, • popíše, jak lze usměrňovat a rozvíjet osobní vlastnosti, přednosti a překonávat překážky	**<u>Člověk jako jedinec</u>** **Osobní rozvoj** ⇒ životní cíle a plány, životní perspektivy, adaptace na životní změny, sebezměna, motivace, aktivity, osobní kázeň, vůle	Výchova ke zdraví, Volba povolání
• uvědomuje si význam solidarity a pomoci mezi lidmi a uvádí její příklady • v případě potřeby, nouze a ohrožení uplatňuje solidaritu a pomoc	**<u>Člověk ve společnosti</u>** **Lidská setkání** ⇒ přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost mezi lidmi, rovné postavení mužů a žen, solidarita, pomoc v nouzi, potřební lidé	**PT** – OSV - Kooperace a kompetice
• je tolerantní v mezilidských vztazích a setkáních • rozpoznává projevy netolerance a aktivně proti ní vystupuje	**Vztahy mezi lidmi** ⇒ osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, mezilidské konflikty, lidská nesnášenlivost	**PT** – OSV - Mezilidské vztahy

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
7. ROČNÍK (RVIVT + RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• používá vhodné způsoby komunikace, případné konflikty řeší nenásilně • otevřeně komunikuje, je asertivní	**Etická výchova** **Komunikace** ⇒ druhy komunikace, zásady verbální komunikace, chyby v komunikaci, aktivní naslouchání a jeho pravidla **Asertivní chování** ⇒ asertivita a její projevy, asertivní práva, asertivita v příkladech	
• uvede příklady mravného a morálního jednání, dělby práce a spolupráce a uvědomuje si jeich přínosy	**Člověk ve společnosti** **Zásady lidského soužití** ⇒ morálka, mravy, pravidla chování ve společnosti, svoboda a závislost, dělba práce a spolupráce	**PT** – OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika
• pěstuje tvořivý přístup, je iniciativní a prosociální • je prosociální a iniciativní v oblasti práva	**Etická výchova** **Iniciativa a komplexní prosociálnost** ⇒ iniciativa, tvořivost, prosociálnost a jejich projevy	**PT** – MuV - Princip sociálního smíru a solidarity
• rozlišuje úkoly institucí právní ochrany a uvádí příklady úkolů, činností • rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	**Stát a právo** **Právní řád České republiky** ⇒ právní řád, význam a funkce právního řádu, oblasti právního řádu, právní předpis, právní norma, publikace právního předpisu, orgány právní ochrany, soudy, obrana státu	
• dodržuje právo a uvědomuje si rizika jeho porušování • rozlišuje trestné činy a přestupky, uvádí jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	**Protiprávní jednání** ⇒ protiprávní jednání, druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	
• objasní význam právní úpravy důležitých vztahů– vlastnictví, pracovní poměr, manželství • provádí jednoduché právní úkony • uvede příklady občanskoprávních smluv	**Právo v každodenním životě** ⇒ právní vztah, význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky, základní práva spotřebitele, styk s úřady	Výchova ke zdraví, Výtvarná výchova, Zeměpis, Dějepis, Volba povolání

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST** vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA 7. ROČNÍK (RVIVT + RVMPP)		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• přiměřeně uplatňuje svá lidská práva a respektuje je u druhých	**Lidská práva** ⇒ lidská práva, jejich druhy a příklady, úprava lidských práv v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana a diskriminace, ochrana lidských práv	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
9. ROČNÍK (RVIVT + RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• rozlišuje typy a formy státu a uvádí jejich příklady	**Stát a právo** **Právní základy státu** ⇒ stát a jeho znaky, typy a formy státu, státní občanství, státní moc, orgány státní moci, státní instituce, úprava činnosti státních orgánů v ústavě, Ústava ČR	**PT** – VDO - Občan, občanská společnost a stát
• objasní výhody demokratického řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelských orgánů a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivnit život občanů	**Principy demokracie** ⇒ demokracie, principy demokracie	**PT** – VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
• rozlišuje různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany • chápe význam a potřebu ochrany vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	**Stát a hospodářství** **Majetek, vlastnictví** ⇒ formy majetku, vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, ochrana vlastnictví, hospodaření s penězi, s majetkem a různými formami vlastnictví	
• jedná hospodárně, zná a dodržuje hospodárné zacházení s penězi a majetkem, vyhýbá se rizikovému nakládání s penězi a majetkem • zná funkce bank, vyjmenuje bankovní služby • objasní příjmy a výdaje státu, uvede jejich výčet	**Peníze** ⇒ funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny, rozpočet státu, význam daní	
• rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	**Výroba, obchod, služby** ⇒ znaky, funkce a návaznost	
• vyloží podstatu fungování trhu na příkladu prodávajícího a kupujícího • objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH	**Principy tržního hospodářství** ⇒ nabídka, poptávka, trh ⇒ tvorba ceny, inflace ⇒ podstata fungování trhu ⇒ nejčastější právní formy podnikání	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**
vzdělávací obor OBČANSKÁ VÝCHOVA
9. ROČNÍK (RVIVT + RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• popíše vliv inflace nahodnotu peněz • uvádí příklady racionálního chováná a jednání v oblasti hospodaření • popíše vliv členství ČR v EU, uvede příklady práv občanů ČR v rámci členství v EU a způsobů jejich uplatňování • uvede některé významné mezinárodní organizace, k nimž má vztah ČR, popíše jejich úlohu a výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • uvede příklady projevů globalizace, popíše jejich klady a zápory • uvede příklady globálních problémů, jejich podstatu, příčiny a důsledky • uvede souvislosti mezi globálními a lokálními problémy, objasní způsoby řešení na lokální úrovni • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jejich potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí vojenského charakteru	**<u>Etická výchova</u>** **Aplikovaná etická výchova** ⇒ ekonomické hodnoty, rozumné hospodaření v osobním, pracovním, společenském a přírodním prostředí **<u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u>** **Evropská integrace** ⇒ podstata, význam, výhody, Evropská unie **Mezinárodní spolupráce** ⇒ ekonomická, politická, bezpečnostní spolupráce mezi státy, význam a výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN, …) **Globalizace** ⇒ globalizace, projevy, klady, zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	**PT** – VMEGS - Jsme Evropané Dějepis, Zeměpis, Volba povolání

4.16 Fyzika

4.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Vyučovací předmět *Fyzika* je jedním z vyučovacích předmětů oblasti *Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)* který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovedností žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět *Fyzika* seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, s využíváním jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- k osvojení si základních poznatků z vybraných okruhů učiva (látky a tělesa, pohyb těles, síly, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír);
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Vyučuje se v běžných třídách, ve třídách s rozšířeným vyučováním informatiky a ve třídách s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů ve 2 hodinové týdenní dotaci ve všech ročnících.

Vyučovací předmět Fyzika je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky. Výuka fyziky ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP ZV (Chemie, Přírodopis, Zeměpis,…).

V předmětu Fyzika jsou integrována průřezová témata:

Environmentální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

<u>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Fyzika</u>

Kompetence k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu.

- Vedeme žáky k používání obecných termínů, znaků a symbolů.
- Učíme žáky hledat souvislosti, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- Učíme žáky pozorovat, experimentovat a získané výsledky porovnávat.
- Žáky vedeme k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení.
- Sebe, žáky i jejich rodiče vedeme k poznání, že získané dovednosti jsou rozhodující v jejich životě.
- Učíme práci s chybou, především její nápravu.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva k činnosti.
- Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- V rámci běžného života ve škole učíme žáky, jak některým problémům předcházet.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Vytvářením problémových úloh učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Vedeme žáky k tomu, aby k řešení problémů využívali vlastní úsudek a zkušenost.
- Výuku se snažíme vést tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu ve všech fázích činností, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života, dávat do souvislosti poznatky ve všech přírodovědných disciplínách.
- Podporujeme využívání moderní techniky, moderních technologií.

Kompetence komunikativní

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků ve všech oblastech jejich činností.
- Důraz klademe na kultivovanost komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků při týmové práci.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky.
- Žáky vedeme k pozitivnímu vnímání své učebny, školy, své obce, sebe i ostatních lidí.
- Vedeme je k pozitivní prezentaci a reprezentaci sebe a své školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s druhými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu a řádu učeben.
- Učíme žáky naslouchat druhým.
- Profesionálním přístupem ke komunikaci se žáky, rodiči i ostatními zaměstnanci školy jdeme žákům příkladem.
- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech a respektovat vzájemné odlišnosti.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

- Žáky učíme hodnotit práci týmu, práci svou i práci ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, jejich schopnost v případě potřeby pomoc poskytnout, nebo o ni požádat.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- U žáků se specifickými vzdělávacími potřebami podporujeme integraci do třídních kolektivů.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi i mezi žáky a učiteli.
- Snažíme se u žáků vytvořit pozitivní představu o sobě samém, nepřeceňovat se, ale také nepodceňovat se.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných výchovných opatření s ohledem na jejich účinnost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, nepřipouštíme kolektivní potrestání.
- Jakoukoli formu agrese žáka vůči učiteli nebereme osobně, ale jako útok na roli učitele.
- Dodržujeme zásadu, že „špatný není žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování."
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích.
- Žákům nabízíme vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů.
- Jsme připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.
- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití fyziky.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí.
- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.

Kompetence pracovní

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky adaptovat se na nové, změněné pracovní podmínky.
- Vedeme žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.
- Snažíme se, aby žák pohlížel na výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k fyzice – cíleně ujasňujeme reálnou představu žáků o jejich budoucím povolání, o vhodné volbě dalšího studia.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.

4.16.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor FYZIKA
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozlišuje vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek • Uvědomuje si vzájemné působení těles • Je seznámen s veličinou - síla- i s jednotkou síly • Uvádí příklady gravitačních sil, gravitačního pole • Měří sílu • Je seznámen s částicovým složením látek i pohybem částic • Modeluje silové působení částic • Rozlišuje částicové složení pevných, kapalných plynných látek • Je seznámen s modelem molekuly a atomu	⇒ stavba látek	Ch, Př
• Elektruje látky vzájemným dotykem • Modeluje elektrické pole • Črtá model atomu • Vysvětluje elektrování těles	⇒ elektrické vlastnosti látek	Ch
• Zkoumá působení magnetů • Modeluje magnetické pole • Pokouší se vyrobit magnet • Modeluje indukční čáry magnetického pole • Uvědomuje si existenci magnetického pole Země	⇒ magnetické pole	Z
• Poznává různé délkové jednotky,měří a porovnává délku • Rozlišuje délková měřidla • Měří délku s různou přesností, měření opakuje	⇒ měření délky	M
• Poznává jednotky objemu • Měří objem pevných a kapalných těles	⇒ měření objemu	M
• Porovnává hmotnost, seznamuje se s různými jednotkami hmotnosti • Měří hmotnost pevných těles a kapalin • **1. laboratorní práce** • Seznamuje se s fyzikální veličinou a jednotkou - hustoty • Počítá hustotu a hmotnost látek - těles • **2. laboratorní práce**	⇒ měření hmotnosti tělesa	M

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

vzdělávací obor FYZIKA

6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozlišuje jednotky času	⇒ měření času	Z, M
• Pozoruje změnu objemu pevných těles při zahřívání a ochlazování • Pozoruje změnu objemu kapalin při zahřívání a ochlazování • Seznamuje se s jednotkami teploty, typy teploměru, užívá je při měření teploty těles • Sleduje změnu teploty vzduchu v závislosti na čase • **3. laboratorní práce**	⇒ měření teploty těles	Z, M, VkZ
• Sestavuje elektrický obvod • Rozeznává rozdíl mezi el. proudem a napětím • Uvědomuje si existenci vodičů a izolantů el. proudu a její význam pro život • Ověřuje si zahřívání el. vodiče při průchodu el. proudu • Seznamuje se s funkcí pojistek • Sleduje magnetické pole cívky s proudem • Zkoumá, jak se měří elektrický proud (zkušenosti s praktického života) • Uvádí užití elektromagnetu v životě	⇒ elektrický proud a jeho magnetické účinky	F, Ch
• Sestavuje elektrické obvody podle návodu • **4. laboratorní práce** • Učí se bezpečně zacházet s elektrickým zařízením • Ví o zásadách první pomoci při úrazu el. proudem	⇒ nerozvětvený a rozvětvený el. obvod	F, Z

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor FYZIKA
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Popisuje klid a pohyb tělesa • Rozlišuje rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb tělesa • Používá rychlost rovnoměrného pohybu v různých jednotkách k výpočtům • Používá vztah mezi rychlostí a dráhou rovnoměrného pohybu • Počítá rychlost rovnoměrného pohybu • **1. laboratorní práce**	⇒ pohyb tělesa	M, Inf
• Znázorňuje sílu (náčrt i rys) • Rozlišuje gravitační sílu a hmotnost tělesa • Skládá síly se společným působištěm, různého a stejného směru, souhlasné a opačné orientace • Pokusem určuje těžiště tělesa i rovnováhu sil	⇒ skládání sil	Z, M, Inf
• Ověřuje si brzdné a urychlující účinky síly na těleso • Formuluje zákon setrvačnosti, zákon vzájemného působení sil, uvádí příklady ze života	⇒ pohybové zákony	VkZ
• Ověřuje prakticky otáčivé účinky síly na těleso (pevná osa) • Seznamuje se s pákou, její rovnovážnou polohou • Dává do souvislosti páku a rovnoramenné váhy • Ověřuje podmínky rovnováhy na kladkách a jejich využití v praxi, uvádí výhody práce na kladkách • **2. laboratorní práce**	⇒ otáčivé účinky síly	Pč, M **PT** - OSV MR - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• Uvědomuje si rozdíl mezi tlakovou silou a tlakem, používá správné jednotky při výpočtech • Seznamuje se s tlakem v praxi i třecí sílou (podmínka klidu, ale i pohybu) • Měří třecí sílu	⇒ deformační síly a tření	Pč
• Sleduje, jak se přenáší tlak v kapalině,seznámí se s hydraulickým zařízením • Sleduje gravitační účinky síly na kapalinu	⇒ mechanické vlastnosti kapalin	M, Z **PT** - MeV - práce v realizačním týmu

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA** vzdělávací obor FYZIKA 7. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Ví o existenci hydrostatického tlaku, vztlakové síly, která působí na těleso v kapalině • Formuluje s pochopením Archimédův zákon • Seznamuje se s podmínkami plování, potápění se a vznášení se nestejnorodých těles • **3. laboratorní práce**		
• Seznamuje se s atmosférou Země a atmosférickým tlakem • Měří atmosférický tlak,sleduje jeho změny v souvislosti se změnami počasí • Ví o existenci vztlakové síly a jejím působení na tělesa v atmosféře • Uvědomuje si využití tlaku v uzavřené nádobě, je informován o přístrojích na měření tlaku v uzavřené nádobě	⇒ mechanické vlastnosti plynů	Z, M
• Seznamuje se se zdroji světla a zákony pro šíření světla • Určuje fáze Měsíce, uvádí příklady vzniku stínu, hledá v tabulkách rychlost světla	⇒ přímočaré šíření světla	Z, M
• Seznamuje se zákony odrazu a lomu světla • Dává do souvislosti zobrazování v rovinném zrcadle a osovou souměrnost • Dává do souvislosti zrcadla a praktický život • **4. laboratorní práce** • Pozoruje lom světla a spojuje teoretické poznatky s jevy v přírodě • Zobrazuje předměty čočkami, poznatky aplikuje na optické vlastnosti oka a odstraňování vad oka • Je informován o přístrojích, ve kterých jsou zrcadla a čočky	⇒ odraz a lom světla	M, Př, Z
• Pozoruje rozklad slunečního světla hranolem, dává do souvislosti tento jev se vznikem duhy	⇒ rozklad světla	Z

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor FYZIKA
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozlišuje, kdy těleso práci koná a kdy nekoná • Používá vztah pro výpočet práce při řešení úloh • Používá práci a výkon v různých jednotkách k výpočtům • Používá vztah mezi výkonem a prací • **1. laboratorní práce**	⇒ práce, výkon	M, Inf
• Vysvětluje souvislost mezi konáním práce a pohybovou a polohovou energií • Určuje hodnoty změn polohové a pohybové energie • Užívá vztah pro polohovou energii při řešení úloh	⇒ pohybová a polohová energie	M, Inf
• Chápe vnitřní energii tělesa jako celkovou energii jeho částic • Uvědomuje si neuspořádaný pohyb částic tělesa a uvádí příklady, které tento jev potvrzují • Rozlišuje rozdíl mezi prvkem a sloučeninou • Porovnává vnitřní energii tělesa s jeho teplotou • Chápe změnu vnitřní energie při tepelných výměnách • Používá vzorec pro výpočet tepla, hmotnosti a teplotní změny • Orientuje se v tabulkách • Dává do souvislosti kalorimetr a termosky • Uvádí příklady tepelných výměn z praxe • **2. laboratorní práce**	⇒ vnitřní energie. teplo	Ch, Př
• Dává do souvislosti změny skupenství s jevy v přírodě i domácnosti • Vyhledává v tabulkách skupenská tepla • Počítá teplo spotřebované a uvolněné • Je informován o anomálii vody a dává do souvislosti s životem v přírodě • **3. laboratorní práce**	⇒ změny skupenství látek	Př, Inf, M
• Chápe energetickou změnu u	⇒ tepelné motory	Inf, VkZ, Pč

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor FYZIKA
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
tepelných motorů • Vyhledává na internetu historický vývoj tepelných motorů • Porovnává jejich účinnost se svou zkušeností z praxe		
• Sleduje existenci silového pole v okolí zelektrovaných těles • Uvědomuje si podstatu elektrování těles a dává do souvislosti s jevy z praxe • Ukazuje prakticky rozdíl mezi izolanty a vodiči • Ukazuje elektrostatickou indukci • Rozlišuje model a skutečný jev (siločáry – el.pole)	⇒ elektrický náboj. elektrické pole	Ch, Pč
• Chápe podmínku vzniku el.proudu • Rozlišuje značky a jednotky • Načrtává i sestavuje jednoduchý a rozvětvený el.obvod • Uvědomuje si rozdíl mezi ampérmetrem a voltmetrem • Používá Ohmův zákon při řešení úloh • Měří proud a napětí • **4. laboratorní práce** • Je informován o různých zdrojích el.napětí a uvědomuje si vhodnost jejich použití • Pamatuje na bezpečné hodnoty napětí a proudu • S pomocí tabulek určuje kvalitu vodiče • Počítá výkon a práci el.energie ze zadaných hodnot • Dává do souvislosti spotřebu el.energie a cenu • Zajímá se, jaký je stav v rodině (odběr, cena)	⇒ elektrický proud	M, VkZ, Pč
• Jmenuje zdroje zvuku • Rozlišuje rychlost zvuku v různých látkových prostředích • Dává do souvislosti výšku tónu a kmitočet chvějícího se tělesa • Je informován o hodnotách, které určují zdravé životní prostředí (nadměrný hluk)	⇒ zvukové jevy	M, Hv

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA** vzdělávací obor FYZIKA 8. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Objasňuje meteorologické pojmy • Uvede, které fyzikální veličiny bezprostředně s meteorologií souvisejí • Jmenuje hlavní látky, které znečišťují naši atmosféru • Uvede příčinu vzniku ozónové díry a objasní skleníkový efekt	⇒ počasí kolem nás	Z, VkZ, Ov

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor FYZIKA
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Zkoumá působení magnetů a elektromagnetů • Popisuje vlastnosti magnetického pole a rozlišuje mezi mg.polem tyčového magnetu a mg.polem cívky s proudem • Ověří existenci mg.pole cívky s proudem a modeluje jej • Popisuje složení elektromagnetu a uvádí konkrétní příklady jeho použití • Popisuje složení a funkci stejnosměrného elektromotoru • Chápe podstatu elektromagnetické indukce • **1. laboratorní práce**	⇒ elektromagnetické jevy	Pč, Z
• Chápe vznik střídavého proudu a popisuje jeho průběh • Skládá primární a sekundární obvod • Je informován o funkci relé a jeho užití v praxi • Chápe graf průběhu střídavého proudu, ukazuje na něm požadované hodnoty • Počítá efektivní a maximální hodnotu střídavého napětí a proudu • Seznamuje se s praktickým významem transformátoru a s jeho teoretickou podstatou • **2.laboratorní práce** • Popisuje rozvodnou el**.**síť	⇒ střídavý proud	Inf, M
• Ukazuje průchod el.proudu elektrolytem • Vysvětluje vznik el.jiskry a blesku	⇒ vedení el.proudu v kapalinách a plynech	Ch
• Je poučen o úrazech el.proudem • Je seznámen se zásadami první pomoci • Jmenuje el.spotřebiče v domácnosti	⇒ bezpečné zacházení s el.zařízeními	Pč, VkZ
• Ověřuje průchod proudu polovodiči • Sestavuje obvod s polovodičovou diodou • **3. laboratorní práce**	⇒ vedení el.proudu v polovodičích	Ch
• Seznamuje se s druhy elektromagnetického záření, jejich vlastnostmi a užitím	⇒ elektromagnetické záření	VkZ
• Světelné jevy řadí do	⇒ světelné jevy	Př, M, Inf

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor FYZIKA
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
elektrony.záření • Chápe zobrazování zrcadly a čočkami • Uvědomuje si zákony odrazu a lomu světla • Hledá v tabulkách rychlosti světla v různých optických prostředích • **4. lab. práce** • Jmenuje zařízení, ve kterých najde čočky a zrcadla • Uvědomuje si podstatu oka, odstraňování vad oka • Dává do vztahu optickou mohutnost čočky a její ohniskovou vzdálenost • Pamatuje na podmínky zdravého vidění		
• Zopakuje si složení atomu • Rozlišuje opačně nabité částice • Seznamuje se s historií objevu jaderných reakcí • Informuje se o jaderných elektrárnách v Čechách a s problémy jejich užívání • Porovnává vliv jednotlivých druhů elektráren na životní prostředí • Jmenuje alternativní zdroje el.energie • Rozděluje a charakterizuje druhy jaderných záření • Je informován o účinné ochraně před jaderným zářením • Je seznámen s dopady jaderných výbuchů na lidský život	⇒ jaderná energie	Ch, Ov, Př **PT** - EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí Ochrana člověka při mimořádných událostech
• Popisuje složení Sluneční soustavy • Je informován o změnách a objevech ve vesmíru • Orientuje se na mapě hvězdné oblohy • Vyhledává známá souhvězdí • Vysvětluje význam kosmonautiky pro vývoj lidstva	⇒ Země a vesmír	Z
• Zařazuje opakované učivo do jednotlivých témat s důrazem na využití v praktickém životě	⇒ závěrečné opakování učiva ZŠ	M, Ch, Př, Z, VkZ, Ov, Pč, Inf

4.17 Chemie

4.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Vyučovací předmět *Chemie* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a ze vzdělávacího oboru C*hemie*.

Vyučovací předmět *Chemie* je jedním z vyučovacích předmětů *(Fyzika, Přírodopis, Zeměpis)*, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat.

Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka směřuje k:

poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů;

řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;

popisu a objasňování principu vysvětlování chemických jevů, vyvozování závěrů a aplikaci získaných poznatků při vytváření a rozvoji občanských postojů;

získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi;

dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů *(Fyzika, Přírodopis)*.

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci v běžných třídách a ve třídách s rozšířenou výukou IVT; ve třídách s rozšířenou výukou matematiky se chemie vyučuje ve tříhodinové týdenní časové dotaci.

Na 2. stupni základní školy výuka probíhá převážně v odborné učebně chemie. Formy a metody práce vycházejí ze vzdělávacích cílů a charakteru učiva. K organizačním formám výuky chemie patří praktická cvičení ve škole (laboratorní práce), příležitostné exkurze a miniprojekty.

Volba didaktických prostředků je závislá na rozhodnutí učitele.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku, toleruje i případnou jednostrannost v zaměření žáka na určitý typ činnosti.

V předmětu Chemie jsou zařazena průřezová témata:

Environmentální výchova

<u>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Chemie</u>

Kompetence k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu.
- Vedeme žáky k používání obecných termínů, znaků a symbolů.

- Učíme žáky hledat souvislosti, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- Učíme žáky pozorovat, experimentovat a získané výsledky porovnávat.
- Žáky vedeme k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení.
- Podporujeme je k převzetí zodpovědnosti za jejich další život.
- Sebe, žáky i jejich rodiče vedeme k poznání, že získané dovednosti jsou důležitější než známka na vysvědčení.
- Učíme práci s chybou.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva k činnosti.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- V rámci běžného života ve škole učíme žáky, jak některým problémům předcházet.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Vytvářením problémových úloh učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Vedeme žáky k tomu, aby k řešení problémů využívali vlastní úsudek a zkušenost.
- Výuku se snažíme vést tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu ve všech fázích činností, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Kompetence komunikativní

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Důraz klademe na kultivovanost komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy a rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu.
- Učíme žáky naslouchat druhým , což považujeme za nezbytnou podmínku účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku spolupráce.
- Rozvíjíme jejich schopnost zastávat v týmu různé role.
- Žáky učíme hodnotit práci týmu, práci svou i práci ostatních členů týmu.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- U žáků se specifickými vzdělávacími potřebami podporujeme integraci do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasizmu, xenofobie a nacionalizmu.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi i mezi žáky a učiteli.
- Snažíme se u žáků vytvořit pozitivní představu o sobě samém.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Vedeme žáky k ochraně a respektování našich tradic, kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- Utváříme smysl pro kulturu a tvořivost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, nepřipouštíme kolektivní potrestání.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích.
- Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě i škole.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.

Kompetence pracovní

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky adaptovat se na nové, změněné pracovní podmínky.
- Vedeme žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.
- Snažíme se, aby žák pohlížel na výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.
-

4.17.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor CHEMIE
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• rozliší obsah pojmů fyzikální těleso a chemická látka, jmenuje příklady • Žák rozliší na základě pozorování vlastnosti různých chemických látek	⇒ co nás obklopuje, chemická látka ⇒ látky a jejich vlastnosti ⇒ bezpečnost práce v chemii, laboratorní řád ⇒ R, S věty, piktogramy	F- Látky a tělesa, fyzikální veličiny
• Navrhnou různé způsoby určení vlastností látek • Pod vedením učitele aplikují vědomosti při provádění jednoduchých pokusů s látkami • Na základě pozorování přírodnin rozliší směsi od čistých látek, vypočítá složky směsí • Posoudí vlastnosti různých směsí a na základě jejich složení určí druh směsi • Vypočítá složení roztoku, připraví roztok • Vysvětlí faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	⇒ způsoby zjišťování vlastností látek ⇒ pokus v chemii, zápis o pokusu ⇒ směsi ⇒ různorodé směsi ⇒ stejnorodé směsi	F- Látky a tělesa
• Navrhne způsoby k rozdělení různorodých směsí, sestaví aparaturu na provedení filtrace, vysvětlí pojmy filtrace, filtrát, sublimace, krystalizace • Vysvětlí princip destilace • Zdůvodní důležitost vody jako základní podmínky života • Objasní význam vzduchu pro život na Zemi, složení vzduchu • Vysvětlí význam kyslíku pro život lidí a jejich činnost	⇒ dělení různorodých směsí ⇒ LP ⇒ LP ⇒ voda ⇒ vzduch ⇒ kyslík	Z- životní prostředí **PT** - EV –základní podmínky života
• Objasní příčiny vzniku požárů, vysvětlí způsoby likvidace • Aplikuje vědomosti o stavbě látek k vysvětlení skupenských stavů • Zapisuje vybrané prvky značkami, vysvětlí pojmy atom, valenční elektrony, prvek, sloučenina, molekula, zapisuje jednoduché sloučeniny vzorci	⇒ hoření, požáry – likvidace ⇒ částicové složení látek ⇒ chemické prvky ⇒ prvek a sloučenina	F- částicové složení látek F- částicové složení látek
• Doloží několika příklady z praktického života, že se látky kolem nás mění a vybrané změny popíše chemickými	⇒ chemické rovnice	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor CHEMIE
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
rovnicemi/slovně/ • Na základě pozorovaných vlastností rozliší různé prvky kovové • Posoudí vlastnosti nekovových prvků	⇒ významné kovy ⇒ významné nekovy	
• Objasní význam vybraných prvků na životní prostředí a pro život lidí • Jednoduchým způsobem vysvětlí zákonitosti vzniku sloučenin na základě na základě vazebných sil • Vědomě užívá a vysvětlí pojmy ionty, chemická vazba, elektronegativita • Aplikuje periodický zákon, upravuje jednoduché chemické reakce, určí stavbu vybraných atomů	⇒ uhlík , síra, fosfor ⇒ chemická vazba ⇒ ionty ⇒ periodická soustava, periodický zákon ⇒ chemické reakce	F- elektromagnet. děje
• vypočítá množství reaktantů a vzniklých produktů chemických reakcí	⇒ vlivy na průběh chemických reakcí ⇒ látkové množství, molární hmotnost ⇒ chemická rovnic ⇒ výpočty z chemických rovnic ⇒ LP	M- způsoby výpočtů
• Bezpečně rozlišuje dvouprvkové sloučeniny/oxidy, halogenidy/ od ostatních, tvoří jejich vzorce • Objasní pojem kyselost, kyselé látky, provede jejich důkaz indikátory , zhodnotí význam kyselin, vysvětlí jejich reakce s kovy a oxidy kovů, zapíše vzorce kyselin.	⇒ dvouprvkové sloučeniny ⇒ oxidy ⇒ halogenidy ⇒ kyseliny ⇒ LP	
• Porovná vlastnosti hydroxidů s kyselinami – vymezí shodná pravidla při zacházení s nimi • Vysvětlí pojem zásaditosti, určí přítomnost hydroxidů pomocí indikátorů • Zapíše vzorce hydroxidů • Vysvětlí význam vybraných hydroxidů	⇒ hydroxidy	
• Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi • Objasní pojem „sůl“, určí složení solí • Objasní reakci kyseliny a hydroxidu jako základní reakci, při níž vznikají soli	⇒ neutralizace ⇒ soli ⇒ názvosloví solí ⇒ vznik solí hydrogensoli ⇒ hydráty solí	Pč- hnojiva

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA** vzdělávací obor CHEMIE 8. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Sestaví vzorce solí • Navrhne různé způsoby vzniku solí, zapíše chemickými reakcemi • Rozliší soli, hydrogensoli a hydráty solí, správně zapisuje jejich vzorce • Objasní význam nejdůležitějších solí	⇒ nejdůležitější soli ⇒ průmyslová hnojiva ⇒ stavební pojiva ⇒ keramika	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

vzdělávací obor CHEMIE

8. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozliší obsah pojmů fyzikální těleso a látka, jmenuje fyzikální tělesa a látky • Vymezí hustotu jako základní charakteristiku chemické látky • Vyjmenuje základní 3 skupenství a tato porovná z hlediska vnitřního uspořádání • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost • posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými pracovat nesmí • Vysvětlí pojmy R-věty, S-věty • Z obalů na základě symbolů nebezpečnosti dokážou posoudit nebezpečnost dané látky	⇒ Látky a jejich vlastnosti ⇒ Nebezpečné látky ⇒ Bezpečnost práce v chemii, laboratorní řád ⇒ R, S věty, piktogramy	F- Látky a tělesa, fyzikální veličiny
• rozlišuje směsi a chemická individua • navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení • uvede příklady oddělování složek v praxi • sestaví jednoduchou aparaturu k separaci složek směsi, provede separaci • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití. • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti • navrhne nejvhodnější preventivní opatření	⇒ Směsi ⇒ LP ⇒ Voda ⇒ Vzduch ⇒ Vodík ⇒ Kyslík ⇒ LP	Z- životní prostředí **PT** - EV – základní podmínky života
• Charakterizuje atom jako základní stavební částici hmoty • Popíše stavbu atomu • používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. • Vysvětlí pojmy valenční vrstva, valenční elektrony, kation, anion • Definuje pojem prvek, u vybraných zapíše značku • rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.	⇒ Částicové složení látek ⇒ Chemická vazba ⇒ Chemické prvky ⇒ Chemická sloučenina	F- částicové složení látek

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

vzdělávací obor CHEMIE

8. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• orientuje se v periodické soustavě chemických prvků • rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti. • Uvede znění periodického zákona • Objasní pojem elektronegativita	⇒ významné kovy ⇒ Významné nekovy ⇒ Periodická soustava prvků ⇒ Periodický zákon	
• rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí • uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání. • přečte chemické rovnice.	⇒ Chemický děj ⇒ Chemická rovnice ⇒ Výpočty z chemických rovnic	
• Definuje jednotlivé skupiny anorganických látek • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku UIP a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. • Vytvoří vzorec ze systematického názvu látky a název ze vzorce dle názvoslovných principů • Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi • Uvědomí si rizika, která hrozí při práci s žíravinou, a z toho vyplývající bezpečnostní zásady	⇒ Anorganické látky ⇒ Kovy ⇒ Halogeny ⇒ Kyseliny ⇒ Hydroxidy ⇒ Halogenidy ⇒ Oxidy ⇒ Sulfidy ⇒ Soli bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin ⇒ LP ⇒ LP ⇒ Základní chemické výpočty	
• zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	⇒ Chemie a společnost	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

vzdělávací obor CHEMIE

9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Žák bezpečně užívá značky vybraných prvků z 8. ročníku • zapisuje základní chemické vzorce kyselin, hydroxidů a solí • vysvětlí základní pravidla bezpečné práce v chemii • určí oxidační čísla prvků ve sloučeninách	⇒ opakování základů chemie z 8.ročníku ⇒ redoxní reakce ⇒ redukce a oxidace ⇒ LP	Př - hygiena
• rozliší redoxní a neredoxní reakce, rozpozná oxidaci a redukci a vysvětlí jejich podstatu • Vysvětlí princip výroby kovů z přírodních surovin jako redukci rud • Vyjmenuje a roztřídí rudy – oxidy, sulfidy, ostatní	⇒ redoxní vlastosti kovů a nekovů – řada reaktivity kovů ⇒ suroviny k výrobě kovů – jak se z rud kovy získávají ⇒ vysoká pec ⇒ chemické děje při výrobě železa	Př -nerostné suroviny
• Vysvětlí princip zušlechťování surového železa redoxními reakcemi • Vysvětlí princip elektrolýzy – redoxní děj • Objasní, proč se některé kovy nemohou vyrábět elektrolýzou jejich vodných roztoků /sodík/	⇒ výroba oceli ⇒ druhy a použití oceli ⇒ elektrolýza ⇒ výroba hliníku	
• Porovná děje probíhající při elektrolýze a v galvanickém článku • Vysvětlí podstatu koroze kovů a stanoví možnosti ochrany kovů před korozí na základě redoxních dějů • Objasní význam energie pro lidskou společnost, jmenuje druhy energie • Objasní původ uhlí a zdůvodní negativní vliv spalování uhlí na životní prostředí	⇒ galvanický článek ⇒ koroze kovů ⇒ LP ⇒ teplo a chemické reakce ⇒ hořlavý kámen – uhlí a jeho zpracování	F –elektrolýza Př – uhlí jako surovina – vznik Z – těžba uhlí v ČR, elektrárny Př - uhlí, ropa,zemní plyn
• Objasní význam ropy a zemního plynu z hlediska ekologických zásad • Vysvětlí pojmy: radioaktivita, záření, izotopy • Vysvětlí výrobu energie v tepelných a jaderných elektrárnách, objasní mírové využití jaderné energie a její zneužití v jaderných zbraních	⇒ kapalné zlato země – ropa a její zpracování ⇒ zemní plyn ⇒ jaderná energie ⇒ jaderná elektrárna ⇒ jaderné zbraně ⇒ vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje energie	Ochrana člověka za mimořádných událostí
• Rozlišuje látky anorganické od organických • Vysvětlí pojmy a bezpečně užívá:	⇒ vlastnosti uhlíku v org. sloučeninách	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor CHEMIE
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
uhlíkový řetězec, molekulový, strukturní a racionální vzore, typy vazeb • Určí uhlovodíky a zařadí je do skupin podle typu vazeb a řetězců • vysvětlí hořlavost uhlovodíků • odhadne způsob hoření • odvodí zásadní pravidla bezpečného zacházení s plynnými uhlovodíky • objasní praktický význam uhlovodíků	⇒ typy vzorců organických sloučenin ⇒ alkany, cykloalkany ⇒ alkeny ⇒ alkyny	
• Porovná stavbu probraných uhlovodíků se strukturou benzenu a určí rozdílnosti • zapisuje vzorce arenů • vysvětlí rizika vyplývající z používání • objasní význam uhlovodíků jako zdroje pro vybrané výroby • popíše a zhodnotí problémy automobilismu ve vztahu k životnímu prostředí	⇒ benzen ⇒ naftalen ⇒ krakování, výroba benzínu ⇒ automobilismus a životní prostředí	
• Rozpozná uhlovodíky od derivátů, bezpečně třídí sloučeniny podle charakteristických skupin, znázorní jednotlivé deriváty modely molekul, třídí deriváty z hlediska použití a také na základě jejich nebezpečnosti, navrhne způsoby přípravy vybraných derivátů, ukáže na nebezpečí některých derivátů pro životní prostředí, objasní některá zajímavá použití esterů	⇒ deriváty uhlovodíků, vznik ⇒ halogenderiváty ⇒ alkoholy ⇒ fenoly ⇒ aldehydy ⇒ ketony ⇒ karboxylové kyseliny ⇒ kyseliny octová ⇒ estery	Př - škodlivost alkoholu na lidské zdraví
• Objasní existenci velkého množství organických látek i další možnosti vzniku nových • poukáže na nebezpečí, která mohou mnohé látky působit • rozliší základní plasty, vysvětlí pojmy: monomer, polymer, polymerace, zhodnotí použití plastů:PVC, PE ,PS, PP, syntetická vlákna	⇒ polymerace ⇒ plasty ⇒ syntetická vlákna	
• Objasní princip jednoty v přírodě, koloběh látek v přírodě, zdůvodní závislost člověka na přírodě,	⇒ sacharidy ⇒ výroba řepného cukru ⇒ LP	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA** vzdělávací obor CHEMIE 9. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
především na rostlinách, na příkladech ukáže, které látky- nezbytné pro život- nám poskytují rostliny, rozliší sacharidy podle složitosti, vysvětlí výroby některých látek z rostlin/sacharidy, tuky/, zdůvodní význam správné výživy a funkci biokatalyzátorů, objasní nebezpečí poškození bílkovin/tedy i zdraví člověka/ chemickými látkami	⇒ tuky ⇒ mýdla ⇒ bílkoviny ⇒ biokatalyzátory ⇒ LP	Př - výživa
• Na základě příkladů posoudí význam chemie, doloží příklady pozitivního i negativního vlivu chemie na život lidí a životní prostředí, vyhledá příklady z našeho regionu, objasní nutnost použití správných technologií ve výrobě a principy aplikuje na svůj život, sestaví tabulku hodnot, kterými by se měl řídit, aby negativně neovlivňoval svůj život a životní prostředí	⇒ chemizace ⇒ základy průmyslových výrob ⇒ látky zachraňující život ⇒ látky zachraňující úrodu ⇒ látky přinášející čistotu ⇒ drogy ⇒ otravné látky ⇒ mimořádné události ⇒ znečišťování ovzduší ⇒ znečišťování vody a půdy ⇒ význam ochrany životního prostředí	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

vzdělávací obor CHEMIE

9. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Žák bezpečně užívá značky vybraných prvků z 8. ročníku, zapisuje základní chemické vzorce kyselin, hydroxidů a solí, vysvětlí základní pravidla bezpečné práce v chemii • určí oxidační čísla prvků ve sloučeninách	⇒ opakování základů chemie z 8.ročníku ⇒ redoxní reakce ⇒ redukce a oxidace	
• rozliší redoxní a neredoxní reakce • rozpozná oxidaci a redukci a vysvětlí jejich podstatu	⇒ redoxní vlastosti kovů a nekovů – řada reaktivity kovů ⇒ LP	
• Doloží, že také elektrolýza – jako důležitý výrobní princip – je redoxní děj • Objasní, proč se některé kovy nemohou vyrábět elektrolýzou jejich vodných roztoků/sodík/	⇒ elektrolýza ⇒ výroba hliníku	F –elektrolýza
• Porovná děje probíhající při elektrolýze a v galvanickém článku – vymezí rozdíly • Vysvětlí podstatu koroze kovů • Stanoví možnosti ochrany kovů před korozí na základě redoxních dějů	⇒ galvanický článek ⇒ LP ⇒ koroze kovů	
• Vypočítá složení roztoků • Připraví roztok daného složení • Vypočítá množství reaktantů a vzniklých produktů chemických reakcí • Vysvětlí faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi	⇒ roztoky ⇒ vlivy na průběh chemických reakcí ⇒ látkové množství, molární hmotnost ⇒ výpočty z chemických rovnic	M- způsoby výpočtů
• Vysvětlí změny v atomech při chemických reakcích, na jejichž základech vzniká a nebo spotřebovává energie, porovná se změnami v atomech při využití jaderné energie, vysvětlí pojmy: radioaktivita, záření, izotopy, vysvětlí vznik energie v tepelných a jaderných elektrárnách, objasní mírové využití jaderné energie a její zneužití v jaderných zbraních	⇒ jaderná energie ⇒ jaderná elektrárna ⇒ jaderné zbraně ⇒ vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje energie	Ochrana člověka za mimořádných událostí Z - elektrárny u nás a v Evropě
• Objasní existenci velkého množství	⇒ polymerace	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**

vzdělávací obor CHEMIE

9. ROČNÍK (RVMPP)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
organických látek vytvořených člověkem i další možnosti vzniku nových, ukáže na nebezpečí, která mohou mnohé látky působit, zejména při neodborném používání, rozliší základní plasty, vysvětlí pojmy: monome, polymer, polymerace, zhodnotí použití plastů:PVC, PE ,PS, PP	⇒ plasty	
• rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. • zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy. • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich vlastnosti a použití.	⇒ Organické sloučeniny ⇒ Uhlík ⇒ Uhlí ⇒ Uhlovodíky ⇒ Alkoholy, fenoly ⇒ Karboxylové kyseliny ⇒ Estery ⇒ Soli karboxylových kyselin	
• Objasní princip jednoty v přírodě, koloběh látek v přírodě • zdůvodní závislost člověka na přírodě, především na rostlinách, na příkladech ukáže, • rozliší sacharidy podle složitosti, vysvětlí výroby některých látek z rostlin/sacharidy, tuky/ • zdůvodní význam správné výživy a funkci biokatalyzátorů, objasní nebezpečí poškození bílkovin/tedy i zdraví člověka/ chemickými látkami	⇒ sacharidy ⇒ LP ⇒ výroba řepného cukru ⇒ tuky ⇒ LP ⇒ mýdla ⇒ bílkoviny ⇒ biokatalyzátory	Př - výživa
• Na základě příkladů posoudí význam chemie • Doloží příklady pozitivního i negativního vlivu chemie na život lidí a životní prostředí, vyhledá příklady z našeho regionu	⇒ Chemie a společnost ⇒ chemizace ⇒ základy průmyslových výrob ⇒ látky zachraňující život ⇒ látky zachraňující úrodu ⇒ látky přinášející čistotu ⇒ otravné látky ⇒ znečišťování ovzduší ⇒ znečišťování vody a půdy ⇒ význam ochrany životního prostředí ⇒ mimořádné události	

4.18 Přírodopis

4.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

Vyučovací předmět *Přírodopis* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* a ze vzdělávacího oboru *Přírodopis*.

Vyučovací předmět *Přírodopis* navazuje na výstupy, které žáci získali na 1. stupni základní školy v předmětech přírodověda, vlastivěda a prvouka.

Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových dovedností a vědomostí, které žákovi umožňují poznávání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vede též k uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat.

Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Toto poznání vede k pochopení jednoty přírody a především vztahu přírody neživé /její prvotnost/, tedy životního prostředí a přírody živé.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Chemie, Zeměpis).

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2.stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci v 6. – 8. třídě, v 9.třídě v jednohodinové časové dotaci (celkem 7 hodin). Na 2.stupni výuka probíhá převážně v odborné učebně přírodopisu. Formy a metody práce vycházejí ze vzdělávacích cílů a charakteru učiva. K organizačním formám výuky přírodopisu patří praktická cvičení ve škole (laboratorní práce), přírodovědné vycházky, příležitostné exkurze a miniprojekty.

Volba didaktických prostředků je závislá na rozhodnutí učitele.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku, toleruje i případnou jednostrannost v zaměření žáka na určitý typ činnosti.

V předmětu Přírodopis jsou zařazena průřezová témata:

Environmentální výchova

Multikulturní výchova

Osobnostní a sociální výchova

<u>Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodopis</u>

Kompetence k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu.
- Vedeme žáky k používání obecných termínů, znaků a symbolů.
- Učíme žáky hledat souvislosti, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí.

- Snažíme se vzbudit v žácích potřebu klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, přírodního prostředí a majetku a hledat na ně odpovědi
- Učíme žáky pozorovat, experimentovat a získané výsledky porovnávat.
- Žáky vedeme k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení.
- Podporujeme je k převzetí zodpovědnosti za jejich další život.
- Sebe, žáky i jejich rodiče vedeme k poznání, že získané dovednosti jsou důležitější než známka na vysvědčení.
- Učíme práci s chybou.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva k činnosti.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- V rámci běžného života ve škole učíme žáky, jak některým problémům předcházet.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Vytvářením problémových úloh učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Vedeme žáky k tomu, aby k řešení problémů využívali vlastní úsudek a zkušenost.

Kompetence komunikativní

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Důraz klademe na kultivovanost komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy a rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu.
- Učíme žáky naslouchat druhým, což považujeme za nezbytnou podmínku účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku spolupráce.
- Rozvíjíme jejich schopnost zastávat v týmu různé role.
- Žáky učíme hodnotit práci týmu, práci svou i práci ostatních členů týmu.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- U žáků se specifickými vzdělávacími potřebami podporujeme integraci do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasizmu, xenofobie a nacionalizmu.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi i mezi žáky a učiteli.
- Snažíme se u žáků vytvořit pozitivní představu o sobě samém.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Vedeme žáky k ochraně a respektování našich tradic, kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.
- Utváříme smysl pro kulturu a tvořivost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, nepřipouštíme kolektivní potrestání.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích.
- Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě i škole.

Kompetence pracovní

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Vedeme žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení.
- Snažíme se, aby žák pohlížel na výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti.

4.18.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor PŘÍRODOPIS
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Orientuje se v názorech na vznik Země i života (stvoření, vývoj) • Rozliší vybrané organické a anorganické látky • Vysvětluje pojmy atmosféra, hydrosféra a jejich význam pro živé organismy na Zemi • Objasní význam Slunce, vody, kyslíku, oxidu uhličitého a ozonosféry pro život na Zemi	⇒ Země a život	CH, Z, F **PT** – EV– základní podmínky života
• Popisuje základní projevy života (v jednobun. organismech) • Vymezí hranici mezi živou a neživou přírodou • Popíše stavbu těla bakterií a virů • Uvádí na příkladech význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka • Popisuje stavbu buňky, vysvětlí funkci základních organel • Porovnává buňku R, Ž a H, vysvětluje různý způsob výživy • Popisuje stavbu těla a život vybraných zástupců jednobuněčných organismů • Porovnává fotosyntézu a dýchání	⇒ jednobuněčné organismy ⇒ stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - ŽB, organizmy jedno- a mnohobuněčné, rozmnožování ⇒ fyziologie rostlin - základní princip fotosyntézy, dýchání	Ch
• Popisuje mikroskop, připraví jednoduchý mikroskopický preparát, pozoruje buňku mikroskopem a provede jednoduchý nákres, • Sestaví pracovní protokol dle vzoru, • Aplikuje zásady BOZP při LP	⇒ LP č.1 ⇒ LP č.2	**PT** - OSV OR- Rozvoj schopností poznávání
• Vysvětluje rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, uvede příklady • Popsuje stavbu a život nižších rostlin - řas, určí vybrané druhy	⇒ mnohobuněčné organismy ⇒ mnohobuněčné řasy	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor PŘÍRODOPIS
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Popíše (nakreslí) stavbu těla houby • Rozliší houby na jedovaté a jedlé, určí vybrané druhy, doloží význam plísní a kvasinek • Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech • Vysvětlí zásady houbaření a zacházení s houbami • Objasňuje pojmy: prvok, cizopasník, jednobuněčný organismus, společenstvo, producent, konzument, biologie	⇒ mnohobuněčné houby	Ch
• Vysvětlí pojem symbióza, určí vybrané druhy lišejníků	⇒ lišejníky	
• Charakterizuje stručně znaky, stavbu a život vybraných zástupců nižších živočichů, zařadí do taxonomických jednotek • Vysvětlí pojmy tkáň, orgán, orgánová soustava • Vysvětlí pojmy predátor, vnější a vnitřní cizopasník, hostitel a mezihostitel na konkrétních příkladech • Zdůvodní význam hygieny a důkladné úpravy potravin při přípravě jídla	⇒ mnohobuněčné živočichové ⇒ žahavci ⇒ ploštěnci ⇒ kroužkovci ⇒ měkkýši ⇒ LP č.3	CH Pč
• Popíše vnější a vnitřní stavbu těla členovců • Určí a zařadí vybrané druhy do taxonomických skupin • Vybere hospodářsky významné druhy hmyzu, objasní význam jednotlivých organismů • Vysvětlí pojmy zkamenělina, vnější kostra, článkované tělo, potravní řetězec, potravní pyramida, ekosystém, biologická ochrana.	⇒ členovci ⇒ korýši ⇒ pavoukovci ⇒ hmyz ⇒ LP č.4	
• Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů • Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	⇒ Člověk a příroda ⇒ Ekosystémy	**PT** – EV – ekosystémy

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor PŘÍRODOPIS
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci • Určí vybrané zástupce obratlovců, zařadí do taxonomických skupin • Popíše stavbu a funkci vnitřních orgánových soustav vybraných zástupců taxonomických skupin	⇒ strunatci ⇒ pláštěnci ⇒ bezlebeční ⇒ obratlovci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) ⇒ stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	
• Popíše přizpůsobení ryb prostředí • Objasní rozdíly mezi parybami a rybami • Hodnotí význam obojživelníků v přírodě, důvody jejich ochrany • Zdůvodní význam ryb pro výživu lidí	⇒ paryby ⇒ ryby ⇒ LP č.1 ⇒ obojživelníci	
• Porovnává obojživelníky s plazy (vnější a vnitřní stavba) • Na příkladu vysvětlí rozdíly ve stavbě těla obojživelníků, ryb a plazů • Porovná zvláštnosti hadů jedovatých a nejedovatých, zdůvodní ochranu hadů i jedovatých • Aplikuje poskytnutí první pomoci při uštknutí hadem	⇒ Plazi ⇒ Ptáci ⇒ LP č.2	
• Objasní pojem vyšší rostliny (v porovnání s nižšími rostlinami) • Odvodí uspořádání rostlinného těla, vysvětlí stavbu a význam základních rostlinných orgánů • Vysvětlí principy základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování • Určuje vybrané druhy vyšších rostlin, zařadí do taxonomických skupin • Zhodnotí význam vybraných druhů v přírodě a pro člověka • Pozoruje lupou a mikroskopem • Odvodí na základě pozorování závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí • Zdůvodní význam lesa pro životní prostředí	⇒ rostliny nižší a vyšší ⇒ vývoj vyšších rostlin ⇒ anatomie a morfologie rostlin ⇒ fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování ⇒ LP č.3 ⇒ LP č.4 ⇒ mechorosty ⇒ kapraďorosty ⇒ plavuně ⇒ přesličky ⇒ semenné rostliny ⇒ jehličnany	Ch
• Vysvětlí rozdíl mezi opylením a oplozením a rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním	⇒ semenné rostliny	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor PŘÍRODOPIS
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Popisuje základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • Určuje vybrané zástupce savců z jednotlivých ekosystémů u nás (především žijících v regionu) i ve světě • Zařazuje vybrané typické zástupce savců do taxonomických skupin • Uvádí některé z kriticky ohrožených druhů savců u nás i ve světě • Odvozuje na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní způsob života a přizpůsobení podmínkám prostředí • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka	⇒ vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých řádů třídy savci ⇒ stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - orgány, orgánové soustavy ⇒ hospodářsky a epidemiologicky významné druhy ⇒ savci biomů světa ⇒ projevy chování živočichů	**PT** – EV – ekosystémy
• Pozoruje lupou i mikroskopem části těl savců (včetně trvalých preparátů) • Dodržuje pravidla bezpečnosti práce při poznávání přírody	⇒ LP č.1	
• Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • Určuje polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života • Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	⇒ vývoj člověka ⇒ rasy ⇒ anatomie a fyziologie člověka – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla ⇒ orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící) ⇒ vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti ⇒ životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka ⇒ nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie ⇒ LP č.2 ⇒ LP č.3 ⇒ LP č.4	D **PT** – MuV – Etnický původ Ch **PT** – OSV OR Psychohygiena Tv
• Uvádí příklady dědičnosti v praktickém životě	⇒ dědičnost a proměnlivost organismů	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor PŘÍRODOPIS
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Orientuje se v názorech na vznik Země a života • Objasňuje vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	⇒ Země - vznik a stavba Země ⇒ vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování se prostředí	**PT** – EV – Základní podmínky života
• Rozpoznává podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • Objasňuje pojmy: hornina - nerost, vyvřelé horniny, zvětrávání, usazené horniny, přeměněné horniny, zlomy, vrásnění, poklesy, geologické éry, geologické vědy	⇒ nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců ⇒ principy krystalografie ⇒ LP č.1 ⇒ LP č.2 ⇒ Geologická mapa ČR	
• Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geol. oběhu hornin i oběhu vody	⇒ vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky	
• Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	⇒ vývoj zemské kůry a organizmů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organizmů a jejich přizpůsobování prostředí	
• Porovnává význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy	⇒ půdy – složení, vlastnosti a význam, nebezpečí, příklady devastace, možnosti a příklady rekultivace	
• Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi • Uvádí příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	⇒ podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organizmy a na člověka ⇒ mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události a ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	**PT** - EV – Vztah člověka k prostředí **PT** – OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika

4.19 Zeměpis

4.19.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Vyučovací předmět *Zeměpis* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Člověk a příroda* a ze vzdělávacího oboru Zeměpis.

Zeměpis na 2. stupni základní školy představuje souhrn základních poznatků o Zemi, jevech a procesech kolem nás, seznamuje žáky se základy regionálního zeměpisu světa, podává základy znalostí o naší vlasti a o současném světě. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, seznamuje žáky se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území ČR, v místní oblasti i blízkém území místní krajiny. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a problémech současného lidstva, umožňuje také uvědomovat si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi. Podstatně též rozvíjí zřetel vazby k okolnímu světu (Evropská unie, evropanství,…).

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země (globus, mapy). Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti i obce. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí z jiných předmětů.

V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty, a informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Naučí se komunikovat, hledat cesty ke správnému řešení. Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení problémů a úkolů.

Vyučovací předmět zeměpis je povinný předmět, který se vyučuje v 6. až 9. ročníku v plně a kvalitně vybavené odborné učebně s interaktivní tabulí. V běžných třídách a ve třídách s rozšířenou výukou informatiky v 6. - 9. ročníku ve 2 hodinové týdenní časové dotaci. Ve třídách s rozšířenou výukou matematiky se vyučuje v 6. ročníku ve 3 hodinové týdenní časové dotaci, v 7. ročníku ve 2 hodinové týdenní časové dotaci, v 8. ročníku v 1 hodinové týdenní časové dotaci a v 9. ročníku ve 2 hodinové týdenní časové dotaci.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Zeměpis

Kompetence k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu.
- Učíme žáky hledat souvislosti, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- Učíme žáky pozorovat a získané výsledky porovnávat.
- Žáky vedeme k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení.
- Učíme práci s chybou.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.

- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva k činnosti.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Vytvářením problémových úloh učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Vedeme žáky k tomu, aby k řešení problémů využívali vlastní úsudek a zkušenost.
- Děti vedeme k aktivnímu podílu ve všech fázích činností, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Kompetence komunikativní

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Důraz klademe na kultivovanost komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy a rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky.
- Žáky vedeme k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe i ostatních lidí.
- Vedeme je k pozitivní prezentaci a reprezentaci sebe a své školy na veřejnosti.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu.
- Učíme žáky naslouchat druhým, což považujeme za nezbytnou podmínku účinné mezilidské komunikace.
- Profesionálním přístupem ke komunikaci se žáky, rodiči i ostatními zaměstnanci školy jdeme žákům příkladem.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku spolupráce.
- Žáky učíme hodnotit práci týmu, práci svou i práci ostatních členů týmu.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáka k jednání a chování, kterým by dosáhl pocitu sebeúcty.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Vedeme žáky k ochraně a respektování našich tradic , kulturního i historického dědictví. Utváříme smysl pro kulturu a tvořivost.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobních záští.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích.
- Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě i škole.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.

Kompetence pracovní

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky adaptovat se na nové, změněné pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.

4.19.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor ZEMĚPIS
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Používá s porozuměním základní pojmy: vesmír,vesmírná tělesa, galaxie, Mléčná dráha, hvězda, souhvězdí, Slunce, sluneční soustava, planeta, měsíce, planetka, meteorická tělesa, kometa • Zhodnotí postavení Země ve Vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy • Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	**Planetární geografie -** Země jako vesmírné těleso ⇒ Vesmír a hvězdy ⇒ Slunce a sluneční soustava ⇒ Země ⇒ Trvání dne a noci na Zemi ⇒ Střídání ročních období ⇒ Družice Země	F – Látky a tělesa, Pohyb těles, síly; Vesmír
• Používá s porozuměním základní pojmy: globus, mapa, plán, obsah a měřítko plánů a map, výškopis, polohopis, legenda mapy, vysvětlivky mapy, vrstevnice, výšková kóta, nadmořská výška, hloubnice, druhy map podle měřítka, podle obsahu, zkreslení map, atlas, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť, hlavní poledník, rovník, obratníky, polární kruhy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka a zeměpisná šířka, zeměpisná poloha • Používá globus ke znázornění rozmístění oceánů, kontinentů • Aplikuje měřítko mapy na výpočet vzdušných vzdáleností na mapách • Čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů plánů a map • Orientuje se v obsahu a rejstříku zeměpisných atlasů • Určuje zeměpisnou polohu míst • Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • Orientuje se s pomocí globusu i příslušné mapy v určování časových	**Globus a mapy** ⇒ Globus ⇒ Mapy, plány ⇒ Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny a ochrana života člověka při ohrožení života a zdraví ⇒ Časová pásma, datová hranice	M – měřítko mapy, geometrie v rovině a prostoru

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor ZEMĚPIS
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
pásem na Zemi a v přechodu datové hranice		
• Objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa, popíše jednotlivé části, zemské kůry a její členění na litosférické desky, • Objasní mechanismus vzniku a zániku zemské kůry • Popíše jednotlivé části oceánského dna, na mapě ukáže konkrétní příklady částí oceánského dna • Vysvětlí procesy zemětřesení a sopečné činnosti, jejich doprovodné jevy • Na mapě vyhledá místa s nejčastějším výskytem zemětřesení a sopečné činnosti • Popíše, jakými způsoby mohou vznikat pohoří • Popíše proces zvětrávání a vnější přírodní činitele, kteří ho způsobují • Pojmenuje složky atmosféry, zhodnotí význam kyslíku pro život na Zemi • Objasní pojmy podnebí a počasí a rozdíl mezi nimi • Objasní změny v teplotě, tlaku a množství a charakteru srážek s přibývající nadmořskou výškou • Popíše planetární cirkulaci vzduchu na Zemi • Popíše rozložení zásob vody na Zemi • Popíše mechanismus celkového oběhu vody na Zemi • Pojmenuje a na mapách ukáže jednotlivé oceány • Vysvětlí rozdíl průliv – průplav, uvede příklady • Popíše pohyby a vlastnosti mořské vody • Zhodnotí význam oceánů pro život lidské společnosti • S porozuměním používá pojmy: povodí, rozvodí, úmoří, moře, jezero, umělé vodní nádrže, bezodtokové oblasti	**Přírodní obraz Země** – fyzická geografie ⇒ Litosféra ⇒ Atmosféra ⇒ Hydrosféra	Př – Neživá příroda, vznik a stavba Země, nerosty a horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, vývoj zemské kůry VkZ – ochrana člověka za mimořádných událostí (živelní pohromy v důsledku atmosférických poruch) Př – Neživá příroda – podnebí a počasí ve vztahu k životu F – mechanické vlastnosti tekutin

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor ZEMĚPIS
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Popíše tvary zemského povrchu tvarované ledovci • Popíše vznik a složení půdy • Rozlišuje půdní druhy a typy • Popíše uspořádání geografických • šířkových pásem na Zemi, jejich rozmístění v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce • Popíše život lidí a jejich možnou hospodářskou činnost v konkrétním geografickém šířkovém pásmu na Zemi	⇒ Pedosféra ⇒ Biosféra	Př – Neživá příroda - půdy Př – Neživá příroda – vývoj zemské kůry a organismů na Zemi, Základy ekologie, Organismy a prostředí, Praktické poznávání přírody Př – snižování biodiverzity, dopad na lidskou společnost D – průběžně – vliv lidských činností na krajinu a životní prostředí v dějinách
• Objasní pojmy: kontinent, světadíl, světový oceán • Pojmenuje a vyhledá na globusu i mapě oceány, kontinenty a světadíly, vzájemně je porovnává • Porovná vzájemný poměr světového oceánu a pevniny na zemském povrchu • Vyhledá v mapách atlasu, i s pomocí rejstříku, vybraná moře, zálivy, ostrovy, průlivy a průplavy • Popíše zásadní společné znaky a odlišnosti polárních oblastí – Arktidy a Antarktidy • Vyhledá na globusu a v mapách polární oblasti, určí jejich geografickou polohu i polohu vzhledem k ostatním světadílům, oceánům a zemským polokoulím • Zhodnotí podnebí a přírodní poměry polárních oblastí	**Regionální geografie** ⇒ Světový oceán ⇒ Polární oblasti	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor ZEMĚPIS
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Posoudí význam polárních oblastí pro vědecké účely a životní prostředí na Zemi		
• Vyhledá na globusu a v mapách světa Afriku, popíše její geografickou polohu (v zeměpisné síti, vzhledem k oceánům, ke kontinentům a zemským polokoulím) • Porovná rozlohu a počet obyvatel světadílu s ostatními světadíly • Pojmenuje a vyhledá na mapě vybraná moře, zálivy, poloostrovy, ostrovy, průlivy, průplavy • Popíše s pomocí mapy výškovou členitost, vyhledá vybrané povrchové celky • Vyhledá na mapě vybrané vodní toky, jezera, vodní nádrže • Popíše podnebí světadílu, určí příslušná geografická šířková pásma • Popíše rozmístění živočišstva a rostlinstva na světadíle • Pojmenuje a na mapě vyhledá vybrané příklady národních parků • Popíše nerostné bohatství světadílu • Přiměřeně věku objasní problematiku obyvatelstva světadílu • Určí a vymezí v mapě zeměpisné oblasti Afriky (severní, střední, jižní) • Popíše podle geografických kritérií jednotlivé oblasti	⇒ **Afrika**	D – historie objevování afrického kontinentu, Počátky lidské společnosti, Kolonialismus a dekolonizace Afriky

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor ZEMĚPIS
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • Vyhledá na globusu a v mapách světa Austrálii a Oceánii, popíše její geografickou polohu (v zeměpisné síti, vzhledem k oceánům, ke kontinentům a zemským polokoulím) • Porovná rozlohu a počet obyvatel světadílu s ostatními světadíly • Pojmenuje a vyhledá na mapě vybraná moře, zálivy, poloostrovy, ostrovy, průlivy, průplavy • Popíše s pomocí mapy výškovou členitost, vyhledá vybrané povrchové celky • Vyhledá na mapě vybrané vodní toky, jezera, vodní nádrže • Popíše podnebí světadílu, určí příslušná geografická šířková pásma • Popíše rozmístění živočišstva a rostlinstva na světadíle • Popíše nerostné bohatství světadílu • Přiměřeně věku objasní problematiku obyvatelstva světadílu • S pomocí mapy vyhledá a pojmenuje státy Australského svazu • Rozdělí Oceánii a popíše podnebí a přírodu	⇒ **Austrálie a Oceánie**	
• Vyhledá na globusu a v mapách světa americký kontinent, popíše jeho geografickou polohu (v zeměpisné síti, vzhledem k oceánům, ke kontinentům a zemským polokoulím) • Rozdělí kontinent na světadíly, popíše polohu • Porovná rozlohu a počet obyvatel světadílů s ostatními světadíly • Pojmenuje a vyhledá na mapě vybraná moře, zálivy, poloostrovy, ostrovy, průlivy, průplavy • Popíše s pomocí mapy výškovou členitost, vyhledá vybrané povrchové celky • Vyhledá na mapě vybrané vodní	⇒ **Amerika**	CJ – Jazykové oblasti, reálie - průběžně D – Vznik USA, Zámořské objevy, Rozdělený a integrující se svět VO – Globální svět – Kulturní oblasti a životní styl v různých částech světa - průběžně

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor ZEMĚPIS
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
toky, jezera, vodní nádrže • Popíše podnebí světadílů, určí příslušná geografická šířková pásma • Popíše rozmístění živočišstva a rostlinstva na světadílech, • Popíše nerostné bohatství světadílů • Přiměřeně věku objasní problematiku obyvatelstva světadílů • S pomocí mapy vyhledá a pojmenuje státy • Charakterizuje základní geografické a sociogeografické prvky vybraných států		
• Vyhledá na globusu a v mapách světa Asii, popíše jeho geografickou polohu (v zeměpisné síti, vzhledem k oceánům, ke kontinentům a zemským polokoulím) • Porovná rozlohu a počet obyvatel světadílu s ostatními světadíly • Pojmenuje a vyhledá na mapě vybraná moře, zálivy, poloostrovy, ostrovy, průlivy, průplavy • Popíše s pomocí mapy výškovou členitost, vyhledá vybrané povrchové celky • Vyhledá na mapě vybrané vodní toky, jezera, vodní nádrže • Popíše podnebí světadílu, určí příslušná geografická šířková pásma • Popíše rozmístění živočišstva a rostlinstva na světadíle • Popíše nerostné bohatství světadílu • Přiměřeně věku objasní problematiku obyvatelstva světadílu • S pomocí mapy vyhledá a pojmenuje státy • Charakterizuje základní geografické a sociogeografické prvky jednotlivých oblastí a vybraných států	⇒ **Asie**	
• Vyhledá na globusu a v mapách světa Evropu, popíše její geografickou polohu (v zeměpisné síti, vzhledem k oceánům, ke kontinentům a zemským polokoulím)	⇒ **Evropa**	D – Počátky lidské společnosti , Kořeny evropské kultury, Objevy a dobývání,

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor ZEMĚPIS
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Porovná rozlohu a počet obyvatel světadílu s ostatními světadíly • Pojmenuje a vyhledá na mapě vybraná moře, zálivy, poloostrovy, ostrovy, průlivy, průplavy • Popíše s pomocí mapy výškovou členitost, vyhledá vybrané povrchové celky • Vyhledá na mapě vybrané vodní toky, jezera, vodní nádrže • Popíše podnebí světadílu, určí příslušná geografická šířková pásma • Popíše rozmístění živočišstva a rostlinstva na světadíle • Popíše nerostné bohatství světadílu • Přiměřeně věku objasní problematiku obyvatelstva světadílu • S pomocí mapy vyhledá a pojmenuje státy • Charakterizuje základní geografické a sociogeografické prvky jednotlivých oblastí a vybraných států • Vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu		Evropský integrační proces, Vývoj po 2. sv.v. - průběžně VO – Mezinárodní vztahy, Globální svět, Evropská integrace - průběžně

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor ZEMĚPIS
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Určí geografickou polohu ČR (polohu v zeměpisné síti, vzhledem k Evropě, k mořím, sousedním státům), posoudí další aspekty polohy – dopravní, hospodářské,… • Na geomorfologické mapě vymezí podle geologického vývoje oblast Českého masívu a Západních Karpat, na fyzické mapě rozliší tyto dvě jednotky, orientuje se na ní a dokáže vyhledat hlavní pohoří • Pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí v ČR • Rozliší na území ČR podnebné oblasti, uvádí jejich rozmístění • Zařadí území ČR k úmořím evropských moří • Pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je v mapě, popíše pramen, tok, ústí • Rozlišuje mezi půdními druhy a typy, pojmenuje hlavní půdní typy v ČR, uvede jejich rozmístění, analyzuje vzhledem k využití v zemědělství • Popíše skladbu a rozšíření lesních porostů v ČR, pojmenuje výškové vegetační stupně v pohořích, analyzuje význam lesů pro člověka a pro jeho hospodářství • Užívá s porozuměním pojmy: národní park, chráněná krajinná oblast a uvádí jejich příklady • Posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje v ČR • Uvede změny ve struktuře obyvatelstva, zejména v ohledu věkového složení, národností, náboženství, zaměstnanosti v jednotlivých složkách hospodářství • Rozděluje sídla podle velikosti, charakteru zástavby • Rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru (rudy, nerudy, paliva) a využití (chemické, sklářské, keramické,…)	**Fyzickogeografická charakteristika ČR** ⇒ Poloha a rozloha ⇒ Povrch ⇒ Podnebí ⇒ Vodstvo ⇒ Půdy ⇒ Živá příroda ⇒ Ochrana přírody ⇒ **Obyvatelstvo ČR** ⇒ **Sídla ČR** ⇒ **Hospodářství ČR**	VO – Člověk ve společnosti: naše vlast: pojem vlast a vlastenectví, státní symboly; Stát a právo: právní základy státu Př – Neživá příroda: nerosty a horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, půdy, geologický vývoj a stavba území ČR, podnebí a počasí ve vztahu k životu Př – Základy ekologie: organismy a prostředí Př – Základy ekologie: ochrana přírody a ŽP: chráněná území přírody v ČR VO – Člověk ve společnosti VO – Stát a hospodářství: majetek, vlastnictví; výroba, obchod,

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor ZEMĚPIS
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Lokalizuje v mapách oblasti těžby • Zhodnotí strukturu surovinové základny ČR • Objasní pojmy obnovitelné a neobnovitelné zdroje • Popíše průmyslovou strukturu ČR, uvede nejdůležitější průmyslová odvětví a lokalizuje jejich hlavní rozmístění na mapě • Zhodnotí charakter zemědělství v ČR v závislosti na nadmořské výšce, kvalitě půd • Rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy podle prostředí (vodní, letecká, pozemní) a účelu (nákladní, osobní) • Objasní význam jednotlivých druhů dopravy, jejich využití i dopady na ŽP • Pojmenuje určující podmínky a atraktivity pro rozvoj cestovního ruchu v ČR • Vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR • Uvádí konkrétní příklady služeb • Pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejímž členem je ČR.	⇒ Nerostné suroviny, přírodní zdroje ⇒ Průmysl ⇒ Zemědělství ⇒ Doprava ⇒ Cestovní ruch ⇒ **Zahraniční obchod** ⇒ **Členství v mezinárodních organizacích**	služby; principy tržního hospodářství; Stát a právo: právní základy státu Př – Základy ekologie: ochrana přírody a ŽP F – Energie Př – Základy ekologie – vlivy průmyslu a zemědělství na ŽP Ch – Chemie a společnost: chemický průmysl v ČR; bezpečnost práce: mimořádné události a havárie F – pohyby těles Ch – Chemie a společnost: přínos chemie pro dopravu VO – Mezinárodní vztahy, globální svět: evropská integrace; mezinárodní spolupráce
• Rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR • Komplexně charakterizuje a srovnává regiony podle vybraných kritérií: z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského potenciálu, kvality ŽP, hodnotí společné a rozdílné znaky • Specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské podmínky místní	⇒ **Oblasti – kraje ČR**	VO – Stát a právo: právní základ státu: státní správa a samospráva

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA** vzdělávací obor ZEMĚPIS 8. ROČNÍK		
ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
oblasti • Na základě dostupných a osvojených poznatků hodnotí postavení místního regionu v rámci státu a vzhledem k sousedním regionům	⇒ **Místní oblast (region)**	

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor ZEMĚPIS
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech • Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	⇒ **Společenské prostředí** ⇒ **Geografie obyvatelstva a sídel**	VO – Člověk ve společnosti
• Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	⇒ **Hospodářské prostředí** **Geografie světového hospodářství** ⇒ Světové zemědělství ⇒ Světový rybolov ⇒ Světové lesní hospodářství ⇒ Světový průmysl ⇒ Geografie dopravy ⇒ Geografie služeb ⇒ Geografie cestovního ruchu ⇒ Mezinárodní obchod	VO – mezinárodní vztahy, globální svět
• Pojmenuje rozdíly mezi suverénním státem a závislým územím, uvádí příklady, vyhledává na mapách • Srovnává a jmenuje změny na politické mapě současnosti s politickými mapami staršími • Vzájemně srovnává státy podle fyzickogeografických (geografická poloha, rozloha, pobřeží) a socioekonomických (počet a původ obyvatel, hustota zalidnění, správní členění, státní zřízení, způsob vlády) kritérií • Rozlišuje různé aspekty polohy státu (v zeměpisných souřadnicích,	⇒ Politická mapa světa ⇒ Změny na současné politické mapě světa ⇒ Poloha státu, charakteristika státu	VO – Stát a právo

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A PŘÍRODA**
vzdělávací obor ZEMĚPIS
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
vzhledem k mořím, geopolitické, dopravní) • Pojmenuje a vyhledá v mapách největší, nejmenší, nejlidnatější státy světa • Objasní pojem státní hranice, rozlišuje její původ, hodnotí výhodnost tvaru státního území • Uvede hlavní mezinárodní politické integrace, jejich cíle a členy – zejména OSN • Pojmenuje a vyhledá v mapě lokality tradičních i aktuálních ozbrojených konfliktů ve světě • Zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení těchto konfliktů	⇒ Lidnatost, rozloha ⇒ Státní hranice ⇒ Mezinárodní politické integrace a jejich úloha	VO – Mezinárodní vztahy, globální svět
• Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické zanky a funkce krajin • Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů • Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	⇒ **Životní prostředí** ⇒ Krajina, krajinná sféra, přírodní a socioekonomická sféra ⇒ Krajinné složky, vzhled krajiny ⇒ Interakce příroda - společnost ⇒ Globální problémy ⇒ Udržitelný rozvoj ⇒ Ochrana přírody a ŽP	Př – Základy ekologie: organismy a prostředí Př – Praktické poznávání přírody Př –Neživá příroda VV – Rozvíjení smyslové citlivosti: prvky vizuálně obrazného zobrazení krajiny VZ – Zdravý způsob života a péče o zdraví Př – Základ ekologie: Ochrana přírody a ŽP

4.20 Výchova ke zdraví

4.20.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Vyučovací předmět *Výchova ke zdraví* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Člověk a zdraví* a vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví.*

Vyučovací předmět *Výchova ke zdraví* vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví je povinný vyučovací předmět pro žáky 2. stupně ZŠ a navazuje převážně na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni a dále na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Na 2. stupni se doplňuje s předměty Český jazyk, Občanská výchova, Přírodopis, Chemie a Výtvarná výchova.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je povinný předmět, který se vyučuje v běžných třídách v 6., 8. a 9. ročníku v jednohodinové týdenní dotaci, ve třídách s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky a ve třídách s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů v 6. a 8. ročníku s jednohodinou týdenní časovou dotací.

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách.

Formy a metody práce vycházejí ze vzdělávacích cílů a charakteru učiva. K preferovaným organizačním formám výuky patří vyučovací hodina převážně v kmenových třídách, s příležitostným začleněním jiných forem výuky, např. besedy, přednášky, exkurze, krátkodobé projekty apod. Žák je zejména veden k samostatné práci. Učí se samostatně vyhledávat, interpretovat, srovnávat a zpracovávat informace z různých zdrojů, zároveň se učí vytvářet si vlastní názor, obhajovat a korigovat ho v diskusi. Dále využívá metod a forem práce zaměřených na žákovskou spolupráci v širší či užší skupině, prezentaci zadaných témat a vlastní zpracování a předvedení problémových okruhů, jež vede k upevnění správného náhledu na život.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku, toleruje i případnou jednostrannost v zaměření žáka na určitý typ činnosti. Hodnocení žáka je zaměřeno na schopnost spolupráce v týmu, přemýšlet a řešit modelové situace, vytvořit návrhy a prezentovat je a na schopnost pracovat s informacemi.

V předmětu Výchova ke zdraví je zařazeno průřezové téma:

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Kompetence k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu.
- Vedeme žáky k používání obecných termínů, znaků a symbolů.
- Učíme žáky hledat souvislosti, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme žáky k poznání, že získané dovednosti jsou důležitější než známka na vysvědčení.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky neutíkat před problémy, vedeme je k jejich řešení.
- Na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problémů.
- V rámci běžného života ve škole učíme žáky, jak problémům předcházet.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Vedeme žáky k tomu, aby k řešení problémů využívali vlastní úsudek a zkušenost.
- Vedeme žáky k hledání různých možností řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáka komunikovat kultivovaně.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s druhými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Učíme žáky naslouchat druhým a respektovat jejich názory.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat ve skupině.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat ve skupině různé role.
- Učíme žáky hodnotit práci skupiny, práci svou i práci ostatních členů.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, jejich schopnost v případě potřeby pomoc poskytnout nebo o ni požádat.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že při spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- U žáků se specifickými vzdělávacími potřebami podporujeme integraci do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi, žáky a učiteli.
- Snažíme se vést žáka k pozitivnímu sebepojetí a sebehodnocení.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Vedeme žáky k ochraně a respektování našich tradic, kulturního i historického dědictví, k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům.

- Podporujeme žáky k zapojování do kulturního dění.
- Vedeme žáky k využívání pomoci a zkušeností odborníků – výchovného poradce, pracovníka pedagogicko-psychologické poradny, orgánů péče o děti, policie.
- Vedeme žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot.
- Vedeme žáky k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.
- Žákům nabízíme vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky adaptovat se na nové, změněné pracovní podmínky.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme reálnou představu žáků o jejich budoucím povolání, o vhodné volbě dalšího studia.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.
- Vedeme žáky k efektivnímu plánování a využívání času vymezeného na práci.

4.20.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky • Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, …) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví • Uvědomuje si základní práva a povinnosti jednotlivých členů rodiny • Objasní potřeby rodiny vzhledem k bydlení • Vysvětlí význam náhradní rodinné péče • Orientuje se ve vztazích mezi lidmi • Osvojuje si asertivní chování	**Vztahy mezi lidmi, formy soužití** ⇒ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevníci ⇒ rodina – postavení, role ženy a muže ⇒ vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti ⇒ komunikace v rodině ⇒ potřeby rodiny vzhledem k bydlení ⇒ faktory ovlivňující stabilitu rodiny ⇒ náhradní výchovná péče ⇒ konflikty v mezilidských vztazích	**PT** – OSV SR – Komunikace v rodině, sociální komunikace Ov, Pč, Vv
• Uvědomuje si nutnost určitých pravidelností během stanovených období, sestaví denní režim • Rozumí potřebě odpočinku pro organismus a zařadí ji správně do svého denního režimu • Vysvětlí na příkladech souvislosti mezi duševním, tělesným a sociálním zdravím • Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • Vysvětlí význam péče o zdraví, usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví • Diskutuje o problematice zdraví v kruhu vrstevníků • Projevuje odpovědný vztah k sobě samému • Je schopen vyhledat lékařskou pomoc a popsat zdravotní problémy • Rozpozná závažnost poranění, poskytne první pomoc • Uplatňuje techniky pro zvládání únavy a stresu • Zařazuje do svého denního režimu	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** ⇒ denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny ⇒ vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit ⇒ pasivní a aktivní odpočinek, relaxace, otužování ⇒ zdraví - psychické, fyzické, sociální ⇒ vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota ⇒ ochrana před přenosnými chorobami, základnícesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respieační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ⇒ ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění ⇒ základy první pomoci ⇒ stres a jeho vliv na zdraví – techniky k překonávání únavy, relaxace, regenerace, aktivní pohyb	**PT** – OSR OR – psychohygiena, péče o zdraví Př, Tv, Ov

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
6. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
aktivní pohyb, otužování, relaxaci		
• Uvědomuje si tělesné změny a změny v psychice během dospívání • Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje • Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • Uplatňuje ve svých citových projevech na veřejnosti jistou míru zdrženlivosti • Vysvětlí rozdíl mezi přátelstvím, zamilovaností • Pojmenuje povahové vlastnosti partnerů, které jsou předpokladem pro založení stabilní rodiny, uvede rizika spojená s neuváženou volbou partnera • Uvede příčiny konfliktů v mezilidských vztazích • Je schopen se v případě sexuálního obtěžování svěřit rodičům nebo jiné důvěryhodné osobě, obrátí se na krizové centrum, linku bezpečí • Formuluje vlastní názory na propagaci sexuality v médiích	**Změny v životě člověka** ⇒ dětství, puberta, dospívání – tělesné a duševní změny ⇒ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství ⇒ konflikty v mezilidských a partnerských vztazích	**PT** – OSV SR – poznávání lidí Sexuální výchova Př, Ov
• Uvědomuje si důležitost zodpovědného chování pro sebe i své vrstevníky • Rozlišuje chování v různých prostředích, předchází rizikům při aktivitách ve volném čase • Uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování a jiného ohrožení • Dokáže samostatně vyhledat služby specializované pomoci • Diskutuje o právech a povinnostech dítěte	**Rizika ohrožující zdraví - osobní bezpečí** ⇒ bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi ⇒ bezpečný pohyb v rizikovém prostředí (parky, veřejná doprava, výlety, diskotéky, …) ⇒ nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií ⇒ sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení (šikana, deviantní osoby, …) ⇒ dětská krizová centra, linky důvěry, policie (adresy, telefony)	**PT** – OSV SR – poznávání lidí Osobní bezpečí

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
6. ROČNÍK (RVMPP + RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky • Přispívá k utvářrní dobrých mezilidských vztahů • Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, …) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví • Uvědomuje si základní práva a povinnosti jednotlivých členů rodiny • Objasní potřeby rodiny vzhledem k bydlení • Vysvětlí význam náhradní rodinné péče • Orientuje se ve vztazích mezi lidmi • Osvojuje si asertivní chování	**Vztahy mezi lidmi, formy soužití** ⇒ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevníci ⇒ rodina – postavení, role ženy a muže ⇒ vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti ⇒ komunikace v rodině ⇒ potřeby rodiny vzhledem k bydlení ⇒ faktory ovlivňující stabilitu rodiny ⇒ náhradní výchovná péče - konflikty v mezilidských vztazích	**PT** – OSV SR – komunikace, komunikace v rodině, sociální komunikace Ov, Pč, Vv
• Uvědomuje si nutnost určitých pravidelností během stanovených období, sestaví denní režim • Rozumí potřebě odpočinku pro organismus a zařadí ji správně do svého denního režimu • Vysvětlí na příkladech souvislosti mezi duševním, tělesným a sociálním zdravím • Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • Vysvětlí význam péče o zdraví, usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví • Diskutuje o problematice zdraví v kruhu vrstevníků • Projevuje odpovědný vztah k sobě samému • Je schopen vyhledat lékařskou pomoc a popsat zdravotní problémy • Rozpozná závažnost poranění, poskytne první pomoc • Uplatňuje techniky pro zvládání únavy a stresu • Zařazuje do svého denního režimu	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** ⇒ denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny ⇒ vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit ⇒ pasivní a aktivní odpočinek, relaxace, otužování ⇒ zdraví - psychické, fyzické, sociální ⇒ vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota ⇒ ochrana před přenosnými chorobami, základnícesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respieační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ⇒ ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění ⇒ základy první pomoci ⇒ stres a jeho vliv na zdraví – techniky k překonávání únavy, relaxace, regenerace, aktivní pohybtělesná a duševní hygiena	**PT** – OSR OR – psychohygiena, péče o zdraví Př, Tv, Ov

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
6. ROČNÍK (RVMPP + RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
	⇒ osobní hygiena, intimní hygiena dívek a chlapců ⇒ hygiena odívání při různých příležitostech a činnostech ⇒ duševní hygiena - únava, stres; relaxace, regenerace, aktivní pohyb ⇒ stres a jeho vztah ke zdraví	
• Uvědomuje si tělesné změny a změny v psychice během dospívání • Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje • Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • Uplatňuje ve svých citových projevech na veřejnosti jistou míru zdrženlivosti • Vysvětlí rozdíl mezi přátelstvím, zamilovaností • Pojmenuje povahové vlastnosti partnerů, které jsou předpokladem pro založení stabilní rodiny, uvede rizika spojená s neuváženou volbou partnera • Uvede příčiny konfliktů v mezilidských vztazích • Je schopen se v případě sexuálního obtěžování svěřit rodičům nebo jiné důvěryhodné osobě, obrátí se na krizové centrum, linku bezpečí • Formuluje vlastní názory na propagaci sexuality v médiích	**Změny v životě člověka** ⇒ dětství, puberta, dospívání – tělesné a duševní změny ⇒ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství, rodičovství ⇒ konflikty v mezilidských a partnerských vztazích	**PT** – OSV SR – poznávání lidí Sexuální výchova Př, Ov
• Uvědomuje si důležitost zodpovědného chování pro sebe i své vrstevníky • Rozlišuje chování v různých prostředích, předchází rizikům při aktivitách ve volném čase • Uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování a jiného ohrožení • Dokáže samostatně vyhledat služby specializované pomoci • Diskutuje o právech a povinnostech dítěte	**Rizika ohrožující zdraví - osobní bezpečí** ⇒ bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi ⇒ bezpečný pohyb v rizikovém prostředí (parky, veřejná doprava, výlety, diskotéky, …) ⇒ nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií ⇒ sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení (šikana, deviantní osoby,	**PT** – OSV SR – poznávání lidí, osobní bezpečí

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
6. ROČNÍK (RVMPP + RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
	…) ⇒ dětská krizová centra, linky důvěry, policie (adresy, telefony)	
• Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání • Rozlišuje rozdílné typy osobností • Uvědomuje si vztah k sobě samému a k okolí, vybuduje si zdravé a vyrovnané sebepojetí • Zaujímá postoje ke krizovým situacím, vyrovná se s problémem (v rámci zásad slušného chování) • Respektuje sebe sama i druhé, přijímá názory druhého, uplatňuje chování podporující dobré vztahy, asertivní chování • Uplatňuje dovednosti osvojené pro řešení problémů v mezilidských vztazích • Vyhodnotí na základě svých znalostí možný manipulativní vliv vrtevníků a médií • Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	**Osobnostní a sociální rozvoj** ⇒ formování osobnosti, rozdílné typy osobností ⇒ sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, uvtváření vědomí vlastní identity ⇒ seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situacích ⇒ zaujímání hodnotových postojů a rozhodovací dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích ⇒ prosociální chování, pomoc druhým ⇒ psychohygiena - dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech ⇒ mezilidské vztahy, komunikace, koooperace - empatie, aktivní naslouchání, kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	**PT** – OSV OR – seberegulace a sebeorganizace Ov, Př
• Vysvětlí význam pohybových aktivit pro zdraví • Uvědomuje si nutnost plnění pohybového režimu vzhledem ke zdraví a eliminaci chorob • Sestaví osobní pohybový režim • Vysvětlí vztah mezi duševním a tělesným zdravím • Respektuje základní pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech v různém prostředí • Vyhledá instituce, které se věnují pohybovým aktivitám	**Hodnota a podpora zdraví** ⇒ pohybový režim, význam pohybových aktivit pro zdraví ⇒ tělesná a duševní zátěž organismu a jeho prevence ⇒ zásady fair play jednání a bezpečnosti při pohybových činnostech (ochrana hlavy, kloubů, pohlaví ap.) ⇒ hygiena pohybových činností a prostředí (vhodné oblečení, obutí, cvičení při menstruaci ap.) ⇒ instituce, kde je možné věnovat se pohybové činnosti - pohybová studia, fitness centra…	Tv, Př
• Obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** ⇒ pozitivní životní cíle a hodnoty – podpora zdraví, pozitivní zájmy aj.	**PT** – OSV OR – seberegulace a sebeorganizace

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
6. ROČNÍK (RVMPP + RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozeznává základní návykové látky • Objasní zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, jinými drogami • Uplatňuje způsoby odmítání návykových látek • Vyjmenuje zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním návykových látek • Uvědomuje si nebezpečnost drog v souvislosti s nakažlivými nemocemi • Seznámí se s možnostmi léčení a odvykání, samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci • Orientuje se v trestně právní problematice návykových látek	⇒ návykové látky a zdraví ⇒ nejčastěji zneužívané návykové látky v ČR – nikotin, alkohol, jiné drogy ⇒ návykové látky a rizikové skupiny populace ⇒ mechanismy vzniku rozvoje závislostí a možnosti léčení ⇒ zdravotní a sociální rizika návykových látek – dopad na zdraví jedince, partnerské a rodinné soužití, těhotenství, přenos hiv/ aids ⇒ návykové látky – odmítání, zákon	Zdravý životní styl Př, Ch, Ov

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání • Rozlišuje rozdílné typy osobností • Uvědomuje si vztah k sobě samému a k okolí, vybuduje si zdravé a vyrovnané sebepojetí • Zaujímá postoje ke krizovým situacím, vyrovná se s problémem (v rámci zásad slušného chování) • Respektuje sebe sama i druhé, přijímá názory druhého, uplatňuje chování podporující dobré vztahy, asertivní chování • Uplatňuje dovednosti osvojené pro řešení problémů v mezilidských vztazích • Vyhodnotí na základě svých znalostí možný manipulativní vliv vrtevníků a médií • Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	**Osobnostní a sociální rozvoj** ⇒ formování osobnosti, rozdílné typy osobností ⇒ sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, uvtváření vědomí vlastní identity ⇒ seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situacích ⇒ zaujímání hodnotových postojů a rozhodovací dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích ⇒ prosociální chování, pomoc druhým ⇒ psychohygiena - dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech ⇒ mezilidské vztahy, komunikace, koooperace - empatie, aktivní naslouchání, kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	**PT** – OSV OR – seberegulace a sebeorganizace Zdravý životní styl Ov, Př
• Vysvětlí význam pohybových aktivit pro zdraví • Uvědomuje si nutnost plnění pohybového režimu vzhledem ke zdraví a eliminaci chorob • Sestaví osobní pohybový režim • Vysvětlí vztah mezi duševním a tělesným zdravím • Respektuje základní pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech v různém prostředí • Vyhledá instituce, které se věnují pohybovým aktivitám	**Pohybové aktivity a zdraví** ⇒ pohybový režim, význam pohybových aktivit pro zdraví ⇒ tělesná a duševní zátěž organismu a jeho prevence ⇒ zásady fair play jednání a bezpečnosti při pohybových činnostech (ochrana hlavy, kloubů, pohlaví ap.) ⇒ hygiena pohybových činností a prostředí ⇒ instituce, kde je možné věnovat se pohybové činnosti - pohybová studia, fitness centra…	Tv, Př
• Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli • Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • Uplatňuje ve svých citových	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** ⇒ sexuální dospívání a reprodukční zdraví ⇒ sexualita jako součást formování osobnosti ⇒ zdrženlivost X předčasná sexuální zkušenost	**PT** – OSV OR – seberegulace a sebeorganizace Zdravý životní styl

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
projevech na veřejnosti vhodnou míru zdrženlivosti (studu) • Uvědomuje si, že probuzení touhy po sexuálním sblížení neznamená připravenost pro zahájení sexuálního života • Uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby tělesné i psychické zralosti	⇒ promiskuita ⇒ problémy těhotenství a rodičovství mladistvých	Př
• Kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol • Orientuje se v zákonech omezujících užívání návykových látek • Používá způsoby odmítání návykových látek • Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka • Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně-patologickými jevy ve škole i mimo ni • Vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hrami na počítači a výherními automaty • Uplatňuje zásady první pomoci při otravě návykovými látkami, vyhledá lékařskou pomoc • Vyhledá v případě potřeby obornou pomoc sobě nebo druhým	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** ⇒ autodestruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému ⇒ rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) ⇒ násilné chování ⇒ těžké životní situace a jejich zvládání ⇒ manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy ⇒ opatření a zákony související s podáváním alkoholických nápojů dětem a mladistvým, legislativa ve vztahu k nákupu, držení a výrobě drog ⇒ počítače a hazardní hry, gamblerství ⇒ možné způsoby pomoci při otravě alkoholem nebo jinými návykovými látkami ⇒ centra odborné pomoci, linky důvěry a jiné	PT – OSV OR – seberegulace a sebeorganizace Zdravý životní styl Př, Ch, Ov

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
8. ROČNÍK (RVMPP + RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Vysvětlí základní pojmy týkající se stravování • Objasní, z jakých složek se skládá potrava, posoudí výživovou hodnotu potravin • Rozlišuje mezi zdravými a nezdravými potravinami • Dává do souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí • V rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • Sestaví jídelníček v souladu se zdravou výživou • Uvede klady a zápory alternativních výživových směrů • Vysvětlí souvislost mezi nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob • Rozpozná klamavou reklamu a vyjádří vlastní názor	**Hodnota a podpora zdraví** ⇒ základní pojmy (poživatiny, potraviny, pochutiny, nápoje, živiny, pokrm, jídlo) ⇒ základní složky potravy - výživová hodnoty potravy (energetická potřeba organismu, tuky, sacharidy, bílkoviny) minerální látky, vitamíny, nápoje (pitný režim) ⇒ výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim ⇒ pyramida výživy ⇒ alternativní výživa a poruchy příjmu potravy (obezita, mentální anorexie, bulimie, vegetariánství, bmi index) ⇒ vliv způsobu stravování na zdraví člověka, škodlivé látky v potravním řetězci ⇒ reklama a hygiena potravin (negativní stránka reklamy, rychlá občerstvení, klady a zápory prodeje potravin v různých typech obchodů) ⇒ podpora zdravého životního stylu ⇒ programy podpory zdraví	Př, Ch
• Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy • Aktivně předchází situacím vedoucím k ohrožení zdraví a osobního bezpečí • Předchází úrazům při aktivitách ve volném čase • Vyhledá lékařskou pomoc a popíše zdravotní problémy • Rozpozná závažnost poranění, v případě potřeby poskytne adekvátně první pomoc • Rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování • Kriticky se vyjadřuje k projevům násilí • Charakterizuje mimořádné situace • Vysvětlí záchranný systém • Uvede zásady ochrany člověka za	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** ⇒ dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech ⇒ rizika silniční a železniční dopravy ⇒ vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity ⇒ chování v silničním provozu v roli cyklisty, případně řidiče malého motocyklu ⇒ postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) ⇒ poskytování první pomoci při úrazu a jiných příhodách ohrožujících lidský život ⇒ ochrana za mimořádných událostí ⇒ klasifikace mimořádných událostí ⇒ varovný signál a jiné způsoby varování ⇒ základní úkoly ochrany obyvatelstva,	**PT** – OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Osobní bezpečí Př, Tv

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
8. ROČNÍK (RVMPP + RVIVT)

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
mimořádných situací • Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	
• Obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot • Orientuje se v trestně právní problematice kriminality mládeže • Aktivně přechází situacím ohrožující osobní bezpečí • Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** ⇒ pozitivní životní cíle a hodnoty – podpora zdraví, pozitivní zájmy aj. ⇒ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání ⇒ sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí ⇒ kriminalita mládeže ⇒ komunikace se službami odborné pomoci	Př, Ov
• Chápe význam zdrženlivosti v dospívání • Uplatňuje odpovědné sexuální chování • Zná způsoby ochrany proti nechtěnému početí • Diskutuje o důvodech, rizicích předčasného ukončení těhotenství • Vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů • Vyjmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit • Popíše přenos viru HIV, vznik a průběh nemoci AIDS • Diskutuje o preventivních opatřeních a boji proti šíření HIV	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** ⇒ početí a těhotenství ⇒ druhy antikoncepce – přirozená, bariérová, hormonální ⇒ umělé přerušení těhotenství – etický a zdravotní problém ⇒ ochrana před chorobami přenosných krví a sexuálním kontaktem ⇒ nemoci přenosné pohlavním stykem, včetně viru HIV/AIDS, imunitní systém, způsoby přenosu, léčení, prevence ⇒ zdravotní a sociální rizika návykových látek – dopad na zdraví jedince, partnerské a rodinné soužití, těhotenství	Př

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Vysvětlí základní pojmy týkající se stravování • Objasní, z jakých složek se skládá potrava, posoudí výživovou hodnotu potravin • Rozlišuje mezi zdravými a nezdravými potravinami • Dává do souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí • V rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • Sestaví jídelníček v souladu se zdravou výživou • Uvede klady a zápory alternativních výživových směrů • Vysvětlí souvislost mezi nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob • Rozpozná klamavou reklamu a vyjádří vlastní názor	**Hodnota a podpora zdraví** ⇒ základní pojmy (poživatiny, potraviny, pochutiny, nápoje, živiny, pokrm, jídlo) ⇒ základní složky potravy - výživová hodnoty potravy (energetická potřeba organismu, tuky, sacharidy, bílkoviny) minerální látky, vitamíny, nápoje (pitný režim) ⇒ výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim ⇒ pyramida výživy ⇒ alternativní výživa a poruchy příjmu potravy (obezita, mentální anorexie, bulimie, vegetariánství, bmi index) ⇒ vliv způsobu stravování na zdraví člověka, škodlivé látky v potravním řetězci ⇒ reklama a hygiena potravin (negativní stránka reklamy, rychlá občerstvení, klady a zápory prodeje potravin v různých typech obchodů) ⇒ podpora zdravého životního stylu ⇒ programy podpory zdraví	Př, Ch
• Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy • Aktivně předchází situacím vedoucím k ohrožení zdraví a osobního bezpečí • Předchází úrazům při aktivitách ve volném čase • Vyhledá lékařskou pomoc a popíše zdravotní problémy • Rozpozná závažnost poranění, v případě potřeby poskytne adekvátně první pomoc • Rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování • Kriticky se vyjadřuje k projevům násilí • Charakterizuje mimořádné situace • Vysvětlí záchranný systém • Uvede zásady ochrany člověka za	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** ⇒ dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech ⇒ rizika silniční a železniční dopravy ⇒ vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity ⇒ chování v silničním provozu v roli cyklisty, případně řidiče malého motocyklu ⇒ postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) ⇒ poskytování první pomoci při úrazu a jiných příhodách ohrožujících lidský život ⇒ ochrana za mimořádných událostí ⇒ klasifikace mimořádných událostí ⇒ varovný signál a jiné způsoby varování ⇒ základní úkoly ochrany obyvatelstva,	**PT** – OSV MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Osobní bezpečí Př, Tv

vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**
vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
mimořádných situací • Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	
• Obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot • Orientuje se v trestně právní problematice kriminality mládeže • Aktivně přechází situacím ohrožující osobní bezpečí • Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** ⇒ pozitivní životní cíle a hodnoty – podpora zdraví, pozitivní zájmy aj. ⇒ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání ⇒ sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí ⇒ kriminalita mládeže ⇒ komunikace se službami odborné pomoci	Př, Ov
• Chápe význam zdrženlivosti v dospívání • Uplatňuje odpovědné sexuální chování • Zná způsoby ochrany proti nechtěnému početí • Diskutuje o důvodech, rizicích předčasného ukončení těhotenství • Vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů • Vyjmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit • Popíše přenos viru HIV, vznik a průběh nemoci AIDS • Diskutuje o preventivních opatřeních a boji proti šíření HIV	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** ⇒ početí a těhotenství ⇒ druhy antikoncepce – přirozená, bariérová, hormonální ⇒ umělé přerušení těhotenství – etický a zdravotní problém ⇒ ochrana před chorobami přenosných krví a sexuálním kontaktem ⇒ nemoci přenosné pohlavním stykem, včetně viru HIV/AIDS, imunitní systém, způsoby přenosu, léčení, prevence ⇒ zdravotní a sociální rizika návykových látek – dopad na zdraví jedince, partnerské a rodinné soužití, těhotenství	Př

4.21 Základy cizího jazyka

4.21.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Základy cizího jazyka

Vyučovací předmět *Základy cizího jazyka*, vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Jazyk a jazyková komunikace* a ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.

V rámci předmětu Základy cizího jazyka škola nabízí zájemcům německý a španělský jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Žáci se zdokonalují ve schopnosti hovořit cizím jazykem o běžných denních situacích, reagovat na dotazy, orientovat se ve složitějších textech. Samostatně tvoří jednoduchá sdělení, aplikují gramatická pravidla, spolupracují ve skupině, aktivně využívají výpočetní techniku.

Studiem cizího jazyka jsou vedeni k formování vzájemného porozumění mezi lidmi, respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Žáci jsou vedeni k praktickému používání jazyka *jako komunikačního prostředku*.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V etapě základního vzdělávání je předmět Základy cizího jazyka postaven na třech základních oblastech: receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti. K jejich realizaci nabízí výuka cizího jazyka různé formy a metody práce založené na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech, do výuky jsou zařazovány i vhodné výukové programy na PC, je možné využít i připojení k internetu. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Při těchto aktivitách žáci rozvíjejí základní řečové dovednosti, učí se přirozeně reagovat na nejběžnější situace každodenního života. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích zemí. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s osobami hovořícími cizím jazykem v zahraničí zejména prostřednictvím internetu a osobními kontakty (zahraniční jazykově poznávací zájezdy, partnerské školy v zahraničí apod.). Formy a metody práce vycházejí ze vzdělávacích cílů a charakteru učiva. Volba didaktických prostředků je závislá na rozhodnutí učitele.

Vyučovací předmět Základy cizího jazyka je povinný předmět. Vyučuje se v 7. – 9. ročníku ZŠ s dvouhodinovou týdenní časovou dotací. Výuka probíhá v kmenových třídách, speciální jazykové učebně a učebnách výpočetní techniky.

Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Základy cizího jazyka

Kompetence k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné v autentických materiálech i na internetu.
- Učíme žáky hledat souvislosti, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- Žáky vedeme k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení.
- Sebe, žáky i jejich rodiče vedeme k poznání, že získané dovednosti jsou důležitější než známka na vysvědčení.
- Učíme práci s chybou.
- Snažíme se o pozitivní motivaci – cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost.
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.
- Žáky vedeme k porovnávání a hodnocení výsledků.
- U žáků podněcujeme sebehodnocení.
- Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

Kompetence k řešení problémů

- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
- Učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva k činnosti.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Vytvářením problémových úloh učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Vedeme žáky k tomu, aby k řešení problémů využívali vlastní úsudek a zkušenost.
- Výuku se snažíme vést tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit.

Kompetence komunikativní

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků.
- Důraz klademe na kultivovanost komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky.
- Vedeme je k pozitivní prezentaci a reprezentaci sebe a své školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s cizinci.
- Učíme žáky naslouchat druhým.
- Profesionálním přístupem ke komunikaci se žáky, rodiči i ostatními zaměstnanci školy jdeme žákům příkladem.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku spolupráce.
- Rozvíjíme jejich schopnost zastávat v týmu různé role.
- Žáky učíme hodnotit práci týmu, práci svou i práci ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, jejich schopnost v případě potřeby pomoc poskytnout, nebo o ni požádat.

- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- U žáků se specifickými vzdělávacími potřebami podporujeme integraci do třídních kolektivů.
- Žákům s mentálním postižením umožňujeme vzdělávání ve třídě s upraveným vzdělávacím programem.
- Netolerujeme projevy rasizmu, xenofobie a nacionalizmu.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi i mezi žáky a učiteli.
- Snažíme se u žáků vytvořit pozitivní představu o sobě samém.
- Vedeme žáka k jednání a chování, kterým by dosáhl pocitu sebeúcty.

Kompetence občanské

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Vedeme žáky k ochraně a respektování tradic, kulturního i historického dědictví.
- Utváříme smysl pro kulturu a tvořivost.
- Podporujeme žáky k zapojování do kulturního dění.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobních záští.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích.
- Žákům nabízíme vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů.
- Jsme připraveni komukoliv ze žáků podat pomocnou ruku.
- Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě i škole.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.

Kompetence pracovní

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky adaptovat se na nové, změněné pracovní podmínky.
- Snažíme se, aby žák pohlížel na výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme reálnou představu žáků o jejich budoucím povolání, o vhodné volbě dalšího studia.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.

4.21.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Základy cizího jazyka

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ZÁKLADY NĚMECKÉHO JAZYKA
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	**Gramatika:** ⇒ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, výslovnost ⇒ slovosled oznamovací věty ⇒ slovosled W-otázek ⇒ pravidelná slovesa ⇒ sloveso sein ⇒ sloveso mögen ⇒ zápor nicht, kein ⇒ zájmena mein/dein ⇒ vazba von ⇒ předložka um – časové údaje ⇒ nepřímý pořádek slov v oznamovací větě ⇒ člen určitý, člen neurčitý ⇒ rozkazovací způsob ⇒ předložka am – časové údaje **Tematické okruhy:** ⇒ Základy – abeceda, pozdravy, jazykolamy, týden, číslovky, barvy, jména ⇒ Já ⇒ Moje rodina, domov ⇒ Přátelé ⇒ Škola ⇒ Moje koníčky, volný čas ⇒ Německy mluvící země **Typy textů:** ⇒ Pozdrav, osobní informace ⇒ Telefonování, formulář, e-mail, dopis ⇒ Popis osoby, zvířete, věci ⇒ Vyjádření souhlasu, nesouhlasu	M, Hv, Z, Vv, Lv, D
• Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů • Sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá		
• Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci		
• Vyplňuje základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších témat • Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ZÁKLADY NĚMECKÉHO JAZYKA
8. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozumí složitějším pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat • Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	**Gramatika:** ⇒ sloveso haben ⇒ 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem ⇒ pravidelná slovesa ⇒ množné číslo podstatných jmen ⇒ předložka im – časový údaj ⇒ vazba ich möchte ⇒ předložka nach – místní údaj ⇒ sloveso fahren ⇒ slovesa s odlučitelnou předponou ⇒ předložka in + 3. pád ⇒ vazba es gibt ⇒ předložky se 3. pádem ⇒ zájmena osobní **Tematické okruhy:** ⇒ Já mám …, zvířata ⇒ Kde a kdy?, kalendářní rok ⇒ Prázdniny ⇒ U nás doma ⇒ Jak se dostanu k …? ⇒ Německy mluvící země **Typy textů:** ⇒ Telefonování, dopis, e-mail ⇒ Popis zvířat ⇒ Pozvánka ⇒ Určování času, ročního období ⇒ Nákup jízdenky, ubytování, pozdrav z dovolené, orientace dle plánku	Čj, Z, Př, Vv, VkZ, Ov, Inf, M
• Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • Samostatně hovoří o osvojovaných tématech • Dostatečně srozumitelně vyslovuje při mluveném projevu		
• Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace		
• Napíše jednoduchý text týkající se osvojovaných témat • Reaguje na jednoduché písemné sdělení		

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ZÁKLADY NĚMECKÉHO JAZYKA
9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, které se týkají osvojovaných témat • Sestaví ústní sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy • Vypráví jednoduchý příběh či událost • Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace • Stručně reprodukuje informace obsažené v jednoduchých textech • Sestaví písemné sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • Adekvátně reaguje na složitější písemné sdělení	**Gramatika:** ⇒ způsobová slovesa ⇒ číslovky, časové údaje ⇒ předložka *in* + 4. pád ⇒ zájmeno *man* ⇒ sloveso *haben, sein* v préteritu ⇒ sloveso *werden* ⇒ předložky ⇒ souvětí ⇒ stupňování přídavných jmen a příslovcí **Tematické okruhy:** ⇒ Můj den ⇒ Můj týden ⇒ U lékaře, zdraví, lidské tělo ⇒ Jídlo, nákupy ⇒ Město, obec ⇒ Dopravní prostředky ⇒ Počasí, roční období, oblékání ⇒ Prázdniny ⇒ Povolání ⇒ Příroda **Typy textů:** ⇒ Vyprávění příběhu ⇒ Podání informací ⇒ Popis problémů ⇒ Situační rozhovory (školy, lékař, město) ⇒ Popis počasí, oblečení, činností ⇒ Plány na dovolenou ⇒ Vyjádření, co se líbí/nelíbí	Čj, Z, D, Př, Vv, VkZ, Ov, Inf, M

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ZÁKLADY ŠPANĚLSKÉHO JAZYKA
7. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	**Gramatika:** ⇒ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, výslovnost ⇒ slovosled oznamovací věty ⇒ slovosled tázací věty ⇒ pravidelná slovesa ⇒ nepravidelná slovesa ⇒ sloveso ser ⇒ zájmena zvratná ⇒ zájmena přivlastňovací ⇒ časové údaje ⇒ člen určitý, člen neurčitý ⇒ číslo podstatných jmen ⇒ přídavná jména ⇒ předložka a, de **Tematické okruhy:** ⇒ Základy – abeceda, pozdravy, jazykolamy, týden, číslovky, barvy, jména ⇒ Já ⇒ Moje rodina, domov ⇒ Škola ⇒ Moje koníčky, volný čas ⇒ Španělsky mluvící země **Typy textů:** ⇒ Pozdrav, osobní informace ⇒ Telefonování, formulář, e-mail, dopis ⇒ Popis osoby, věci ⇒ Vyjádření souhlasu, nesouhlasu ⇒ Určování času, roční období	Hv, Z, Vv, Lv, D
• Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů • Sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá		
• Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci		
• Vyplňuje základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších témat • Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
vzdělávací obor ZÁKLADY ŠPANĚLSKÉHO JAZYKA
8. A 9. ROČNÍK

ROZPRACOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY (ŽÁK DLE SVÝCH SCHOPNOSTÍ:)	UČIVO	VAZBY A PŘESAHY
• Rozumí složitějším pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat • Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	**Gramatika:** ⇒ sloveso estar ⇒ minulý čas ⇒ budoucí čas ⇒ množné číslo přídavných jmen ⇒ předložky místní ⇒ příčestí pravidelných sloves ⇒ příčestí nepravidelných sloves ⇒ zájmena zvratná ⇒ zájmena ukazovací	Hv, Z, Vv, Lv, D
• Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • Samostatně hovoří o osvojovaných tématech • Dostatečně srozumitelně vyslovuje při mluveném projevu	**Tematické okruhy:** ⇒ Já mám…….zvířata ⇒ Volný čas ⇒ Sport ⇒ Prázdniny ⇒ U nás doma ⇒ V přírodě ⇒ Španělsky mluvící země	
• Rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledává v něm požadovanou informaci	**Typy textů:** ⇒ Telefonování, formulář, e-mail, dopis ⇒ Popis osoby, zvířete ⇒ Pozvánka ⇒ Vyprávění	
• Napíše jednoduchý text týkající se osvojených témat • Reaguje na jednoduché písemné sdělení		

5 Hodnocení žáků

5.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků vycházejí ze Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a z Vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb. a jsou nedílnou součástí školního řádu

5.1.1 Zásady hodnocení a klasifikace průběhu a výsledků vzdělávání ve škole a na akcích pořádaných školou

5.1.1.1 Stupně hodnocení v případě použití klasifikace

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 – výborný

2 – chvalitebný

3 – dobrý

4 – dostatečný

5 – nedostatečný

U- uvolněn → v případě uvolnění žáka ze zdravotních důvodů z předmětu tělesná výchova, pracovní činnosti,

N – nehodnocen → nelze-li žáka hodnotit na konci I. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců od skončení I. pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák je za první pololetí nehodnocen.

Nelze-li žáka hodnotit na konci II. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za II. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V tomto období žák navštěvuje vyšší ročník a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

5.1.1.2 Zásady pro hodnocení a klasifikaci

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné,
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné

Při hodnocení a klasifikaci bude pedagogický pracovník školy v souladu s výše uvedenou citací dodržovat tyto zásady – kritéria:

a. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen „učitel“) uplatňuje přiměřenou náročnost, objektivitu a pedagogický takt vůči žákovi.
b. Učitel je povinen oznámit žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodnit a poukázat na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek ihned, výsledky hodnocení písemných prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů po jejich dokončení. Při hodnocení klade učitel důraz i na žákovo sebehodnocení.
c. Kontrolní písemné práce a další druhy rozsáhlejších zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok tak, aby se nenahromadily v určitých obdobích. I. stupeň: 2. - 5. ročníky píší vstupní, čtvrtletní a pololetní práce z Čj a M, 1. ročníky pouze práce pololetní. II. stupeň: žáci píší ve všech ročnících vstupní, čtvrtletní a pololetní práci z Čj a M. Termín prokonzultuje s třídním učitelem, koordinaci zajišťuje třídní učitel. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
d. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci, a to průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit způsob získání známky a kdykoliv informovat zákonné zástupce žáka, vedení školy a třídního učitele.
e. Při dlouhodobějším pobytu žáka v zařízeních, která rovněž zajišťují jeho vzdělávání, je učitel povinen respektovat známky, které žák v tomto zařízení získal a zahrnout je do celkové klasifikace.
f. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení, pokud negativní hodnocení žáka není způsobeno dlouhodobým nebo opakovaným neplněním základních školních povinností.
g. Učitel bere při hodnocení zřetel na zaměření a cíle skupin předmětů s převahou teoretického zaměření, předmětů s převahou praktických činností a předmětů s převahou výchovného a uměleckého zaměření.
h. Žáci jsou hodnoceni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušné třídy.
i. Průběžné hodnocení provádí učitel, který ve třídě daný předmět vyučuje. Hodnocení jsou povinni provádět rovněž zastupující učitelé, pokud v dané třídě a předmětu odučí dvě a více po sobě následujících vyučovacích hodin, nebo zastupují v dané třídě a předmětu pravidelně po dobu delší než jeden týden.
j. Celkové hodnocení provádí učitel, který v dané třídě učí příslušný předmět, nebo zastupující učitel, kterého pověří zástupce ředitele pro příslušný stupeň.
k. Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacím předmětu v souladu se vzdělávacím programem školy nebo s individuálním vzdělávacím plánem. Chování žáka se hodnotí zvlášť a nesmí ovlivnit hodnocení ve vyučovacích předmětech.
l. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledné hodnocení učitel, který je k tomu pověřen příslušným zástupcem ředitele školy, a to po projednání s ostatním učiteli.
m. Při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka, k případnému postižení a zdravotnímu stavu i k případné indispozici, která by mohla vést k zakolísání v učebních výkonech.

n. Celkové hodnocení za klasifikační období se neurčuje na základě aritmetického průměru vypočítaného z dílčích hodnocení (známek).
o. Do celkového hodnocení v daném předmětu mohou být zahrnuty mimořádné výsledky, kterých žák dosáhl v olympiádách, soutěžích a dalších aktivitách.
p. Problémy a skutečnosti týkající se hodnocení a klasifikace a vyžadující zvláštní zřetel, projednají učitelé s ředitelem školy nebo s pověřeným zástupcem ředitele, popřípadě je přednesou na pedagogické radě. Učitelé zvolí takovou formu, aby nedošlo při řešení k nebezpečí z prodlení.
q. Případné zaostávání žáků v učení a problémy v jejich chování a prospěchu se projednávají na pedagogické radě. Třídní učitel sdělí výsledky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka i žákovi.

5.1.1.3 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

a. Podklady pro hodnocení získává učitel zejména:
    - soustavným sledováním výkonů žáka v průběhu vyučování
    - různými způsoby prověřování vědomostí, dovedností a návyků (praktické, pohybové, ústní, písemné)
    - analýzou výsledků aktivit žáků
    - konzultacemi s ostatními učiteli, vychovateli, popřípadě pracovníky speciálně pedagogického centra nebo pedagogicko-psychologické poradny

b. Minimální podklady pro celkové hodnocení na konci klasifikačního období na I. stupni v předmětech s převahou teoretického zaměření (český jazyk, cizí jazyk, prvouka, vlastivěda, matematika, přírodověda):
    - Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně dvě dílčí hodnocení násobené počtem týdenní hodinové dotace daného předmětu v daném ročníku z písemného a jedno z ústního prověření znalostí. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.
c. Minimální podklady pro celkové hodnocení na konci klasifikačního období na I. stupni v předmětech s převahou praktického zaměření (hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova):
    - Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně tři dílčí hodnocení násobené počtem týdenní hodinové dotace daného předmětu v daném ročníku z praktických činností. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem a zahrnuje různé oblasti činnosti, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.
d. Minimální podklady pro provedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na II. stupni v předmětech s převahou teoretického zaměření s časovou dotací větší než dvě hodiny týdně (český jazyk, cizí jazyk, matematika):
    - Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně tři dílčí hodnocení násobené počtem týdenní hodinové dotace daného předmětu v daném ročníku z písemného a jedno z ústního prověření znalostí. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku

dítěte a jeho individuálním zvláštnostem, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.

- U žáků, kteří v průběhu klasifikačního období nemají větší absenci, by mělo proběhnout hodnocení zpravidla minimálně jednou měsíčně.

e. Minimální podklady pro provedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na II. stupni v ostatních předmětech s převahou teoretického zaměření:
   - Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně dvě dílčí hodnocení násobené počtem týdenní hodinové dotace daného předmětu v daném ročníku z písemného a jedno z ústního prověření znalostí. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.

f. Minimální podklady pro provedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na II. stupni v předmětech s převahou praktického zaměření:
   - Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně tři dílčí hodnocení násobené počtem týdenní hodinové dotace daného předmětu v daném ročníku z praktických činností. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem a zahrnuje různé oblasti činnosti, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.

g. Další podmínky pro získávání podkladů
   - při získávání podkladů pro klasifikaci jsou využívány tyto základní formy:
     - ústní zkoušení
     - písemné zkoušení a testy
     - povinné písemné práce
     - zadávání praktických úkolů
     - grafický a estetický projev
     - zadávání úkolů a samostatné práce při získávání a zpracování informací
   - během získávání podkladů pro klasifikaci musí učitel brát zřetel na okamžitý zdravotní a psychický stav dítěte a na prokázané vývojové poruchy chování a učení
   - zásady pro ústní zkoušení
     - za ústní zkoušení je považováno buď rozsáhlejší prověření znalostí před celou třídou nebo posouzení několika dílčích odpovědí v lavici
     - ústní zkoušení musí probíhat před ostatními spolužáky
     - rozsah a délka ústního zkoušení musí odpovídat věku a individuálním zvláštnostem žáka
     - ústní zkoušení nesmí zabírat převážnou část vyučovací hodiny a nesmí být na úkor efektivnosti vyučovací hodiny
   - zásady pro písemné zkoušení
     - za písemné zkoušení se považuje samostatný písemný projev žáka
     - písemné zkoušení, pro jehož vypracování potřebuje průměrný žák 5. - 9. třídy dobu delší než 20 minut, je přípustné pouze v českém jazyce a matematice, a to maximálně v délce 45 minut

- u předtištěných testů na koncích jazykových lekcí žáků 5. – 9. třídy (týká se šesti testů za školní rok) je přípustná maximální délka 40 minut
- u ostatních předmětů s převahou teoretického zaměření nesmí tato doba přesáhnout hranici 20 minut
- u předmětů s převahou praktického zaměření může být písemné přezkoušení využito pouze ve výjimečném případě, a to v takovém rozsahu, aby k jeho vypracování stačila průměrnému žákovi doba 10 minut
- u předtištěných testů můžou být výše uvedené časové limity prodlouženy o 10 minut
- žáci mohou v jednom dni absolvovat pouze jedno písemné přezkoušení v rozsahu delším než 20 minut
- všechna písemná přezkoušení v rozsahu delším než 20 minut musí být nejpozději předcházející vyučovací hodinu žákům oznámena a zapsána tužkou do třídní knihy
- v 1. – 4. ročnících jsou nepřípustné v matematice a českém jazyce opakovací prověrky v rozsahu delším než 25 minut a v ostatních předmětech v rozsahu delším než 15 minut

- povinné písemné a grafické projevy
  - počet, rozsah a časové zařazení jsou dány tématickými plány
  - vyučující je povinen provést v každé třídě celkové vyhodnocení a seznámit s ním pověřeného zástupce ředitele, popřípadě ředitele školy
  - celkové vyhodnocení bude obsahovat zadání, přehled nejčastějších chyb a pokud bylo použito, bodové hodnocení a tabulku jeho převedení na klasifikaci
  - povinné písemné práce včetně celkového vyhodnocení se archivují u vyučujícího příslušného předmětu a vybrané písemné práce určené jako součást žákova portfolia budou na konci roku předány třídnímu učiteli
  - za archivaci zodpovídá správce daného kabinetu
- v souladu s požadavkem, že hodnocení musí být doložitelné, je třeba dodržovat tyto zásady:
  - vybrané písemné a grafické projevy budou součástí portfolia žáka, ukládají se v kabinetu příslušného předmětu, a to po dobu plnění školní docházky žáka na škole (předány ke skartaci budou v přípravném týdnu následujícím po skončení plnění školní docházky)
  - písemná přezkoušení a grafické projevy z matematiky a českého jazyka v rozsahu delším než 20 minut budou uloženy u vyučujícího daného předmětu, a to minimálně do 10. února u písemných a grafických projevů získaných během prvního pololetí a do 31. srpna u písemných a grafických projevů získaných během druhého poletí daného školního roku
  - ostatní písemná přezkoušení a grafické projevy (dále práce) budou předány žákům v den zápisu známky do žákovské knížky. Po kontrole žáky a zapsání známky do žákovské knížky, budou práce v závěru hodiny vráceny příslušnému vyučujícímu. Rodiče mají právo do tří pracovních dnů rozporovat klasifikaci, a to u vyučujícího, který klasifikaci provedl, popřípadě u zástupce ředitele nebo ředitele školy (po uplynutí této doby se klasifikace považuje za doloženou a oprávněnou)

5.1.1.4 Hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech

Při hodnocení výsledků vzdělávání se posuzuje zejména:

- úroveň dosažených výsledků vzdělávání
- píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení, kvalita a rozsah
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- schopnost nalézt, třídit a interpretovat informace
- kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost a originalita
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- osvojení účinných metod samostatného studia
- osvojení dovednosti účinně spolupracovat

Orientační hodnotící stupnice			
100 - 90 %	prakticky bez chyby, chybuje výjimečně	vynikající, příkladný, výborný	1
89 – 75 %	převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný	2
74 – 50 %	pozitivní a negativní v rovnováze	dobrý, průměrný	3
49 - 20 %	převaha negativních zjištění, výrazné chyby	podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný	4
pod 20 %	zásadní nedostatky	nevyhovující stav, nedostatečný	5

Při zadávání známek do internetové žákovské knížky jsou stanoveny váhy

- **váha 5** – čtvrtletní práce, důležité kontrolní práce
- **váha 3** – kontrolní práce, opakování tematického celku
- **váha 1** – ostatní

Klasifikační stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje svoji práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostudia.

Klasifikační stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Jeho ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Klasifikační stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomocí učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich získávání a třídění, tak zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu a pomoc.

Klasifikační stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho písemný a ústní projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Klasifikační stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti a dovednosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, má problémy s jejich vyhledáváním. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

5.1.2 Zásady hodnocení chování ve škole a na akcích pořádaných školou

5.1.2.1 Stupně hodnocení chování.

stupeň 1 - velmi dobré

Žák respektuje ustanovení školního řádu a osvojil si základní pravidla společenského chování, která dodržuje ve škole i na veřejnosti. Projevuje dobrý vztah ke všem pracovníkům školy i spolužákům. Ojediněle se může dopustit méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

stupeň 2 – uspokojivé

Žák se dopustil závažného přestupku nebo se dopouští opakovaně méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu a pravidlům společenského soužití ve škole i na veřejnosti. Mezi méně závažné přestupky patří i neplnění si základních školních povinností. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

stupeň 3 – neuspokojivé

Žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití a porušuje právní normy. Přes udělení opatření k posílení kázně pokračuje v asociálním chování a nemá snahu své chyby napravit.O udělení 2. nebo 3. stupně z chování rozhoduje ředitel školy na základě projednání v pedagogické radě, a to na základě návrhu třídního učitele. Třídní učitel je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí.

5.1.2.2 Výchovná opatření

Pochvaly

a. Drobné pochvaly uděluje každý pedagogický pracovník bezprostředně po vzniku důvodu pro jejich udělení a zaznamená je do žákovské knížky.
b. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pracovníků školy po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající svědomitou úspěšnou práci.
c. Ředitel školy může na základě návrhů učitelů nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin, za vzornou reprezentaci školy a za dlouhodobou svědomitou a úspěšnou práci.
d. Udělení pochvaly třídního učitele se zaznamenává do dokumentace školy a do žákovské knížky žáka, a to bezprostředně po jejím udělení.
e. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamenává do dokumentace školy a úředním dopisem zákonným zástupcům žáka.

Opatření k posílení kázně

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi udělit:

- napomenutí třídního učitele
- důtku třídního učitele
- důtku ředitele školy

Opatření zpravidla předchází před snížením známky z chování.

a. Napomenutí třídního učitele

Napomenutí uděluje třídní učitel, a to bezprostředně po přestupku. O udělení napomenutí informuje ředitele školy. Rodičům je napomenutí oznámeno prostřednictvím zápisu v žákovské knížce.

b. Důtka třídního učitele

Důtku třídního učitele uděluje třídní učitel po předchozím projednání s ředitelem školy a s vyučujícími, kteří daného žáka učí, a to bezprostředně po přestupku. O udělení důtky jsou rodiče informováni prokazatelným způsoben prostřednictvím žákovské knížky.

c. Důtka ředitele školy

Důtku ředitele školy uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele, který návrh nejdříve projednal s ostatními vyučujícími, a to po projednání na pedagogické radě. O udělení důtky jsou rodiče informováni dopisem, jehož součástí je přesný důvod udělení a návratka, pomocí které rodiče potvrdí převzetí oznámení. V případě, že před udělením důtky nepředcházelo udělení nižšího kázeňského opatření, které bylo za stejné nebo obdobné přestupky, je třídní učitel povinen udělení důtky osobně projednat s rodiči, za přítomnosti výchovné poradkyně

O udělení všech výchovných opatření provede třídní učitel přesný zápis do evidence školy (Bakaláři), a to nejpozději do 7 dnů po jejich udělení.

5.1.2.3 Zásady pro hodnocení chování a udělení výchovných opatření

Při návrhu udělení opatření k posílení kázně nebo snížené známky z chování přihlíží třídní učitel zejména:

a. K závažnosti přestupku
b. K četnosti a opakování přestupku
c. K hodnocení žáka ostatními pedagogickými pracovníky
d. K tomu, zda v předchozím klasifikačním období již žákovi bylo uděleno některé z opatření na posílení kázně nebo zda mu byla snížena známka z chování
e. K charakteru a četnosti zápisů v žákovské knížce, které mají vliv na posouzení chování žáka
f. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně
g. Třídní učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas prokazatelným způsobem informovat zákonné zástupce o problémech jejich dítěte, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky s chování
h. Učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas informovat třídní učitele o problémech žáka, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování

5.1.3 Hodnocení žáků na vysvědčení

5.1.3.1 Celkové hodnocení prospěchu

Celkový prospěch žáka na konci prvního a druhého pololetí:

- **prospěl s vyznamenáním**

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném povinném i volitelném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než „chvalitebný“, průměr z povinných a volitelných předmětů nepřesáhne hodnotu 1,5 a jeho chování je velmi dobré.

- **prospěl**
- **neprospěl**

  Žák neprospěl, je-li v některém povinném nebo volitelném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“.

5.1.3.2 Postup do vyššího ročníku

Postup do vyššího ročníku se řídí §52 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

5.1.4 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

a. Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení. Je to jedna z výchovných metod.
b. Žáci jsou navykáni na situaci, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno. Žák si tak porovná svůj pohled na sebe sama, na své výkony s pohledy pedagogů a ostatních spolužáků.
c. Sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací.
d. Pedagog vede žáka v dovednostech hodnotit sám sebe ve smyslu zdravého sociálního a psychického rozvoje.
e. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
f. Žák má právo na své sebehodnocení.

5.1.5 Zásady pro používání slovního hodnocení

5.1.5.1 Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace (dále jen „slovní hodnocení“)

a. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterou dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
b. Slovní hodnocení vychází:
   - z hodnocení výsledků ústního i písemného projevu
   - z pracovního tempa
   - ze schopnosti samostatně pracovat
   - ze schopnosti soustředit se

c. Do slovního hodnocení jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka
d. Ve slovním hodnocení se učitel vyjadřuje k těmto oblastem:
   - osvojení znalostí základního učiva
   - úroveň dovedností a schopnost aplikovat získané poznatky
   - přístup žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí)
   - úroveň přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly)
e. Žák může být slovně hodnocen pouze s písemným souhlasem svého zákonného zástupce.
f. O použití slovního hodnocení rozhoduje ředitel školy, a to na návrh vyučujícího daného předmětu, popřípadě třídního učitele.
g. Důvody pro použití slovního hodnocení musí být doloženy vyjádřením PPP nebo SPC.

5.1.5.2 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

a. Žák, který je slovně hodnocen z jednoho nebo více předmětů, a to bez kombinace slovního hodnocení a klasifikace, může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl nebo neprospěl. Žák, u kterého je využita kombinace slovního hodnocení a klasifikace může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl s vyznamenáním, prospěl nebo neprospěl.
b. Žák, který je na konci prvního nebo druhého pololetí hodnocen neprospěl, musí mít toto hodnocení zdůvodněno ve slovním hodnocení daného předmětu.

5.1.6 Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je vyučující povinen dodržovat tyto zásady:

a. Sestavit na začátku každého ročníku pro každého žáka se speciálními vzdělávacími potřebami individuální plán, který bude obsahovat vymezení učiva, které muže podle individuálních obtíží žák zvládnout
b. Maximálně uplatnit individuální přístup
c. Zvolené metody a formy práce konzultovat s dyslektickým asistentem.
d. Dát důraz na pozitivní motivaci žáka

5.1.7 Komisionální a opravné zkoušky

a. Organizaci komisionálních zkoušek řeší tato legislativa:
   - Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání - §52 a 53

- Vyhláška č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb. - § 22 a 23

b. Komisionální přezkoušení žáka se koná v těchto případech:
   - na základě žádosti zákonného zástupce o přezkoušení v případě pochybností o správnosti hodnocení při individuálním vzdělávání (Zákon č. 561/2004 Sb., §41, odst. 6)
   - na základě žádosti zákonného zástupce o přezkoušení v případě pochybností o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí (Zákon č. 561/2004 Sb., §52, odst. 4)
   - při plnění povinné školní docházky v zahraničí (Vyhláška č. 48/2005 Sb., §18-20)
   - opravné zkoušky na konci druhého pololetí při splnění podmínek stanovených Zákonem č. 561/2004 Sb., §53
c. Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
d. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
   - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel,
   - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
   - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
e. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.
f. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Žák obdrží prvopis vysvědčení (v termínu předávání vysvědčení žák obdrží pouze výpis klasifikace).
g. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Součástí protokolu je obsah přezkoušení a písemné plnění úkolů žáka, zadaných v průběhu přezkoušení.
h. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení tak, aby k přezkoušení došlo v nejkratším možném termínu.
i. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy na základě návrhu vyučujícího daného předmětu, a to v souladu se školním vzdělávacím programem.
j. Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může v případě individuálního vzdělávání do 8 dnů (Zákon č. 561/2004 Sb., §41, odst. 6) a v ostatních případech základního vzdělávání do 3 dnů (Zákon č. 561/2004 Sb., §52, odst. 4) písemně požádat o přezkoušení žáka.

5.1.8 Další ustanovení

(§ 15, vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb.)

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice

vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka.

Zvláštní přístup je třeba uplatňovat k žákům pocházejícím ze zemí Asie, například z Číny, Vietnamu atd. pro obzvláště velkou jazykovou bariéru. Nutná je tolerance písemných projevů ve všech předmětech.

6 Školní družina

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY
při Základní škole s RVMPP, ul. Buzulucká 392, Teplice

Školní vzdělávací program ŠD vychází ze školského zákona č. 561/ 2004 Sb. platného od 1. ledna 2005. Dle tohoto dokumentu je uskutečňováno zájmové vzdělávání ve ŠD.

6.1 Charakteristika zařízení

Školní družina je součástí Základní školy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů. Zájmové vzdělávání uskutečňujeme s dětmi mladšího školního věku. ŠD má 5 oddělení s celkovou kapacitou 149 dětí. Každé oddělení má svoji klubovnu.

6.2 Konkrétní cíle vzdělávání

Při stanovování cílů vycházíme z obecných cílů vzdělávací soustavy :

- klademe důraz na věkové a individuální zvláštnosti dětí
- rozvoj osobnosti dítěte - klademe důraz na mravní a duchovní hodnoty, na osobní spokojenost a pohodu dítěte, podporujeme tělesný rozvoj a zdraví, systematicky rozvíjíme řeč dítěte, podporujeme zájem o poznání nových věcí, rozvoj přirozené aktivity a zvídavosti dítěte
- získávání všeobecných znalostí na základě dětských potřeb
- pochopení a uplatňování zásad demokracie, základních lidských práv a svobod, smyslu pro sociální cítění a soudržnost, solidarita se slabými
- utváření respektu k etnickým menšinám, k identitě každého jedince
- uplatňování principu rovnosti mezi děvčaty a chlapci hlavně při hrách
- poznávání našich národních tradic, seznámení s ostatními světovými kulturami a základní orientace při poznávání cizích zemí
- získávání a uplatňování znalostí v životním prostředí a jeho ochraně, důraz na třídění odpadu v družině i rodinách, péče o zeleň

Konkrétních cílů dosahujeme zejména pravidelnou činností ve ŠD.

6.3 Formy vzdělávání

Základním prostředkem práce v družině je hra.

Zájmové vzdělávání probíhá v následujících formách :

- pravidelná činnost (každodenní činnost je obsažena v týdenní skladbě zaměstnání, kterou přizpůsobujeme dané situaci)
- příležitostná činnost (besídky, slavnosti, celodružinové akce)
- informační činnost (shromažďování a poskytování informací pro děti v oblasti prevence sociálně patologických jevů)
- spontánní činnost při ranních i odpoledních koncových činnostech, při odpočinkových, klidových i rekreačních činnostech, ale i při pobytu venku
- odpočinkové činnosti (klidové a rekreační)
- příprava na vyučování (didaktické hry, tematické vycházky)

Požadavky pro volný čas

Při tvorbě vzdělávacího programu zohledňujeme i některé požadavky na pedagogiku volného času:

- požadavek pedagogického ovlivňování volného času – motivace činnosti (vyvarovat se stereotypu)
- požadavek dobrovolnosti – všechny činnosti jsou přiměřené věku dětí, děti je vykonávají dobrovolně a na základě zájmu a motivace
- požadavek zajímavosti a aktivity – činnost atraktivní s využitím jiných námětů a postupů než znají ze školy (pestrost)
- požadavek citlivosti a citovosti – z činnosti, které děti vykovávají, by si měly odnášet kladné emoce (z pochvaly, z dobře vykonané práce, z překonání překážek, z objevování nového)
- požadavek seberealizace – při činnosti dítě objevuje své schopnosti, možnosti, pokud jsou jeho výsledky kladně hodnoceny, vytváří si žádoucí sociální kontakty

Kompetence

Činností školní družiny a pedagogickým působením děti získávají následující kompetence:

Kompetence k učení

- aktivně se zapojuje do novým činnostem
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje a všímá si souvislostí
- získává elementární poznatky o světě lidí, který dítě obklopuje
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, započatou práci se snaží dokončit
- snaží se zhodnotit své výkony
- získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění okolo sebe i problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy, na které stačí, rozlišuje správná a chybná řešení
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů
- zpřesňuje si početní ředstavy, užívá číselných a matematických pojmů
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, apod.)
- průběžně rozvíjí svou slovní zásobu, aktivně jí používá k dokonalejší komunikaci
- využívá informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knihy, počítač, atp.)

Kompetence sociální a personální

- umí rozhodovat o svých činnostech, vytváří si svůj názor a vyjádří jej, dokáže se prosadit i podřídit při společných činnostech
- uvědomuje si odpovědnost za své jednání, nese za něj důsledky
- projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším
- rozpozná nevhodné chování, odmítá ho a dokáže se mu bránit
- při setkání s neznámými lidmi se chová opatrně
- dokáže tolerovat odlišnosti lidí

Kompetence občanské, činnostní a pracovní

- učí se plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat své činnosti
- k povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce druhých
- chápe potřebu dodržovat pravidla společného soužití s vrstevníky
- dbá na zdraví své i ostatních

Klíčové kompetence k naplnění volného času

- umí si vybrat zábavnou činnost dle vlastních schopností
- rozvíjí své zájmy ve skupině i individuálně
- učí se rozlišit vhodné a nevhodné druhy zábavy

6.4 Obsah vzdělávání

Při tvorbě vzdělávacího programu vycházíme z jednotlivých oblastí RVP pro základní vzdělávání:

- jazyková komunikace
- člověk a jeho svět
- člověk a společnost
- člověk a příroda
- umění a kultura
- člověk a zdraví
- člověk a svět práce

Jazyková komunikace

vybavujeme děti jazykovými dovednostmi a znalostmi, které umožňují správné vyjadřování a vnímání a schopností užívat češtiny jako mateřského jazyka v mluvené podobě.

Interaktivní řečové dovednosti

- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích
  - pozdrav, poděkování, představování (aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem)
  - jednoduchá sdělení – oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování, reakce na poděkování, prosba, žádost, blahopřání, žádost o pomoc, službu, informaci

Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, zájmová činnost, sport péče o zdraví, stravování, město, oblékání, nákupy, příroda, počasí.

V literární oblasti postupně získávají základní čtenářské návyky, interpretace a reprodukce literárního textu. Zážitkové čtení a naslouchání, přednes, volná reprodukce slyšeného textu a výtvarné vyjádření.Verbální i neverbální komunikace se vhodně rozvíjí i prostřednictvím dramatické činnosti. Při vystupování v kolektivu získávají sebedůvěru a prosazení sebe sama.

Člověk a jeho svět

Tato část vymezuje vzdělávací oblast týkající se člověka, rodiny, společnosti a vlasti.

Vzdělávací obsah této oblasti je členěn do tematických okruhů .

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

V tematickém okruhu **„Místo, kde žijeme“** děti poznávají nejbližší okolí, chápou organizaci života v rodině, ve škole a ve společnosti.Důraz klademe na dopravní výchovu, praktické poznávání regionálních skutečností a nacházení souvislostí mezi nimi /domov, bydliště, okolí školy a bezpečná cesta do školy/.

V tematickém okruhu **„Lidé kolem nás“** upevňujeme základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, význam tolerance, pomoci a úcty, snášenlivosti a solidarity /rozlišujeme blízké příbuzenské vztahy v rodině, chápeme potřebu různých povolání, projevujeme toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům/. V mediální výchově rozlišujeme skutečnost od příběhu, poukazujeme na nevhodnost některých reklam.

V tematickém okruhu **„Lidé a čas“** vycházíme od nejznámějších událostí v rodině, děti učíme orientovat v čase, využívat časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, objasňovat historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů (orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, generace, režim dne a roční období).

V tematickém okruhu **„Rozmanitost přírody“** děti seznamujeme s živou a neživou příro- dou na základě praktických zkušeností (vycházky, pobyt v přírodě), ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, třídíme odpad – význam třídění, aktivně zapojujeme děti do projektu školy o získání titulu Ekoškola, pečujeme o pokojové květiny ve školní družině.

V tematickém okruhu **„Člověk a jeho zdraví“** děti informujeme o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, první pomoci a o odpovědnosti za své zdraví.Uvědomují si důležitost zdravé výživy, pitného režimu, osobní hygieny a učí se předcházet úrazům.Tyto kompetence děti získávají při pravidelném pobytu venku, na vycházkách a tělovýchovných aktivitách.

Člověk a společnost

Důležitými prvky v dané oblasti je výchova k toleranci a respektování lidských práv, výchova k úctě k přírodnímu i kulturnímu prostředí a prevence rasistických postojů. S těmito prvky seznamujeme děti i pomocí didaktických her.

Kompetence získané v této oblasti :

- pravidla vhodného chování
- dělba a důležitost každé práce
- respektování odlišných názorů
- tolerantní postoj k menšinám
- tolerantní postoj k názoru jiných
- řešení případných konfliktů nenásilným způsobem
- aktivní vystupování proti vandalskému chování
- ochrana lidských práv a práv dětí

I přes členství v EU nezapomínáme na historický původ českého národa, na jeho tradice a úctě ke státním symbolům, státním svátkům a významným dnům.

Člověk a příroda

Tematicky navazuje na oblast Člověk a jeho svět

- prohlubujeme a upevňujeme kompetence získané ve školním vyučování
- zapojujeme se do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodě, vlastnímu zdraví i zdraví ostatních

Umění a kultura

Tato vzdělávací oblast učí děti chápat kulturu jako výsledky duchovní činnosti i jako neoddělitelnou součást každodenního života /kultura chování, oblékání, stolování, práce/.

Při seznamování s výtvarným, hudebním, ale také literárním a dramatickým uměním rozvíjíme specifické cítění a vnímavost jedince k uměleckému dílu.

V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny kompetence dětí

- výtvarné a pracovní činnosti: rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků
- hudební činnosti: využívání a prohlubování hudebních a pohybových schopností, rozvoj hudebního sluchu, zachycování rytmu

Člověk a zdraví

Tato vzdělávací oblast přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž děti seznamujeme a učíme je využívat ve svém životě. Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty:

- zdravý styl života
  - režim dne
  - hygienické návyky
  - stravovací návyky (pitný režim, složení stravy)
  - pohybové činnosti (rekreační a výkonnostní sport, tělesná zdatnost, pohyb v přírodě)
  - poučení o zdravotní prevenci
- kvalita mezilidských vztahů
  - respektování sebe sama i druhých
  - chování podporující dobré vztahy
  - dialog (kamarádství, přátelství)
  - pravidla soužití (rodina, škola)
- zdravotně preventivní chování
  - regenerace organismu (dostatečný pohyb a pobyt venku)
  - předcházení úrazům (nebezpečné chování, nevhodné hry)
  - odmítání škodlivých a návykových látek (dlouhý čas strávený u počítače)
  - svěření se zdravotním problémem (odborná pomoc)
  - hry s nácvikem, poskytnutí první pomoci
  - znalost telefonních čísel na tísňová volání

Člověk a svět práce

Vede děti k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

- Práce s drobným materiálem
  - vytváříme jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – papír a karton, modelovací hmota, textil, přírodniny
  - pracujeme podle slovního návrhu a předlohy
  - využíváme při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
  - udržujeme pořádek na pracovním místě a dodržujeme zásady hygieny a bezpečnosti
- Konstrukční činnosti
  - provádíme při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
  - dodržujeme zásady hygieny a bezpečnost práce
- Pěstitelské práce
  - provádíme pozorování přírody
  - pečujeme o nenáročné rostliny
- Příprava pokrmů
  - připravíme tabuli pro jednoduché stolování
  - dodržujeme pravidla správného stolování a společenského chování (správné používání jídelního příboru apod.)

- klademe důraz na konzumaci zdravé výživy (nevhodnost sladkostí)

6.5 Délka a časový plán vzdělávání

Časový plán je tvořen pro daný školní rok. Žák je přijímán do ŠD na jeden školní rok.

6.6 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V našem zařízení pro zájmovou vzdělávací činnost uskutečňujeme zájmové vzdělávání individuální formou, tím se rozumí začlenění jednoho či více dětí do běžných organizačních aktivit. Pro zájmové vzdělávací potřeby jsou vymezeny personální, technické, materiální a organizační oblasti

6.7 Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky ukončování vzdělávání jsou upřesněny v Řádu školní družiny, na který navazuje Vnitřní řád školní družiny. Řád školní družiny budou i nadále dostávat rodiče a zákonní zástupci uchazečů zájmového vzdělávání proti podpisu.

Doklady o ukončování zájmového vzdělávání nejsou vydávány.

6.8 Popis materiálních podmínek

Součástí ŠD je 5 kluboven, kabinet pro uložení pomůcek, šatny, sociální zařízení a chodba vybavená policemi na odkládání aktovek. Jednotlivé klubovny jsou vybaveny nábytkem s dostatečným úložným prostorem, pracovními stoly a židlemi, sedacím čalouněným nábytkem, hračkami, stavebnicemi, stolními hrami, časopisy a sportovním náčiním. K dispozici je rovněž televize a DVD přehrávač. Podlaha je z části pokryta podlahovou krytinou z PVC a z části kobercem. Všechny prostory splňují estetická kritéria. Všechna oddělení ŠD jsou vymalována pastelovými barvami a jsou vybavena novým nábytkem odpovídajícím vzrůstu a věku dětí. Pro pohyb dětí venku využíváme tělovýchovný areál školy, okolí školy, případně parky a další zajímavosti města Teplice.

6.9 Personální podmínky

Výchova a zájmové vzdělávání dětí vyžaduje odborný, citlivý a maximálně odpovědný přístup všech vychovatelů. V našem zařízení zajišťuje zájmové vzdělávání kvalifikovaný tým pěti pedagogů volného času. Vychovatel je iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, navozuje, přímo nebo nepřímo řídí a hodnotí. Probouzí v dětech aktivní zájem o okolí a komunikaci. Podněcuje přirozenou zvídavost dítěte, chuť objevovat i odvahu projevit se. Během celého pedagogického působení rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj dětí.

Vychovatelé se dále vzdělávají buď v akreditovaných kurzech, které nabízí a organizuje vedení školy nebo samostudiem. Náš pedagogický tým má potřebné právní vědomí, zná bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi.

6.10 Ekonomické podmínky

Za umístění dítěte ve školní družině platí rodiče pololetní poplatek, jehož výši určuje zřizovatel školy.

6.11 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny jsou zaměřeny na:

- dostatek relaxace a aktivního pohybu dětí
- vhodný stravovací a pitný režim (pitný režim zajišťuje vychovatel)
- zajištění odpovídajícího světla, tepla, větrání a čistotu
- ochranu žáků před úrazy (poučení dětí o bezpečném chování ve ŠD, při pobytu venku i v době prázdnin)

Psychosociální podmínky

- vytváření příjemného prostředí
- respektování k potřeb jednotlivce
- ochrana dětí před násilím, šikanou a ostatními patologickými jevy
- spoluúčast dětí na životě školní družiny

6.11.1 Poučení o zásadách bezpečného chování a soužití ve školní družině

1) Zacházení s otevřeným ohněm, zásady bezpečného pohybu po areálu školy.
2) Zákaz nošení a používání nebezpečných předmětů, zbraní a předmětů, které se jako zbraně dají použít, výbušnin, pyrotechnických výrobků a jiných obdobných předmětů ohrožujících život a zdraví dalších osob.
3) Zákaz konzumace omamných a psychotropních látek, alkoholu, tabákových výrobků a jiných zdraví nebezpečných jedů.
4) Povinnost ohlásit neprodleně pracovníkům školy každý případ, kdy je žák svědkem situace, během které je na jiného žáka vykonáván nátlak ze strany spolužáků.
5) Povinnost ohlásit neprodleně pracovníkům školy každý případ, kdy je na žáka vykonáván nátlak ze strany spolužáků.
6) Každý je odpovědný za škodu, kterou svým jednáním způsobil a došlo – li během toho jednání k porušení některé z právních povinností a to i v případě, že škoda byla způsobena z nedbalosti.
7) V případě spáchání protiprávního jednání (krádeže, projevy školního násilí, přestupky, trestné činy) splní škola neprodleně ohlašovací povinnost směrem k orgánům sociálně-právní ochrany dětí a zákonným zástupcům nezletilého dítěte.
8) Pravidla bezpečného přesunu mezi jednotlivými budovami školy, přesunu do školy a ze školy.
9) Pravidla udělování sankcí za porušení družinového řádu.
10) Pravidla bezpečného chování při praktických činnostech.
11) Pravidla bezpečného chování v silničním provozu.

12) Pravidla bezpečného chování při dalších oblíbených činnostech (koupání, zimní sporty).

13) Pravidla bezpečného chování v přírodě.

6.12 Zveřejnění vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program bude zveřejněn na webových stránkách školy a na požádání mohou rodiče nahlédnout do písemné verze ŠVP.

7 Seznam použitých zkratek

AIDS	Syndrom získaného selhání imunity
Aj	Anglický jazyk
Bv	Branná výchova
CD	Compaktní disk
Čj	Český jazyk
ČR	Česká republika
ČSR	Československá republika
Čt	Čtení
D	Dějepis
DCJ	Další cizí jazyk
DT	Doplňkové téma
el.	elektrický
EU	Evropská unie
EV	Environmentální výchova
F	Fyzika
fce	funkce
HIV	Virus lidské imunitní nedostatečnosti
Hv	Hudební výchova
HW	Hardware
Ch	Chemie
Inf	Informatika
INT	Integrace do vzdělávacího oboru
IT	Informační technologie
jednl.	Jednotlivě
LP	Laboratorní práce
Lv	Literární výchova
M	Matematika
m	metr
MeV	Mediální výchova
mg.	Magnetické
min	minuta
MR	Morální rozvoj
MS	Microsoft
MuV	Multikulturní výchova
n. l.	Našeho letopočtu
NATO	Severoatlantická aliance
OR	Osobnostní rozvoj
OS	Operační systém
OSV	Osobnostní a sociální výchova
Ov	Občanská výchova
PC	Počítač
Pč	Pracovní činnosti
PRO	Projekt

Prv	Prvouka
Př	Přírodopis
př. n. l.	Před naším letopočtem
Přv	Přírodověda
Ps	Psaní
PT	Průřezové téma
Pv	Pracovní vyučování
r.	Ročník
roč.	Ročník
Rv	Rodinná výchova
Sl	Sloh
SMS	Krátká textová zpráva
SR	Sociální rozvoj
SRN	Spolková republika Německo
stř.	Střídavý
SW	Software
ŠJ	Školní jídelna
tř.	Třída
Tv	Tělesná výchova
tv.	Televizní
V/m	Volt na metr
VDO	Výchova demokratického občana
VkZ	Výchova ke zdraví
Vl	Vlastivěda
VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
VT	Výpočetní technika
Vv	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis
ZNj	Základy německého jazyka
ZŠj	Základy španělského jazyka
ZOO	Zoologická zahrada
ŽK	Žákovská knížka

8 Přílohy

8.1 Příloha 1 – Centrum interaktivní výuky

CERTIFIKÁT

SMART Centrum interaktivní výuky 2010

SMART™ Centrum interaktivní výuky

ZŠ s RVMPP

Buzulucká 392, Teplice 3 - Řetenice

Obchodní a finanční ředitel, člen představenstva

15.3.2010 PRAHA

AV MEDIA komunikace obrazem

AV MEDIA, a.s. Pražská 63, Praha 10, ičo: 48108375

SMART Centrum interaktivní výuky pro rok 2010

ZŠ s RVMPP Teplice

Titul SMART Centrum interaktivní výuky označuje školu, která podporuje využívání moderních technologií ve výuce a rozvíjí metody a postupy práce s interaktivní tabulí SMART Board a dalšími moderními pomůckami, jako jsou hlasovací systémy či digitální jazykové laboratoře, způsobem, který zvyšuje aktivní roli žáka ve vyučovacím procesu. SMART Centrum interaktivní výuky je zároveň SMART Školou společnosti AV MEDIA, a.s.

Ing. David Lesch
obchodní a finanční ředitel,
předseda představenstva
AV MEDIA, a.s.

AVMEDIA
komunikace obrazem

Podmínky partnerství a seznam všech SMART Center interaktivní výuky je uveden na webových stránkách společnosti AV MEDIA, a.s.